ژوندون

مجله هفتگی ـ شنبه ۱۱ حوت ۱۳۵۲ ـ شماره ۵۰

فتانه در لباس نورستان

عکاسی: شیر

رئیس دو لت ضمن صحبت با فارغان پولی تخنیك گفتند :

متحد و متفق بودن برای سعادت یک جامعه مفید و مؤثر بوده، بر خلاف نفاق و بدبینی ها باعث تباهی و پسمانی می گردد

رئیس دو لت وصدراعظم حین صحبت بافارغان پوهنځی پولی تخنیك کابل .

بناغلی محمد داؤد رئیس دولت وصدراعظم بروز۸حوت ضمن صحبت بافارغان پوهنځی پولی تخنیك پو هنتون کا بل گفتند: « وقتی یك مملکت نیکبخت وموفق است که کار های مهم و حیا تی آن بدو ش جوانان با درد، بااحساس ووطن پرست انجام پذیرد.»

بناغلی محمد داؤد رئیس دولت وصدراعظم بعد از ظهر هشت حوت فارغ التحصیلان امسال پوهنځی پو لی تخنیك را در قصر گلخانه ریاست جمهوری پذیرفتند.

بنا غلی رئیس دولت و صدراعظم آنهارا مخاطب قرار داده گفتند «شما جوانان تحصیل کرده که اکنون مو فق و کامیاب از دورهٔ تحصیلی تان برآمده اید، مسؤلیت های اول زندگی متوجه شما بوده وازخدای قادرومتعال میخواهم که درهمه شئون زندگی کامیاب بوده، خدمتگاران صادق ووطنپرست واقعی وراستین باشید .»

بناغلی محمد داؤد علاوه کردند: «وقتی یك مملکت نیکبخت وموفق است که کارهای مهم وحیاتی آن بدوش جوانان بادرد، بااحساس ووطن پرست انجام می‌پذیرد ومن بی‌نهایت خوشوقتم که یك دسته جوانان تحصیل یافته راکه سر نوشت فردای کشور به آنها تعلق میگیرد دراین مجمع می بینم .»

رئیس دو لت وصدراعظم اظهار داشتند «سرنوشت یك ملت رابدون چون وچرا به یکی سپردن کار معقولی نیست و حالا که نظام جمهوری در افغا نستان مستقر است باید درپرتو آن همه باهم وبایکدل درراه تحقق بخشیدن آرمانهای اکثریت مردم ازهمین اکنون بکوشیم چه دراینجا صرف نام کفایت نمیکند بلکه چیزیکه قیمت دارد کار وعمل است..»

بناغلی محمد داؤد علاوه نمودندکه «روش کور کورانه در مسا یل ملی یك حر کت نادرست بوده واولتر از همه شنا خت یك ملت ، کرکتر وخصو صیات ملی آن میباشد وبعداً در پی تحقق بخشید ن منا فع، خیر وسعادت مردم پیشرفت وتعالی کشوربادرایت کامل وبا واقع‌بینی مطابق به ضروریات عصر ومحیط میتوان گا مهای عملی موثرو مثبت برداشت.

به‌تاسی ازین مفکوره از جوانان خواهش میکنم در هر قدم و هر عمل منا فع مـلی ونیاز مندی اکثریت مردم کشور خودرابالاتر ازهراید یولوژی وبالاتر از هر مفکوره دیگر قرار دهند ودرجهت مصالح علیای کشورشان تلاشهای خستگی ناپذیر نمایند.»

بناغلی محمد داؤد فر مودندکه «تجارب به‌کرات ثابت نموده و تاریخ گواه است که متحد ومتفق بودن برای سعاد ت یك جامعه ویك مملکت مفید ومؤثر بوده وبرخلاف نفاق وبدبینی ها باعث تباهی وپسمانی میگردد. پس از آنجا که این خاك از همهٔ ما وشما واین کشور از تما م ماست هر کدام حق خواهیم داشت که درجهت ارتقا وانکشاف آن سعی کنیم واز ابراز تفکر سالم ومفیدبخاطر اعتلای وطن خود دریغ نورزیم .»

پیشوای انقلاب جمهوری ما گفتندکه «ماسلمان هستیم وبا قبول تمام قربانی که بخاطر اکثریت مردم خو د این انقلاب رادر جامعه آوردیم بهمین قربانی تا آخر خواهیم رفت ودرراه خود ثابت قدم خواهیم ماند.ما ازتمام جوانانیکه دراین راه با ماهمگام شوند به‌گرمی استقبال میکنیم .»

بناغلی محمد داؤد فرمودند که «ما به هیچ یك از گروپ ها ارتباط نداریم وانتساب ما بهر یکی از گروپها و جریانها گناه است وفقط باروحیه خدمت بو طن وباایمان کامل تاجائیکه درقدرت وتوان ماست برای وطن خود می‌کوشیم واگر بااین‌هم مردمانی پیدامیشوند که تفرقه بیندازند ودر امور مصالح ملی ما اخـلال وارد کنند در آنصورت البته ما هـم میدانیم چه‌باید بکنیم .»

بناغلی محمدداود عـلا وه کردند « بـر اساس قانون تکامل طبیعت جـوانان پیشبرد عهده های کشور راباید بدوش بگیرندوبناء مساعی ماوقف آن میشود که‌جوانان به معنی واقعی وعمیق آن تحصیل نمایند تاسرنوشت آینده که بدست آنانست بـه نیکو یـی انجام شود. »

رهبرملی مابه یك سلسله نابسا ما نی‌های رژیم گذشته اشاره نموده گفتند :

نسبت به‌مصالح علیای این‌خاك ومردم آن‌به این فکر افتادیم که‌دنیای امروزدنیای علـم وتکنیك‌است ویك‌ملت بدون داشتن جـوانان لایق وبااحساس نمیتواند مطابق نیازمنـدی مردمان کشور شان پروژه‌های مفید ومثمـری رابمیان آورند .

بتاسی همین مفکوره مکاتب تخنیکی ومسلکی بنیان گذاشتیم وبرای من‌جای مسرت وخوشی است که آنچه راروزی‌می اندیشیدم امروز به واقعیت پیوست .

بناغلی رئیس دولت به‌تجارب دورهٔ صدارت شان وده سال زندگی بعد ازان‌اشاره نمـوده گفتند که‌زندگی خودش تجربه ودرس است وانسان ازان همیشه بیاموزد .

راه سعادت برای وطن وقتی خواهد بود کـه قسمت بزرگ ملت درخدمت وطن سهم فعال گرفته منافع عامه و منافع طبقهٔ‌بزرگ با لاتر از طبقهٔ محدود قرار داده شود و اضا فـه نمودند که‌من همیشه فکر میکنم که عـدالـت تهداب واساس یك جامعه میباشد ازینرو ما باید کوشش کنیم خدمت مردمانی را نماییم‌که واقعا نیازمندومحتاج هستند .

درخاتمه زعیم انقلابی مافرمودند که ازخدای بزرگ موفقیت کامل جوانان ودوام نظام نوین جمهوری راآرزومی کنم .

قبل ازبیانات رهبر ملی مادکتورفقیرمحمـد یعقوبی رئیس پوهنځی‌پولی تخنیك‌توضیحات لازم پیرامون چگونگی دروس آن‌پوهنځی‌ارائه نمود .

ددولت رئیس او صدراعظم د مبارکی تلگرام

شوروی مشرانو ته مخابره شو

دباندنیو چارو دوزارت د اطلاعاتو مدیریت خبر را کړ چه ددولت رئیس او صدراعظم ښاغلی محمدداوددسوسیالیستی شوروی جمهوریتونو داتحاد دکمونست دگوند دسر منشی ښاغلی لیونیدبریژنف ، دعالی شورا د رئیسه هیئت دصدر ښاغلی نیکولای پودگورنی او دصدر اعظم ښاغلی الکسی کاسیگین په نامه دیوه ټیلگرام په ترڅ کی د افغانستان اوشوروی اتحاد ترمنځه ددوستی دټرون ددری پنځوسمی کالیزی په مناسبت مبارکی ویلی اویقین یی څرگند کړی چه ددوستی او ښه گاونډیتوب اړیکی او هر اړخیزی او گټوری همکاری چه ددواړو دوستو اوگاونډیو هیوادو ترمنځه موجودی دی په راتلونکی وخت کی به لاتقویه او پراخی شی .

همدغه شان دپوهنی وزیر اودافغانستان او شوروی اتحاد ددوستی دټولنی رئیس دکتور نعمت الله پژواك په همدغه مناسبت دشوروی اتحاد او افغانستان ددوستی دټولنی درئیس ښاغلی انتونوف په نامه مسکو ته یو تلگرام مخابره کړی اوپه هغه کی یی دافغانستان او شوروی اتحاد ددوستی دټولنی ددوستی پیغام هغی ټولنی او شوروی دوستانو ته څرگند کړیدی او عقیده یی ښکاره کړیده چه زمونږ دهیوادونو ترمنځ په ښه علایق اوښه گاونډیتوب کښی کوم خلل نه شی پیښیدلای .

دهغه خبر سره سم چه دمسکو نه را رسیدلی دی دافغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ ددوستی ددری پنځوسمی کالیزی د نمانځلو دپاره دشوروی اتحاد او افغانستان دټولنی لخوا یوه غونډه شوی وه چه په هغی کی په شوروی اتحاد کی دافغانستان لوی سفیر ښاغلی نوراحمد اعتمادی دافغانستان دسفارت غړی یو ددوستی دټولنی رئیس اوغړی یی او زیات شمیر شوروی دوستانو برخه اخستی وه .

پدغه غونډه کی دافغانستان او شوروی اتحاددښه گاونډیتوب او ښو علاقو او د دواړو هیوادو دعلاقه مندی او متقابل نژدیوالی په باب وینا وی — وشوی .

دافغانستان او شوروی اتحادترمنځ ددوستی دټرون دکیدو د ۵۳ کالیزی په مناسبت دشوروی مشرانو په نامه ددولت درئیس او صد راعظم ښاغلی محمد داؤد دټلگرام متن :

دکمونست دگوند سرمنشی جلالتمآب لیونید بریژنف ، دعالی شورا درئیسه هیات صدر جلالتمآب نیکولای پودگورنی او دشوروی سوسیالیستی جمهوریتونو داتحاد صد راعظم جلالتمآب الکسی ـ کاسیگین مسکو !

دافغانستان اوشوروی اتحاد ترمنځ ددوستی دټرون د۵۳ کالیزی له امله دخان اود افغانستان دحکومت او خلکو دژړه له کومی مبارکی تاسو جلالتمآبانو اود شوروی اتحاد حکومت او خلکو ته څرگندوم او پوره یقین لرم چه ددوستی اوښه گاونډیتوب اړیکی او هغه هراړخیزی گټوری مرستی چه ددواړو گاونډیو او دوستو هیوادو تر منځ شته په راتلونکی وخت کی لا پسی ټینگی او پراخی شی .

بیاهم دشوروی اتحاد ددوست هیواد او خلکو دزیاتی نیکمرغی او پرمختگونو هیله کوم .

کابل دکب ۹ ، ۱۳۵۲ کال — محمد داؤد

دافغانستان اوشوروی اتحاد ترمنځ ددوستی د ټرون دکیدو د ۵۲ کالیزی دشوروی او افغانستان دټولنی درئیس په نامه دافغانستان او شوروی اتحاد ددوستی دټولنی درئیس دټلگرام متن:

دشوروی او افغانستان ددوستی ټولنی رئیس جلالتمآب انتونوف.مسکو!

په دی نیکمرغه وخت کښی چه ددواړو دوستو او گاونډیو هیوادو ترمنځ د دوستی بی شائبه علایق د ۵۳ کالیزی سره برابر دی خوښ یم دخان له خوا اودافغان او شوروی ددوستی دټولنی دغړو په وکالت ددی ټولنی دمودت او دوستی پیغام دهغی شوروی دوستانو ته ورسوم .

پوره یقین لرم چه دغه دوستی اوښه گاونډیتوب چه له نیمی پیړی نه زیات مخ په پراختیا دی دنیك گاونډیتوب او ددواړو هیوادونو تر منځ دگټورو اوهر اړخیزو مرستو په روحیه پراخ شی.

تاسی جلالتمآب اود ټولنی ښاغلو دوستانو ته ډاډ درکوم چه زمونږ د هیوادونو ترمنځ نیك اوښه گاونډیتوب اړیکی خلل نه مني .

دافغان او شوروی ددوستی دټولنی رئیس ډاکتر نعمت الله پژواك .

ښاغلی محمد نعیم هیواد ته ستون شو

د دولت د رئیس او صدراعظم ښاغلی محمد داؤد خاص نماینده ښاغلی محمد نعیم هند ته د یوه رسمی او دوستانه څلور ورځنی سفر په پای کی د پنجشنبی له غرمی وروسته په دوه نیمو بجو کابل ته راغی .

ښاغلی محمد نعیم چه د هند د حکومت په بلنه هغه هیواد ته تللی وو هلته ئی د خپلی هستو گنی په وخت کی د هند د جمهور رئیس د جمهور رئیس له مرستیال صد راعظم او دباندنیو چارو د وزیر او نورو مقاماتو سره کتلی او د دواړوهیوادو نو د مربوطو موضوعا تو په باره کی ئی خبری کړیدی .

د صدرات مرستیال ډاکتر محمد حسن شرق ، د کابینی غړو لوی درستیز ډگر جنرال عبدا لکر یم مستغنی او په کابل کی د هند دلوی سفارت شارژ دافیر او غړو په هوایی ډگر کی ښاغلی محمد نعیم ته هر کلی ووایه .

پدغه سفرکی له ښا غلی محمد نعیم سره د باند نیو چارو د وزارت سیاسی معین ښاغلی وحیدعبدالله هم ملگری وو .

دعدلیی وزیر او لوی څارنوال د کتور عبدالمجیدددولت درئیس دخاص نماینده ښا غلی محمد نعیم سره دروغبړ په حال کښی

دپوهاند نوین په مشری یوکلتوری هیأت هند ته لاړ

د اطلاعاتو اوکلتور و زیر پوهاند ډاکتر نوین وړمه ورځ سهار دهند دحکومت په بلنه دیو هیئت په مشری نوی دیلی ته لاړ.

پوهاند نوین به په هند کی دیوی هفتی داستوگنی په وخت کی دهغه هیواد له مربوطو مقاماتو سره دافغانستان او هند ترمنځ دکلتوری اواطلاعاتی روابطو دپراختیا او انکشاف په باب خبری وکړی.

(بقیه درصفحه ٦١)

ژوندون

شنبه ۱۱حوت ۱۳۵۲برابر ۹صفر المظفر مطابق۲ مارچ ۱۹۷٤

اتحاد بخاطر اعتلا

بناغلی محمد داؤد رئیس دولت‌وصدراعظم ضمن صحبت با فا رغان پو هنځی پو لیتخنیك نقش جوانان‌را در راه اعتلا و ترقی کشـــو ر ارزشمند خوانده گفتند : تجار ب به کرات ثابت نموده و تاریخ گواه است که متحد و متفق بودن برای سعادت یك جامعه و یك مملکت‌مفید و موثر بوده و بر خلاف نقاق و بدبینی ها باعث تباهی و پسمانـــی میگردد .

حقیقت اینست که ایجاد روحیه‌اتحاد و همبستگی برای رسیدن به هدف و فایق آمدن بر مشکـلات ،شرط اساسی موفقیت و پیروزیست چرا که در پرتو تفاهم و اتحاد نظر است که میتوان‌در عمل بر دشواری ها و مشکلا ت غلـبـه کرد . پس نخست بایست برای بوجود آوردن وتقویت روحیه اتحـا دو زدو دن‌مفکوره افتراق مبارزه کرده و بعـد با اتحاد نظر کامل برای آرامـی ورفاه کشور تلاش نمود .

جوانان بادرك و وطنپرست‌اکنون‌وظیفه دارند که‌برای تحقق‌ارمانهای ملی در یك صف واحد قرار گرفته‌در مقابل مشکلات و دشواری‌هاییکه مانع ترقی وپیشرفت است، مبارزه‌کنند. زیرا جوانان ما بـا نیـرو و انرژی که دارند میتوانند بیشتـــر کار کنند و بیشتر مصدر خدمـت برای مردم خود شوند .

بقیه در صفحه ٦١

حسن همجواری

مردم افغا نستان پس از ســه‌پیکار خو نین و مبارزات دا منه‌دار، زنجیر استعمار را در هم شکسته‌و استقـلال کشـور را از چنگـك استعمار گران بدست آورند .پس‌از حصول استقلال ، اتحادشوروی اولین کشوری بود که افغانستان‌را برسمیت شناخت .

افغا نستان نیز از جمله‌نخستین‌کشور ها یست که رژیم جـــدید اتحاد شوروی‌را برسمیت شناخت. معا هده دو ستی که در سال۱۹۲۱ بین دو کشور منعقد شد او لیـن‌قرار داد متساوی الحقوق در تاریخ روابط دوستانه افغا نستان واتحادشوروی است که برمبنای استوار، برای همکاری اقتصادی و فر هنگی بوجود آمد. معاهده بیطر فی وعدم تجاوز متقا بـله و رعـا یت اصول‌همزیستی مسالمت آمیزکشور های پیرو نظام های مختلف سیا سی واجتماعی در استحکام‌دوستی وحسن همجواری افغانستان‌و اتحادشوروی برای هردو کشور امکان میدهدکه یکدیگر را بهتر بشناسند و روابط اقتصادی وفرهنگی‌شان مستحکمتر شود.

همچنان انجمن دو ستی افغانستان‌و اتحاد شوروی در راه بسطوتحکیم روابط مودت آمیز دو کشـــور درشته های مختلف علمی وفر هنگی کوشش زیاد بعمل می آورد .

هنگا میکه نظام مترقی‌جمهوریت‌در افغا نستان استقرار مییابداتحاد شوروی نخستین کشو ریست که‌رژیم جمهوریت را در افغا نستا ن بـــر سمیت مـــی شنـا شـد .وپایه هـــای دو ستی وتفا هم بین دو کشور استوار تر شده‌واستحکام بیشتر می یابد .

بقیه در صفحه ٦١

صرف تحولات انقلابی واقعی کشور را قادر خواهدساخت استقلال ملی خو یشرا تحکیم نماید وبا اطمینان بیاری خداوند بزرگ (ج) در شاهراه ترقی اقتصادی واجتماعی گام نهد.

محمد داؤد

رئیس دولت وصد راعظم‌افغانستان

دردفتر مدیر

اختلاف نظر ها ییکه بین دختران وپسران‌جوان وپدران و مادران سالمند وجود دارد بسی اوقات دربین فامیل ها فضای تیره‌ی‌را بوجود میاورد وگاهی این تیرگی بجای میرسد که باعث آزردگی فرزندان از والدین‌شان میگردد. روی این واقعیت که‌متاسفانه دراکثریت فامیل ها وجود دارد مجلهٔژوندون‌تصمیم گرفته است ازین بعد هفتهٔ یکباراز دختران وپسران جوان و اگر امکان داشته‌باشد از والدین دعوت نماید تا دور یك‌میز نشسته وحاد ترین مسایل محیط خانوادگی‌را که باعث بروز اختلافات میشود طرح‌وراه هاووسایلی را برای حل‌این پرابلم‌هاجستجونمایند .

درین هفته ازیك گرو پ دختران وپسران‌که‌تعداد شان به پنج نفر میر سید دعوت نمودیم تابدفتر مجله تشریف آورده ودرموردمساله ازدواج صحبت نمایند که‌جریان‌مفصل این گفت شنود هارا درشماره آینده‌برای‌تان‌تقدیم خواهیم نمود.

واما جالب توجه اینست که در جریان‌این‌مباحثات اختلاف نظر هایی بین‌خود مدعوین بوجود آمد مثلا یك‌خانم‌جوان که تازه‌عروس‌شده است میگفت در موضوع ازدواج باید دختران وپسران خو د شان مطلقا تصمیم‌بگیرند و نگذارند پدران ومادران کوچکترین مداخله‌ی درکار شان بکنند. ولو این‌موضوع‌سبب جدایی والدین از فرزندان شان شود وقتی گفتیم چرا فضای مساعد ساخته نشودکه هم «لعل بدست آید وهم یار نر نجد» گفت : امکان ندارد که هم لعل بدست‌آیدوهم یار نرنجد! نمی شود دو خر بوزه‌را بیك دست گرفت درصورتیکه وسیله‌هم وجودنداشته باشد. درصورتیکه والدین نخواهند باید عصیان کرد.

ولی بطور کلی روحیه مجلس این نبوداکثریت مدعوین طرفدار حل موضوع فامیلی ازطریق مشوره وتفا هم بودند وروبهمرفته‌نتایج خوبی درشروع این مباحثه گرفته‌شد.

راستی یادم رفت بنو یسم که دختران‌وپسران درین مبا حثه سخت جدی بودند بطوری که فقط حرف میزدند و توجه‌ای به‌چیزی د یگر نداشتند و چاییراکه برایشان ساخته بودیم همانطور درگیلاس هاسردشدوکسی بخوردنش تمایل نشان نداد.یاشاید هم چای تلخ بود و ... مجلس هم آنقدرتشریفا تی نبود که دست کس‌ازبر داشتن پیاله بلرزد ، خوب سعی‌میکنیم‌در هفتهٔآینده‌چیزی خوبی برای خوردن هم داشته باشیم.

ترجمه وتتبع ع، هبا

ممیزات مساوات اسلامی

زیادت واسبقیت .. عمومیت و همگانی‌بودن ... توازن واعتدال .. مراعات حقوق انسانهای دیگر .. توامیت قانون وتطبیق...تطبیق ...

پرتو اسلام در صحرای خشك حجاز بدرخشش آغاز کرد ودرست هنگامی بود که‌دنیای بشریت ازشرق تاغرب بزیر هیولا های مدهش وخرد کننده بربریت وفقدان قانونی رهبر ونجات بخش قرون وسطا یسی دست وپامیزد ، هیچگونه راهی برای احقاق حقوق انسانیت وبرای تبارز حریت و آزادی برادری ومساوات ،درآنجا ودر اینجا ودرهیچ ملتی سراغ‌نمیشد.

اکنون بمنظور روشنی بیشتر مطلب ،نظر اندکی در پیرامون اوضاع وطرز پندار و بینش برخی از ملل وقبایل جهان درآن‌وقت می‌اندازیم و بطور اجمال ،فشرده ای ازا ن راتقدیم مینمایم :

اعراب:

عربها دران روز گار، تحت سیر سختی عجیبی ،به‌هیچ نوع حقی برای هیچ فردی از افراد انسان، اعتراف نمیکردند وبخصوص حق‌مساوات وبرابری رادرمیان اعراب وسایر ملل نمی شناختند و حتی درمیان قبایل خود عرب، بنامهای چنین وچنان امتیاز اتی وجود داشت که‌هر قبیله خودرا ممتاز ترین سایر قبایل میدانست .

اسرائیل :

اسرائیلی ها باین عقیده بودند و حتی همین اکنون نیز استند که ایشان بهترین قبایل جهان وآنگونه ملتی اند که خداوند ، ایشان را ازمیان دیگر قبایل ، عنوان قبیله وملت مختار وبرگزیده ، بخشیده است، زیرا ایشان درنظر خیودشان از سلسله اولاد (سام) پسر (نوح) یعنی مربوط به‌فرز ندی اند که‌پدرش ازوی راضی وخوشنود بو ده است. درحالیکه کنعانی هااز اولاد (حام) پسر (نوح) یعنی ازسلسله فرزندی اند که پدرش اورا عاق کرده وبران‌نظری نداشته است .

این‌اسرائیلی هاعلاوه میکنند که کنعا نی هاوعرب هاجز برای خدمتگذاری برای ایشان وجزبرای تابعیت از آنها آفر یده نشده اند.

دریونان :

یونانی های قدیم برقبایل دیگر، اسم (بربر) میدادند وخودش رابهترین مرد م می پنداشتند وقبایل دیگر را پایین تر از خود تصور میکردند .

هنو د:

گروه براهمه واهل هنود باین عقیده بودند که (براهما) ایشان را از (دهان) خود خلق کرده ودیگران را از (بازوی)خویش یااز (ران) خویش‌ویااز قدم وپای خویش بوجود آورده ،روی این پند ار ها ممکن نمیدانند که‌آنچه آفریدهٔ (دهان) است باآنچه خلق شده ای اعضای پایین تر ازان است، دارای حقوق وارزشهای یکسان و مسا و ی شده بتواند.

... وا ما اسلام :

اسلام آمد بایك روحیهٔ جهانی وگسترده، وباروحیه ایکه شرق وغرب وحدود جغرافیایی رانمی شناخت وفقط انسانیت رامی شنا خت وبشریت را .

اسلام میان حقوق وواجبات آنگونه اعتدال وتوازنی برقرار کردکه هیچ حقی نمیتوانست واجبات راتحت استیلا بیاورد و یا حقی از حقوق انسانی برحق انسانی دیگر ، بچربد.

حقوق وواجبات درنظر اسلام و جودی دارد یگانه ولی متشکل ازدو گانه ، و حق‌وواجب رابایك توامیت مطلق وکامل ،برای سعادت بشریت وبرای دلخواه ساختن زندگا نی انسانها حتمی وقطعی می شمرد واین توامیت رابمثابهٔ دو دست برای انسا نها، ودوجناح برای پرندگان میداند .

یعنی همانطوریکه ازیك دست صدا یی برنمی آید وبایك جناح نیز پرنده ای قدرت پرواز نمی یابد ، همچنان وجود حق‌بدون‌در نظر داشت واجبات وبرعکس نیز ، نمیتوا ند انسان ها را خوشبخت و پیر و ز منند گرداند .

حقیقت مساوات:

منظور اسلام ازمساوات ، آنگونه مساواتی نیست که درساحهٔ ملکات وخصایل شخصی، موهبت های طبیعی ، استعداد های وراثتی وذاتی، جستجو شود، زیرا انسان هاهمواره درموهبت ها، قدرت ها، توان وامکا نیا ت خویش ،دارای تفاوت واختلاف بوده و هر گونه ادعایی برای مساوات درین نو ع امور، چیزی است غیر قابل تطبیق‌وعمل .

چنانچه فیلسوف معروف ومعاصر انگلیسی (هکسلی) درتایید این واقعیت اینگو نه‌ابراز نظر مینماید :(هرگونه تلاش وکوشش برای ایجاد مساوات میان انسان ها محکوم به‌رکود است وبلکه آنچه میتوان درزمینه مساوا ت بوجود آورد، فراهم ساختن فرصت هـا ی مساعد برای مساوات ،وتهیا نمودن و سایل زندگانی برای همه بطور مساو ی وبرابر است.

چه‌این واقعیت رانمیتوان نادیده گرفت‌که برخی ازانسان هاباچشم و بینش کامل ازمادر بدنیا می‌آیند ودور ونزدیك راتحت نگاه‌خویش قرار میدهند، ولی بعضا یا اصلا بحا لت نابیناوفاقد وسیلهٔ دید، بدنیامی آیند و یااگر هم می بینند قوای دیدشان بسیار ضعیف و اندك بوده طوریکه باید ازنعمت چشم ها ی بینا،بر خوردار نیستند و طبیعی است که‌درین نوع‌تفاوت هانمیشود مسا وات وبرابری رادر میان انسان هابرقرار ساخت .

منظور اسلام ازمساوات ، آنگو نه مساواتی است که‌قاطبهٔ انسان ها باداشتن تفاوت هایی ازقبیل تفاوت واختلاف،درادیان اختلاف دررنگ وجنس،در فراهم آ و ر ی فرصت ها، مساوی باشند، باین معنی که فرصت ها وزمینه هابرای همه بدون اندك ترین ملاحظات ،یکسان فرا هم سا خته شود وزمینهٔ کاروتشبثات مناسب دربرابر همگان ،یکسان مساعدباشد.

هدف ازمسا وات این است که‌تمام‌افراد انسان دربرابر ارتکابات واقدامات،از نگا ه حقوقی ،قانونی وغیره حیثیت ومو قف‌همانند ومساوی داشته باشند، همه یکسان درمقابل نیکویی ها پاداش نیکو یابند ودر صو رتیکه جرمی دردست فردی از افراد انسان،بوقوع پیوندد، اورا فقط بخاطر اینکه یك انسا ن است ومرتکب جرمی شده بایستی مورد مجازات قرار داد وبرای هیچگونه ملاحظا ت دیگر مجال مداخله درزمینه داده نشود.

اصل مساوات در اسلام، اصلی است گسترده ووسیع واصلی است که‌بدو ن اندك فرو گذاشت وسهل انگاری ، بهمه جوانب وهمه شئون حیات انسانی شامل‌میشودوهمه را تحت قاعد ه خویش قرار میدهد ، با اینحال ،بازهم مهمترین مظاهر مساوات‌اسلامی رادرین چند نو ع مساوات بدینگو نه خلاصه میکنیم :

یك- مساوات در شون اقتصادی ...

دو - مساوات در ارزش های مشترك انسانی ..

سه -مساوات اجتماعی ..

چار مساوات قانونی ...

پنج- مساوات دربرابر حقوق‌عامه .

الف -مساوات اقتصادی :

اولا- مساوات میان انسانها در بهره‌برداری ازحق بقای ملکیت شخصی ، اسلام صیانت این حق انسانی را در داخل حدود وشرایط تعین شده‌ای اسلامی ، شامل برنامه ها ی عملی خود ساخته وحق ملکیت شخصی‌وقتی مورد اهتمام قوانین اسلامی قرار میگیرد که ازچوکات معین اسلام ،بیرون نیاید.

ثانیا - مساوات انسانها دراستفاده از ملکیت های اجتماعی ، آنگونه ملکیت هاییکه نه‌آن راکسی مالك شده میتواند ونه ادعای ملکیت خاصی ویا ملکیت فردی وشخصی بخصوص، دران قابل قبول است، بلکه این نوع ملکیت ها، یادر ملکیت شخصیت‌معنوی اجتماع قراردارد ویامالك آن عبارت ازدولت ویا انسانیت میباشد .

حیثیت وموقف اینگونه ملکیت های غیر شخصی ، تقریبا مانند عمومیت آسمان ،زمین آفتاب ،مهتاب، هوا وامثال اینها ، یك موقف همگانی وشامل منافع عامه است . حضرت پیامبر اسلام (ص) برخی ازین قبیل ملکیت های عامه رابدینگو نه تصر یح میفرماید :

(انسانهادر استفاده ازآب ، گیاه و آتش، باهم شریك‌اند.)

باقی دارد

نوشته کاظم:

آغاز نیك در کار جداساختن قوادر محاذ گو لان

داکتر هنری کیسنجر و ز یـــر خارجه ایالات متحده امریکا دو مین اقدامات خود را برای فرا هـــم آوری مقدمات صلح در شرق میانه آغازنمود . آخر ین خبر هادر مورد این‌ماموریت کیسنجر حا کـی ا ز آنست که وی به مقامات اسرا ییلی اطلاع داده است که شصت و پنج نفر از اسرای جنگی اسرا ییل در سوریه میباشند این شصت و پنـج نفردرجنگ اخیر شر ق میانه در ماه‌میزان از طر ف سو ریه اسیـر گرفته شده اند.

وزیر خار جه امریکا قبـــلا ماموریت مهمی را در امر عقـــب کشیدن قوا در جبهه سو یز انجام داده‌وچنانچه شایع شد آ خر یـن مرحله‌عقب کشی قوای طر فین درین جبهه ا ختتا م یا فت که در نتیجه آن‌قوای مصری به تعداد محدو د تری درشرق کانا ل باقی ماند ه‌و قوای اسرا ییل تقریبا به فا صلـه سی‌کیلو متری شرق کانال سو یز متمر کز شدند.این مو ضوع‌نه تنها ازطرف مردمان صلح د وست جهان موردتوصیف و تحسین قرار گرفت بلکه گولدامایر صد را عظـــم اسراییل حتی در همین نز دیکی ها ازآن اظهار رضا ییت کرده و از عدم تصا دم بامصر ابرازخر سندی نمود.

ماموریت دو م‌کیسنجر که مقدمه آن‌نیکو بود جداسا ختن قوا د ر محاذگولان است. این امررا مـــی توان از دونگاه مورد مداقه قـــرار داد.

موقف سو ریه :

نخست ازنگاه سو ریه ا یـــن قضیه را میتوان چنین دنبال کـرد سوریه اتفاقا هم درجنگ ۱۹۶۷و هم‌درجنگ ماه میزان (اکتو بـــر ۱۹۷٤) متاسفانه قسمتی از خا ك خودرا در محاذ گو لان از دست داده وآنرا اسرا ییل‌تحت اشغا ل خو ددر آورد که این مو ضـــو ع موقف سوریه رابه تناسب مصـــر دربرابراسرائیل شکل دیگری می دهدچه درجبهه سویز اگر چه‌قوای اسراییل به غرب کانا ل سو یـــز عبور کر ده‌و قوای نمبر سو م‌مصر وشهر سویز را محا صره کر د ند ولی در شرق‌کانال سویزخط بارلیف رادرهم شکست ومو قف خو بتری احراز کرد بناء در مذاکـــرا ت عقب کشید ن قوا اگر هم با یـــك موقف عالی تری قرار ندا شـــت حداقل برابر با اسرا ئیل فکر مـی شد.

اماسوریه جز اینکه تعداد ی از افراد اسرا ئیلی‌را ا سیر گر فته و درکشور خود حفظ‌کرده است کدام چیز دیگر ندارد بناء این یك ا مر منطقی معلو م میشو د که با یـــد سوریه در دادن لست نام اسرا ی جنگی اسرا ئیلی پا فشا ر ی میکر دتاازین راه امتیا زی بد ست آرد وفکر میشو د که این تد بیـر غالبا کارگر هم شده با شد چـــه یقینا تا زمانیکه مقامات سو ریا یی اطمینا ن حاصل نکر ده با شند که‌هنری کیسنجر مسایل رامطا بق آرزوهای آنها انجام دهد از داد.ن لست اسرای جنگی خود دا ر ی میکردند .چنانچه البعث اور گا ن نشرا تی حزب‌برسر اقتدار سو ریه فقط یك روز قبل از مسا فـــر ت داکتر کیسنجر به دمشق از قو ل وزیر اطلاعات سوریه نو شت کـــه صلح در شرق میانه صر ف وقتی اعاده‌شده میتواند که اسرا ئیـــل فیصله نامه های موسسه ملل‌متحد رادر مورد معضله شر ق‌میانه‌احترام کند.

باید متذکر شد که فیصله نامه های‌موسسه ملل متحد عقب‌کشیدن قوای اسرائیل‌را از تمام سر ز مین های‌اشغالی اعراب تقا ضا میکندو گذشته ازآن اعاده حقوق‌حقه مردم فلسطین را ایجاب‌مینما ید .

البعث ازقول وزیر مذکور نوشته است که آیاچه کسی تضمین کرده خواهد توانست که بعد از جـــدا ساختن قوا، اسرائیل تمام‌سرزمین های اشغالی را تخلیه میکند و یـا خیر.

با اتکا به نوشته البعث و قتـی می‌شنویم که لست اسرا ی جنگی به‌کیسنجر تحویل داده شده ا ست بدون‌شك باین فکر خوا هیم شد که‌هنری کیسنجر غا لبا تضمیـــن نموده است که گویا اسرا ییل‌را وادار سازد ازقلمرو های اشغا لـی بیرون رود.

موقف اسرا ئیل:

گر چه ازنظر اینکه اسرا ئیـل یك‌حصه از خا ك‌سوریه را د ر ـ اشغال خود دارد مگر از هما ن‌بدو امر اصرار مکرر ومزید اسرا ئیـل مبنی‌بر بدست آورد ن‌لست اسرای جنگی خویش غالبا موید آ نست‌که شایددر جمله اسرا ی‌جنگی‌اسرائیل اشخاص مهمی شا مل با شند .و حالاکه گویا لست اسرا ی جنگـی رادریافت وهم ز مینه آن فرا هـــم گردید که ما مو ر ین صلیب ا حمر اسرای مذکور را ازنز دیك ببینـد دیگربهانه ای برای اسرا ییـــل باقی نمی ماند وباید بزو د تر ین فرصت مطابق تدا بیر و ترتیبا تی که ایجاب میکند درکار عقب‌کشیدن قوا و تخلیه محاذگولان آغاز کند .

نقطه دیگری که با ارتبا ط بـه اسراییل قابل یاد آور ی است این است که فعلا گولدا مایر مصرو ف ساختن کابینه ایتلافی اقلیت‌خویش میباشد مایر سعی دارد که بوسیله همراها ن وهمکارا ن موشی دا یان وزیر دفاع اسراییل وی را وا دار سازدکه مجددا بحیث وزیر د فاع در کابینه اش باقی بماند . دا یا ن طی‌چند روز گذشته از شمو ل در کابینه مایر استنکا ف ورز ید ه‌بود شامل‌شد ن دایا ن مجددا در کابینه وموجو دیت او در حکو مت‌وسیاست اسرا ئیل مو قف اسرا ئیل را مبنی برعقب کشید ن قوا ومذ اکـــرات صلح ملایم میسازد چه مبصر یـن اسراییلی گفته اند که دایا ن برای موفقیت جداسا ختن قوا در جبهـه سویز نقش مهمی راباز ی کر ده است‌واین انتظار اکنو ن د رعقـب کشیدن قوا در محاز گولان نیز از وی‌برده میشو د.

قضیه مشکل:

اما ازیك جانب پا فشا ر ی‌قبلی سوریه را مبنی برعدم افشا ی‌لست اسرا مدنظر بگیریم واز جا نـــب دیگر شرایط مو جوده را مدنظر ـ بگیریم این قضیه مشکل تراز آنست که‌مافکر میکنیم چه سو ریه د ر ـ برابر تسلیمی لست اسرای جنگـی واجازه دا دن به ما مو ر ین صلیب احمر بین المللی برای دیدن اسرا تطبیق همان فیصله‌نامه ۲٤۲شورای امنیت را تقاضا دارد که این فیصله نامه عقب رفتن قوای اسرا ییل‌رابه خطقبل ازجنگ ۱۹٦۷ تقا ضـــا میکند.

ازطر فی هم اسرا ییل بار هـا گفته است که از سر ز مینا ی ـ اشغال محاذ گو لان هـم را تخلیـه نمیکند بلکه‌بعضی ازنقاطستراتیژیك آنراحفظ میکند که این اد عـــا ی اسراییل درست در نقطه مقا بـل آرزوی سوریه قرار میگیرد .

بادر نظر داشت این مـو قف ها باآنکه کیسنجر توا نست بعـــد از هفت ساعت مذاکره برو ز۸ حو ت باحافظ الاسد لست اسرا ی جنگی رابه مقا مات اسرا ییلی با خـــود ببرد اماوظیفه اش سنگین ترازین است.

همچنان مسا فر ت آند ر ی ـ گرومیکو به دمشق وبعدا به قا هره بااین مشکل بی ارتبا ط نیست‌چه امریکا وشوروی هر دو کنفرا نس صلح شرق میانه را در ژنیو تنظیم کرده اند وحالا که مقدما ت آ ن

بقیه در صفحه ۵۹

تحقیق از ع ،ح شرعی

«معلم ثانی» ابو نصر فارابی

بخش سوم

فارابی بامعرفی دست آورد های علم و فلسفه پیشرو یونان ، توجه‌دانشمندان‌وحلقه های علمی شرق رابسوی خودجلب‌نمود در آشنا ساختن مردمان شرق به‌مدنیت یونان باستان مخصو صا بافلسفه‌آن نقش بزرگی ایفاکرد.

شرحهای متعدد ومفصل فارابی برآراء وافکار علمای یو نان در شرایطی که‌نوعی تعصب کوته نظرانه قرون وسطا یی تسلط داشت دارای اهمیت خاصی میباشد، زیرادر توجیه آن‌گرایش‌مترقی‌که‌نموددار تلاش‌وحرکت بسوی علم و معرفت بود، تاثیر وا ر د می‌نمود.

همچنان فارابی باشرحی که بر کتاب متا فزیك ارسطو نوشت ،جامعه علمی اروپا را باتعلیمات ارسطو اشنا ساخت ،زیرا طی قرنهای ۹و۱۰ دراثر تسلط وسیع‌ونیر ومند اسکو لاستیك ، جنبه های مترقی وپیشرو افکار ار سطو ، دستخوش اهمال وفراموش گردیده بود (۸) .

شرح وتفسیرآثار قد مای یونان‌کارسهل وساده ای نبود وفقط دانشمندانی باین کار میتوانستند بپردازندکه دراکثرعلوم‌معمول‌زمان تبحر میداشتند . دانشمندان معرو ف آن زمان چون ابو بشر متی ، یو حنابن خیلان ابن راوندی الکندی به کار شرح وتفسیر میپرداختند و یك سلسله شرحهای بر آثار متقدمین یونان نوشته اند .

شر حهای که فارابی برآثار ارسطو نوشت اورابه اوج شهر ت رسانیده.او درشرحهای خو نه‌تنها فقط به تکرار آثار ارسطو مشغول نبود ،بلکه آنها راعمیقتا تحلیل میکرد بر نواقصش انگشت می نهادوراه روشن،آموزش آنها را نشان میداد باید گفت که آثار فارابی از این رهگذر دارای ارزش واهمیت تعلیمی وتر بیوی نیز میبا شد .

ی.ا. برتلس میگوید: بایدگفت که‌نبایداین کار فارابی را کاملا غیر از اورژینال‌وعبارت ازتقلید عادی پنداشت .تر جمه های‌نخستین آثار ارسطو بزبان عربی کامل نبود .تدوین نشدن تر مینولوژی علمی، دشواریهای برای مترجمین پدید می‌آورد. آنها نمیتوانستند متن آثر هارا ازخود کنندو ساختمان اصل یونانی آنرا نگهمیداشتند ودرنتیجه خواننده عربی مطلقا نمیتوانست بمحتوای متن پی ببرد. فقط این شر حهای فارابی بو د که امکان فهم ودرك دانش قدیمی رافراهم ساخت .

به سبب همین شروح بود که‌اورا«معلم‌ثانی» خواندند ودرمقام بعد از ارسطو قراردادند.

حاجی خلیفه‌در (کشف الظنون) به‌نقل ازکتاب (حاشیته المطالع) میگوید : چو ن مترجمین مامون ترجمه های مخلو طی راکه یکی بادیگری وفق نمیداد ، آوردند، این ترجمه ها تازمان حکیم فارابی همچنان غیر مهذب و غیر منقح باقی ماند ند، بل نزدیك بودرسوم آنها ازمیان برود، تا اینکه فرمانروای زمان ، منصور بن نوح سامانی‌از وی (از فارابی) التماس نمود تااین‌تراجم راجمع آوری نماید وترجمه ای ملخص ،

منقح ومهذب مطابق (اساسات) حکمت

ازآن بیرون آورد . فارابی این خواهش راپذیرفت وخواست اوراعملی کرد وکتاب خود را (تعلیم ثانی) نامید واز همین رهگذر هم بنام (معلم ثانی) ملقب گردید .

سپس یاد آور میشو د که مسودهٔ این کتاب بخط فارابی همانطور در خزانهٔ منصور باقی ماند تااینکه ابن‌سینا برآن اطلاع‌یافت وکتاب شفا، را ازآن تلخیص نمود.

بهر حال باید باین‌گفتهٔ حاجی‌خلیفه‌باتردد واحتیاط بر خورد نمود (۹).

جانب مهم دیگر ایجاد علمی فارابی آفرینش اثرهای مهم واصیل است که ساحات مختلف فلسفه رادر بر میگیرد . در جملهٔ آنهایك تعداد رساله هایی پیرامون مسایل عمومی فلسفه ، طبیعیات، ادبیات‌وهنر وموسیقی وجود دارد.

بااینکه فارابی درعلم طب وارد بود هیچگونه سندی دردست نیست تا بگو ید که مانند ابن سینا عملا به‌کار طبابت اشتغال میورزیده است. پایهٔ معلومات طبی او را ازروی اینکه درکتاب (المدینته الفاضلته) جوامع بشری را به‌بدن انسان شباهت داده و بعدا دربارهٔ آن به‌بحث پرداخته است ،میتوان پی‌برد.

فارابی درتاریخ قرون وسطای (شر ق اسلامی)اولین دانشمند ی بود که یك سیستم ا صیل ا جتما عی فلسفی را بوجود آورد ودر تاریخ فلسفهٔ قر و ن وسطای شرق‌میانه نخستین کسی ا ست‌که مسایل اجتماعی رابرای او لین بار با قاطعیت مطرح بحث قرار داد وپیوند آنها را بامسایل عمومی فلسفی تا مین نمود. همچنان او اولین کسی است که‌علوم قرون و سطی را تصنیف کرد. متودعلمی او که بر منطق قاطع استوار بود ، باپیگیری واتکای خودبه دلایل واضح وروشن ،برای دانشمندان‌دیگر سرمشق بود. (۱۰)

در زمان فارابی زبان عربی درکشورهای شرق نزدیك ومیانه نظیر زبان لا تین در قرون وسطای اروپا، بزبان عمومی علمی -ادبی مبدل گردیده بود وازهمین رهگذر درتمام ساحات تحت نفوذ خلا فت‌عربی،دانشمندان آثار علمی خود را باین زبان مینوشتند . ابونصر فارابی نیز تمام کتب ورسا یل خودرا بزبان عربی نوشته و علاوه بر آن طوریکه برخی منابع متذکر می‌شوند،اشعاری بزبان دری نیز سروده است. دکتو ر ذبیح الله صفا اشعار ذیل راکه بفارابی نسبت داده شده، از (مجمع الفصحای) رضا قلیخان هدایت در اثر معروف خود (تاریخ علوم عقلی درتمدن اسلامی)نقل‌مینماید:

اسرار وجود خام وناپخته بماند
وان گوهر بس شریف ناسفته بماند
هرکس بدلیل عقل چیزی گفتند
آن نکته‌که اصل بود، ناگفته بماند
ای آنکه شما پیرو جوان دیدارید
ازرق پوشان این کهن دیوارید
طفلی زشما در بر ما محبوس است
اورابخلاص همتی بگمارید (۱۱)

ابونصر فارابی بااینهمه خصایل عالی ، معلومات وسیع، قدرت ابتکار و خلا قیت کم نظیر خویش دانشمندی انسیکلوپیدیست (جامع العلوم) بود . دقت وپیگیری شگفت انگیزی درکار تحقیق ومطالعه داشت، چنانچه ابن خلکا ن نقل میکند که نسخه ای از (کتاب النفس) منسوب بارسطو را یافتند که‌روی آن بخط فارابی نوشته شده بود : این کتاب راصد بار خواندم . ونیز ازوی روایت مینما یند که میگفت (سماع طبیعی) ارسطور ا چهل بار خواندم ، فکر میکنم‌هنوز بخواندنش نیاز دارم (۱۲)

در باره اصالت فلسفه فارابی :

براساس مفکوره‌ای که‌درمنابع شرق شناسی وادبیات فلسفی غرب وسیعا پخش گردیده، فارابی فقط بیك سلسله مسایل مر بو ط به (مکتب مثالی) اشتغال میورزیده‌است .بر اساس قضاوت این منابع فارابی تنها افکار وآراء فلا سفهٔ یونان باستان از قبیل‌ارسطو وافلاطون رادر ممالك اسلامی ترویج نمو ده وتمام خدمات علمیش محصور در همین‌ساحه میباشد وازینکه اوآثار اصیل و مستقلی آفریده باشد، انکار صورت میگیرد. چنانچه پروفیسور «گ . شمیت» دریکی‌ازشماره‌های سال ۱۹۵۵ مجلهٔ (مدنیت اسلام) ضمن ارزیابی عمومی از فلسفه شرق نز د یك ومیانه درقرون وسطی تعلیمات فلسفی‌فارابی رابدین سان ارزیابی میکند . پرو فیسور پوهنتون آکسفورد ریچارد والتزر درسلسله مقالات خویش پیرامون فلسفه عرب و مخصو صا در کتاب (تاریخ فلسفه غربو شرق)خود جهان بینی‌فارابی را ازدیدگان‌غیر واقع بینانه ارزیابی مینماید

محققینی مذکور عموما به فلسفه وتاریخ ومنجمله به فلسفه قرون وسطای شرق میانه ازهمین دیدگاه‌مینگرند .

برخی از مولفینی شرق نیز که تحت‌تاثیر این نوع‌متودو لوژ ی قرار گرفته اند.آثار فارابی راچنین بهاداده اند .

بقیه درصفحهٔ ٥٦

(۸) ابراهیم مومنوف آثار منتخب، جلد۳ صفحه ۱۱٤ .

(۹) تعلیق محمد عبدالهادی ابو ریده بر کتاب(تاریخ فلسفه الاسلام) ص ۱۵۵ چ قاهره.

(۱۰) مظفر خیرالله یف، فارابی ورسایل فلسفی‌او ، بحوالهٔ کتاب «اساسات فلسفه..» طبع تاشکندص ۵۳

(۱۱) دکتور ذبیح الله صفا ، تاریخ علوم عقلی درتمدن اسلامی ، جلد اول ، ص ۱۸۲ .

(۱۲) محمدفرید وجدی، دایرت‌المعارف القرن العشرین ،چا پ قاهره ۱۹۲٤، جلد هفتم ص ۱۰۹

معادن، ثروت

از گل احمد زهاب نوری

• کشور ما ، باشرایط خا صـ جیو لو جیکی خود سر شار از منابع است .

• گاز طبیعی ، آ هن ، بیرایت ، سنگ رخام، بیروج، تلك، فلورایت ابرك ولاجورد از معادن درجه ا و ل کشور بشمار میرو د .

• یاقوت ، لعل پیازی ، طـلای رسوبی ساحهٔ نو رابه ، مس ساحهٔ عینك لوگر ، فلزات نو رستا ن و کندهار گنجینه های گرا نبها یـی است .

• استخراج معادن ، تلك بیرایت، یاقوت جگدلك ، کا نیست و عناصر نادرهٔ نو رستان ، پروژه هایی است که در پر تو نظام جمهوری ر و ی دست گرفته شده است .

• وزارت معادن و صنایع لایحه را در مورد معادن کشور تـــر تیب میکند که واجد یك سلسله احکا م حقو قی و تجار تی است .

معا دن دریك کشور گنجینه ای است که زیر بنای اقتصادی آن را تشکیل مید هد . جا معه می توا ند با استفاده از ثروت طبیعی خود ، ضرورت های اقتصادی خویش ر ا تا مین و متکی بخود باشد .

کشو ر ما از حیث منابـع طبیعـی سرزمینی است غنی و سر شار از گنجینه های گرانبهای معاد ن .

در گذشته متا سفانه طور قنا عت بخش به استخراج واستفادهٔ ازمعادن کشور توجه نشده بود . و زا ر ت معادن وصنایع نیز به سلسله تحولات بنیادی ، پرو گرام های تا زه یـی روی دست گرفته ، که در آ یند ه نوید آن را می د هد ، که با استفاده ازین ثروت ملی ، بسا نیاز منـد ی های اقتصادی ما ، ر فع گردد .

داکتر عبدالقیوم و زیر معا دن و صنایع در پاسخ سوالی از ا همیت معادن در مملکت ما ، ا ینطو ر یـاد آوری کرد .

اهمیت معادن را می توان ازدو نگاه بررسی کرد ، یکی از نگاه اقتصادی برای انکشاف داخلی که در صورت بکار انداختن این ثر وت ها، ز مینهٔ فعالیت بیشتر فرا هم میگردد و با آن پالیسی یی طرح شده می توا ند که کا ملا متکی بخود بود . باایـــن توضیح معادن انگیزه و کمك نهایت موثری است که ز مینهٔ تطبیق یك زیر بنای و سیع واساسی را برای رشد سویـهٔ زندگی مـردم فراهم می سازد .

وزیر معادن و صنایع افزود :

از نگاه دیگر کشور های دا را ی منابع طبیعی ، مو قعیت های خاصی که در صحنهٔ بین المللی و حـــوزهٔ خود بدست آورده می توانند نیز در خور ا همیت است .

کار استخراج ابرك سروبی

برمه کاری برای مطالعه مـعا دن طلا در نورابه

بحران انرژی و جر یان ا خـیر پترول در ساحهٔ بین المللی آن است که کشور های دارای منابع طـبیعی می توانند بر جر یان تاریخ تـا ثیر وارد کرده و از نگاه سیاست برای خود منافع بیشتر کمایی و شرا یط تازه کسب کنند .

معدن بیرایت هرات

گـرانبهـای کـشور

بازدید معاون صدارت از معدن‌مس لوگر

وبالا خره آ نچه به نسل هـای آینده بحیث ار مغان‌تاریخی ، ا ز نگاه اکتشاف و تادیه ثروت ملی و تلاش برای عرضهٔ معقول موادمعدنی گذاشته میشود . ممد ار تقای سطح زندگی آنها خوا هد بود .

از و زیر معادن و صنایع مـــی‌ـ پر سم :

کشور ما از حیث داشتن معا دن چگونه مملکتی است ؟

میگوید :

ـ به اساس مطالعات علمی که در ساحهٔ معادن صورت گرفته می توان **ادعا کرد که‌افغانستان** به تنا سب جیالوجی خاص خود ، دارای ذخایر مواد معدنی ز یادی است .

چو ن داشتن‌ذخایر معدنی ، تـا داشتن معا دن که **استخراج‌اقتصادی** از آن صورت می گیرد ، فرق دارد، لذا استفادهٔ معقول از معادن ، بهر پیمانه یی که باشد مارا حق میدهد که قضاوت کنیم تاکشور ما سرشار از معادن است .

از داکتر عبدالقیوم می خوا هم‌تا در مـورد معادن مهم کشور کـمی صحبت کند، چنین تو ضیح میدهد:

گو شه یی از فعالیت گروپ‌سر وی معدن مس

ـ طو ریکه گفتیم کشور ما ، از ذخایر طبیعی غنی است واز جمـله معادن با ارزش مملکت می توان از معدن بزرگ حا جیگك به ظر فـیت دو ملیارد تن ، معادن ز غال سا حهٔ درهٔ صوف به ظر فیت یکصد ملیون تن ، معادن نمك تاقچه خانهٔ تا لقان به ظر فیت سه صد ملیون تن یـاد آوری کرد .

همچنان معادن ، گاز طبیعی ،آهن بیرایت ، سنگ رخـام ، تـــلك ، فلورایت ، ابرك لاجورد واحجـا ر کریمهٔ دیگر مانند کا نسیت بیروج، یاقوت و لعل پیازی از معادن د ر جه ما ، بشمار می روند .

وزیر معادن و صنایع افزود :

ـ علاو تا طلای رسوبی سا حـهٔ نور آ به ، مس ساحهٔ عینك لو گر، فلزات نادرهٔ نو رستان‌و فـلزا ت اطراف گرانیت ، کند هار درردیف معادن مهم کشور به حساب می آید که متاسفا نه بنابر بعضی مشکلات تا حال مو رد استفادهٔ اعظمی قـرار **نگرفته است .**

تفحص چند سال محدود در مورد معادن خیلی تا چیز بوده و سر مایه گذاری درین حصه ایجاب می کندتا با مطالعهٔ اساسی و دقت فرا وا ن روی دست گرفته شود ، تا ا ینـکه از آن نتیجهٔ مثبت بد ست آ ید .

سوال دیگری را درمورد طـرز استفاده از معادن کشور مطرح می‌ـ سازم که وزیر معادن و صنا یـع درپ اسخ آن میگو ید :

ـ ر یاست سروی جیالو جـی بصورت سیستماتیك ، تمام ساحهٔ کشور را به مقیا س ۱ : ۵۰۰۰۰۰ نقشه بر داری نموده که نتایج آ ن و مطالعا تیکه درین ز مینه صو ر ت گرفته تا اخیر سال آ ینده تکمیـل میگر دد با اکمال و استفاده ا ز ین نقشه ها ، مجال آن میسر میشود تا درپلا نگذا ری و استفا ده‌آینده تجویز مو ثری اتخاذ گردد .

در سا حهٔ تفحص معادن همزمان با مطا لعات جیالوجی ، یك‌سلسله مطالعات در مورد علایم موادمعدنـی و ذخایر آن نیز صورت میگیرد ، تا به صورت میتود ، یك ذخیـــره ارزیا بی شود .

مشکلی که این‌وزارت برآن‌مواجه است‌بودجه ناکافی و فقدان آ لات تخنیکی وپر سو نل فنی است تـا در استفاده از یك پروژه با در نظر اشت احتیاج داخل و خارج کشور عملی را انجام دهد .

وی علاوه میکند :

بقیه در صفحه ۵۶

مترجم :مهدی دعا گوی

آیا هالیود تابع نهضت سینما

فلم‌های جدید آلمانی در آستانهٔ یک دگرگونی بزرگ واقع شده است

دکتور ولف شوارس

درآلما ن جنبش و دگر گو نی در دایره فلم و فلمسا زی عمر چندان طویل نداشته و تازه هشت سال است که یك دگر گو نی و نهضت درسینما ی آلما ن محسوس شده که ازآن زمان تا کنون بیشتر از یکصد و پنجا ه فلم مختلف متفا و ت ا ز فلم هایی که تاقبل ازآن تهیه شده‌بود بمیان آمده که همین فلم ها نمودار سرعت کار فلمسا زا ن آ لما نی میباشد.

فلمسازان آلما نی بعد از یك مطالعه دقیق سر انجام بمر ام های بیشتر تو جه‌بخر چ‌دادند که ازلحاظ تکنیك فلمسا زی و قسما از نگاه محتوی وسوژه آن در خو ر تو جه قرار میگر فت. نقادان ا مور سینمایی در مطا لعات‌وانتقا دا تیکه پیرامو ن فلم هانگا شته اند اخیرا باین حقیقت اعتراف نمو ده اند که یك‌قدم نهایت موثر و جد ی فلمسازا ن ونگار ند گان سنا ر یو دراین امر نهفته است که آ نها مسایل بزرگ زند گی را در فلم هابه‌نقطه حل ویا خا تمه یا فته نشان نمید هد بلکه تلاش‌های بزرگ شان مصرو ف این نقطه است که تلاش و مشکلات را ناتمام شده ولاینحل جلوه بد هند وآنرادر آستانه ادامه قرار دهند .

فلمسا زان امرو ز ی در یك اعتراف قابل تو جه قرار گرفته اندوآن اینکه می کوشند که هیچ گونه دست درازی و تصر ف د ر سیر طبیعی زند گی ها ننمایند ،می گویند یك حادثه کو چك نبا ید سرنو شت ویا اعتیا دات عمیق زندگی ها راعو ض کند . آنهاعقیده دارند بسیار موضوعات کو چك نباید در دنیای فلم ، قدر ت تغییر دادن دنیارا داشته باشد. ز یراآنها میگویند دنیای‌فلم باید چیز ها ی رانمایش بد هد که چهره حقیقی آن دردنیا هست نه آنکه برای‌مرام های‌خاص خود چهره مو جودا ت جهان‌را عوض نشان داد.

نقادان بعد از تماشا ی یك سلسله فلم های که روی این ا یده لوژی تهیه وتقدیم شده بو دنوشتند که‌فلم های با مقصد آلما ن رو ی همرفته جلوه ای اصیل‌وسوژه تازه داشته وبمرا تب بهتر ، ارز نده‌تر، طبیعی ترو گیرند ه تر ازفلم‌هاییست که‌تاقبل از این تهیه گر دیده است.

چه قبلا در آلما ن فلم هابسرحد کلیشه یی رسیده بود و دایره آن محدود وخیلی هم تنگ بود و لی موج‌نو و نگرش های نو سرانجام قاموس کهنه را شکست و رو نقی تازه‌بمیان آورد وبایك طرز تفکر واحد معتقد اند که‌بایدبه آنچه که خودشان ازنگاه وطرز دید خود می شناسند آنرا در منصه عمل قرار دهند تا خطر سقو ط واضمحلا لدر کارشان مو جود نشو د.

فلم های رویا سازی‌آلما ن:

آلمان ازسا ل۱۹۳۵ تمام تو جه فلم سازی خودرا در قدم مسا یل سیاسی گذاشت که این مو ضو ع بصورت خاص یك تاثیر نها یت منفی درسینما و رو حیه فلسمازان آلمانی وارد کرد زیراهر یك‌سازنده مجبور ومکلف بود که قسمت اعظم فلم خودرا وقف تبلیغا ت‌و پروپاگند های لا یعنی‌و درو غین جهان سیاست نماید که این ا مر برای‌سقو ط هنر فلسما زا ن آلمان یك‌وسیله نهایت موثر در تار یخ سینمای آلمان بشمار میرود .

پنجسا ل تمام این وتیره ادا مه داشت وهر روز ایکه از این ما جرا سپری میشد قد مها ی فرا خی سینما ی آلمان را ازرو ش‌ها ی جدید وهنر تو لید و تهیه فلم عقب می انداخت تاآنکه درسا ل ـ

ی آلمان خواهد شد؟؟

موج نوسیمای خسته ومتعارف فلم‌های آلمانی راعوض نموده است

۱۹۴۰ فلمسا زا ن خواستند ازاین روش خودرا کنار بز نند از ینـرو بکمك رژیسو رانی مانند (کویت‌نر، اشتاوت ولیبن هایز) یك سلسلـه فلم‌هایی تهیه وتقدیم شد که‌چوکات کهنه‌درآن شکسته به نظرمیخو رد ولی‌عمر این‌فعا لیت زیادنبو د وبه زودی بازهم یك‌بحران در هنـر سینمای آلمان بو جود آمد که از هرحیث برای‌سقو ط شیر ازه هنـر سینمای آلما ن وبی ا همیـت ساختن محصو لات آلما ن مو ثـر ثابت شد.

جنگ بین لمللی دوم یك‌پرتگاه بزر گ درسینما ی آلما ن بشمار می‌آید. حدو داین پر تگاه نها یـت وسیع وناقابل تخمین است‌چه‌این رویداد که مصادف به‌سا لـها ی بحران بود قسمیکه همه فعا لیـت های‌آلمانی ها را درنطفه خفه کرد. هنروهنر مندا ن‌نیز در دایره امحاو نابودی کشاند بطوریکه مدت‌مدیدی اصلا در سا حه تیاتر وسینما کسی موجودیت نداشت وتصور میشـد که دیگر دراینراه به تر قی نا یل نخواهند آمدولی این‌فعا لیت نظـر بضرورت عصر وتقاضای مردم ا ز سال ۱۹۵۰ بصور ت خیلی‌ابتدا یی وتدریجی آغاز گردید که قد مها ی اول این‌فعا لیت درسینما ازسا ختن فلم‌های کوتاه شروع شد .

نهضت و دگر گو نی درسینمای آلمان:

این دگر گونی بصور ت‌تدر یجی ازسال ۱۹۶۲ درفلم های آلما نی محسوس شدو لی از سال ۱۹۶۵ باشدت وحدت زیدا لو صفی‌گامهای تندبرداشت بحد یکه دربین ا یـن سالها فلم هایی درآلما ن تهیـه شد که جوایز بزرگ ملی و بیـن المللی رابدست‌آورد که این‌پیشرفت سریع آنهم دریکمدت کوتاه محصول گرایش های نوو پدید ه های عالم پسند ونو یسند ه‌ها ورژ یسـور های آلمانی بحسا ب می‌آید .

موج نو ازیکطر ف سـینما ی متعارف را ازبین برد واز طر ف دیگر سیمای شکسته و بیرنـگ هنرسینما ی آلما ن رابد یگرا ن معرفی کرد وهمین دسته ثا بـت کردند که ابتکار بخر ج داده ا ند ورنگ تازه درپرده سفید سینما ی آلمان زد اند بطر یقی که مردم‌آنرا پذیرفتند استقبا ل کر دند واز تماشا ی آن احسا س خستگـی ننمودند.

اگر چه محصو لات ابتدا یی که دردایره دگرگو نی قبو ل شـده است‌ازنگاه‌در آمد وجذب مـر دم چندان خد مت شا یسته یی راانجام نداد ولی‌قدم های‌بعدی گذ شته از اینکه مردم راعلاقمند سا خـت امکانات معتبر بودن فلم ها را از نگاه تجارت نیز فرا هم نمود .

اگر از این موضوع هم بگذ ریم یك‌خد مت بزرگ دیگرکه از زیـر پای‌این‌فلم ها نشا ت کر ده ا ست همانا معر فی چهره های تبانا ك ـ آلمانی است که‌بد یگر سینما هـا مخصو صاهالیود نموده چه همین فلم ها بود که‌او رسیلا ا نـد ر سـن ماریا گلاس، کر ستین کا فمـن، راکویل ویلش) وعده دیگر رابـه سینمای دیگر مما لك معر فی نمود ودرنتیجه این ستار گان درآسما ن هنر هالیو دطلوع کردند و بنـام وشهرت فوق العاده نایل آ مدند و درقدم‌بعدی افتخا را تی آ لما نـی بودن شانرا درچهره سینما ی‌دیگر ممالك حفظ نمو دند وحیثیت بیـن المللی رابرای خود کما یـی کردند.

رژیسور انی که امروز برای این‌نهضت تلاش های بزرگ خودرا مصرف مینما یند، الکساندرکلو گی

بقیه در صفحه ۶۰

بر تون‌ولیز باین نهضت‌خوشبین‌اند

ستاره هاییکه‌موج جدید را تائیدکرده اند

سپین صد فونه ستاسی په خوله کښې

● څه وکړو چه غاښونه مو روغ اوله چنچی خوړلو څخه خوندی پاتی شی؟

● زیاروباسیء چه ماشومان موله کوچنیوالی دمسواکو داستعمال سره عادی شی او په دغه وسیله خپل غاښونه روغ وساتی آیا دچښلو په اوبو کښې دفلوراچول دغاښونو دپاره په رښتیا گټور دی ؟

مونږ او تاسی لږ شمیر ماشومان لیدلی دی چه څه ناڅه یوڅل دغاښونو دډاکتر کلنیك ته نه وی ورغلی او غاښونه یی معاینه شوی نه وی .
ماشومان پخپله خوښه هیڅکله دغه کار ته غاړه نه ږدی او زیاتره دمندو اوپلرونو اود غاښونو دډاکترمرسته ضروری ده. غوره داده چه یوه ورځ مخکی ددغه کار مقدمه برابره شی اوماشوم لهغی وضع سره چه مخامخ کیږی، لږو ډیر آشنا کړی شی.مور کولای شی چه له ځانه یوه خو ږ ه کیسه جوړه کړی اوپه دغه وسیله دغاښونو دډاکتر وظیفه ورته آسانه کړی. ماشومان په ډیره مینه دغو کیسو ته غوږ نیسی اوپه دغه پاره کښې پوښتنی کوی.
په دغه کارسره ،تر زیاتی اندازی پوری دماشوم ویره کمیږی اود غاښونو ډاکتر ته له ورتګ څخه ډډه نه کوی. په لومړی کتنه کښې ډاکتر دماشوم دسابقی په باره کښې پوښتنی کوی اود غاښونو له لنډی کتنی څخه وروسته خپلی مقد ماتی وظیفی سرته رسوی .په دغه کار سره نومورې دماشوم باور ځان ته راجلبوی او هغه دی ته چمتو کوی چه په راتلو نکو ځلو کښې پخپله خوښه دخپلو غاښونومعالجی ته غاړه کیږدی. دغا ښونو دډاکتر وظیفه یوازی دچنجنو غاښونو را ایستل یا دهغو ډکول نه دی، بلکه هغه باید ماشوم او میندو او پلرونوته یې د خولې او غاښونو روغتیا ور زده کړی. ډاکتر معمولا سپا رښت کوی چه د قند او نباتواونورو کلکو موادو له ژو ولو اود دوو غذاگانو تر منځ دخوږو موادو له خوړلو څخه ځانو ژغوری اوله هری غذا څخه وروسته خپل غاښونه سمدستی په مسواکو سره ووینځی ،ځکه خواږه مواد کله چه یوازی وخوړل شی، دغا ښونو په شاوخوا نښتی اود مکرو بونو دودی دپاره مناسب محیط برابر وی
له هری ډوډی خوړلو څخه وروسته دغا ښونو ومینځل او مسواك وهل، له غا ښونو څخه دغذا ټوټی راباسی اود هغو دخرا بوالی مخه نیسی. له ټولو څخه غوره داده چه د شپی لـه ډوډی څخه وروسته باید غاښونه په مسواکوو وینځل شی ځکه چه دخوب په وخت کښې دلاړو ترمنځ بندیږی اود خولی یکنواخته محیط، دغذایی موادو دبقایاؤ دخرا بوالی اودغاښونو دچنجی خوړلو دپاره زمینه برابـر وی.

ما شومانو ته باید عادت ورکړی شی چه خپل غاښونه له کوچینوالی څخه په مسواکو ووینځی، ددغه کار دپاره ډیره ښه موقع دوه کلنی ده، خوباید پاملرنـه وشی او ماشوم و پوهول شی چه د غاښونو کریم تیر نکړی اود خولې اوپه دباندی وغور ځوی.

په څو لومړیو میاشتو کښې باید یوازی مسواك او اوبه استعمال شی اود غاښونو دکریم له استعمال څخه ډډه وشی او وروسته له هغه چه د دغه کار سره یی عادت ونیوکیدای شی چه د غاښونو دکریم داستعمال اجازه ورته ور کړی شی.
د غاښونو پرله پسی مسواك کولو ته د ماشوم نو عادت ور کول کـوم گران کارنه دی ،ځکه ماشومان همدا چه لوی شوی اوځان دلو یانو پـه کتار کښې وینی ،درضایت او خوښی احساس کوی.
له شپږ څخه تر دیارلس کلنی پوری دکو چینوالی غاښونه لویږی اود هغو په ځای دایمی غاښونه پیدا کیږی. ځینی جسمی شرایط اوناروغی ددغه کار سره اړیکی لری .دداخلی مرغیږی په کار کښې اختـلال اود (راشلتیزم) یاد غاښونو دپوستوالی ناروغی دکلسیم یاو یتامین ((دی)) دکموالی په وجه ددی سبب کیږی چه د کوچینوالی دغاښونو دریښو په ځای دنوی غاښونو په پیدا کیدو کښې ځنډ پیښ شی، کله کله دغا ښونو رنګ اوښتی اود میندو داند یښنی سبب کیږی .دغه حالت کله کله په روغو غاښونو کښې هم لیدل کیږی

پوره پاملرو او څار نه غواړی

قهوه یی رنګ ته دغاښونو اوښتل په هغو ښارونو کښی چه د فلور اندازه یی په اوبو کښی زیاته وی، لیدل شویدی. دنوو زیږیدلو ماشو مانو په زیړی کښی دغاښونو رنګ شینوالی ته اوړی، ځکه چه په دغه ناروغی کښی (بیلور دین) (دصفرا رنګا رنګه ماده) په غاښونو کښی ځای نیولی اود رنګ ددغه اوښتون سبب ګرځی باید وویل شی چه د ماشوم په لوئیدو سره دغه حالت له منځه ځی او په دایمی غاښونو کښی یی هیڅ نښه نه لیدله کیږی. په (هماتو پورفیری) نومی ناروغی کښی غاښونه په سور رنګ اوړی او دغه حالت هم دکوچینو الی اوهم په دایمی غاښونو کښی شته.

چنجن غاښونه

چنجن غاښونه دژوند په هره دوره کښی لیدل کیږی ،دکوچینوالی اودایمی غاښونه ښایی دچنجی خوړلو سره مخامخ شی، په دغه کارکی څرنګوالی دغا ښونو په روغتیا کښی اغیزه ناك دی، ډیری سختی ناروغی کله کله دغاښونو دچنجی خوړلو سبب کیږی، میلا لیدل شویدی چه ځینی خلك په سختو ناروغیو اخته شوی اود دوی روغ غاښونه ناڅاپه دچنجی خوړلو سره مخامخ شوی دی ددغه کار علت باید دبدن دمتابولیسم په اختلال کښی ولټول شی. ځکه فکر کیږی چه د دغو ناروغیو په ترڅ کښی په وینو کښی یوراز اسیدی حالت پیدا شوی اوبدن د کلسیم زیاتی اندازی ته اړتیا احسا سوی اود غاښونو زیاته اندازه کلسیم یی دباندی ایستلی دی.

د غاښونو په چنجی خوړلو کښی دخوږو موادو اغیزه ثابته شویده. مکروبونه په غاښونو کښی نښتل شوی قندی مواد په (کستران) باندی اوپه تکثیر پیل کوی نو ځکه دغاښونو چه دهغو دودی دپاره لازم دی تبدیلوی او په تکثیر پیل کوی نو ځکه پرله پسی مسواك کول (دکستران) دغا ښونو له جدار څخه بیلوی اوپه نتیجه کښی دغاښونو له چنجی خوړلو څخه مخنیوی کوی .امریکایی پوهان په وروستیو کلو کښی د(داکتر اناز) په نامه دیوی مادی په تهیه کولو بریالی شویدی چه (دکتران) له منځه وړی. دغه ماده په حیواناتو کښی تر ازموینی لاندی نیول شوی اوغوره نتیجه یی ور کړیده. مګر دی دپاره چه په انسانی طب کښی داستفادی دپاره چمتو شی، زیاتو تجربو په تیره بیا په انسان باندی ازموینی ته اړتیا لری او ښایی تر څورا تلونکو کلو دپاره بازارته راو وزی. باید وویل شی چه له دغو موادو څخه دنه استفادی علت،د ځینو ډاکترانو مخالفت دی.

ځکه دوی عقیده لری چه دغه ماده دخولی دمکروبی محیط دانډول دله منځه تلو سبب ګرزی اودا عمل د انسان درو غتیا دپاره خطر لری.

اوس اوس هڅه کیږی چه داسی یوه ماده جوړه شی چه یوازی د غاښونو په مکرو بونو باندی اغیزه ولری اوهغه له منځه یوسی نه دخولی په ټولو مکروبونو باندی.

دفلور اغیزی

په ۱۹ پیړی کښی (ماژینو) نومی فرانسوی پرو فیسر دلومړی ځل دپاره په چنجنو غاښونو باندی د (فلور) اغیزی ته متوجه شوه او پیشنهاد یی وکړ چه د ښارونو دڅښلو په اوبو کښی دی دغه ماده زیاته شی دغه مطلب په هغه موقع کښی دتوجه وړونه ګرځیده، ترڅو په ۱۹۳۰ کال کښی دغاښونو دطب دمطالبو په سر کښی ځای ونیو. دری ډلو څیړونکو چه په امریکا او المغرب چه دهغو دودی دپاره لازم دی تبدیلوی لګیاؤ، رپوټ ورکړ چه په اوبو کښی دفلور موجودیت دغا ښونو دچنجی خوړلو او ماتیدو سبب ګرځی.

د دغه رپوټ له مخی دښا رونوله چښلو اوبو څخه دفلور دجلا کولو مساله دامریکی دصحی مقا ماتود پرو ګرام په سر کښی ځای ونیو. خوعجیبه خبره داده چه لس کاله وروسته یعنی په ۱۹۴۰ کال کښی یوبل رپوټ خپور شو او هغه داچه دچښلو په اوبو کښی د فلور موجو یت په سلو کښی اویاد غاښونو د چنجی خوړلو څخه مخنیوی کوی دغه رپوټ دهغو څیړنو له مخی چه په اوبو کښی دفلور لرونکو سیمو او یاهغو سیمو څخه چه فلوریی په اوبو کښی نه وجوړشوی له دغی نیټی ورو سته وچی ښارو نو دچښلو په اوبو کښی له فلور څخه استفاده رواج وموند اوددغه کاردپاره له «فلورو سو دیم» یا «فلورو زنك» څخه استفاده کیدله یوشمیر نورو پیشنهاد وکړ چه د اوبو پرځای دغذا په مالګه کښی فلور نلونو کښی فلور زیات شی ځکه چه یوازی په همدغه وسیله سره ټول خلك کولای شی ګټه ورڅخه واخلی دنیو یارك په ایالت کښی ،دچښلو په اوبو کښی دفلور دګډولو له ښیګڼو څخه دخبریدو دپاره دوه ښارونه وټاکل شول اود یوه ښار په اوبو کښی فلور واچول شو اود بل ښار له اوبو څخه حذف کړی شو. هغه احصائیه چه د پنځه ویشتو کلو په ترڅ کښی اخیستل شویده، څرګندوی چه دغاښونو چنجی خوړل د ۶ـ۹ کلو ترمنځ ماشومانو کښی په سلو کښی ۶۰ اود ۱۲ـ۱۴ کلو ترمنځ ماشومانو کښی په سلو کی ۷۰ د نیویارك دښار په اوسید ونکو ماشومانو کښی چه د چښلو په اوبو کښی یی فلور ور ګډ کړی شوی ؤ د(کینګ ستون) دښار په نسبت لږ ؤچه په اوبو کښی یی فلورنه ؤزیات شوی. دغه راز احصائیه له نورو ایالاتو څخه هم واخیستله شوه او په ټولو حالاتو کښی نتیجی تقریبا یوشان وی اود چښلو په اوبو کښی دفلور په ګډولو کښی هیڅ تردید پاتی نشو.

د پورتنیو احصائیو دڅیړنی له مخی څرګندیږی چه د ښارونو دچښلو په اوبو کښی دفلور ګډول نه یوازی

پاتی په ۶۲ مخ کی

برف کوچهای متواتر در سالنگ چندین مرتبه راه رابروی ترافیک بست

همانطور یکه خوانند گان مجله ژوندون اطلاع دارند برف بـاری امسال در سراسر کشور بی سابقه بود .

این برفباری در روز های ۱٤ ـ ۱۵ ـ ۱٦ دلو چنان شدت یافت که نظیرش چه درطول زمستان امسال و چه در چند سال اخیر دیده‌نشده بود نباریدن برف در اوایل زمستان امسال مردم مارا مشوش وپر یشان ساخته بوداما هنگامیکه دانه های برف در هوا اشکار گردید کم کم تشویش و نگرانی جای خود را به امید داد .

خوشبختانه با باریـدن بر ف هراسی در دل یك عده محتکر ین که غله های فراوانی در انبار های خود به خاطر گران فروشی انباشته بودند افکند گرچه باریدن بـرف برای یك عده مسافرا نیکـه در مسیر شاهراه ها زحمت دیدنـد مشکلاتی خلق کردولی این مشکلات که در پی خود شادمانی می آورد برای توده عظیم مردم مفید و ثمر بخشس است که اصلا نمیتوان‌آنرا مشکلات نامید .

با باریدن برف در سرا سـر کشور ، در مسیر شاهراه سالنگ کتله های بزرگ برف که ما آنـرا بنام برفکوچ مینامیم سرا زیر شد که چندین مرتبه این شاهراه‌رابروی ترافیك بند ساخت اما با جد یت

اشارات ترافیك سهو لت رابرای رانندگان ایجاد کرده

زاید الوصف جوانا نیکه مصروف پاك کردن برفکوچ ها از سرك هـا بودند شاهراه سالنگ به‌زود ترین فرصت بروی ترافیك باز گردید .

وقتی خبر سر از سـر شد ن برفکوچ های بی سابـقه از روی امواج رادیو بگوش مردم رسیـد خواستم راپور مفصلی درینباره از مسافرانیکه‌یکی‌دوشب‌بنابر مسدو د بودن شاهراه در مسیر جاده‌سپری کرده بودند تقدیم خوا ننـد گـان ژوندون نمایم اما موفق به‌این امر نشدم زیرا هر یك از مسافریـن وقتی به‌کابل‌میر سیدند مجالی برای گفتگو نداشتند و از سیمای هریك آنها معلوم میشد که سردی هـوا و خستگی مسافرت ذله شان کرده است اما تنها چیزیکه شنیدم این بود که دریوران ومسافرین ازحسن فعالیت و زحمات مشقت بار وظیفه داران سالنگ یاد می کردند و می گفتند که اگر از (کار) نام ببریم مثـا لشس را بـاید کـار کارکنان سالنگ بدهم و این انگیزه بـود مصا حبـه ا ی با بنا غلـــی دیپلوم انجنیر غوث الدین (فایق) وزیر فواید عامه در زمینه اینکه‌چه تجویزی از طرف وزارت فوایدعامه برای پاك نمودن شاهراه ها اتخاذ شده ترتیب و خدمت خوانند گان ارجمند ژوندون تقدیم نمایم .

بناغلی وزیر فواید عامه درجواب سوالی چنین‌گفت : در موردشاهراه سالنگ قبل از فرارسیدن سرمـا چنین تجویز اتخاذ شده بود کـه تمام وسائط وماشین‌آلات به فعالیت و مبارزه بمقابل برفکوچ ها ترمیم و احضار گردد به این اساســ تدابیر لازمه اتخاذگردیدتاعندالموقع برای‌مجادله با برفکوچ های‌احتمالی آماده باشند واین امر ایجاب میکرد تا طرق و وسایل که در تسریـــع این عمل رول عمده دار د مطا لعـه و بهترین نوع آنرا انتخاب و بکار اندازیم .

بناغلی وزیر فوایدعامه افزود : به همه معلوم است که قوای بشری و وسائل تخنیکی در امر تحقـق بخشیدن یك مامـــول رول اول و اساسی دارد . بدین ملحوظ خودم در اوایل زمستان امسال درخنجان رفته از نزدیك با تمام کار کنا ن شاهراه سالنگ تماس گرفـتم و نقاط احتمالی پائین شدن بر فکوچ ها را نظر به تجارب گذشته تثبیت وهر یك از موظفین را بالای پست های شان گماشتیم تا بمجرد وقوع بر فکوچ هر دسته بصورت جـدی مصروف فعالیت شده وراه‌را برای عابرین باز کند و طرز تشریـــك مساعی یك پسته را با سایر پسته ها توضیح داشتم روی همین حساب بمجرد سر از یر شدن برفکو چ پسته ها بطور آگاهانه وظایف‌خود را موفقانه انجام‌دادند که در نتیجه شاهراه سالنگ همیشه بـه رو ی مسافرین و ترافیك باز نگهدا شته شد .

بناغلی انجنیر فایق علاوه کرد در گذشته یك سلسـله مشکلا ت نسبت عدم توجه و سهل انگار ی ونبودن یك پلان منظم در شا هراه باعث میشد که شاهراه برای چند روز مسدود بماند .

یگانه چیزیکه من بیشتر به آن تماس گرفتم و تا حال متوجه آن هستم همین مساله است که هیچ یك از مسافران از ناحیه برفکوچ به مشکلی بر نخورند وقتی با کار کنان شاهراه‌سالنگ درتماس‌شده مشکلات آنها رارفع کردیم‌مشکلات دیگری در سر راه ما قرار داشت که عبارت از ترمیم ماشین آلا ت

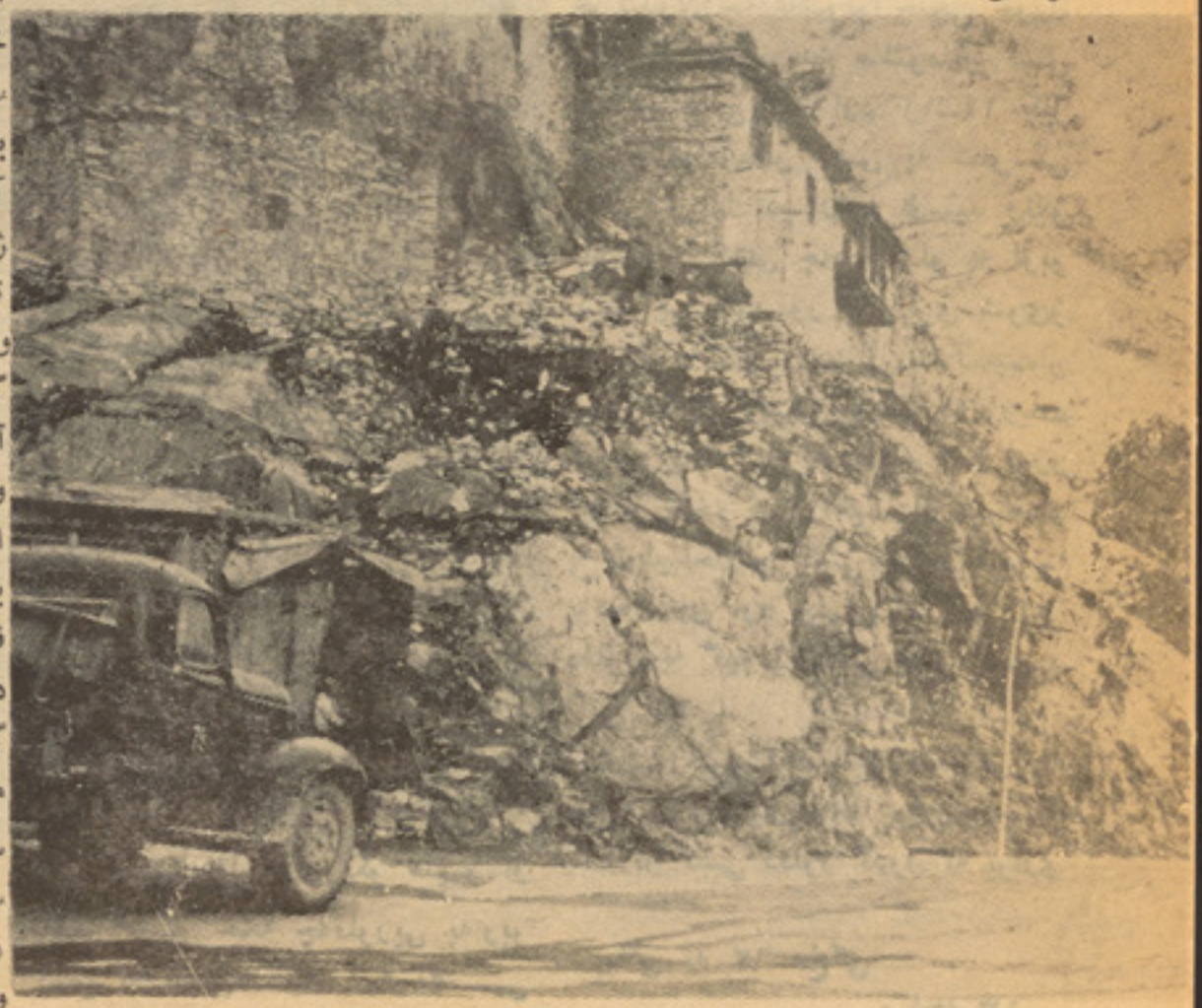

کار کنان حفظ ومراقبت سالنگ‌مصروف اندا ختن مخلوط نمك اند

درختان ار چه در میان برف درسالنگ ها زیبا یی خاص داشت

بود .

که به اسرع وقت اقدامات در زمینه صورت گرفت .

– بناغلی‌وزیر فواید عامه ! لطفا در مورد پلانیکه قبلا تذکر دادید اندکی روشنی بیندازید .

– تقسیم مفرزه ها و وسایطکه برف را پاك میکند نظر به محلات برفکوچ طوری تنظیم شده بود که ارتباط میان‌پوسته‌هاموجود بود اگر در یك منطقه برفکوچ رخ میداد فورا پوسته های دیگر به کمك رسیده و متحدانه به کار آغاز می کردند تاثیر عمده سر عت عمل در بر فباری اخیر همانا تقسیم بندی پسته ها و مفر زه های برفپاك بود ولی برفکوچ ها به اندازه زیاد بود که با همه آن در یك وقت امکا ن پاك کردن‌شاهراه ممکن نبودچنانکه به همه معلوم است تقریبا ۲۰ الی ۲۵ بر فکو چ در سالنگ جنو بی و بیشتر از ۱۶ برفکو چ در سالنگ شمالی سر از یر شده بود که در اثر آن چند ساعت‌راه بروی ترافیك مسدود شده بود .

از اینرو یك تعداد بولدوز ها از کابل اعزام گردید تا با قوای حفظ و مراقبت شاهراه سالنگ همکاری نماید .

– بناغلی وزیر فواید عامه ! در دوران این مدت که برفکو چ ها بیسابقه بوقوع پیوست آیا کدا م حادثه رخ داده یا خیر ؟

بفضل و مرحمت الهی و با همکاری که‌از طرف‌کارکنان سالنگ با مسافرین صورت گرفت کدا م واقعه ترافیکی مثل چپه شدن و یا تصا دم ویا انحراف مو تر از جاده رخ نداده است تنها ماشین هوا کش داخل تونل در اثر یخ بندی شدید متاثر شده صرف‌برای یك ساعت غیر فعال باقی مانده از اینرو وقتی موتر های دیزلی از داخل تونل میگذشت مشکلاتی را برای دریوران خلق می کرد . آنهم بزودی ترمیم و این مشکل نیز مرفوع گردید .

– بناغلی انجنیر (فایق) وزیر فواید عامه ! در مورد یخك در شاهراه ها چه تجویزی در نظر گرفته شده است ؟

– در مورد یخك از موادی مخلوط از نمك استفاده میشود که بعد از پاك کردن سرك فورا بروی سرك پاشیده میشود تا یخك با قیمانده بزودی از روی سرك ذوب گردد .

در مورد سرك کابل قندهارباید گفت :

که در این راه مردم تا حدی با مشکلاتی مواجه شده بودند که‌علت آنهم عدم وسائل کافی و یك اندازه سهل‌انگاری‌وظیفه داران‌حفظومراقبت معلومات و در زمینه تصمیم‌جدی و قاطع گرفته شد .

بناغلی وزیر فوید عامه در اخیر علاوه کرد :

حسی وطنپر ستی‌وبشر دوستی بهترین انگیزه است که مشکلات رااز سر راه دور ساخته انسان وقتی بدنیا میاید و بزرگ میشود سعی کند که بدرد دیگرا ن بخورد ولی اگر احساسات وطن پرستی کشته شود ما نمیتوا نم کاری را از پیش ببریم وظیفه شناسی کار کنان شاهراه سالنگ از این گونه بود و آنها با حس وطنپرستی و کومك به مردم و جامعه خود کاری را که به آنها سپرده شده بود انجا م دادند و موفقیت هم با آنها بود .

برف خیلی زیاد باریده بود که‌جز سرك دیگر همه جا سفیدمینمود

درحمت خیر زوی خیرنه: دوهمه برخه

دتیاتر تاریخ

چی تقریبا تر میلاد وروسته په دریمه او خلرمه پیړی‌کښی بلکل د تیاتر هنر له منځه ولاړ او هیڅ داڤکر نه‌کیده چی یووخت تیاتر دیو نان او روم دبا عظمته تمدن په غیږ کښی لوی لاس درلود ، یعنی هغه‌وخت چی دروم امپرا طوری له منځه ولاړه نود کلیسا له‌خوا دهنر او تیاتر سره سخته مبارزه پیل شوه چی تقریبا داوو سوو کلونو اویا تر هغه زیات بیا دتیاتر هنر په هغه خپله واقعی بڼه خرګند نه‌شو . اوکه چیری هم وو ، هغه به نو خا مخا هغه وړوکی‌د شعبده بازی ډلی وی چی عموما دروم د امپرا طوری په‌کلیو او لیری ښارونو کښی دودونو او اخترونو په ورځو کښی یی‌یوډول بی اهمیته صحنی ښودلی .

عجیبه خو لاداده چی وروسته له خوپیریو څخه کلیسا بیرته پدی فکر کښی شوه چی تیاتر منځ‌ته راوړی اوډغه هنر ته دو باره اجازه ورکړی یعنی دمیلاد په لسمه پیړی کښی د کلیسا کشیشانو دانجیل د مقدس کتاب مذهبی کیسی دهنر په چوکاټ کښی خلکوته و ښودلی چی په حقیقت کښی دغه ساده مذهبی صحنی وی چی په پای‌کښی یی دمنځنی پیریو دمذهبی ډرامو دنیا رامنځ ته‌کړه . په لومړی مرحله کښی دغه‌هنری صحنی په خپله په‌کلیسا کښی ښودل‌کیدی لاکن په راوروسته کښی یی دکلیسا څخه دباندی وښودل شوی .پدی ډول ډراموکښی په‌هنر مندانو ډیر ساده لباس په خان‌کاوه لاکن دملائکو او شیطا نانو دپاره به یی مخصوص لباس استعما لاوه ،یعنی یومملائکه به‌یی په وزرونو ښکلی کول او شیطان‌ته‌به یی‌عجیب و غریب شکل ورکاوه او پدی‌ډول صحنو کښی به‌یی خلکو ته دجنت اودوږخ ښه عمل اوبه عمل په باره کښی بیلی بیلی دینی لار ښودنی کولی چی خلکوبه‌هم ډیر خوند او لذت څنی وړی .

تیاتر په منځنی پیړی کښی :

په‌یورپ کښی دیوو لسمی پیړی څخه وروسته ځینی صنفی اتحادی داوسنیواتحادیو په‌شکل‌منځ‌ته راغلی .دنوموړو اتحادیو مقصد داوو چی دهر کسب خلك په خپله اتحادیه کښی راټول کړی . وروسته له‌څه مودی‌دغو اتحادیو په‌ګډه سره دمذهبی کیسو دتمثیل اوننداری دنده پر غاړه واخیستل پدی‌هنری لوبو کښی دپخوانی یونان داصولو په‌پیروی ټول هنری کارونه تاریخو اجرا کول اوښځو هیڅ دګډون حق‌نه درلود لاکن څه‌مده وروسته ښځو هم دمذهبی روایاتو اوکیسودتمثیل‌په برخه کښی فعاله برخه واخیستل چی پدی اتکل‌نو دهنری ننداروتاثیر نور هم زیات شو په‌توله اروپا کښی ددغو مذهبی صحنو دلیدلو دپاره خلکو هجوم راوړ اوبه لږه مده کښی تولو خلکو ددغه هنری لوبو سره خپله مینه ښکاره کړل .

دمنځنی پیړی هنری تمثیلی صحنی په‌خوډوله اجرا کیدلی مثلا په‌انګلستان کښی یی ددغه راز هنری صحنو دښودلو دپاره‌یوډول مخصوص سیاری صحنی جوړی کړی یعنی کوم وخت چی به یوه صحنه دښار په‌یوه ګوټ کښی ښکاره شول نو سمد ستی به دغه صحنه د ښار بل‌ګوټ ته نقل شول او هلته به یی خپلی هنرنما یستی کولی . دغه سیار ستیج په یوه مخصوص شکل سره جوړیدی چی هنر مندا نو به ډیر اسانی سره کولای شوای چی هم خپلی هنری لوبی اجرا کړی او هم خپل لباس په اسانی سره بدل کړی . عموما د دغه سیارستیج به پو ښلی و . بل ډول‌یی داسی وو چی‌دښار د یوه غټ میدان او یا یوه‌پارك په‌منځ‌کی به‌یی دصحنو دښودلو دپاره‌د تیاتر په‌شکل ځایونه جوړول اوهلته به‌یی دننداره‌کونکو دپاره مخصوص جوکی جوړولی .طبعاد مخ‌چوکی دښار دمشهورو خلکو دپاره‌ټاکل کیدی.

د پورته مذهبی نندارو په تعقیب په انګلستان کی یو ډول اخلاقی تیاتر منځ‌ته راغی. ددی تیاتر د ښودنومقصد دښه والی بدوالی او ددوی دواړو په منځ کی دمبارزی موضوع تشکیلوی. هدارنګه په دغه دوره‌کی دحضرت مسیح‌دژوندانه‌دپیښو ټول‌اړخونه‌به‌یوه احساساتی شکل دهنر مندانو له خواښودل کیدل. دغه راز صحنی به‌تقریبا دیوی‌میاشتی دپاره به مسلسل ډول ښکاره کیدلی .

جی خلکو دخپلو مذهبی احساساتوله‌مخی ددغه راز صحنو ښه‌هرکلی کاوه اوخوندبه‌یی څنی خرنګه چی او س هم دالمان دباواریا، به سیمه کښی دغه ډول مذهبی احساساتی پارچی دتیاتر په زړه کښی ښودل کیږی. هرڅوك چی دغه تیاتر ووینی نو سمدستی به دمنځنی پیړی دهنر او تیاتر غوره نمونی دنژدی څخه ووینی . په هر صورت‌په‌اروپا کښی دلسمی‌میلادی پیړی‌څخه بیاترپنځلسمی دپاره په مسلسل ډول ښکاره کیدلی .

پیړی پوری تقریبا تیاتر مذهبی شکل درلود اوبیله مذهبی کیسو څخه بل څه‌نه پکښی ښکاره کیدل.

وروسته تر منځنیو پیړیو په یورپ‌کښی درسانس خلانده دوره‌شروع کیږی اودیورپ په‌ژوند کښی یوستر تحول منځ ته راځی. پدی وخت کښی دیورپ دنورو هیوادونوپه لړ کښی ، ایتالیا هغه یوازنی هیوادووچی دټولو هنری ارزښتونوسره یی مینه خرګنده کړل. په‌همدی‌کښی ووچی دایتالیی‌هنرمندانو وکولای شوای چی د طبیعی اوخیالی منظرو صحنی نقاشی کړی او وروسته یی دصحنی دښکلا او ښایست دپاره پکار واچوی. پدی وخت کښی دایتالیی شتمنو خلکو دخپلی شخصی خوښی او ساعت تیری دپارمدتیاتر اوهنر سره مینه‌پیداکړل همدغه علت ووچی هنر مندان تشویق او دصحنو په‌ښکلاکښی به‌یی دډیر مهارت او لیاقت څخه کارا‌خستی دی، هنر مندانو به دحس په مخکښی خپل لوبی اجرا کولی پداسی حال کښی چی نور ټوله مخه به دنقاشی په ښکل تابلو سره ښکل کړه شوی وه‌چی ډیره‌زړه‌وړونکی‌منظرة به‌یی منځ ته راوړی وه. همدغه وخت ووچی په صحنه کی دیردی څخه کار اخستل‌کیدی البته په اوسنی شکل او مقصدنه بلکه‌دجلا مقصد دپاره کار څنی اخستل کیدی، یوبل شی چی دتیاتر دتاریخ په دوران کښی‌ډیر اهمیت لری ابراده یعنی په ۱٦۳۷ کال‌کی دونیز په ښار کی دایرا ښکلی هنر منځ‌ته راغی چی په حقیقت کښی آپرا دتیاتر دهنر یوښکلی او ضروری اړخ تکمیل کړ. ددغه وخت په آپرا کښی علاوه پر ځینو معمولی صحنو، نځا اوګروپی آوازونو اوموزیك‌ګډون وکړ چی په لږه مدو کی یی ډیر زیات شهرت په‌برخه شو . پدغه وخت‌کی‌دایتالیی دشتمنو خلکو له خوا په خپلو باغونواوپټیو کی‌وړوکی وړوکی تیاترونه جوړیدل اوصحنی به‌یی په ښکلو ښکلو تا بلو ګانو سره سیمبالولی . همدغه علت وو چی په دغه‌وخت کښی دتیاتر دصحنی دښکلا فن ډیره ترقی وکړه لاکن متاسفانه چی پد غه وخت کښی دتیاتر دپیشرفت سره جوخت ډرامه لیکونکی پیدا نشول . همد غه علت ووچی دایتالیی تیاتر لکه خنګه چه ښائیدل هغی پرمختګ ونکړ اوبه خپل پخوانی حال‌پاته شو.

خنګه چی مخکښی وویل شوه چی پدغه وخت کی دډرامی لیکلو دپاره لیکوال نه‌وه څکه نو ددغه و خت هنر مندانو دخپل ځان څخه هنری لوبی اجرا کولی . پدی اتکل‌نو ددغه وخت هنر مندان ډیری خبری په یاد کړی وی اوپدی پوهیدل چی خپل رول‌څنګه

سرته ورسوی .هنر مندان به دتمثیل په وخت کښی د داستان په رو حیه او سناریو ښه پوهیدل لاکن دجزئیاتو په وخت کښی به یی دشخصی ابتکار څخه استفاده کوله او په هغه ډول چی زړه یی غوښت ، دمقابل نفر ځواب یی برابراوه دهمدغه علت له مخی ددغه وخت هنرمندان ډیر چالاکه ، هو شیار او حاضر جوابه وه .پدغه وخت کښی به هم هنرمندانو دخپلو هنری لوبوداجرا په وخت کښی دپوره شکل اویا کله دینم شکل څخه کاراخستی اوپدی تر تیب به یی خپلی کمیدی پارچی تمثیلو لی او ننداره کوونکی به یی مشغوله ساتل. همدارنګه دایټالیتی هغو هنر مندانو چی کمیدی پارچی یی تمثیلو لی په ټوله یورپ کی سفر کاوه اوخلك یی په خپلو ټوکی پارچو سره خندول او ددی لاری څخه یی ډیر پیسی لاس ته وروړی څو چی د نولسمی پیړی دشروع سره یوځای دغه راز کمیدی صحنی له منځه ولاړی .

دلمړی ملکی الیزابت دواکداری په دوره کښی یعنی په ۱۸۵۰ کال په انګلستان کی تیاتر بله بڼه ځان ته غوره کړل اوپدی وخت کی دتیاتر هنر دومره پر مختګ وکړ چی دلندن ټولو خلکو دتیاتر سره مینه څرګنده کړل چی تقریبا په دغه وخت کی دلندن په ښار کی او لس تیا تر و نه جوړ او پکار لویدلی وه . هنر مندان د تمثیل په وخت کښی دهغه وخت د ساده لبا س څخه کار اخستی پدی وخت کښی دښځو رول ځلمیانو په غاړو اخستی. ځوانانو به دښځو لباس په تن کاوه او وروسته به یی دښځی رول اجرا کاوه ځکه چی تر دغه وخت پوری په انګلستان کی ښځو حق نه در لود چی دنارینو سره یوځای دسټیج پر سر هنری لوبی اجراکړی.

ویلیام شکسپیر ، کریستو فرمارلواوبن جانسون ددغی دوری دډیرو مشهورواونامتو ډرامه نویسانو څخه شمیرل کیږی څنګه چی شکسپیر په خپله یو هنر مندوونو ډیر وختونه به یی په خپلو لیکلو ډرامو کی مهم رولوته بازی کول.ددغه وخت دډیرومشهورو تیاترو څخه د«ګلوب» تیاتر ووچی زیاتره یی دشکسپیر ډ رامی خلکوته ښکاره کولی.ددغه وخت په دوران کی په هسپانیه کی هم ډیر نامتو ډرامه لیکو نکی منځ ته را غلل چی «دوپ دووګا» یی ډیر مشهور دی چی تقریبا ۱۸۰۰ ادبی اثرونه یی لیکل دی، اووروسته ترده دوه نور لیکوال چی مو لیر اوراسین نومید ل ډیر مشهوره دی چی په لږمده کی یی دډرامه لیکلو په برخه کی جهانی شهرت ومونه .

په دغه دوره کی دبالټ هنر ډیر پرمختګ وکړ هغه لومړنی بالت چی دنن ورځی بالت ته ورته دی ددریم هانری دخور دواده په شپه په کال ۱۵۸۱ کی دورسای په مانی کی منځ ته راغی او دخورلسم لویی په دوره کی دبالت هنرو یوی هسکی مرحلی ته غیز وواهه داځکه چی خوارلسم لویی شخصا دنوموړی هنر سره مینه درلودل. همدغه علت ووچی په ۱۶۶۱ کال کی یی دنځا اکاډومی تاسیس کړ ل . خو کلونه ورو سته داپرا جوړونکو دبالت صحنی داوپرا سره یوځای کړی اوخپل داوپرا یوه برخه یی وبالت ته وقف کړل.

په روسیه کی هم په ۱۶۷۲ کال کښی د«الکساندر میخا یکو ویچ» په امر چی دپتر کبیر پلارکیږی لومړنی تیاتر منځ ته راغی. کله چی دکاترین په غوښتنه دشکسپیر آثار ترجمه شول نو تیاتر ښه وده وکړه خوچی دنوموړی کار د پاره دروسیی ډیر لیکوال تشویق شول او ډیری ښکلی ډرامی منځ ته راغلی . پدی ترتیب نو په ټوله یورپ کښی دتیاتر ښکلی هنرپراخوالی ومونه چی په نتیجه کی دیورپ د ډیرو هیوادو نو دپائتختو په زړونو کی دنړۍ ډ یر مشهور اوښکلی تیاترونه جوړ او منځ ته راغلل.

لنډه داچی منځنی پیړۍ دتیاتر په جهان کی ډیر تحولونه رامنځ ته کړل چی دغه دوه یی ډیر مهم اودیا دونی وړدی . یو داچی دننداره کوونکو دناستی ځای یعنی لژتغیرو وخوړ او دصحنی دیوالونه یی پداسی شکل جوړ کړه شول چی صحنه دیوه دری دیوالی اطاق په شکل منځ ته راغله. بل داچی دصحنی دروښانه کولو دپاره یی دنفتی اوشمعی څراغ په ځای د ګازی څراغو څخه استفاده کوله. دګاز نور کولای شی چی ننداره کوونکوته صحنه ښه ترا روښانه معلومه کړی. په دغه وخت کی د لایم لایت روښنایی هم منځ ته راغله. دغه یوډول نورووچی داهاکو څخه یی لاس ته راوړی او دصحنی یوه برخه یی په ښه ډول روښانه ساتل .

په امریکا کی هم په دغه وخت کښی دوه ډوله تیا ترونه چی تقریبا اهمیت یی لږووده اوانکشاف کړی وو، لاکن په ډیر لږوخت کی دوباره دسکوت سره مخامخ شول اوله منځه ولاړل . دنو لسمی پیړۍ په پای کښی ځینی نورفنی اختراعات منځ ته راغله چی دتیاتر دزیات بدلون اوودی دپاره یی ډیر خدمت وکړلاکن ددی ټولو خبرو سره سره بیاهم دنوموړی پیړۍ تر پایه پوری کومه نامتو اودیادونی وړډرامه ونه لیکل شوه .

تیاتر په ختیځ کښی :

دختیځ او لویدیځ دتیاتری لوبو په منځ کی ډیر تو پیر موجود وو مثلا که به چیری دلویدیځی نړۍ یوه تن دختیځ د تیاتر یوه هنری لوبه ولیدله نو ددغی هنری لوبی په زیاته برخه نه پو هید ، دا ځکه چی د لویدیځ اوختیځ دکلتور په منځ کښی ډیر توپیر چی دیوه غربی دپاره دهغه درك اوپیژندنه ډیر مشکل کاربریښیده . بل داچی په شرقی تیاتر کښی یی دبیلو بیلو موضو عاتو دښودلو دپاره د سمبولیم څخه کار اخستی پداسی حال کښی چی غربی تیاتر ددغه ډول خبرو څخه ډیر لیری پروت ووبلکه په غربی تیاتر کښی ټوله مسایل دخر ګندو حرکاتو په واسطه اجرا کیدل.

په شر قی تیاتر کی دصحنی دتغیر شکل ډیر لږ لیدل کیده لاکن هنر مندانو دایکټ په وخت کښی ډیر ښایسته اوښکلی وریښمنی اورنګه جامی په ځان کولی . کله به نارینو دښځو رول اجرا کا وه او کله به بیا ښځو دنارینو رول سرته رساوه . په ختیځ کښی دچین ،هنداوجاپان تیاتر ډیره لرغونی اوپخوانی ریښی لری .

په چین کی به دتیاتر هنری لوبی دګهیځ له خوا شروغ اوتقریبادشپږو اویااووساعتونو دپاره به یی دوام درلود. دتیاتر دهنری لوبو په وخت کی به ننداره کو ونکو شاو خوا ګرځیدل، چای به یی چښلی او دنورودوستانو او ملګرو سره به یی خبری کولی اوکله چی به وږی شول نو ډوډۍ به یی خوړل اوپه عین حال کی به یی دصحنی هنری لوبو ته پاملرنه کول. په چینایی تیاترو کی به یی دخو بیلو بیلو ډرامو راز راز پارچی اجرا کولی.

په هندوستان کی هم تیاتر ډیرلرغونی اوزوړ تاریخ لری چی تقریبا څوپیړۍ مخکښی تر میلاد دبهاراتا له خوا دډرام دفن پنامه یوکتاب لیکل شو یدی چی دهند دتیاتر په تاریخ کی ډ یر اهمیت لر ی چی دنوموړی کتاب څخه دهند دتیاتر تاریخ او قدامت ښه ترا څرګندیږی .

عموما په چین اوهند کی دتیا تر هنری لوبی دهغه و خت دار بابانو او حکمرانانو دپاره اجرا کیدلی او دهنری لوبو دتمثیل په وخت کی یی دسمبولیم څخه کاراخستی چی پدی اټکل نو ددغه هنری لوبو په ماهیت اوهغی بیواده او عمو می خلك نه پو هیدل په جاپان کی هم تیاتر ډیره زړه اواوږده تاریخی سابقه لری جاپان یوډول کلاسیك تیاتر لری چی په خپل و خت کی داشرافو دپار ه ښو دل کیده چی دغه تیاتر دنوه پنامه سره یادیږی . په دغه ډول هنری لوبو کی هنر مندانو یوډول خاصی شکلونه په مخونو اغوستل او هنری لو بی یی سرته رسولی په دغه ډول لوبو کی عمو ما ټوله هنری کارونه دنارینو لوبغاړو په غاړه وه او ښځو هیڅ برخه نه پکښی درلودل.

په دغه ډول تیاتر کی دصحنی هیڅ ضرورت نه وو بلکه یوه غټه ونه چی ډیره به ښکلی کړه شوی وه دصحنی په منځ کی ایښودل چی یوه پلوته به یی دهنر مندانو دپاره ځای ټاکی اوبل طرف ته به یی د شتمنو خلکو دپاره ځای ټاکی. په دغه ډول تیاتر کی دټولو هنر مندانو حرکات سمبولیك جنبه لری اود هنری لوبو موضوع تار یخی او مذهبی اړخ تشکیلوی اوپای یی په ډیر ویرجن حالت سره ختمیږی .

په جاپان کی یوبل ډول تیاتر هم شته چی د«کابوکی» پنامه سره یادیږی. وایی چی دغه ډول تیاتر ۲۶۰۰ کاله مخکښی منځ ته راغلی دی . په دغه راز تیاتر کی عموما دژوند ساده مسایل او تاریخی پیښی اجرا کیږی دلوبو په دوران کی نځا او راز راز آوازونه هم لیدل کیږی . په جاپان کی یوبل ډول تیاتر چی دبن راګو پنامه سره یادیږی،هم سته ، په دغه تیاتر کی دمختلفو ناوګیوڅخه کاراخلی. په حقیقت کی نو موړی تیاتر په جاپان کی دکابو کی تر تیاتر ډیره اوږده تاریخی سابقه لری. هغه ناو ګانی چی په نوموړی تیا تر کی کار ځنی اخستل کیږی جګوالی یی و یوه مترته رسیږی اوحرکات یی تردی اندازی پوری مشکل دی چی دهری ناوګی دپاره تقریبا دری نفره پکار دی.دغه ډول تیاتر اوس هم په جاپان کی عمومیت لری اوډیر خلك یی دهنری لوبو دپاره تنډه ښکاره کوی .

په پای کی باید داهم زیاته کړه شی چی په اوسنۍ وخت کی دیورپ دتیاتر هنر ډیر مخکښی تللی دی اوپه نوموړی قاره کی ډیر نامتو هنر مندان رامنځ ته شویدی چی ددغو هنر مندانو کاراوزحمت دتیاتر دوړاندی تګ اوپیشر فت په بر خه کی ډیر مؤثر واقع شویدی. دیورپ دهیوادونو په لړ کی دفرانسی دکمیډی تیاتر، دلندن داولډ ویك تیاتر اود شوروی اتحاد دماسکو هنری تیاتر ډیرشهرت لری.

په امریکی کی اوس یوبل ډول نوی تیاتر منځ ته راغلی دی چی دموزیك او بالت په مرسته دیوه داستان موضوع خلکوته تمثیلوی. داوسنۍ پیړۍ دتیاتری هنرونو یوبل مهم اقدام دادی چی په پوهنتونو او ښوونځیو کی دهنری اماتور او تیاتر منځ ته راتګ دی. په نوموړو تیاترونو کی ځوان هرمندان خپلی هنری لوبی دسټیج په سر خلکوته ښکاره کوی چی ډیر هنری ارزښت لری په دغه ډول تیاتر کی مادی مسایل اهمیت نلری بلکه هغوی کوښښ کوی چه دملی هنر د لاری دخلکو معنوی اړ تیا وی پوره کاندی . همدارنګه کوښښ کیږی چی دننني نړۍ په ځوانانو اوماشو مانو کی داسی هغوی ارزښتونه تقویه کړی چی دسبا ورځی دپاره هغوی هم ستر هنری خدمتونه سرته ورسوی یاپه بله ژبه دهنر راتلوونکی مرحله نوره هم دتکامل او پرمختګ ځلاند دپړاو ته ورسوی .

زمونږ په ګران ټاټو بی افغانستان کی دتیاتر هنر ځانله ډیر ه او ږده او لرغونی تاریخی ریښی لری. څنګه چی نوموړی هنری پدیدی په یورپ کی دهغه وخت دشرایطو

پاتی په ۶۰ مخکښی

جلوگیری از سرمایه های فرهنگی

حمل کتابی موجب شد که پولیس اشتباه نموده و ۸۸ سکه کشف شود

وقتی از قاچاق صحبت مینما ئیم انواع و اشکال آن با ذرایع و طر ق مختلف آن و با آن همه حقه ها ئی که قا چاقبران بکار میبرند در ذ هن انسان خطور مینما ید .

قاچاق به هر نوع و هر ر نگی که باشد مخالف قانون و ضد منا فـــع علیای یك جامعه است که نه تنها قوانین داخلی کشور ها آنرا محکوم مینما ید و دستگاه های امنیتی برای انسداد آن در تپ و تلاش اند بلـکه قوانین بین المللی نیز آنرا تقبیـح نموده و مؤسسات بین المللی علیه آن به مجا دله و مبارزه پر دا خـــته اند .

بمنظور مبارزه علیه قاچاق سرمایه های کلتوری که معرفت تاریخ عنعنات و گذشته های دور یك کشور است هم اکنون دستگاه های انسداد قاچاق باهمه پر سونل جوان خو یش شب وروز برای جلو گیری از فرار آثار فرهنگی که ارز شمند ترین میرا ث گذشتگان و سر ما یهٔ ملی ما ست جداً مراقبت نموده و نمی گذا رند که این سرما یه های مادی و معنو ی کشور ما مفت و را یگان زیب آفرین موزیم های دیگران با شد.

فرار آثار تاریخی و فر هنگـــی گذشتهٔ ما از راه زمین خیلی کـــم صورت میگیرد یعنی قا چا قبر ا ن اینگونه اموال، کمتر به بردن اجناس از طریق زمین مبادرت میور زند و تنها را هیکه میتوا نند به فرار دادن اشیاء اقدام نمایند راه فضا ست زیرا این راه ازیك طر ف زود تر قاچاقبر رابه سر منزل مقصود میر ساند وبه آرزوی خویش بخوبی نایل می آیند.

حالا دیگر مجال به آنـــها نیست پو لیس و ما مورین گمرك هـــر دو احساس مسؤلیت مینما یند وهر دو مجدانه جلو فرار این سر ما یه هارا میگیراند زیرا دگر کسی ما نع کا ر شان نمی شود و آنطور یکه آ ر زو داشتند و دارند خود را مسئول می دانند.

سر های بودا که در میدان هوایی بدست آمد

چون یك تعداد سیاحین اصلا مسلك شانرا همین عمل غیر قانونی تشکیل میدهد لذا همیشه به آن مبا در ت میور زند به امید اینکه شاید بتوا ند موفق گردند ولی این تصـــور شان دیگر به حقیقت نمی انـــجا مـــد و جلو کار شان گر فته شده وبه هیچ قیمتی نمیشود یك تکه از سر ما یه های فر هنگی ما را دیگران تصا حب نماید.

روی همین منظور سری به میدان هوائی کابل زده خوا ستم را پو ری درین مورد تهیه و خوا نـــد گان از جمند ژوندون را ازآن مطلع سازم

در میدان هوائی با جـــوانـــی بر خوردم که خیلی جدی به نظـــر میخورد، رنگ جلد ش سفید وقدش منا سب بود، از چهره اش معلو م بود که چندان عمری ندا رد و تازه از اکادمی فارغ شده و نـــز دیکش رفته خودم را معر فی کردم و تذکر دادم که هدف از آمدنم تهیه راپوری در مورد قا چاق میبا شد. او مرابه اطاق خویش ر هنمایی نموده بعـــد ازانکه نام خود را محـــمد شریف معر فی نمود از من سوال کرد.

– چه میخوا ستید؟

باز هم حر ف های گـــذشته را تکرار کردم. لطفا معلو مات بد هید که پو لیس میدان هوائی بین المللی کابك ورود کدام نوع اموال واجناس را به ممالك خارجی مجاز میداند؟

او لستی را کـــه از مـــد یـــر یت عمومی با ستانشناســـی موا صلت کرده بود بمن نشان داده گفت که:

– این ها همه اموال را که حملش مجاز نیست که به تفسیر نو شته شده است مجسمه، آثـــار حجار ی منقوش که بر جستگی نقو ش آن زیاد است، نسخ خطـــی مینا تور ها، نقاشی های رنگه که روی گچ اشیای فلزی، اشیای سفا لیـــن، اشیا ی شیشه ای، پار چه های مربو ط به فن معماری، کیسه های سنگی، نوشته های پرده های قا لینچه نمای، همه از جملهٔ اموال غیر قابل حمـــل و ممنوع قرار داده شده است.

۸۸ سکه که ۵۵ آن طلایی بود

– ببخشید شما در همین چند ماه اخیر چند قلم اموال را دستگیر کرده اید که یاد آوری آن برای خوا نندگان ژوندون دلچسپ با شد.

– فکر میکنم که هر یك از جران دستگـــیری قا چا قبـــران برای خوانندگان مـــجلـــه شما خالـــی از دلچسپی نبا شد و لی من چند قلـــم در شت را که عبارت از حمل چند مجسمه و مسکو کات است به شما ارائه میدارم

بعد لستـــی را که بالای میز ش قرار دا شت بمن داد. که چنین بود:

بتاریخ ۲۲ر۵ر۵۲ (۸۸ عدد سکه پنجاه و پنج آن طلائی و متبا قی آن مسی و نقره یی بود از نزد میر من مار تیلی اسایل تبعهٔ فرانسه.

بتاریخ ۲۱ر۶ر۵۲ سیزده عـــد د مسکو کات از نزد الین جولینر تبعه فرانسه.

بتاریخ ۲۱ر۶ر۵۲ مجسمه کوچکی

سه مجسمه که هم اکنون زینت بخش موزیم کابل شده

از نزد ویب من تبعهٔ آلمان.

بتاریخ ۳ر۸ر۵۲ مجسمهٔ سنگی از نزد دیلار کو تبعهٔ بلژیك.

بتاریخ ۱۹ر۹ر۵۲ مجسمهٔ از نزد والتر لینبریك تبعه امریکا وبتا ریخ ۱۷ر۱۰ر۵۲ مجسمهٔ از نزد هیریومت یاما زاری جا پانی بد ست آمد.

بعداز آنکه لست را مطا لعه کردم ممکن است از طرف معاون انسداد قاچاق میدان هوائی کابل تصور میشد که من بعد از گر فتن آ ن لست او را گذا شته و راه خود را میگیرم اما من او را نگذا شته و سوال خود را چنین طرح کردم.

– بناغلی معاون انسداد قا چا ق میدان هوائی! لطفا بگو ئید که شما در دوران کار خود به کدام چیز جالب بر خورده اید یا خیر؟

– بلی من ویك پو لیس زن چندی قبل از حصه ران های یك خانم فرانسوی ۸۸ سکهٔ قدیمی را بد ست آوردیم که خیلی جالب بود. گر چه نام حامل و تا اندازهٔ شرح مسکوکات آن در لست قبلی تشریح شد ولی من جر یان دستگیری آنرا میگویم.

– در حدود سه یا چهار روز قبل از دستگیری خانم مذکور من دریکی از انتیك فروشی هاهمان خانم را دیدم که کتابی هم با خود دا شت چون کتا بش خیلی دلچسپ بو د توجه مرابخود جلب کرد(کتا ب مذکور عبارت از تشریح مسکو کات قدیمی چاپ فرانسه بود) وقتی همان خانم درمیدان هوائی وارد شد ا ز گمرك نیز گذشته بود من آن ز ن را دیده بودم فکر نمیکردم بدون کدام چیزی ازینجا برود مخصو صا که این زن چندین باربه کشور ما مسافرت نموده بود، و قتی من هم او را تلاشی کردم نه تنها چیزی نیافتم بلکه با یك قیافهٔ رو برو شدم که اگر لوی ظن نمیبود ممکن بودآنرا باخود می‌برد، هنگا میکه دیدم چیزی بدست نیا مدازدخترانی که‌هم مسلك مانند خواهش کردم تا در ا طا ق مخصوص او را تلاشی کنند هما ن بود که ۸۸ سکه از نزد او بد ست آمد.

وقتی از میدان هوائی فارغ شدم خودرا به موزیم ر سا نیده و در آن جا با بناغلی داکتر عبد الرو ف بر خوردم واز او خواستم تا در مورد همه‌اشیای که بدست آمده‌تشریحات ارائه دارد. مو صوف که شخص خوش بر خورد و جوان پرمعلو مات بنظر میخورد و در مورد شنا خت مجسمه از ایتالیا دکتو را بد ست دارد با جبین گشاده به‌پا سخ سوالاتم چنین پر داخت:

– اموالیکه از میدان هوائی ویا کدام جای دیگر به موزیم موا صلت مینماید دفعتا ازطرف هیئت‌سه‌نفری متشکل از متخصصین ا فغا نی همهٔ آن تشریح میگردد که اگربا ار زش باشد در موزیم گذاشته شده و در غیر آن مسترد میگردذ .

آثاریکه درین چند ماه موا صلت کرده ازین قرار است :

از میرمن مارتیلی اسابل تبعهٔ فرانسه به تعداد هشتاد و هشت دانه سکه که ازان جمله پنجا و پنج دانه طلائی مختلف و بیست و هشت دانه سکه نقره ئی و پنج دا نه مسکو کات مسی میباشد .

مسکو کات مذکور از طرف هیات قرار ذیل تشریح گردیده است.

۱– سکه طلا ئی کو شا نی ( ) یکدانه

۲– سکه طلا بزرگ کوشان و سا سا نی قسم سکیفا ت یکدانه .

۳– مسکو کات نقره ئی پار تها دودانه بزرگ و هفت دانه کو چك یکدانه‌بزرگ‌آن کاپی به‌نظرمیرسد .

٤– سکه یو نان و با ختری ا ز یو کرا نیدمس که‌شایدقلب باشدیکدانه

٥– سکه های نقره‌ئی قبل‌ازاسلام ممکن از هر ما پوس باشد دو دانه .

٦– سکه های سکو نقره‌ئی یکی بزرگ و یکی خورد ممکن از انتی‌یو خوس باشد دودانه .

۷– مسکو کات نقره ئی سا سا نی جمله ده دانه.

۸– سکوکات‌طلائی قدیمی اسلامی که دارای رسم الخط کو فی بود دواز ده دانه میباشد .

که‌وزن مجموعی‌آن(٦٠ر٤١) گرا م میباشد .

۹– مسکو کات طلائی ایرا نی از فتح علی شاه قا جار بوزن مجمو عی بیست وهفت اعشاریه شصت وسه گرام جمله شش دانه .

۱۰– سکه تو مانی طلائی ایرا نی از سلطان احمد شاه قا چار دو دانه وزن مجموعی پنج عشاریه پنجاه و شش‌گرام .

۱۱– سکه طلائی ایرانی ازسلطان نصرالدین شاه قاچار یك دا نه‌وزن ۲ر۹٦ گرام .

۱۲– سکه طلائی ایرانی ازسلطان احمد شاه قاجار که در تحت آن‌کلمه پنج‌هزار نوشته شده است بیست‌دانه وزن مجمو عی بیست و هشت‌عشاریه سی گرام .

۱۳– سکه طلائی ایرانی‌ازسلطان مظفر الدین شاه قاجار که کلمه ظهر آن خوانده میشود وزن مجمو عی (۲۰۸۰) گرام دو دانه .

١٤– مسکو کات طلائی ایرا نی که دار المرز رشت دران خوا ند ه میشود پنج دانه وزن مجموعی‌بیست و دو گرام .

١٥– سکه طلائی ایرانی که بیك روی‌آن ضرب المشهد ا مام‌رضاء (۹۷٦) خوانده میشود وزن(۲۰۳۰) گرام یکدانه .

١٦– مسکو کات طلائی اسلاسی شا ید ایر ا نی با شد دو دانه .

۱۷– سکهٔ طلائی که هریك روی آن شخصی سوار بر اسپ دیده میشود یکدانه .

این هم از گرا نبها ترین‌مجسمه ها ئیکه بدست پو لیس افتا ده

از: ناب

ضربت بزرگ

سه کشور ارو پای غربی د ست به دست هم داده اند و « ضربت بزرگ» ی را به وجودآور ده اند . یعنی سینما های ایتالیا ، آ لـــما ن غرب و اسپانیا این «ضربت‌بزرگ» را سا خته اند وامریکا هم یکـی ا ز قدرتمند ترین بازیگرانش،«ادوارد روبنسون» ، را برای پـدید آوردن این‌ضربت به کمك فر ستاده است.

شاید هم بتوان نقش ایتا لیا را درین «ضربت » مهمتر به حسا ب آورد ، برای اینکه «کلیانومونتالدو» یعنی کار گردان فلم ، از ایتا لـیـا است .

ضر بت اصلی

در جریان فلم ضر بتهای زیادی را میتوان دید . واین ضر بتهـــا هر کدام به نوبت خودش در جا ی خودش « بزرگ» است . چـنـا ن بزرگ است که تمـاشاگر پس از دیدن هر ضر بتی فکر میکند کـه « ضر بت بزرگ » همین است، ولی پسانتر در می یابد که اشتباه کرده است و ضربت بزرگتری هم و جود دار د .

ضربت نخستین فرود می آ ید : آ موز گار سالخورده یی پس از سی سال کار ، نقشهٔ دستبرد بـــه ده ملیون دالر الماس را در اختیاررهبر یك ساز مان کانگستری میگذارد . نقشهٔ بیست کامل و بدون عیب .

ضربت دوم فرود می آید : رهبر سازمان کانگستری مردان ور زید ه را برای عملی سا ختن نقشه به‌کار میگمارد .

ضربت سوم فرود می آید : این مردان ورزیده از روم ، پـاریس و لندن به « ریودی ژی نیرو »میروند وبه کار شروع‌میکنند .

ضربت چارم فرود می آید: مودل گاو صندوق الماسها تغییر کر ده است و آ موز گار سالخور ده ازین نکته بیخبر بوده .

ضربت پنجم فرود می آید: یکی ازین مردان که و ظیفه دارد قـلب زنی را که کلید گاو صندوق نـزد اوست بر باید ، در کارش با مشکل رو به رو میشود .

ضر بت ششم فرود می آید: این مرد هم سر انجام به مقصد میرسد.

ضربت هفتم فرودمی‌آید: مر دان ورزیده مشکل تغییر مودل گـــاو صندوق را حل میکنند .

ضربت هشتم فرودمی‌آید: مردان ورزیده به‌جمعبه‌الماسهادست‌مییابند.

ضربت نهم فرود می آید:پولیس ازسر قت آگاه میشود .

ضربت دهم فرود می‌آید :رهبر ساز مان کانگستری آ خرین مـرد گماشتهٔ خودش را از پا در می‌آورد وجعبه را میگیرد .

صحنه ای ازفلـم ضـربت بزرگ

ضربت یاز د هم فرود می آید : جعبه خالیست والماسی دران وجود ندارد .

ضربت دوازدهم فرود می آ یـد: آ موز گار پیر رهبرسازمان‌کانگستر را فریب داده است و معلوم میشود زنی که کلید گاو صندوق نز د او بود ، باپیر مرد همدستی دارد .

ضر بت سیزدهـم وارد میشـود : دوجوان « خس دزد » با سا دگی و سهو لت الماسهارا در روز روشن از سر میز آ موز گار پیر وهمکارش میربایند .

این ضر بتها که یکی‌بعدازدیگری وارد میشود ، هر کدام در عـــملیهٔ کلی فلم کاری و هیجان انگیزاست. و لی شاید بتوان گفت که‌همهٔ ا ین ضربتها یکجا شده یـــك ضر بت اساسی را میسا زنـد . « ضربت بزرگ» را میسازند. این ضر بتها هرکدا م مقد مه و مـمـد ضر بت بعدیست، کمیتهاییست که‌درفرجام یك کیفیت را میساز د. « ضر بت بزرگ» را میسازد .

خصلت فلمی

فلم(ضر بـــت بـز رگ) خلصت های بسیار پخته و محکم فلمی ر ا دارد . کار گردان در پر توایـــن خصلتهای بسیار پخته و محکم‌فلمی توانسته ا ست اثری را کـــه می‌خواهد ، بر تما شا گر وارد سازد.

صحنهٔ آغاز فلم (خدا حا فظی کودکان باآ موز گار پیـر شا ن) گرچه برای یك فلم پو لیسی زیا د مناسب و گیرا نیست ، ا ما بـرا ی معر فی یك آ دم اصلی و آ مـــاده ساختن ذهن تما شاگر برای‌پذیرش سکو نیس‌بعدی، بجاوپذیرفتنیست.

فلم به مجردی که درمجرای‌اصلی می‌افتد . (تو جه ر هبر ساز ما ن کانگستر ی به نقشهٔ آ موز گـــار پیر جلب میشود) گر ما و گـرایی خوبی به دست می آرد . این‌گرمی و گیرایی در سراسر فـلم حـــفظ میشود و افزایش می یابـد. و اوج آخرین فلم دیگر کا ملا «داغ» است.

کار گردان در چندین سکو نیس از تکنیك « پیشرفـت مـــوازی » استادانه کار گرفته‌است. وپیوندگر فلم برای دادن هیجان بیشتر به فلم از بر نتهای نا گهانی وپیوند های متضاد استفاده کرده است. کـا ر برد این تکنیك انگیزهٔ آن شده‌است که تماشاگر چندین بار در طـــول فلم تکان بخورد .

تلاش و شکست

وقصهٔ فلم « ضربـت بـزرگ » قصهٔ یك تلاش بزرگ است ویـك شکست بزرگ . آدم اصلی فلم‌پس از سی سال تلاش و نقشه کشی ، سیمای پیروزی را بـــرا ی لحظهٔ کوتاهی از دور می بیند . همین و بس. او این پیروزی را لمس نمی‌تواند کرد واز ین پیروزی لذ ت نمی‌تواندبرد، زیرا بیدرنگ‌شکست فرا میرسد ، شکست بزرگ وشاید هم شکست همیشگی .

من گفتم که در آ خرین لحظه دو جوان «خس دزد»باسادگی‌وسهولت الماسها را از روی‌میز آ موز گـار پیر و همدستش میر بایند . ا یـن ظاهر امر است ، و لی ضر بتها ی پیهم و پیچ و خم های فلم تماشاگر را وا میدارد در بارهٔ هر آ نچه می‌بیند شك‌کند . ازهمین‌رو، تماشاگر بادیدن این صحنه آ خری شا یـــد فکر کند : این دو جوان‌گماشتگا ن ر هبر ساز مان گانگستری‌هستند . یا همدستان ز نی هستند که‌ظاهرا باآموز گار پیر شریك و هـمد ست است .

ولی این تماشاگر هراندازه‌شکاك باشد ، باز هم یك چیز رابااطمینان می پذیرد : یك شکست بـزرگ و یك نو میدی بـــزر گ را شکست آموز گار سالخورده را ، ودلش‌می‌شود بااین پیر مرد اظهار همدردی کند .

(پایان)

عکس و مطلب

ترجمهٔ: زلمی نورانی

گدائی برای قلب

روزویتا تریمبورن دخترك ده‌ساله درشهر فرانکفورت در کوچه سایفل آلمان غرب گدائی میکند . او د ر کنار خود لوحه ای گذاشته که‌روی آن نوشته شده است : « به طرفی که قلبش خراب است کمك کنید تا او پول عملیات جراحی قلب خود را جمع کند » چون بعضا مردم د ر کنار او جمع میشوند پو لیس ا ز گدائی کردن او ممانعت نموده‌است اما والدین طفل میگویند که منظو رآنها این نیست که دخترشان برای همیشه شغل گدائی را انتخاب کرده است بلکه منتظر اند آدم خیر اندیشی پول عملیات جراحی را بوی بپر دازد . در عکس شما د خترك را هنگام گدائی برای قلبش مشا هده میکنید .

غذای خراب

دراکثر ز ندا نهای فرا نسه زندانیان بخاطر غذای خراب دست به اعتصاب زده اند . علاوه ازغذای خراب آنها بخاطر مساعد نبو د ن شرایط حفظ الصحه و عدم حرارت کافی- در سلو ل ها ی شا ن اعتصاب نمودند . در عکس شما ز ندانیان را ز ندان شارل‌لوم د ر مرکز نانسی را-مشاهده میکنید .

بیست و پنجمین سالگرد بوت پالشی

چندی قبل یك بوت پالش بنام‌جیمز ر ینا لد ینی که غر فهٔ کو چکی د ر مقا بل تعمیر موسسهٔ ملل متحد در نیو یارك داشت‌چندی قبل بیست و پنجمین‌سالگرد افتتاح‌مو سسه‌بوت پالیشی» خودرا جشن گرفت .

این شخص درین مدت بیست و پنج سال ۲۲۸۷۵۰ جوره بوت ر ا رنگ کرده است .

او با مشتر یان خود باسی زبان‌مختلف حر ف زده است.

اودرسال ۱۹٤٦ ازیك‌بوت رنگ کردن پانزده سنت میگرفت‌ولی‌حالا پنجا ه سنت میگیر د .به پول ما در حدود سی وپنج افغانی) و به امر او تانت به‌افتخار جشن بیست و پنجمین سال کاراو او درین‌غرفه یك دعوت کو کتیل در یکی از سالون های ملل متحدترتیب گردید .

یک وسیله خوب برای خندهٔ

کارگران فابریکات ذوب آ هن ماسکو و سایل خنده و سر گر می اهالی شهر را با ابتکاری فرا هم کردند. آنها آدمهای آهنی سا خته در جاده ها ر ها کرند، این آدم‌های کوکی در جاده ها قدم میز نندوباعث تماشا و خندهٔ آدم های و ا قعی گردیدند . منتهی فرق عمدهٔا ین آدم های کو کی با سا یرین‌این‌بود که « اخلاق ترافیکی » ندا شتند . بدین معنی که گا هی از پیاده ر و بر آمده داخل جاده وسترك ها ی اصلی میشدند در عکس مزا حمت این آ دم ها را روی یکی از جاده‌ها مشا هده میکنید . موتر ها توقف کرده اند تا مبادا بااین آدم ها ی آهنی تصادف کرده خدا نخوا سته ایشانرا کپ وکوپ بسازند .

مجازات بخاطر سقوط پیهم طیارات

در آلمان غرب هنوز هم جنجا ل‌سقوط طیا ره ها ی سا خت کمپنی امریکائی « لوك هایت »خاتمه‌نیافته است .

این طیاره ها بنام ستر فاتیزاف ۱۰٤ خیلی زود زود سقوط نموده است و تاحال تلفات آن‌به ۱٤٦ طیاره میرسد و شصت و هشت پیلوت جان خودرا از کف‌داده‌است.

بیوهٔ پیلو تی‌بنام «کلاوس‌لینرت» برعلیهٔ وزیردفاع فرانس جوز ف شتراوس در محکمه شکایت کرده است . این بیوه او را به اتهام بی‌اعتنائی قابل مجازات می داند .

گفته شده که دلایل این زن خیلی قوی است وزن مذکور مدارك زیادی دربارهٔ نواقص این طیارات بد ست آورده است . در عکس بیو هٔ «کلاوس لینرت » را مشاهده می‌کنید .

دوزنده ای بسوی تاریکیها

یاد داشت از: لیلا ـ تنظیم‌از : دیدبان

از حویلی بزرگ‌خانه‌جواد که‌گلهای رنگ برنگ بدان زیبایی چشم گیری بخشیده است،قدم‌به‌بیرون، به‌خیابان خلوتی میگذارم که موتر های مهمانان جواد دریک کنارهٔ آن صف کشیده است. در بان که بیرون در ایستاده است تا مرامی بیند جلو میدود وبا کرنشی که عادت اوشده است تا کمر خم میشودوبا لبخندی که سعی می کند مؤد بانه باشد می پرسد :

ـتشریف میبرید؟.. میتوا نم..

ـبرو دنبال کارت پسر !

این صدای محسن خان است که‌از دنبالم آمده است وحرف رادر دهن دربان خشک می‌کند . بیچاره دربان همین که محسن خان رامی بیند، چند قدم عقب عقب میرود ودر گوشهٔ بی حرکت می ایستد .

پس از لحظه کوتاهی، محسن خان خودش رابمن میرساند، زیر بازویم را میگیرد ومیگوید:

ـاز این طرف .

هردو بطرف راست‌میپیچیم وپس از طی فاصله کوتاهی که‌به پنجاه‌متر نمیرسد، جلو بنزشیری رنگ ۲۲۰ توقف میکنیم .بنز شیری رنگ‌زیر نور چراغ، برق میزند. محسن خان باعجله در، طرف‌خودش‌را بازمیکند وبا همان عجله‌دستگیره در دیگرجلو موتر را فشارمیدهد تامن‌سوارشوم. وقتی سوار میشوم، محسن که ماشین را روشن کرده است، موتررا بسرعت بحرکت درمیاورد وازبرابر خانه جواد دور میشود.هنگا میکه‌از خیابان فرعی وارد جاده عمومی میشویم، قطی سگرتش را از جیب بیرون میاورد، اول بمن تعارف می‌کند وبعد سگرتی میان دو لب خودش میگذارد ووقتی میخواهد سگرتش را روشن کند، باظاهر شرمزده میگوید :

ـمن شرمنده ام که واسطهٔ این دعوت شدم . واگر . .

بابی اعتنایی شانه هایم را بالامی اندازم :

ـشرمنده برای چه ؟

ـبرای کاری که جواد کرد. برای آن بی حرمتی . .

زهر خندی میزنم ومیگویم :

ـجواد ؟! اوبی حرمتی بزرگتری درحق من کرده است . زندگی وآینده وسعادتم را از من گرفته است .

ـ بااینهم . .

ـبا اینهم چه ؟

ـبااینهم نباید در برابرشماچنین میکرد .

ـمن بکاری که‌او کرده‌است،اهمیتی نمیدهم . ممکن بودمرتکب‌عمل‌دیگری نیز میشد، باز هم من به‌آن‌اهمیتی نمیدادم .

ـیعنی میخواهید بگوئید، جواد مستحق‌است‌هر کاری که‌بخواهد بکند ؟

ـمن چنین چیزی نگفتم . منظورم این بود که وقتی جواد شخصاً برای من اهمیتی‌نداشته‌باشد ومن برای‌او حرمتی قایل نباشم، مسلماً اعمال او روش اوو کار هایی که‌انجام میدهد ویامیخواهد انجام بدهد، برای‌من‌بی اهمیت‌تروبی ارزش تر از خود اوست .

ـپس شمااز کاری‌که او کرده‌است عصبانی نیستید ؟

ـنه ، عصبانی برای چه ؟

محسن خان لحظهٔ مکث می‌کند وسگرتش را که تانیمه رسیده است، از پنجره موتر بیرون می انداز د ومیگوید :

ـپس چرا دعوت را ترک گفتید ؟ پس چرا . . .

ـدلم خواست . دلم خواست به جواد ، به دیگران ، مخصوصاً به‌کسا نیکه شاهد آن منظره بودند،بفهمانم که‌من ، مثل ایشان نیستم،من فقط خودم هستم، وهر طور بخواهم‌تصمیم میگیرم وتصمیم‌راعملی میکنم. همین!

محسن خان ابرو هایش را بالامی اندازد وپیشانیش چین میخورد ، لبخند میزند وبالحنی کا ملا خود مانی میگوید :

ـ اگر یکوقت من بخواهم چنین کاری بکنم شما چه . . . .

حرفش را میبرم :

ـباشما هم همین کاررا خوا هم کرد باناباوری میپر سد :

ـحتماً ؟!

ـبلی !حتماً ! شما در نظر من بادیگران هیچ فر قی ندارید .

تعجب می کند :

ـدیگران؟! منظور تان‌ازدیگران...

ـجواد ودوستانش وکسانی مثل آنها.

محسن خان نگاهش راکه جاده‌را می‌شکا فت، متوجه من میکند ومیگوید :

ـلیلا ! جدی‌میگویید؟!من‌بادیگران فرقی ندارم ؟! من باجواد ...

بابیحو صلگی میگو یم:

ـنه ، فرقی ندارید . خود تان بگوئید ،شما باجوادچه فرقی‌دارید؟ چه بر تری یی دارید ؟ بگوئید !

موتر که با سرعت ، چهار را هی حاجی یعقوب راپشت سر میگذ ارد ناگهان از سر عتش‌کاسته میشودو کوته مدتی بعد، گوشه سرک از حرکت باز می ایستد .

خوانندگان عزیزژوندون قضاوت میکنند

لیلای عزیز !

مجله ژوندون درپهلوی قصه زندگی تو و حادثه ایکه مسیر زندگی تراعوض کرده‌است نامه هاییکه از خوانندگان مجله دریافت‌میدارد به‌نشر میسپارد • یعنی قضاوت را در مورد این ماجرا واین داستان بدست مردم سپرده است• حالا سوالی پیش میاید که قضا وت های مردم تاچه اندازه بالای تو اثر افگنده وتاچه حدودی برای ارضاء خاطر تو مو ثر بوده است ؟ تاجاییکه من این نامه ها را خوانده ام، که‌اکثرا خوانندگان ژو ندون ترا بی‌گناه میدانند وهمیشه همان اشخاصی راکه ترا فریب داده اند تا آتش هوس‌های‌حیرانی خود را برای لحظه محدود فرونشانند ملامت کرده‌اند• پس حتما این قضاوت مردم برای توارزش دارد وتوباید ازروی همین نامه ها و قضاوت مردم کاری بکنی که ازین بیشتر رنج وغم آن حادثه ترا خورد نکند • بهر صورت من اینطور فکرمیکنم واگر جای توبودم به‌این نامه خیلی ارزش قا یل میشدم•

واما منهم قصه ای دارم که زمانی برایم سخت اهمیت داشت وهمیشه مرا رنج میداد• قصه من نیز قصهٔ یك فریب بود وچون‌از این ما جرا بغیر از او کسی دیگری خبر نداشت برایم تازمانی مثل یك راز واسرار شده بود وهمین انگیزه گناه وفریب که‌خورده بودم باعث‌میشد که‌هشیمه تنها باشم• واین تنهایی مرامیکشت• و لی من درجریان این تنهایی که خودم فکر میکردم دیگران ازآگاهی ندارند متوجه یك چیز شدم وآن اینکه هیچ رازی پنهان نمی ماند• منظورم‌را واضح تر برایت بنویسم که مادر من ودیگر اعضای فامیلم مید یدند که‌من تغیر کرد ه ام ومثل سابق دختر اجتماعی نیستم• دیگرنمی‌توانم مجلس فامیل راگرم کنم وخنده های من برای دیگران نشاط بیافریند•

آنها پنهانی مرا تعقیب میکردند واین تغیر که درمن بوجود آمده بود باعث‌نگرا نی وتشویش عمیق آنها نیز شده بود• رو زی تنها در اتاقم نشسته بودم خوب یادم‌می‌آید بالای بستر دراز کشیده بودم وحوادث آن ماجرا ازهمان روز های نخستین چون خیالی ازبرابر چشمانم می گذشت و غصه آن همه حوادث خوردم میکرد از خودبیخود شده بودم من درهمان لحظات درحال زندگی نمی کرد م انسانی بودم که به‌گذشته تعلق داشتم • همان دختر فریب خورده وهمان د ختر بدبخت•

ناگهان دیدم مادرم بالای سرم ایستاده‌ومرا صدا می‌زند• باورکن من حتی از آمدن مادر واینکه چطور دروازه راباز کرده است آگاه نشدم وفقط صدای اوبود که مرا بخودآورد• فکرش رابکن که‌منهم نز دیك بود دیوا نه شوم•

مادرم بمن گفت• دخترم دیرست ترا زیر نظر دارم ووقتی بلند تر مراصدا زدو گفت چراخودت رابندی ساخته‌ای‌وچه‌چیزترامی‌آزارد بخود آمدم •جوابی نداشتم برایش بدهم•ولی او اصرار کرد ووادارم ساخت تا سخن بزنم وواقعیت رابرایش بگویم منهم درهمان‌لحظه بهترین راز دارم وبهترین آدمی که میتواند مرا درزندگی کمك کندبغیرازمادرم کسی‌دیگر رانیافتم •

یادم می آید من میگرستم وتمام قصه‌آنروز هارا برایش یکایك بزبان آوردم• خوب،مادرم مرا میشناخت ومی فهمید که من دختری‌خرابی نبوده ام فقط فریب ظواهر وگپ های یك پسر بدراخورده بودم•

او•••مادرم مرا دلداری داد و روز های طویلی بامن صحبت کرد تا مرا قانع‌سا خت دیگران نیز برای اینکه مرا قانع سا خته باشند مادرم را کمك کردند و با لا خره من تصمیم گرفته‌وآهسته آهسته ازآن‌اندیشه تاریك وازیك واقعیت که‌بو قوع پیو سته بود ونمیشد جبرانش کرد، برمآمدم • حا لا دوسال ازین ماجرا میگذرد ومن همان‌دختری هستم که میتوانم در فامیلم شادی بخش‌کنم وهمه را بخندانم .

زندگی این ماجرا ها را دارد ماجرای هاییکه در فرجام حوادث رامی آفرینند • حوادث خوب وحوادث ز شت. زندگی ماجرا است که حادثه می آفرینند•

یك مطلب دیگر رانیز برایت رو شن‌کنم که برای آینده‌ای خودنیز نگران نیستم گرچه •••

برای این نگران نیستم که من این‌شهامت رادارم که‌قصه خودرا برای دیگران کنم حتی برای مردی که‌روزی برای خواستگاری من‌بیاید میتوانم قانعش بسازم‌واگرنتوانستم فکر نمی کنم چیزی را از د ست داد ه باشم•

تو هم همین کار رابکن یعنی برای مردم وکسانیکه درمورد تو قضاوت میکنند ار زش قایل شو این بهترین راهیست که‌ترا کمك خواهد کرد•

من برای اینکه ازآن حالت نجات پید ا کنم فقط مادرم را داشتم وچندتنی دیگر را ولی تو تمام مردم خوب را داری که تابحال ترا خوب گفته اند •

ثریا افخمی
ازکارته پروان

میبینم لبخند از لبان محسن خان گریخته است وصورتش‌در هم‌شد، وبه سپیدی گرائیده است .

صدایش از خشم میلرزد واوبی آنکه سعی کند حال ووضع عـادی داشته باشد ، میگوید :

ـلیلا ! خیال میکنی من از جریان بی اطلاعم ؟ خیال میکنی من نمیدانم جواد با توچه کرد ؟ خیال میکنی . ..

صدایم بی‌اختیار بلند میشود :

ـ کافی است . من هیچ خیالی نمیکنم .

بعد صدایم را پائین ترمیآورم :

ـمن میدانم جواد بامن چه کرد ؟با پدرم چه کرد ؟

ـباین حساب بازهم من وجواد باید در یك ردیف قرار بـگیریم ؟ هیچ برتری وامتیازی نباید نسبت بهم داشته باشیم .

نیم‌رخ‌بطرفش برمیگردم ومیگویم:

ـفرض! این امتیاز وبرتری باشد ، این چه را ثابت میکند ؟

ـ خیلی چیز ها را .

پوز خندی میزنم :

ـمحسن خان‌هیچ چیزی را ثابت نمی کند حتی هیچ امتیاز وبر تری به شما نمی بخشد.

محسن خان با صورت برافروخته دست میبرد بطرف کلید که موتر را روشن کند ، من‌دستم را میگذارم روی دستش ومیگو یم.

نه صبـــر کنـــید حـا لاکـه حرف به اینـجا کشید، بگـذاریـد تمامش کنیم بالا اقل من حرفهایم را بزنم .

نفس بلندی می‌کشم‌وادامه میدهم:

ـ من اعتراف میکنم که جواد پدرم را فریب داد ، جواد مرا فریب داد وزندگیم را از روشنایی‌ها به ظلمات کشاند ویکباره شیرازهٔ زندگی مارا

از هم گسست ، بلی ! من این را اعتراف میکنم . حالا شما بگوئید ، شما بامن چه کردید ؟ شمابا واسطهٔ تان ، بوسیله آن عجوزه پیر ، عمه خواندهٔ من ، چه‌بمن گفتید ؟ نگفتید از دوستان پدرم هستید ؟ از دوستان نزدیك که‌پدرم که‌حقی بگردن شما دارد؟

وبعد شما دوست پدرم ، شما دوست نزدیك پدرم ، کاری را که جوادبامن کرد، شمانکردید؟البته کردید،منتها بطریق دیگر. او باحر فهایش مرا دیگر . او باحرفهایش مرا فریب فریب داد، وشما..

عقده ناگهان راه گلویم رابست ، تلاش وکوشش من بی نتیجه ماند واشك دنبال هم روی گونه هایم جوی باریکی کشید . آخ که چقدر دلم میخواست حرف بزنم . چقدردلم میخواست ما سکی راکه‌محسن خان زده است یکباره‌ازهم بدرم وشخصیت

اورا هما نطورکه هست در برا بـر دیدگانش ترسیم کنم . اما این اشك لعنتی مجالم نـداد . فقط تـوانستم بگویم وبغض آلود بگویم که :

ـحالا خود تان بگوئید باجواد چه فرقی دارید ؟ . . امتیاز . . امتیاز وبرتری شما در چیست ؟ . .

آنوقت بغضم ترکید وصایم میل حیوان تیرخوردهٔ در موتر پیچید .

ناتمام

از : علی اصغر بشیر

قسمت (۱۱)

نجوم و احکام نجوم

دانشی آمیخته به خرافات

ولی لازمه فهم ادبیات

نکات و ملاحظاتی در بارهٔ معنی طالع

در ضمن همین سلسله مقا لات گفته شده که ز مین در جملهٔ حرکت هایی که برای آن قائل شده اند یك حرکت وضعی هم دارد یعنی بدور محور خود گردش میکند، در نتیجه همین حر کت ز مین است که درروز آفتاب را می بینیم که صبح ازمشرق طلوع میکند و شام در سمت مغر ب غروب مینماید و درشب هم ماه و ستارگان را می بینیم که از سمت مشرق بطرف مغرب می آیندتاوقتی که غروب میکنند . و نیز گفته شد که بر اثر همین حرکت وضعی زمین ما هر شب چندبرج از بر جهای دوازده گانه را می بینیم که یکی یکی از مشرق طلوع مینمایند وبه سمت غرب حرکت نموده بالاخره نا پدید میشوند . این هم گفته شده که در زمان تیمور یان عده از منجمان مدت طلوع هر برج را در نقاطی که عرض آ نها بین ۳٤ تا ۳۷ـ است حساب کرده و فر مولی وضع نموده اند که فر مول مذ کور بصورت مفصل در ژوندون نشرشد.

اینك یاد آوری میشودکه ازهمان مدت طلوع برجها منجمان احکا می برای تعیین طالع استفاده می کنند مثلا گفته بودیم که مدت طلوع برج حوت یعنی از لحظه ای که نخستین ستارهٔ مربوط به صورت حوت طالع میشود تاوقتی که آ خرین ستا رهٔ مربوط به این صورت ازسمت شرق برمی‌آید ، یك ساعت و بیست دقیقه است . این‌راهم میدانیم که در این روزها آ فتاب در برج حوت ا ست (ودر حقیقت زمین در قسمتی ا ز منطقةالبروج قرار دارد که مجمو عه برج حوت در همان قسمت وا قع است) بنابر این صبح که آ فتاب طالع میشود ، صورت حوت‌هم‌طالع میشود وطلوع حوت مدت یك‌ساعت و بیست د قیقه و قت را دربر میگیرد ، حو ت پا بپای آ فتاب حر کت میکندوهنگامی که آ خرین ستاره از مجموعهٔ آ ن طلوع نمود ، نو بت به اولین ستاره از صورت حمل میرسد که آ نراهم گفته بودیم یك ساعت وبیست‌دقیقه طول میکشد (البته این صو رت ظاهر طلوع بر جها است واگر خواستهٔ باشیم بدقت حساب کنیم باید در هر روز از برج حوت که ظا هراً آفتا ب یك درجه بیشتر از روز گذشته د رین برج راه رفته است ، حساب درجات آنرا هم بگیریم یابوسیله‌اسطر لاب درجات و دقایق آ نرا معلوم کنیم‌که درین صورت ممکن‌است، یك‌قسمت ازستاره های حوت قبل از طلو ع آفتاب طلوع کرده باشند و بقیه همراه آ فتاب و چند د قیقه‌بعد از آن طلوع نمایند تا همان مدت یك ساعت وبیست دقیقه از اول طلوع آن تا آخر طلوع آنرا دربر بگیر د) حالا فر ض میکنیم یك سا عت بعد از طلوع آفتاب نو زا دی در خانهٔ شخصی که معتقد به ا حکام نجوم است متو لد شد وآن‌شخص به منجم ر جوع کرد تا طالع طفلش را ببیند ، منجم اگر غیر از احکامی بودن قد ری با حسا بهای علمی هیأت سروکار داشته با شد یا بوسیلهٔ اسطر لاب یا بکمك قلم و کاغذ و محاسبه معلوم میکند که چه اندازه از صورت حوت قبل از طلوع آفتاب طالع شده و چه اندازه با قی مانده است، در آن صورت اگر مثلا آن قسمت از صورت حو ت که قبل از طلوع آفتاب طالع شده بود نیم ساعت وقت را در بر گرفته باشد ، واضح است بقیهٔ صور ت مذکور تا پنجاه دقیقه بعد ازطلوع آفتاب طلوع کرده اند وده دقیقه ای که از یکساعت مفروض با قی می ماند مربوط به برج حمل می‌شود ، درین صورت منجم طا لع آن مولود را برج حمل میداند و اما اگر منجم حال وحو صله حسا ب کردن یا اندازه گرفتن بااسطر لاب راند اشت ، مطابق همان حساب‌که از ابتدای طلوع حوت تا انتهای‌آن یکساعت و بیست دقیقه میشود ، چون در مثالی که یادشد هنوز بیش از یکساعت از طلوع آفتاب نگذشته است ، حکم میکند که طالع مولود برج حوت, است زیرا بعقیدهٔ او در آن وقت ستارهٔ حوت در حال طلوع می باشد ، بهرحال اینست معنی طالع که اصطلا حات گوناگون از قبیل آدم طالعمند ، خوش طالع ، کم طالع ، بی طالع وغیره را به وجود آورده است و ما در اشعار شاعران دیده‌ایم که مثلا حافظ شیرین سخن گفته است:

کو کب بخت مرا هیچ منجم نشناخت
یارب از ما دو گیتی به‌چه‌طالع‌زادم

یا شاعری دیگر گفته است :

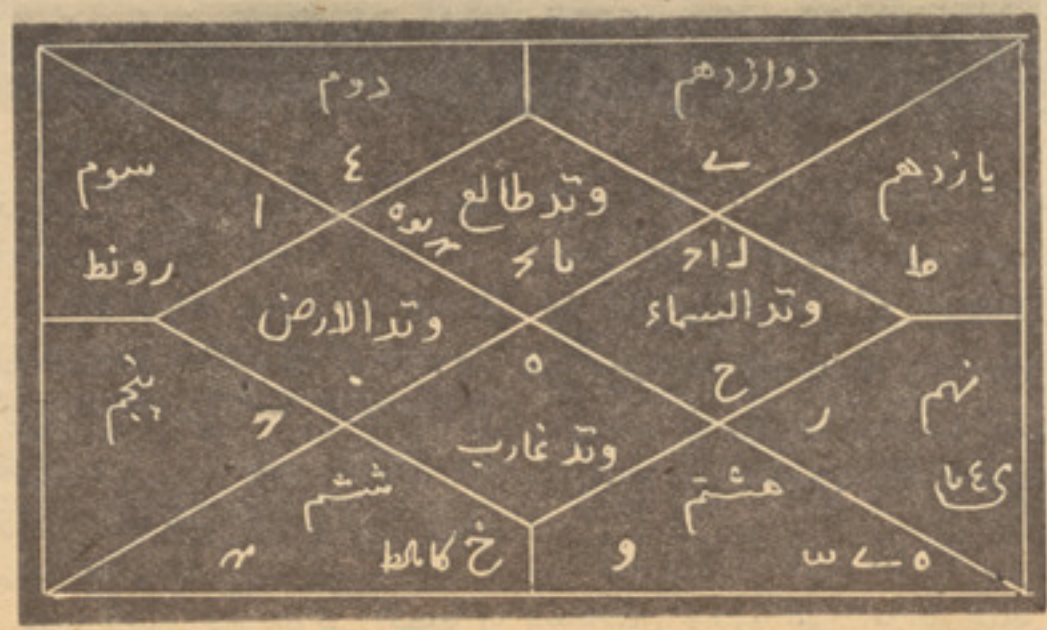

زا یجه نجو می

اعداد ترتیبی در داخل زا یجه‌نوشته نمیشود ذکر آنها د راینجا برای توضیح مرتبهٔ خانه ها ست

منجم کو کب بخت مرا
از برج بیرون کن
که من کم طالعم ترسم ز آهم آسمان سوزد

یاد آوری :

منجمان احکامی بر اساس همان حساب تعیین مدت طلوع هر برج که قبلا در یکی از شماره های مجله ژوندون ذکر شده است، مشروط بر اینکه شخص جوینده طالع ، ساعت تولد خود یا نوزاد خودرا با تاریخ آن که در کدام فصل سال بوده است معلومات بدهد ، خواه تولد در روز یا در شب باشد با در نظر گرفتن اینکه در آن ساعت کدام برج طلوع میکرده است، طالع مولودرا معین می کنند و به اساس آن حکم و پیشگویی می نمایند ، البته تنها طالع برای پیشگویی کافی نیست بلکه وتد های طالع را هم باید در نظر گرفت .

اوتاد طالع :

اوتاد جمع وتد بمعنی میخ است اما در اصطلاح منجمان احکامی عبارتست از چهار خانه ای که در قسمت مرکزی زایچه طالع مولود واقع است (صورت زایچه در کلیشه دیده شود) واین چهارخانه جای چهار برج است یکی در حال طلوع دیگری در وسط آسمان ، سومی در حال غروب و چهارمی در زیر زمین (سمت القدم) می باشند. توضیح این مطلب چنین است :

درشماره های گذشته گفته شده که همیشه وقتی که یك برج طلوع میکند برجی که ۱۸۰ درجه با آن فاصله دارد غروب کرده یا در حال غروب است زیرا یك نیمهٔ فلك در این سوی زمین و نیمهٔ دیگر آن در سوی دیگر زمین است و بهمین سبب ما هر وقت در شب به آسمان نظر کنیم بیش از شش صورت فلکی از برجهای دوازده گانه را نمی بینیم یا اگر بیشتر از شش صورت بنظر آید ، آن بطوریست که یك قسمت از یك صورت درحال طلوع و یك قسمت از یك صورت درحال غروب است و پنج صورت کامل هم در صفحه آسمان دیده میشود که بازهم یك نیمه از صورتی که طالع است با یك نیمه ازصورتی که درحال غروب است باپنج صورت قابل رویت جمعا شش صورت بشمار میروند . روی این حساب ، وقتی که یك برج در حال طلوع است برجی که بعد از او قرار دارد ازنظر ما پنهان است واز برج طالع مقداری

بقیه در صفحه ۶۰

«ونزدیك بیشترین مردمان ، احکام نجوم ثمره علمهای ریاضی است هر چند که اعتقاد ما اندرین ثمره و اندرین صناعت ما نندهٔ اعتقاد کمترین مردمان است » « ابوریحان بیرونی » .

قسمت (۵)

فرهنگ اصطلاحات نجومی

ابراج :

جمع برج ،برجهای دوازده گانه

مولانا جلال الدین گوید !

چون به یك شب مه بر دا براج را
ازچه منکر میشوی معراج را.

ابط الجوزا :

ستاره ای روشن بارنگ نارنجی

ابط الجوزا در صورت جبار

گلابی درصورت فلکی «جبار» نزدیك به صورت جوزا که آنرا از زمان قدیم ستاره قدر اول میدانستند ومیدانند ولی روشنی آن متغیراست وبین ۱ر۰ و ۳ر۱ در نوسان میباشد وغالباً درجه روشنایی آن ۰/۵ است یعنی دو برابر قدر اول روشنی دارد

اما روشنایی حقیقی آن نسبت به افتاب پنجهزار بار بیشتر است. قطر این ستاره ۲۵۰ ملیون میل ودوری آن از زمین ۵۲۰ سال نوری می باشد. این ستاره را منکب الجوزا نیز می گویند .

ابلق ایام:

کنایه از روز وشب وگردش روز گار ابلق چرخ وابلق فلك نیزبهمین معنی است ،ناصر خسرو گوید :

یکی بی جان و بی تن ابلق اسبی کو-
نفرساید
بکوه ودشت ودر یا بر همی تازد
که نا ساید .

اتصال :

هنگامی که میان دو کوکب (سیاره) حالت تثلیث یا تربیع، یا تسدیس یا مقارنه یا مقابله اتفاق بیفتد هریك ازین حالت ها نزد منجمان احکامی اتصال آن دو کوکب یا نظر آن دو کوکب نامیده میشود (به اصطلاحات مذکور مراجعه شود). ولی بعضی از منجمان احکامی ،اتصال را تنها عبارت از حالت اجتماع دو کوکب میدانند که اصطلاح دیگر آن مقارنه است یعنی دو سیاره در یك برج ویك درجه واقع شوند خاقانی گوید (ظاهرا در معنی اول)

اتصال نجوم خاطر او
فیض طبع مرانوید گراست

اثنا عشریه طالع:

منجمان احکامی برای پیشگوئی احوال کسی یا چیزی ابتدا درجه **طالع را جستجو** میکنند وسپس آن را در ۱۲ ضرب مینمایند وازحاصل ضرب سی سی طرح میکنند وهرسی را به یکی از برجها میدهند تا برسند به عددی که قابل قسمت برسی نباشد ،آن عدد به هر برجی که مربوط باشد آنرا اثنا عشریه طالع میدانند وبا قوا عدی که بدست دارند از روی اصل طالع واثناعشریه آن پیشگوئی وحکم می نمایند مثلا اگر طالع در ۲۶ درجه و۱۵ دقیقه قوس باشد حاصل ضرب این عدد در ۱۲ عبارتست از ۳۱۵ ،ازین عدد ۳۰ را به قوس و۳۰ را به جدی میدهند الی آخر، در پایان عمل ۱۵ باقی میماند که به میزان مربوط می شود در نتیجه اثنا عشریه طالع را پانزد همین درجهٔ میزان میدانند . «رجوع شود به طالع »در مقالهٔ نجوم واحکام نجومی در همین شماره

اجتماع :

بودن دو ستاره است در یکدرجه ازیك برج که آنرا اتصال هم میگویند،ولی بیشتر منجمان اصطلاح اجتماع را تنها به ماه وآفتاب اختصاص داده اند واگر دوکوکب یا بیشتر غیراز آفتاب با یکدیگر دریك برج باشند ،حالت آنها را مقارنه میگویند اگر یکی از آنها آفتاب باشد این حال را جز در مورد ماه احتراق میگویند .

اجتماع نیرین

آفتاب وماه در یك درجه از یك برج. ممکن است در همین وقت آفتاب گرفتگی رخدهد .

البته آفتاب وماه هیچ وقت در یك برج واقع نمیشوند برای اینکه

وقتی که ماه وآفتاب در یك خط مستقیم واقع شوند، بنظر ما می‌آید که هردو در یك برج میباشند

دست کم فاصلهٔ آنها ۱۵۰ ملیون کیلو متر است ولی در نظر ما که زمین ما حرکت وضعی وانتقالی دارد چون ماه وآفتاب هر دو دریك خط مستقیم برابر به یکی ازبرجهای دوازده گانه واقع شوند آنرا مقارنه این دو جسم میدانیم واجتماع نیرین می نامیم .

احتراق :

بودن آفتاب بایکی یا بیشتر از سیار گان (غیر از ماه)در یك برج علامه بیرونی ازین حالت به سوختن ستار گان تعبیر کرده است .

برگزیده

آلفرد هیچکاک

قسمت دوم

دو من وآخرین قسمت

مترجم : نیرو مند

عواقب ناشی ازیک حادثه

یك‌دقیقه کامل طول کشید تااینکه جراح درکنار میز عملیات برگشت ۰او یك دستمال سفید راروی زخم واین انداخته به‌پانسمان آن ازمیان سوراخ موجود در پارچه سفید شروع نمود۰ حین شروع کاراظهار داشت۰ شما را موضعی بی حس می سازیم- به‌کمك نو وکایین ۰

جراح مشغول بخیه‌زدن زخم بود که واین آواز نالهٔ خفیف را ازمیز مقابل شنید ۰ یك مرد بالاپوش سفید، پرده رابالا زده باجراحی که‌سرگرم بستن زخم های واین بود چیز ی گفت ۰ جراح لختی آرام مانده و آنگاه در فضای ساکت کارش راتمام کرد۰ سپس‌جراح به‌او اجازه داد که‌ازجایش بلند شود۰

جراح‌گفت : «یك‌پارگی منحوس بود که هیچ خونش بند نمی آمد۰ اماشما بزودی قادر خواهید بودکه به‌وظیفه تان حاضر شوید۰ داکتر معالج شماهم می تواند یك هفته بعد کوك هاراباز کند ...

– «من ...»

–«ولی درمورد رفیق تان ، خبرهای بدی برای شماداریم ۰ اوتوانست از زیر عمل جراحی جان بسلامت ببرد۰ او مرد ه است۰ »

مراسم تشیع جنازه روز چهار شنبه بعد انجا م شد ۰ واین از جمله شش نفری بود که‌تابوت رابه گورستان نقل دادند ۰ او کلمات معمول ترسلیت را با احساس اندو ه عمیق به همسر جوی کن وی‌گفت ودستش رافشرد و آنگاه به کار وباری که‌منبعدبه او تعلق می‌گرفت ،اندیشید۰

او اصلا کدام ناراحتی راکه امکان بروز آن متصور باشد درین معامله نیافت و فتی تصمیم به‌کشتن کن دی گرفت ، ریسك بزرگی کرد که عاید تمام معامله ارزش‌افتادن به درد سر و گرفتاری اتهام قتل ر ا نداشت ۰

او تمام موضوع را ازلحاظ امکانات و شرایط اقتصادی آن مورد بررسی قرار داد: بصفت یك معامله که‌بامهارت و نهایت‌موفقیت باید انجام دهد۰ یك پرو بلم که برای همیشه حل شده بود وازناحیهٔ اجرای آ ن احساس غرور می نمود۰ چه‌او سر انجام‌پس از تحلیل دقیق حادثهٔ کشتن شر یك خود جوکندی به تیزی هوش خود مبا هـا ت می‌کرد۰

روزجمعه بود – دو روز پس از بخاك سپردن جسد کند ی، یك نفر در دفتر به ملاقاتش آمد۰ کسی که‌به ملا قات اوآمده بود، مرد میانه‌سالی بود یك مرد قو ی هیکل ولی لباسی که به‌تن داشت چندان شیك ونظیف نبود۰ واین ابتداء فکر کردکه آن‌مرد اشتباه وارد اتاق کارش شده وغالبا دروازهٔ اتاق مجاور را غلط کرده است۰ آن مردپرسید :

«آقای‌واین شما هستید ؟ »

–«بلی۰ »

–«تصور می‌کنم ، منشی شما برای‌صرف نان چاشت رفته است ولهذا به‌خود اجازه دادم، بدون اطلاع قبلی خودم را تاپیش‌شما برسانم ۰

اولبخندی زد وچیزی را از جیب کر تی خود بیرون آورده اضافه نمود : «من‌مامور پولیس جنایی هستم اسمم گرین است » .

–«اوه ؟»

–«بلی ۰من میخواهم چند سوال متحدالمال ازشما بعمل آورم که به‌قتل شریك سا بق شما ارتباط می‌گیرد۰ »

آنگاه به‌چهره واین خیره‌شد . می‌خواست انعکاس حرفهای خودرا در قیافهٔ او بخواند۰ مامور پولیس‌جنایی دوباره به حرف آمد : «شماهم زخم شدیدی برداشتید ۰ ولی حالا بکلی زخم تان خوب شده است۰»

–«امروز کوك های آنرا باز کردند۰»

–«حادثهٔ بسیار ناگوار ی‌بود۰ اجازه می‌دهید سگرت روشن کنم البته اگر شمارا اذیت نکنم ؟»

– نه‌بهیوجه اذیت نمی شو م۰شمامیتوانید آزادانه سگرت تانرا دود کنید ۰ وا ین می‌دید که مامور پو لیس جنایی چگو نـه سگرت خود راروشن کرد وافکارش فورا به وقایعی که روز شنبه گذشته اتفاق افتیده بود متو جه شد۰ نی، او یقینا اشتباهی نکرده بود او به‌سر غندی خیر نشیسته بود ودست کسی به دامنش بندنمی‌شد۰

دیتکتیف گرین اظهار داشت :

عجیب است که‌شریك شما اینطو ری مرد۰ داکتری که اورامعاینه کرد، زخمهای او را بهیچوجه آنقدر خطرناك که باعث مر گش شود، تلقی ننموده است »۰

«درین باره من نمی‌توانم نظری بشمابدهم۰ من پس از بروز حادثه اوراندیدم۰

پولیس جنایی پا هایشرا رویهم گذاشته گفت :

–شما با مرگ اوصاحب هستی فراوا ن شدید ۰

–حقیقتا ؟ منظور شما معامله ایست که ما باهم شراکت داشتیم ۰نی ۰این شرکت برای ما چندان عایدی هم نداشت ۰ عـلا و تـا من باید به بیوه او رسیده همسرش را اعانه کنم ۰

باوصف اینهم ...

–شما کدا م موضوع خاص را در نظـر دارید ؟

– درشفاخانه ، داکتران ، پس ازاتوپسی مشترکا یك عقیده نزد شان قایم‌کرده‌اند، آقای‌وین

– «خوب ، ازین موضوع من اطلاعی ندارم ۰»

– «اوه بلی ، آنهابیك عقیده رسیده اند. موضوع طوری جلوه می نمودکه احتمالاشریك شما خفه شده باشد . همین موضوع زمینه را برای مشاهدات عمیق طبی و اتوپسی فراهم ساخت .

– «خفه‌کردن ؟»

– « خوب، بلی . ممکنست که جراح‌بنداژ رامحکم تر دور گردنش پیچیده و باعث مرگش شده باشد . یاامکان دارد به‌ترتیب دگری خفه شده باشد ۰»

– اوه ، باور نمیکنم .

مامور پولیس با احتیاط لبخندی زد :

– «ماهم شك داریم ۰»

واین با کلك های خود در حالیکه بتدریج عصبی میشد به روی میز بازی میکرد .«خوب دراثر مشاهدات چه نتیجه گرفته اند ؟»

–« وخال ، شریك شمارا کسی خفه نکرده است . اما خفه شدن باعث مرگ او شده است . شاید جمع شدن‌خون در مجرای‌تنفسی حادثه خفقان اورا بار آورده باشد – امابندش مجرای تنفسی به‌اثر جمع شدن خون تثبیت نشد .

– «شاید درموقع بروز حادثه..»

مامور پولیس از جایش بر خاسته به‌طرف کلکین اتاق رفت و گفت : «شمایك دورنمای بسیار وسیع وعالی پیش روی خود دارید. تمام شهر زیر پای شما افتیده است! این خود برای یك نفر احساس قدرت ویااندیشه آنرا میدهد ، وقتی انسان آنجا در پایین به انسانها نظر می اندازد !»

– «پس ...»

– «پس بلی ، امکان دارد هنگام اکسیدنت خون در مجرای تنفسی پارتنر شما بند آمده باشد . اما این‌کار نشده است . ما اقرار دونفر از اطبارا در دوسیه گرفته ایم‌که آنها زنده بودن پارتنر شمارا هنگام تسلیم‌گرفتن او در سرویس عاجل تصدیق کرده اند .»

– «اوه ، پس چگونه ممکنست مرده‌باشد؟

داکترها طبعاً دلچسپی نداشتند که .»

مامور پولیس بطرف چو کی خودبازگشت اوچنان به‌گرمی به صحبت ادامه داد . مثل آنکه عصر یك روز شنبه در اثنای یك‌گردش و تفریح بایکی از آشنا یان سر گرم صحبت بوده و قسماً بانظریات او همنوا باشد.

مامور پولیس اظهار کرد:« یقینا داکترها هیچ دلچسپی به مرگ اونداشتند، امابااینهم باید یك نفر به داخل سلول او شده‌و بالش را روی دهانش قرار داده باشد تا سلسله تنفس راقطع‌کند .»

واین احساس خنك و مجمجه کرده پرسید: «شما چطور به این فکر افتادید ؟» واین‌سعی نمود آرامش خودرا حفظ کند ، هیچکس اورا ندیده بود وبنا براین هیچکس نمی توانست علیه او شهادت بدهد .

– « صرف یك نظریه نزد ما قایم شده.»

– «آیا کسی متوجه چنین حرکتی شده‌است یا در شفا خانه وسایلی از قبیل تلویزیون وجود دارد که زخمیهاو مریضان‌را زیرمراقبت بگیرد ؟»

واین عمیقادچار وحشت شده بود . اما ظاهرا خودشرا نباخت و آرامش خودرا حفظ نمود : «اگر کدام چشم الکترو نیکی دراتاقی که جو کنوی قرار داشت فعال می بود، در آنصورت اگر کسی وارد آن جامیشد ، فورا یکی از نرس متوجه جریان شده ، خودشرابه کمك جوکنوی می رساند . »

– «نی،نی، به‌کدام کدام وسیله تخنیکی این نظریه نزدما قایم نشده است . ماصرف تصور می‌کنیم که باید همین قسمی‌که‌ماحدس می‌زنیم ، اتفاق افتاده باشد نه‌به کدام شکل دگر . ما از داکتر ها ونرس ها تحقیق‌بعمل آوردیم . »

مامور پولیس جنایی مکثی کرده به‌صورت واین خیره شد ، مثل آنکه‌اورا درهمین لحظه دیده باشد و آنگاه به صحبتش ادامه داد: «تصور میکنم ، شما همان کسی باشید که‌از مرگ او بزرگترین منفعت را می‌بردارید .»

– شما بیشتـر هم یکمرتبه‌همین‌حرف رازدید .امااین‌حدس‌شما درست نیست .»

– اما در قسمت قاتل جوکنوی ویایك‌نفر که مرتکب قتل جو شده، به کسی افتراح نمی بندیم ، بطور قطع وقتی اوبه روی میز معاینه در حال کوما افتیده بود ، یك نفر جورا کشته است .»

– «بدون آنکه کسی اورا ببیند ؟»

–« پرده کش شده بود . نظربه مقررات شفاخانه تاوقتی داکتر معالج مریض در اتاق نباشد ، باید پرده هارا همیشه باز نگذارند اما چون‌اکثر مربوطین شفاخانه‌شدیداً مشغول فعالیت بوده‌اند . ونتوانسته اند مطابق‌مقررات شفاخانه عمل کنند ، غالبا قاتل ریسك‌بزرگی را متقبل شده‌که دست به چنین کاری زده است . اما قاعدتاً جنا یتکار ها متهورانه‌خطر را قبول میکنند و بهمین صورت وارد عمل می شوند .»

–« شما به آنچه میگویید ، ایمان دارید؟»

مامور پولیس جنایی لبخندی زد :« ماهمه معتقدیم . وقاتل اصلا زخمی‌بوده وخون از وجودش می ریخته است . ودرست درلحظه ایکه به روی کنوی خم شده واورا خفه‌میکرده است ، از زخمهایش خون چکیده .»

سخی انتظار

د باران خاخکی او د مینې سندرې

هره پدیده او د طبیعت هره خړیکه د مختلفو خلکو له نظره ډول ډول تفسیریږی د هر چا تعبیر دهغه د فکر او طرز دید څخه نمایندگی کوی په همدی د باران په هکله هم ډول ډول خبری چی دزیانی او مکانی ایجاباتو زیږندوی دی ، اوریدلی کیږی .

په عمومی ډول ویلی شو چی د باران په هکله همیشه د خوښی او خوشالی تشبیهات را غلی دی وایی چی د باران خا ځکی د خدای رحمت دی اود طبیعت شادابی دد غو ښکلو ملغلرو خا ځکو په خاطر لاپسی ښکلی کیږی د زړه وړونکو شنیلیو منظری ، د خړوبی شړهار چی د کمری په غاړه کی لکه د سپینو زرو هار پروت وی او د سهارنی معطری وږمی پشان تری خوږ شمال لګیږی ټول یی د باران د خا ځکو محصول ګڼل کیږی .

هو، دطبیعت په ټو لو مظا هرو کی د ښکلا یوه جلبه یا ډیر اړخونه موجود دی خو د ښکلا د خیر ی لیدل ، اویا د هغی نه خوندآخیستل د یوه خاص نظر، سپیځلی زړه او د مینی خاوندانو ته نیاز لری دا ، راز او نیاز یوازی د ګلو په خیرو او د پسرلی په وږمو پوری خاص کړ شوی ندی بلکه دا په هغوخلکو پوری اړه لری چی د تورو شپو په زړه کی د سباون سندری وایی او د بیلتون په سرو لمبو کی د وصل په امید د ژوند سا آخلی ، مایوسی چی د مر ګ تعبیر دی تر پښو لاندی یی کوی ، دهیلو او آرزوګانو د یوی بلوی چی د ژوند لاری پری روښانی شی او د عمل په ساحه کی تری کار واخلی .

د باران تعبیر د مینو لپاره د وصال او کامیابی زمینه برابر وی د بزګرانو په نظر د غلی دانی وریا ګڼله کیږی ، د پیغله له نظره د باران خا ځکی د ملغرو د امیل شباهت لری او بیلتون وهلی مین یی د خپلو و ښکو مثال ګڼی او ، ورسره داوښکو تو یولو سیالی جوړوی زمونږ په خلکو کی د باران د وریدلو یو له کیف نه ډک هر کلی چی غالبا د دوی د خاصی مینی ژباړه کوی ، په ښه شان لیدل کیدی شی ، دغه احساس یو خو د هوا د بدلون له امله ده او بله دا چی دوی سره د کرنی او بزګر ی په چارو کی خاصه مرسته کوی هغه وخت چی باران په شیبو وریږی نو د ورځی له خوا د بزګرانو اوخینو کسبګرو د کار مخی ته څه خنډ پیښوی ، د دی پر ځای چی په مقابل کی دوی ورته وران انعکاس ښکاره کړی خوشالی کوی او د سات تیری ترتیبات نیسی د کلی خوانان سره را ټولیږی د کلی په حجره یعنی د خوانانو او میلمنوپه لویه خونه کی د ساز په غږولو او د سندرو په ویلو د باران د خاخکو سره خپله هم آهنګی او ملګرتیا نیسی ، د حجری د نغری په ګرد چاپیره کی د نکلونوپه ویلو او د سندرو په اورولو خپل وخت په خوښی او خوشالی سره تیروی .

دغه کیفیت هغه وخت ډیرخوند ور بریښی چی دغو سړو او یخنیو سره د مینی تودوخی او حرارت مقابله وکړی .

لکه چی یوه پیغله خپل یارکره د ټاکلی وعدی سره سم د تلوعزم لری نو د باران خا ځکو ته داسی خطاب کوی .

مه اوره بارانه ، بغره به می لمده کړی

کمیس می

دالوان دی،سینه به می پری سره کړی

ګوندی چی د سپیځلی او پیغلوتی مینی دغه آرزو به د خو شیبو لپاره قبوله شوی وی شاید چی د محبت د تلو سو معصومه هیله به دهغی د خوښی په مطابق دغه ور یا خنډیدلی وی ځکه چی دوی ډیری نازولی دی حتی طبیعت هم د دوی نازونه منی او احترام یی ساتی .

په عمومی ډول خلك د بارا ن اوریدلو ته ډیری دعا ګانی کوی دا ځکه چی د باران ډ وریاکی دخلکو عمومی ګټی معضمری دی ، کله کله داسی هم پیښیږی چی دبا ران زیاتی دمینو د وصال شپه اوږدوی وخت ژر نه تمامیږی ، هغه وخت چی د فراق او بیلتو ن په نیلی سپور قاصد (استازی) د خواره مینانو د جلاکیدو پیغام راوړی نو خواره مینه له ډیره غمه تر وره شی هر څومره بهانی چی کوی ګټورنه لګیږی ، د پلا او مور یا مشره خور څخه شرمیږی چی د مینی سو ز ورته ښکاره کاندی نو مجبوره شی چی په خواستونو او راز راز ګوندی چی ګران لالی د تلو تکل ونکړی پاتی به شی او بیاهم شپه به زما سره یو ځای تیر کاندی ، دا وخت لاس په دعا پورته کوی او خپل مین ته د شپی د پاتی کیدو بلنه ورکوی .

پدی سرو کی ، کی میرمن قمر ګله دغه حالت څومره ښه تمثیلوی چی .

دا ګرد چاپیر په غرونو راغله

توفانونه

زلی وریږی ، نو ..

مه څه دلته شپه وکړه

پاتی باران دی

ډ عهد او پیمان باندی وفا کول یو انسانی اخلاقی صفت دی، پښتنی عهد او تړون دومره کلك او متین دی چی هیڅکله نه ماتیږی ، په وعده باندی وفا کول او هغه ترسره کول د پښتنی کلتور یو اساسی جز ګر ځیدلی دی نو ځکه هغه مینه پیغله چی د خپل یارد راتګ په وعده ډاډه ده نو د سخت باران د وریدنو سره سره اطمینان لری چی په ټاکلی لحظه ورته رسیږی نو ځکه حق لری چه په هسکه غاړه ووایی .

که په شیبو شیبو باران وی زما پخپل لالی باور دی رابه شینه

په هر صورت ، رښتیا ده چی دغه خا ځکی د خدای رحمت دی ، او ستر نعمت .

په دغو ښکلو خاخکو کی راز راز خوند ونه ، ګټی او منفعتونه پراته دی ، نوځکه مینان هم تری په پوره اندازه دپاکی مینی په خوندورو پیمانو استفادی کوی نو راځی چی د دی ادعا له خاطره د پښتو د فولکوری ادب له بحر څخه هم د باران په هکله څو په زړه پور ی لنډی له نظره تیری کړو .

باران د او ښکومی وریږ ی بینیازه یار راته په زړه راکړ دداغونه

باران که اوری باك یی نشته

دیار وعده می مازدیګر دی رابه شیبه

ما د باران تر خا ځکو ځار کړی

دیاو پرمخ می مر غلری تو یو ینه

(تر بلی ګنی پوری خدای پا مان)

بدتر از مرگ

از اینجا با ماهمراه شوید

ترجمهٔ : دکتور شهسوار

کریج عضو باز نشستهٔ سازمان امنیت‌ماورای بهار انگلستان است که‌پس ازکشته شدن معشوقش «تسا» دریکی‌از ایستگاه‌های‌متروی لندن، انتقام اورا می گیرد وسپس ازشدت غصه به‌یکی از جزایر یونان‌آندراکی‌رفته نزد پدر خوانده اش سرافینو منزوی میشود. درهمین وقت آقای لومیس که‌درین‌سازمان سمت مهمی دارد،دوباره به‌جستجوی او برآمده بااصراراورا وادار میکند تابخاطرصیانت منافع انگلستان دریکی‌از جزایرنفت خیز خاور میا نه ماموریت جدیدی‌را بپذیردواز جان ناکسوس میلیونر یونانی وهمسرش فلیپ که احتمال دارد از طرف مخالفین‌انگلستان ربوده شده وبه‌وسیله فریفتن‌آنان لطماتی به منافع نفتی انگلیس وارد گردد،محافظت کند .

شب گذشته درتیاتر (دیوك) گردن بند قیمت بهای پیا بسوتی ستارهٔ زیبای ایتالوی بسرقت رفت. سر مفتش لینتون این سرقت را کشف کرد وگردن بند را ازدستکول‌خانم لارد سوی وی بیرون آورد.

مفتش لینون عقیده دارد که سر قتهای بزرگ سایر محافل اشرافی لندن نیزبهمین شکل صورت گرفته است.»

ـخیلی عالی است من هیچ فکرنمیکردم توقادر باشی چنین خبرنابی بتوانی بنویسی فعلا جزاینکه منتظر بما نیم ، کار دیگری نداریم .

ـاگر لیدی سوی وی ادعا کند که من دروغ گفته ام ؟

ـچنین ادعایی نمیتواند. تودر وقت‌جنگ صاحب منصبان قوای بحری انگلستان بودی وارزشهای ازتو درانجام خدمات محوله ات دیده شده بعلاوه نام ماماییت هم دربین‌است وباچنین سوابقی آیاتویك دروغگو بو د ه میتوانی ؟

***

فردای آنروز، مارك سوی وی بوسیلهٔ هواپیما وارد لندن شد. یکی ازاتوموبیل های مجلل مربوط به‌نمایندگی یك کشو ر خارجی انتظاراورا می‌کشید. همینکه تشریفات گمرکی راتمام کرده سوار اتو موبیل شد ، بلافاصله بسوی شهر حرکت کردند. وقتی که‌اتومبیل حامل او به حوالی لندن نزدیك شد، مارك نفس عمیق وراحتی‌کشید . درپهلویش نمایندهٔ کلتوری زارب‌نشسته‌بود. وی به‌ما رك اطمینان میداد که‌دربدل‌خدما تی که ازاوبه نفع کشورش (زارب) د ید ه شده و یرا یاری خواهند کرد وتنها یش نخواهند گذاشت. ولی در باطن این‌اندیشه رادر ذهن پرورده‌بودند که اگر اسرار کار مارك به‌پولیس فاش وموجب گرفتاری او شود، قبل از آنکه چیز زیادی گفته بتواند، اورا بکشند البته آتشهٔ محترم کلتوری‌زارب، ازین که‌چنین امری را قبلا دریافت داشته نخواست چیزی بمارك بگوید .

اتوموبیل بسرعت ۱۲۰ کیلو متر فیساعت پیش میرفت . مارك سوی وی به‌پشتی‌سیت عقبی تکیه داده بود و(سگای ویز)هوتل را پشت سر گذاشته‌بودند.

ایستگاه های توزیع بطرول مثل چراغ های دوجانب سرك یکی دنبال دیگر رد می‌شدند.مارك سیگاری روشن کرد، به‌عر ب پهلویی اش اشارهٔ راکه پیش روی شا ن معلوم می‌شد، نشان داد. درعین حال هردو کامیون بزرگی راکه ازجانب مقابل شا ن غرش کنان نزدیك می‌شد، دیدند. باوجودیکه راه دران قسمت کم عرض می‌شد، کامیون کناره جاده رانگرفت وازسرعت خودهم کم نکرد. نزدیك شد.. نزدیك شد ودرآخرین لحظه ناگهان اشترنگ رابسوی اتو موبیل آنان تابید .

راننده بعجله بسمت حاشیهٔ جاده پیچید وبا کانگریت‌پیاده رو تصادف کرده موازنهٔ خودرا باخت . آتشهٔ کلتوری درحالیکه با یکدست سرمارك سوی وی راروی سینهٔ خود فشار میداد بادست دیگر تلاش داشت،

تپانچهٔ خودرا ازجیب بیرون بیاورد. همینکه اتوموبیل توقف کرد، بسوی درفشارآوردند. مارك درحالیکه آتشه را ازخود دور میکر د دست بسوی دستگیر ۀ اتومبیل اندا خت ولی بیش ازتماس دست او دربخودی خو د باز شد ویکی ازکار کنان حفظ ومراقبت‌جاده، درخلای در ظاهر شد. چهرهٔ مرد کارگردر نظرمارك بیگانه جلوه نمیکرد و لی‌او دران لحظه چنان ترسیده بود که فرصت و حوصله آنرا نداشت فکر کند صاحب این چهره رادر کجاوچه وقت دیده‌است.

اینمرد درحالیکه سعی میکرد آتشهٔ کلتوری را واز مخمصه نجات دهد بادسته تپانچه‌بفرق او کوفته بیهوشش‌کرد.بعددست بجیب اوبرده تپانچه اش راگرفت . درپیش روی اتوموبیل آنها به‌علاوهٔ نفر مو ظف کلینیك ،یکنفر دیگر نیز دیده می‌شد که تلاش داشت رانندهٔ‌مدهوش آنانرا از جایگاهش بیرون بیاورد. مارك که کمی‌بخود مسلط شده‌بود، درلحظه یی که‌آتشه‌کلتوری مدهوش رابسوی امبولانس می‌بردند، غفلتا بطرف در اتوموبیل حمله برده بیرون آمدولی مردی که‌آنجا انتظار می‌کشید بسوی اوحمله برده‌گرفتارش کردولحظه‌یی بعد بزمین افگند. وقتی دید مارك دیگر مقاومت نمیکند دست‌اورا هم گرفته بطرف امبولانس پیش برد. او را سوار امبولانس کرد وخود نیز بایك جست به‌تعقیب اورو ی امبولانس پریده‌بود.

امبولانس بلا فاصله حرکت کرد.آنوقت مرد چابك دست بسوی مارك سوی و ی‌دیده گفت : آه، سوی وی، دوست قدیم من ! بمن بگوبه بینم کار پاسیو های تو درچه احوالی قرار دارند ؟

***

یك‌ساعت بعد اتوموبیل درمدخل یك عمارت قدیمی چوب‌کاری که‌چندان جلب توجه نمی نمود، توقف کرد. اینجا بیك بیمارستان شبیه وطرح گل کاریهای حیاطآن فوق‌العاده جالب نظر بود. درداخل این تعمیر مودرن ترین دستگاه ضدجاسوسی انگلستان تعبیه شده‌بود. چشمهای الکترونیك که‌پشت در مراقبت میکرد آنرا بروی آمبو لا نس کشود. همینکه امبولانس روبروی او لین در داخلی توقف کرد کریج ازان بپایین‌جست وبه‌سوی وی گفت : بپر پائین ! بایدهر چه زودتر دوکتور رابه بینیم.

آتشهٔ کلتوری زارب ورانده نیز دراینموقع پایین آمده درحالیکه نمیدانستند چه وا قع شده ،دست پرکمر ، انتظار می‌کشید ند.

وقتی سوی وی پایین شددردست خود دستمالی داشت که‌باآن اشکهای خودرا می‌سترد. او می‌گریست.

ازدر داخل شدند . یکی ازکسانیکه در امبولانس دیده شده‌بود، هر دو راهمرا هی میکرد. سوی وی بایك نگاه گاریرسون ر ا شناخته بود. دری راکه روی آن گرو پ (فزیکو تراپی) نوشته بود، تك‌تك زده داخل شدند . لویس که باآن جثهٔ بز رگ وصورت دایم عر قناکش پشت یك میز نشسته وبیك بابا نویل چاق خیلی خو ب شباهت داشت. نگاهی به‌کریج ا فکند ه گفت :

ـواقعا فوق‌العاده است .

کریج جوابی نداد فقط بادستهای مرطوبش نوك بینی خودرا خارانده بعد آنرا به آستین لباس اطفائیه اش پاك کرد. لو میس پرسید:

ـآیا مقاومتی دیده شد ؟

کریج جواب داد :

ـخیر . فقط آتشهٔ کلتوری ورانده از اینکه پاسپورت دیپلماتیك دارند، حرف‌زدند ولی فعلا هردو مثل بره آرام استند.

ـسوی وی چطور ؟

ـاومی خواهد هر چه زودتر با مادر ش ملاقات کند.

ـاگر بچهٔ صحیح ومطیعی بماند ودرستی خودرا ثابت کند، مادرش رابه او نشان خواهم داد. ولی درحال حاضر این دونفر رابابد دستبند زد. زودباش گاریرسون !

گاریرسون آندونفر راباخود برد وکریج ازکنار میز دورزد ه دست روی شا نهٔ سوی وی نهاد وبافشار اند کی اورا رو ی یك‌چوکی نشاند .لومیس گفت:

ـانتخاب باتو است سوی وی : یا همه چیز رابرایما خواهی گفت و یا دراختیا ر کریج قرارت میدهیم تا با اسلوب خودش ترابحرف بیاورد . من ازتو خوشم نمی آید ولی کریج ازتو نفرت دارد. بعدبسوی کریج برگشته گفت:

(امروز صبح یك خبرتازه از دو کتور داشتیم راجع به دایتون بلیز. راستش‌کریج اورابکلی برباد کرده یی تاهنوز قادر به‌سخن گفتن نیست .) دوباره متوجه سوی و ی شد: کار روانیهای کریج اینك ازین قبیل است . من اگر بجای تو باشم تر جیح میدادم صحبت کنم وسرو کارم با اونیفتد وبدیدار مادرم هم نایل‌گردم.

سوی وی گفت : شما حق ندارید با من اینطور رفتار کنید . حق ندارید . فکرکنید اگر سفارت زارب ازین‌جریان مطلع شود،چه خواهد شد ؟

ـچه جریانی‌را؟ تصور میکنی‌آن دوگوریلی که باتو همراه کرده بودند، میل باز گشت بقفس خودرادارند ؟ حادثه را آنها بو جود آوردند برای اینکه بتوانند از چنگ دزخیمان خود فرار کنند. شماهم اینجا برای استنطاق تشریف آورده اید. شاید درنتیجهٔ اظهارات شما راننده کامیون رابتوانیم توقیف کنیم. اینست اصل جریان . زارب درین جریان قانونی ترافیکی چه اعتراضی میتوانند بکند ؟ تو فقط بهتر است راجع بمادرت و بعد هم راجع به‌کریج‌فکرکنی.

ـ یعنی مادرم راچه میشود؟

ـدزدی کرده است. آنهم گردن بندی‌راکه حداقل یکصد هزار پوند ارزش‌دارد. مجبوریم اورا برای مدتی بحبس محکوم کنیم. یعنی درجستجوی دلایل بیشتراستیم.

ـ حتما آنرا هم تهیه خواهید کرد، چنین نیست ؟

ـاین دیگر بتو مربوط است. به کریج نگاه کن ودرست بیندیش. آنگاه تصمیم خود را بگیرد. من دومین دفعه عادت نـد ا رم سوال‌کنم.

سوی‌ون ، بسوی کریج نگاه کرد. مردی درالبسهٔ ژو لیده ا طفا یه ولی نیرو مندو خشن حتی خیلی خشن تر ونیرو مند تر از دایتون بلیز غول پیکر . لاجرم جواب داد:

ـبسیارخوب .

ـ حالا درست شد اکنون به چوکی خود تکیه بده وسعی کن مستریح‌باشی.

ـولی مادرم ؟

ـهمینکه کار ما وشما تمام‌شد به‌سکاتلیند یارد تیلفون میکنم. برای اونگران نباش.

انگاه لومیس نگاهی بکریج افگند و کریج برای بیرون رفتن بطرف در حرکت کـرد. لومیس به‌سوی وی گفت:

ـخوب حالا تعریف کن.

کریج بیرون رفت تالباس تبد یـل‌کند وهم درعین زمان بتواند راجع به‌فلیپا آزادانه وبطور خاطر خواه فکرکند . لومیس هـم هم‌درکارش کـاملا مـوفـق شده بود . ناکسوس قراردادرامطابق‌میل اومیتوانست‌امضا کند . فلیپا هم‌در بستر بیمارستان با قـی خواهد ماندو سرماتیو برای معالجهٔ کاملش از هرگونه تـلاشی مضایقه نخواهـد کرد . ولی وضع دیروز فلیپ اورا درحالتی نیمـه دیوانه ،خواب‌زده وسرسام‌گرفته نشان‌میداد. درهرحال برای آن زن هرچه واقع می شد بازهم لومیس برنده بـود. ذاتا او همیشه برنده‌می‌شد .

کریج‌دراتاق‌دیگری راکشود. آنجا یـک دیوال دیده می‌شد روی آن خودرا رها کردو بـلافاصله بخواب‌سنگینی فرورفت. سه‌ساعت گـذشته‌بود که‌در بازشده لومیس دا خـل گردید. وضع آرامی داشت. روی کر یـج خم‌شده انگشت بصورت اوکشید. کر یـج بدون آنکه چشم باز کند، گفت:

ـخیر .خیلی خسته‌ام.

لومیس پهلو ی اونشسته‌گفت:

ـاین بچه نزدیک‌بود مرا از خنده بهلاکت برساند. درعین حال راستی بسیار متعجب شدم .

کریج فورا بجای خـود ر است نشسته پرسید.

ـپس خبرهای خوبی نداری ؟

ـخیرجانم. ازنظر مابیشتر ازتوقع مـا است.سوی ون باداتیون بلیز ازسا لهـا به‌اینطرف همکار بوده است. افکار سیاسی وایدیالوژیکی مشتر کی داشته اند. طـی مسافرت ها به‌اروپا، امریکا وجزیرهٔ انگلیند همیشه یکجا بوده اند تاآنـکه گـذار شان به‌زارب افتاده البته بعـداز ۱۹۵۰ وهمـا ن دردی راکه‌آندریوس‌وشیبل درآنجا داشته‌اند اینها نیز بهمان مبتلا بوده و لاجرم ازآنها استقبال خوبی بعمل آمده است.

نخست در آنجا بحساب یکی از رقـبای سیاسی انگلستان کار میکرده وبعد هاهـم بفروش اسراری پرداخته که از شرق دو ر باخود داشته است.چندی بعد شیبل، داتیون بلیز رابحرم فرستاده ومیـخوا سته است درانجا دوستان وهمکاران جدیـدی برا ی موفقیت‌پلانهای آیندهٔ خودشان ، دست وپـا کند . ولی‌وقتی داتیون بلیز بحرم رفته وبا مردم تماس گرفته باکمال تعجب دیدکـه اززندگی خود چنان راضی استند که‌گو یی دربهشت بسر می‌برند . پدر سلینا هـم مردی بوده که حاضر نمی شده به هیـچ نوع زدو بند وتوطئه یی دخالت کند. معهذا داتیـون بلیز سعی کرد ه اورا قا نع کنـد که انگلیسها مردمان درو غگو ووعده خـلافی استند. بعدهم اطلاعاتی راجع به اینـکه فرمانروای زارب اردوی جدیدی تشکیل داده وبزودی بحرم حمله ور خوا هد شد،دراختیار پدر سلینا گـذاشته ودر بهای آن بااودوست ومحرم گردیده است .

کریج‌پرسید:

ـامابرای چـه ؟ درانجا که خبـر ی نیست ؟

ـ این هم از خود اسبا ب دارد . اهمیت ستراتیژیـکی زارب یکی از ایـن اسباب است.

ماکه‌دیگر به آنمو ضوع چنـدا ن عـلا قـه نمیگیریم، امریکا یها نیز زیاد دلچسپی‌نشان نمیدهندوسایر ین هم. ولی هـمهٔ ا یـن توطئه ها زیر سرشیبل است که میخـواهد شخصا بکارهایی دست بزند که بتواند خود یکی از مقتدر ترین افراد جهان باشد. سوی ون میگفت : (اودشمن بشریت است) شیبل معتقد است که ازجامعهٔ انسانی انتقام بکشد ولو بدست هر کس که‌باشد . او اینك راز کوبالت ومحل معد ن آنرا میداند ومیخواهد روی آن معامله کند باهرکه بیشتر پـو ل بدهد وبیشتر بیرحم باشد. طبعا برای نقـل وانتقال آن مادهٔ قیمتی ودرعین زمان خطرناك بوسایط نقلیه احتیاج پیدا می‌شده ود رك این احتیاج ضرورت تفاهم باناکسوس‌رابمیان آورده است . اگر ناکسوس از زارب حمایت کندطبعا زارب حاضر بوده بعد اشغال حـرم زمینهٔ تسلیم دهی معدن کوبالت رابه شیبـل وهوا خواهانش فراهم سازد.

آنوقت کشتی های ناکسوس برای انتقـال کوبالت بخدمت شیبل قرار داده مـی‌شد. و ظاهـرا دربرابر مراقبت های بیـن المللـی محمولات کشتی را پطرول وانمود میکرده‌اند. واقعا هم‌کشتی های ناکسوس برای ا نجام این کار محفوظ ترین وسیله بشمار میرود. طبیعی است که‌ماازچنین جریانی نمی‌توانستیم داشت بسوی یکی از نمایندگیـهای سیاسی چشم بپوشیم زیرا این‌خود وسیلهٔ بروز یك جنگ جهانی دیگر شده میتوانست وشیبـل ایـن راهم‌میدانست.

لومیس به‌پشتی چوکی خودتکیه داده یك سیگار برگ ازجیب خود بیرون آورد وروشن کرد. بعدیکی هم به‌کریج تعارف نمود. کریج یك نفس عمیق‌کشیده گفت:

ـمتعجبم که‌چگونه تاکنون تفلت‌را ازدست نداده یی ؟

ـدرهرحال وضع تغیر میکندزیرا داتیـو ن بلیز مردمهمی نیست. اوفقط از انسانهـا متنفر است وازکشتن ، بهم ریختن ونابودی انسانها ودیگر اشیاحظ می‌برد، چنانـکه در مورد سرافینوی پیرکرد. باتوهم‌میخواست‌چنین کاری بکند . بهترین ذوق اورا آدم کشـی تشکیل میداد . شیبل هم‌درحال حاضر مـرد مقتدری نیست ولی عین خصو صیات فکـری داتیون بلیز را دارد زیرا یکی ازبقایای‌پـر عقدهٔ زمان نازی است.

ولی راجع به‌سوی ون، میدانی اوچرابا‌آنها هـم عقیده شده وهمکاری میکـرده ؟ برای اینکـه مادرش رادوست داشته وازپدرش‌متنفر بوده است. علت‌هم این بوده که یك روزپدر ومادرش رابرهنه درحال معاشقـه دیـد ه، پیشانی اش عرق کرده ومربیه‌اش‌احساسات اورا تایید ودامن زده است.ازان روز به‌بعـد اززنها وپدرش بدش آمد. البته به‌استثنایی مادرش . بعدهاکم‌کم ازتمام انسانها نفـرت کرده وبا گرویدن به‌فلسفه تکـرر تاریـخ اندیشه های جدیدش در مغز او کانکر یت شده است. باوجود تمام این هایك لحظـه ازفکرمادرش غافل نیست. به اوگفتم که‌فقـط بوسیلهٔ تیلفو ن میتوانند بامادرش صحبـت کند. قبل ازانکه بادیگر ی تماس بگیـر م می‌خواهم یکبار دیگر بااوصحبت‌کنم

ooo

وقتی (اس.اس. هیگرا) به‌لندن واردشد، شیبل وسلینا قبـلا باپاسپورت دیپلما تیك بساحل پیاده شده وبا اتومو بیلی که‌پـلاك خارجی درحومهٔ لندن رهسپارشدند.

شب رادرانجا گـذرانیده وفردای آن‌بیکـی ازبناهاییکه درحومهٔ نایت بریج واقع بود ، منتقل گردید ند. این یك عمارت قد یمـی بادعلیز های کم عرض بود. که‌بایك‌دستگاه فرستنده موج کوتاه، دیپوی کوچك اسلحـه ویك بـلاك رهایش تکمیل مـی‌شد. تـمام پنجره هاباسیخهای آهنین گرفته‌شده وبحیث یك‌مرکز جاسوسی برای زارب و همکاران‌آن کشور ازان استفاده بعمـل مـی‌آمد. شیبل همینکه درانجا جابجا شد، روزنامه هـا ی آنروز رابرای مطالـعه پیش کشید، شفـر تلگرافها راحل کرد، عکسهای رسیده را از نظر گـذشتاند. بعد هم بامرکز خـودش در زارب ذریعهٔ امواج کوتاه مصاحبهٔ مختصر ی انجام داد. رو یهمرفته تمام جریانات‌وخبرها اورا عصبانی کرده بود. از جریان چنیـن نتیجه گرفت که‌تنـها گـذاشتـن سوی ون اشتباه بزرگی بوده‌است. اورا می کشتنـد خیلی بهتر می‌بود زیرا شیبل میدانست کـه سوی ون‌پس از پنجد قیقه تحقیق بلبل‌وار بهمه چیزاعتراف میکند .مامور مخفی هـر دو دست خودرا روی چهره اش نهاده عمیقـا به تفکر پرداخت وبعد از ده دقیقه دوکار انجام داده میتوانست .اول سوی ون رابابد بهـر نحوی می‌شد، بقتل برساند . البته بـرای جلوگیری ازبحرف‌آمدن اودیرشده بود ا مـا بازهم کشتن او لازم بنظر می‌رسید ز یـر ا سوی ون دیگر نه‌برای خودش ونه‌برای شیبل مفید واقع شده میتوانست .سرنوشت اومعلوم بود. دومی کار ناکسوس بود. امضای‌اوبرای جلوگیری ازتعـلق گرفتن پطرول به‌انگلستان ومتحدینش برای‌شیبل بسیار لازم بود. زیـرا باین وسیله میتوانست هرچه زودتر اردوی زارب رابرای تسخیر حرم بحرکت‌در آورده‌و پیش ازدیگران برمنبـع عظیم کوبالت مسلط شود. البته اینکار در صورت عقب نشینـی عساکر برطانوی ازان‌جا، بهتر شکل میگرفت. درینمورد توافق ناکسوس بسیار لازم‌دیـده می‌شد. شیبل مجبور بود بهر طریقـی‌شده ناکسوس راپیدا کند وچنین موافقت نا مـه ایرا باوی به‌امضا برساند.از طرفی این‌راهم یقین داشت که‌کریـج ورفقایش از اهمیـت اینموضوع باخبر اند وچشم درراه شرو ع بکار او استند . بنابراین یگانه چارهٔ او این بودکه‌برنگی ازرنگ ها کریـج و رفقایش را ازبیراهه دنبال نخودسیاه بفرستد وبهتریـن وسیله برای ایجاد این گمراهی هم، سلینا بود. خیلی زود دونفر ازکسان مورد اعتمـاد خودرا ازنمایندگی زارب احضار کرد. دونفری که درعین حال ازهمدیگر متنفر بودنـد و بخوبی میتوانستند جاسوس همدیگر شونـد واز شیبل هم فوق العاده خوف‌داشتند.

متفقا پـلانی ترتیب دادند . این پـلانی بودکه تطبیـق آن آسان وعملی درنظرگرفته شده‌بود . شیبل هم‌پـلان آنها را پسندیـد انصافا خیلی دقیـق بنظرمی آمد. پلا نـی که‌مانع استفاده دشمنان او ازذخایر پرقیمت زارب وحـرم مـی‌شد، تبلیـغ رابنفـع او توسعه میداد واز همه مهمتر نابودی حر یف قوی پنجه‌اش کریج‌رانیز تضمین‌میکرد.

فصل نوزدهم

ازانطرف سلینا نیز بفکر کریج بود ونـزد خوداعتراف میکرد که‌درمورد او دچار اشتبـاه شده ودرست قضاوت نکرده بود. کـر یج آدم جسوری بود. باید به‌او علاقه میگر فت وبه‌گفته هایش عمل میکرد. این فقط یك‌راه داشت اینکه نزدپدرش برگردد ، پستی‌هایی راکه از داتیون بلیز دیده‌بود بیان کند واز سخنان خطرناك شیبل وخطراتی که ازناحیهٔ کوبالت متوجه کشورش میشود، پدرش را آگاه کند.چه‌درنخست باورش نیامده بـو د فقط وقتی به اهمیت وبزر گی خطرپی‌بردکه شیبل کتابها وتصاویر مختلف رادراینمو رد به‌اونشان داد.

بقیه درصفحه ۵۸

هنرمندان خبرساز

آشتی لیز وبرتن

خبر جدائی ریچارد برتن و لیـــز تایلور درماه های گذشته از داغ ترین خبر های هنری جراید و مجلا ت کشور های مختلف بود . ریچـارد برتن شوهر پنجم لیز تایلور از وی جدا شده بود ودر روز های تنهایی الیزابت تایلور شخص دیگری بنام هنری وینبرگ ۳۹ ساله در کنا ر وی دیده میشد .

اما اخیرا شایع شده که این دوزوج معروف هنری یعنی لیز وبرتن باهم آشتی کرده اند و به جدا یی موقتی خود از همدیگر خا تمـــه بخشیده اند . میگویند در ایـــن کارار پونتی شو هر سو فیـــا

لورن نقش عمده داشته زیرا هر دورا بخانه خود دعوت نموده با هـم آشتی داده است . اگر این آشتی واقعا زندگی مشترك این دوهنرمند پرقدرت سینما را چند سال دیگـر دوام بدهد شاید آنوقت فکر جـدا شدن از همدیگر را دیگر بخود راه ندهند زیرا همین حالالیز تایـلو رصاحب نواسه است .

هنری وینبر گ (سمت راست) مردیکه درایام جدائی لیز و برتـن بیشتر بالیز دیده میشد و د رموردارتباط اوبا لیز شایعاتی سرزبانها افتاه بود.

لیز تایلور باو جودیکه صا حب نوا سه شد ه هنوز هم قشنگ و جذاب است

جوان پر استعداد

محمدعمر شخصی است کوتاه قـد وشوخ طبع که بامهارت تمام میتواند ازدهن خود آواز تبله وزیر بغلی را بیرون کند به قسمیکه سه انگشت دست راست وچپ خود را گرفته در حالیکه کومه های روی خود رامـی پنداند بروی خود میزند صدای تبله یازیر بغلی بیرون می آید واگر کسی چشم خودرا ببنـــدد فکر میکـــند حقیقتا صدای تبله ویا زیربغلی رامی شنود از محمدعمر پرسیدم که چطور این هنر را یاد گرفتی گفت تقریبا سیزده سال داشتم یعنی ۲۵ سال پیش از امروز بـه رادیو بـه دقت گوش میکردم ومیخواستم دهل وتبله رایاد گیردهمان بود که سطل راگرفته همراه رادیو یکجا می نواختم تاآنکه توانستم باغژك ودنبوره همسازشوم از محمدعمر که شوقد تخلص میکند خواستم تادر باره سفرهای خود در داخل وخارج کشور چیزی بگویدسر خودرا تکان داده گفت متا سفانـه به خارج سفر نـکرده ام امـا یکبار

بقیه درصفحه ۶۲

باز هم هما ما لینی

چندروز قبل باردیگر فیروز خـان هماماليني و مدن پوری بکا بل آمدند وبدون توقف در کابل بسوی قندوز رهسپار شدند تاقسمت های باقی- مانده فلم (پرهیزگار) را تکمیـــل نمایند .

در میدان هوایی کابل عده زیادی

از علاقمندان هماما لینی برای دیدن وی حاضر شده بودند .

فیروز خان چند روز وقت تر ا ز هماماليني ومدن پوری به کابل آمده بود .

دزړه خوناب

ستا دعشق حرفوی تورنه‌دی گلگون‌دی
هم‌په داچه نوشته په‌جگړ خون دی
تش به نشی هغه خم دعشق دمیو
چه‌یی خاوری دارهاد اودمجنون دی
ددنیا چاری همه واړه فانی دی
دادستا جورو جفا ولی الزون دی
مقتولان ستا دغمزو دی لاله نه دی
چه‌په سره کفن له‌زمکی را بیرون دی
درحمان دزړه خوناب مگر قبو ل شو
چه‌مخونه ددلبر و پری، گلگون دی

رحمان بابا

دشپونکی مینه

ای‌زما محبوبی ! زما خواته راشه او زما سپیغلی مینه ومنه!
خودغرونو اور غونو ترمنځه خوگلونه او غونډیو ،چینواو دروتر منځه زما دشپیلۍ له غږ سره په نخاشی.
اوس که‌دی خوښه وی‌زما خواته را شه اوزما سپیغلی مینه ومنه
دواړه‌به دخړبجن کمری دپاسه کښینو او شپانه به‌وگورو چه خپلی ښکلی رمی، خپل ښکلی پسونه دورشو گانو اوخړخایونو خواته بیایی.
دلویو سیند ونو خواته هلته چه‌له او بو خخه شرشری جوړیږی، دیو اوبل په‌غیږکی به سره کښینو او هغوی مرغانو له‌غږ خخه به‌خوند واخلو چه دبسرلی تازگی دخا ن خواته راکښلی دی هغوی ته‌به مبار کی ووایو .
گرانی !زه‌به سرو اوعطر جنو گلانو خخه ستابستر ډاکړم اودسرو گلانو گیډی به دی په بستر کښی وشیند م اوتابه لکه‌دآسمان سپوږمۍ دگلانو ترمنځه کښینوم.
اوس دی، که خوښه وی نو راشه او زما سپیغلی مینه ومنه
زه به ډیری ښکلی مگر ساده جا می درته له ور یښمینو جوړی کړم اوداسی‌پنی به درته‌جوړی کړم چه تهی یی‌دسروزرو وی
اوس دی که خوښه وی راشه او زما سپیغلی مینه ومنه

ستر گی

خندانی سترگی دهرچا خوښی دی
که ښکلی سترگی یو زما خوښی دی
چه سلامی ته یی راخی په سترگو
بس دهغو خلکو رښتیا خوښی دی
زاهده‌ولی می‌وهی ستر گو کښی
خدا یږو چه داستر گی هم ستا خوښی‌دی
گلی داستا خندانو سترگو کښی
سترگی زماتل په‌ژړا خوښی دی
«خالصه» اور دمینی وسوم گنه
چه‌می ویناوی سوی ستا خوښی دی

«خالص»

مغروراوښکی

هره خړیکه کښی دننه بی حسابه فسانی‌دی
دزړگی درزاکښی پټی شوی لویی ترانی دی
داخو تشه رنا نده چه پتنگ ور بانه ی‌سوزی
دا خواوښکی دی دشمعی‌چه پری سوزی پروانی‌دی
ماقرار دگل غمونو دجانان په غم کښی‌بیاموند
مانه‌پاتی شرابو نه مانه پاتی میخانی دی
دبدرنگی درښتیا نه دبی مخی دروغ‌ښه‌دی
دجانانا ندخولی مزه کړی که دروغ که بها نی‌دی
ماتودی مغروری او ښکی ددکوکی په وړاندی‌کیښوی
ما وی دی دغه‌می خوبونه،وی دامی خزانی- دی

مفتون

دزلفو فکر

عقل‌له مالاړ شه په دوران د تورو زلفو
تاویم‌لکه زلفی په ارمان دتورو زلفو
پټ‌په خانقا کښی له عالمه چه‌گوښه شی
ذکرفکرکاندی زاهدان د تو رو ز لفو
تاریه تار خوری شی‌په رخسار د مهرویانو
راغله په‌کعبه دمخ زنگیان دتورو زلفو
اوس‌به پکښی ښه فرو خت دزړونودمال‌کیږی
تا چه نن‌پرانتی‌دی دکان دتو رو ز لفو
سوزی په کفن کښی لکه شمع پـه‌فانوس کښی
سره لمبه‌پراته دی شهیدان د تورو ز لفو
خوك دی چه به‌لاس دستا دتن ترچندنوروړی
پاس پر ی زانگی ښا ماران دتو رو ز لفو

«معزالله»

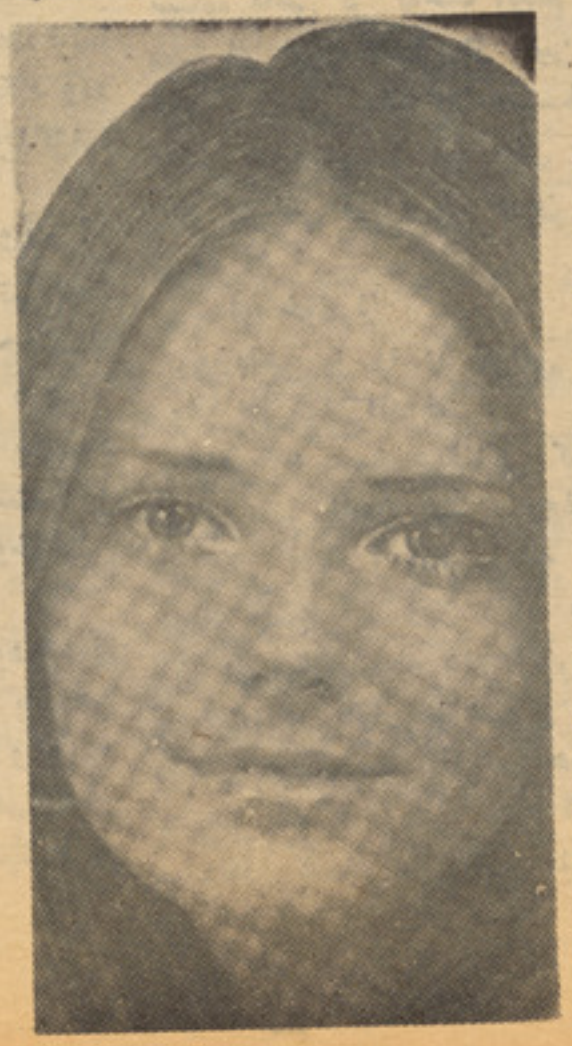

د اوښکو سین

خیال یی چه‌په زړه کښی درخسار ساتم همیش
دننه په‌گوگل کښی گویا نار ساتم همیش
بحرپه کښتی کښی نه خائیږی شین د اوښکو
خوبه‌یی په سترگو کښی ایسار سا تم همیش
ستا خه خوشحالی چه وی زما په خوار یدلو
پس له دی به خان تر اوبو خوارساتم همیش
دیری را باندی خوږ دی په هیچا می‌پیر زونشی
پټ دننه په‌زړه کښی ستا اسرار ساتم همیش
نښه په هجران کښی ستاله زړه می‌لیری نشوه
گل غوندی تازه دداغ پر هار ساتم همیش
خوښی یی په‌آوازیم چه فریاد دعبدالقاسم کا
خکه یی داهسی شان افگار سا تم همیش

غوره‌لنډی

زمایه برخه کښی پرته وه
زه‌دازل دعوه له‌چاسره کومه
زمایه برخه ملینتوب شو
خکه بیلتون ته دوردسته سلام کومه
زمایه پت کښی ژوند په کار دی
بی پته ژوند دتخت په سرته قبلومه
زما په‌تشه خندا مسته
که خوله می درکړه لیونی به‌شی مینه
زما په تاپسی رنگ ژیړ شو
کم عقله مور می دژیړی دواکوینه
زما په‌برخه دی کمکی کړ
زه‌چه کمکی یار لویوم زړه به شمه
زما په‌برخه یی گلاب کړ
مدام یی غم درژیدو راسره دینه

کرشمه

په کتوله زاهدانو خخه توان وړی
دمغ‌خیال یی له عاشقه ځان ومال وړی
په خبرو په مانه په‌نازپاجور
زړه په‌هرصورت له‌ماشخه آسان وړی
دجنت میوه‌یی مخ‌کړی زما هیره
بی تکلیفه می‌زړه سیب دزنخدان وړی
چه‌می وه‌هستی دصبراو ښکو یوړه
حسین وخارله آبادی خخه طوفان وړی
خیال به‌یی خه یوسی زماله‌خوا دصورته
ماخرابه کله باج کله سلطان وړی
کی‌هرخو خنی ساتم نه شاته کیږی.
خوب رویان په کرشمه‌زړه ده‌حنان‌وړی

حنان

داوښکو امیل

کله دښادی کله دغم‌چپی چه راشی
خکه په خنداشی سترگی خکه په‌ژړا شی
ماغوندی به‌ته هم‌شوی لوی لیونی گرخی
بلی که‌دمینی‌سری‌سکر وتی زړه‌گی‌ستاسی
جوړ می ورته زر زر درنو اوښکوا میل‌کړ
ماوی مروره که‌زما سره پخلا شی
وایمه که‌داراغله زه‌به داوایم دا وایم
خنگه چه‌ښکاره شی خدایږو واررانه‌خطاشی
زه‌چه وایم‌زه ټول اخلاص اخلاص یمه
غلی شی ساوه شی فکر وکړی په‌خنداشی
زلفی‌شونډی،سترگی به‌دی‌ټول‌زماقابوکی‌شی
دغه یوزړگی که‌دی زما قابو کښی شی
دوه‌مین یوخای دمحبت په‌قدر پوه‌کړی
قدرهلته ورشی چه‌دیوبل نه جدا شی

خواب ترسناک

از: اعظم رهنورد زریاب

«شریف سیاه» مرد بد اخلاق و بدگزاره کو چه مابود. یامردم‌اینطور میگفتند . یك حقیقت این بود که هیچکسی در کوچه او را د و ست نداشت ، حقیقت دیگر این بود که او هم از هیچکسی خوشش نمی‌آمد. باهمهٔ اینها ، او از کوچهٔ ما نمی ـ رفت و مردم کو چه هم به وجـود ناخوشایند او عادت کرده بو دند.

او در بازار کوچه‌ما اتاقی داشت که‌ارسی اتاق به سـوی بازار بـاز میشد . و قتی ارسی را باز میکرد، قسمتی از دیوار خاکستری ر نگ اتاقش نمایان میگشت . دیوار پراز عکسهای ز نان بر هنه و نیمه‌برهنه بـود .

من هر و قت از بازار میگذشتم، دزدانه از ارسی به درون اتـاق «شریف سیاه» نظر می اندا ختـم و عکسهای ز نان بر هنه مثل‌آهنربا چشمهایم را به‌سوی خـود شـان می‌کشیدند . دلم میشد که بایستم و بیشتر این عسکهارا تماشا کنم،ولی جرات نمی کردم ، زیرا مردم پشت سر هم از کنارم می گذشتند . از طرف دیگر ، خود «شریف سیاه» هر لحظه سرش را از ارسی بیرون می‌آورد و نسوارش را در بین بازار تف میکرد .

کسی نمی دانست که پدر ومادر او کیست ، کسی نمی فهمید او از کجا آمده است . همچنانـکه کسی نمی‌فهمید کار و بار او چیست،فقط همه به خاطر داشتند که مد تهـا میشد در کوچهٔ ما زندگی میکند ودر تمام این مدت آدم بداخلاق‌وبدگزارهٔ بوده‌است .

او قد بلند و اندام چار شانه یی داشت . پو ستش بلو طی تیره‌بود. لباسهایش همیشه کثیف وچملـك شده میبود و ریشش را دیر د یـر میتراشید . بینیش پهن و پخ‌بود و چشمهای تنگ تنگی داشت.بدین صورت هیچکس از ظاهر اوخوشش نمی‌آمد .

سخن خوب او دشنام بود وعمل خوبش هم یك مشت محکم به دهن طرف . زور عجیبی داشت و همین زور بلای جان او بود . هرکس با او یك و دو میگفـت ، چشمهـا ی «شریف سیاه» تنگتر میشد، پرده های بینی پخچش میپرید و فر یا د میزد:

ـ ای خوك !

و به دنبال این فر یاد مشتش به دهن مرد مقابلش میـرسید . ا و نمی توانست قـدرت ضربتش را محاسبه کند. ازهمین رو، تنـها وقتی به خود می آمد که‌طرفش با سروصورت خون آلود روی زمین افتاده می بود .

آنوقت حیرت زده و ابلهانـه اینسو و آنسو میدید و بلا تکلیف در میان حلقهٔ تماشاگران می‌ایستاد تـا پـو لیس هـا بیا یند وزده زده ببر ندش طرف ماموریت. بـه اینصورت ، قسمت زیـاد یکسال‌را در توقیف و زندان بسر میبر د .

یکروز خزا نی بو د .هوا رو به سردی میرفت . ناگهان در گوشه یی از بازارکوچك مان سرو صدایی برپا شد . همه به آنسو هجـوم بردند .

من هم به آنسو دویدم و دیدم که ماهی پز کوچهٔ مان زیر پاهای «شریف سیاه» شتو پت میز ند ماهی‌پز مرد ضعیف وکو چك اندامی بود و توانایی برابری با «شریف ـ سیاه» را به هیچ صورت نداشت، ولی با وجود این تسلیم نمیشد و تلاش میکرد تاضربتی به‌اوبزند .

ناگهان همه دیدند که «شریف ـ سیاه» ماهی پز کوچك اندام را با دستهای نیرو مندش از زمین بلند کرد . درین لحظه چشمهـای او تنگتر شده بود و پره های بینـی پخچ وپهنش می پرید. درین حا ل فریاد زد :

ـ ای خوك !

و ماهی پز را در کرایی پر از روغن جو شان انداخت .

ماهی پز چیغ هولناکی کشیـد کرایی سر نگون شد . روغن آن در آتش افتاد و آتش زبانه کشید دریك چشم بهم زدن دکان ماهی‌ـ پزی در میان شعله های آتش قرار گر فت. در بازار هیاهـو و هـرج و مرج عجیبی بر پا شد . همه‌کس به هر سو میدوید و همه فر یاد میزدند . شعله های آتش بلنـد و بلند تر میگشت . کسی فریاد زد:

ـ همهٔ بازار خواهد سو خت !

کسی دیگری گریه کنان گفت :

ـ آب ، آب بیارید !

و یکنفر فریاد کشید :

ـ اطفائیه را خبر کنید !

و ناگهان آوازی بلند تر ازآواز های دیگر شنیده شد :

ـ اتاق من ... اتاق من !..

آواز «شریف سیاه» بود. او در گوشه یی ایستاده بود وشعله های آتش را مینگریست که دم به دم‌به ارسی نیمه باز اتاقش نزدیکتـــر شده میرفت .

و یکبار دیدم که او به سـوی زینه یی‌که به‌اتاقش میانجا مید ، دوید . یك لحظه بعد او را درکنار ارسی دید یم . ارسی در شعله‌های آتش می سو خت . هیکل بزرگ او از پشت شعله ها دیده میشد .

بعد ، گریه کنان فریاد زد :

ـ همه چیز من میسوزد !.. همه چیز !..

سپس آوازش خا موش‌شد لختی بعدتر از زینه پایـین آ مـد . در دستش عکسها یی بود که ازدیوار ها کنده بود.عکسهای زنان بر هنه.

ناگهان مثل اینکه همه منتظراو باشند ، به سویش حمله برد نـد «شریف سیاه» اول خودشـ را از ترس به دیوارفشرد.سپس مثل‌اینکه حشرا تی را از خو دش بتر سا ند کاغذها را در هوا تکان داد وفریاد ز د :

ـ بروید ... دور بر وید !

ولی‌مردم خشم زده به اونزدیکتر شدند . یکبار کاغذ هارا بـه سوی مردم انداخت وفریاد کشید :

ـ گرگها ! گرگهای درنده ! ..

چند نفر را با مشت و لگد از پا در آورد . برای خودش را هی باز کرد و به دویدن پر داخت . مردم هم از دنبالـش دو یـد نـد نمیدا نستیم به کجا می رود، ولـی دنبالش کردیم .

نزدیك حمام زنانه که رسید ، ناگهان راهش را کج کرد و بسوی دروازه حمام دوید . داخل حمام‌شد جمعیت پشت‌در متو قف‌شدند.کسی نمیدانست چه‌کا ر باید کرد .

ناگهان از درون حمام چیغ وفریاد زنان بلند شد.چندنفر فر یاد زدند.

ـ این لعنتی چه‌کار میکند ؟!

و به درون حمام هجوم بر دنـد سرو صدای زنان بیشتر شد .عده یی به شدت میگر یستند .کودکان از ترس و وحشت چیغ میکشیدند.

بعدتر «شریف سیاه» از دروازهٔ حمام برامد .

سر و رویش خونالود بود . به سوی بام حمام دوید . چندین نفر دنبالش کردند .

او از بام حمام به بام خانه‌مجاور بالا شد .تعقیب کنندگان ازدنبالش رفتند . او به با مدیگری رفت و آنجا دیگر راهی نبود که برود .

بر کنارهٔ بام ایستا د وجمعیت‌را در کوچه نگریست .

بعد فریاد زد :

ـ ای گرگهای درنده !..

تعقیب کنند گان به او نزدیکتر شدند . او به کنار دیگر بام دوید وباز هم سر مردمی که‌در پـا یـین ایستاده بودند ، فریاد زد :

ـ ای گرگها .... می خوا هیـد مرا بخورید ؟!

به شدت میگر یست . لـختی اینسو و آنسو رفت و سپس باز هم فریاد زد :

ـ می خواهید مرا بخورید ؟ !

بگیرید بخورید !

وخودش رابه پایـین انـد ا خت با فرق بزمین خورد .

کاسهٔ سرش پارچه پارچه شدو مرد .

• • •

این حادثه یی‌بود که سالهاپیش در کوچهٔ ما اتفاق افتاد و کا ملا فراموشم شده بود ، ولی دیشب خواب این حادثه را دیدم . خواب تـر سنـا کی بـود . در خواب دیدم که خودم قهر مان این حا د ثه شده ام . اصلا من « شریف سیاه» شده بودم . یکبار به فکرم گشت‌که نباید باور کنم ، اما چاره یی نبود، من « شریف سیاه » شده بودم .

خودم را دیدم که در اتاقم، د ر بازار کوچك ، کنار ارسی نشسته ا م . عکسم بر شیشهٔ ارسی خیلی واضح معلوم میشد . پو ستم‌بلوطی تیره بود . بینیم پهن و پخچ وریشم رسیده بود. دردهنم مزهٔ تندی را احساس کرم. بعد، به یادم آ مد که نسوار به دهـن دارم. سـرم را از ارسی بیرون کشیدم و نسوار را در بازار تف کردم .

دیدم کسی رو به روی ا تـاقم ایستاده است وعکسهـا ی دیـوار اتاقم را دزدانه نگاه میکند . بنظرم آمد که این آ دم را می شنا سم . به نظرم آ مد که این آدم را خـیلی خوب میشناسم . و لی او د یـگر رفته بود .

به‌دیوار های اتاقم نظر اندا ختم و لی تمام‌دیوارهارا دیده نـمی ـ توانستم . بهر سو که مـیدیدم ، فقط یك قسمت دیوار به نظرم‌می‌آمد همان قسمتی که از بین بازار معلو م میشد. سخت‌کو شیدم که قسمتهای دیگر د یوار را هم ببینم ، امـا نتوانستم .

احساس کردم که دلم گـر فتـه وسنگین است . اصلا دلم مملو ا ز چیزی بود . پر بود . پیش خـود گفتم :

ـ چقدر غصه دارم !

بعد به یادم آمد که هیچکسی را در دنیا ندارم . هیچ چیزی دردنیا ندارم . و غصه بیشتر در دلم چنگ زد. سرم را از ارسی بیرون کشیدم ودر بازار نسوارم راتف کردم.مردم پشت سرهم میگذشتند وبا نگا ه های خصمانه یی بمن مینگر یستند. به نظرم آ مد که همـهٔ شان آ رزو دارند لختی بایستند و دیوار های اتاقم را بیشتر تما شاکنند، ولـی جرات نمی کردند . تنها مرا بـا خصو مت مینگریستند و میر فتند . به‌نظرم آمد که چیز های گرانبهایی در اتاقم دارم . احساس کردم کـه همه بمن‌حسد می ور زند. احساس کردم مثل ماری هستم که گنجی د ر اختیار دارم .

متو جه اتاقم شدم. به نظرم آمد که اتاقم را خیـلی دو ست دارم . کوشیدم قسمت های دیگر دیوارها رابببینم، ولی نتوانستم .همـه جا همان یك قسمت بود : همان‌قسمتی که ازبازار معلوم میشد . د لتنگ شده بودم.

به یادم آمد که مردم همه از من متنفر هستند ، منهم نسبت به‌آنان نفرت شدیدی‌احساس کردم. د لـم میخواست قدرتی داشته باشم تـا همهٔ شان را نابود سازم ، انتقـام بگیرم آ هسته گفتم:

بقیه در صفحه ۵۷

سرگردان

چون زلف توام جانا درعین پریشانی
چون باد سحر گاهم دربی سروسا مانی
من خاکم ومن گردم من اشکم ومن دردم
تو مهری وتونوری توعشقی وتو جانی

خواهی که ترا در بربنشانم وبنشینم
تاآتش‌جانم رابنشینی وبنشانی

ای شاهد افلاکی در مستی ودر پاکی
من چشم ترا مانم تواشک مرا مانی
درسینهٔ سوزانم مستوری ومهجوری
در دیدهٔ بیدارم پیدایی وپنهانی
من زمزمه نمودم توزمزمه پر دازی
من سلسلهٔ موجم تو سلسلهٔ جنبانی
از آتش سودایت دارم من ودارد دل
داغی که نمی بینی دردی که نمی‌دانی
دل بامن وجان بی‌تو نسپاری ونسپارم
کام از تووتاب ازمن نستانم وبستانی
ای‌چشم «رهی» سویت کوچشم‌رهی‌جویت
روی ازمن سر گردان شاید که‌نگردانی

«رهی معیری»

زیر نظر : گل محمد ادبیار

از: آنا کرئون

فریب عشق

خواب دیدم که انا کرئون نغمهٔ ساز تئوس مراصدامی کند • بسوی او دویدم ودر آغوشش گرفته بر سر ورویش بوسه زدم • باوجود پیری زیبا بود وجمالی دل انگیز داشت • از لبهایش بوی شراب شنیده می شد • پاهایش می لرزید ولی عشق دست او راگرفته را هنمای میکرد • چون مرا دیدو کلاهی را که بر سر داشت بمن داد. از کلاهش هم بوی آنا کر ئون شنیده می شد : من آنرا گرفتم وبی اختیار برفرق خویش گذاشتم • ازآنروز دیگر از چنگ عشق رهایی نیافته ام

• • •

زنها بمن میگویند آناکر ئون ! تودیگر پیری، خود را در آ یینه نگاه کن‌وببین که موبسرت نمانده وپیشانیت پرچین است من اصلا نمیدانم که آیا هنوز گسویی دارم یاموی سرم فروریخته است • ولی خوب میدانم که‌عیش‌ونشاطبا پیران‌بیشترتناسب‌دارد آخر مگرنه پیران‌بدان سرانجام‌شوم نزدیکتر اند •

• • •

بسانیل ! بیا درسایهٔ این درخت زیبا بنیشنیم • ببین چگونه شاخهای آن برگهای لطیف خود را بحرکت درمی آورد • درپای این درخت چشمه ای جاریست که زمزمهٔ آن مارا بخود دعوت میکند • کیست که‌چنین گوشهٔ د لپذ یری را ببیند و عزم رحیلش با قامت بدل نشود ؟

آرزو

گفتم‌که : چرا صورتت از دیده‌نهانست؟
گفتاکه : پری‌را چکنم ؟ رسم چنانست
گفتم‌که : نقاب ازرخ دلخواه بر افگن
گفتا: مگرت آرزوی دیدن جانست ؟
گفتم‌که : جهان برمن دلتنگ چه‌تنگ‌است
گفتاکه : مراهمچو دلت تنگ دهانست
گفتم‌که : بگوتا بدهم جان گرامی
گفتاکه: تراخود زجهان نقد همانست
گفتم‌که : بیاتاکه روان برتو فشانم
گفتاکه : مراباتو ارادت نه چنانست !
گفتم‌که: چنانم‌که مپرس ازغم عشقت
گفتا: خمش، این‌کوی خرابات مغانست
گفتم‌که: ره‌کعبه بمیخانه کدامست ؟
گفتا: بروای خام، هنوزت غم‌آنست ؟

«خواجو»

باران صبحدم

شب بپایان رفت وروشن اختران
اندک اندک روی پنهان می کنند
آخرین دلدا دگان از دلبران
نرم نرمک قصد هجران می کنند
لیک این افسر دهٔ پندار جو
با خیال اوست گرم گفتگو

جو یبار نازنین دا من کشان
زیرگلبن نغمه پر دازی کند
غلتم اندر سبزه همچون سر خوشان
تا صبا بازلف من بازی کند
شبنم از روی گل و موی چمن
لرزدو افتد بروی وموی من
از شن و از ماسه جویم دفتری
دفتری نمناک وزانگشتان قلم
اشک شب همچون در خشان گوهری
میچکد آسان زچشم صبحدم
زیر باران پرده سازی می کنم
باهوای دوست بازی می‌کنم

میدرخشد قطرهای تابناک
برلب گلبرگ وگیسوی چمن
قطره‌قطره میچکد برروی خاک
تادود بر صفحهٔ اشعار من
گوهری ضایع نماید گنج را
رنجه سازد طبع گوهرسنج را
وه‌چه بیکس مانده وافسرده‌ام
ایدریغ آن شادمانی‌ها چه شد ؟
نارسیده بر خزان افسرده ام
نوبهاران کو ؟ جوانی‌ها چه شد ؟

ای جوانی گرچه ماهی بوده ای
خوش رفیق نیمه راهی بوده‌ای
زان همه یاران ویاری گستران
نیست کس را در جهان پروای من

یکنفر از خیل زیبا منظر ان
ننگرد برروی ناز یبای من
جمله ترکم کرده اند از خوب وزشت
لیک بامن مانده طبعی چون بهشت
بعدمن با شعرمن زیبا رخان
بیدلانرا مست و شیدایی کنند
من شوم خاموش وشیرین پاسخان
نغمه خوانی محفل آرایی کنند
عارفان بابا تنگ رود من خوشند
عشقبازان باسرودمن خوشند

«پژمان»

رباعی های گزیده :

زلف‌سیه

آن زلف سیه نگر ، که همایه اوست
اوج فلک حسن ، کمین پایهٔ اوست
خورشید رخش نگر ، وگر نتوانی
آن زلف سیه نگر، که همسایهٔ اوست

شکست

درعشق تو گاه بت پرستم گویند
گه رند و خراباتی و مستم گویند
اینهاهمه از بهر شکستم گویند
من شادبانیکه هر چه هستم گویند

بارمحنت

قدت ، قدم زبار منحت خم کرد
چشمت، چشمم چو چشمه هاپرنم‌کرد
حالت ، حالم چوروز من تیره نمود
زلفت ، کارم چوتار خود در هم کرد

ابو سعید ابوالخیر

کوچه

بی تومهتاب شبی باز از آن کوچه‌گذشتم
همه تن چشم شدم خیره بدنبال توگشتم
شوق دیدار تولبر یزشد از جام وجودم
شدم آن عاشق دیوانه که بودم
در نها نخانه جانم گل یاد تو درخشید
باغ صد خاطره خندید
عطره صد خاطره پیچید
یادم آمدکه شبی باهم‌از آن‌کوچه‌گذشتیم
پر گشودیم ودرآن‌خلوت دلخواسته‌گشتیم
ساعتی برلب آن جوی نشستیم
توهمه راز جهان ریخته در چشم‌سیاهت
من همه محو تماشای نگا هت

• • •

آسمان صاف وشب آرام
بخت خندان وزمان رام
خوشهٔ ماه فروریخته در آب
شاخه ها دست برآورده بمهتاب
شب وصحرا وگل وسنگ
همه دل داده باواز شباهنگ
یادم آمد تو بمن گفتی :
ـ از این عشق حذر کن
لحظه ای چند براین آب نظر کن
آب ، آینه عشق گذران است
توکه امروز نگاهت بنگاهی نگران است

باش فردا که دلت بادگرانست
تافراموش کنی‌چندی ازاین شهرسفرکن»
باز گفتم که : توصیادی ومن آهوی‌دشتم
سفراز پیش تو هرگز نتوانم نتوانم
روز اول که دل من بتمنای تو پرزد
چون کبوتر لب بام تو نشستم

• • •

توبمن سنگ زدی من نه‌رمیدم نه‌گسستم
بار گفتم‌که : توصیادی ومن آهوی‌دشتم
تابدام تو در افتم همه جاگشتم وگشتم
حذر از عشق ندانم ، نتوانم
اشکی از شاخه فروریخت
مرغ شب ناله تلخی زد وبگر یخت

اشک ، درچشم تو لرزید
ماه ، برعشق تو خندید
یادم آید که‌دگر از توجوابی نشنیدم
پای در دامن اندوه کشیدم
نه‌گسستم ، نه رمیدم
رفت درظلمت غم آن شب وشبهای‌دگرهم
نگرفتی دگر از عاشق آزرده خبر هم
نکنی دیگر از آن کوچه گذر هم
بی‌تو امابه چه حالی من ازآن کوچه‌گذشتم

«ف ـ م»

کوتاه . دلچسب . خواندنی

رواج بایسکل

خوبست بدانید که امریکا یگانه کشوریست که برای بار اول دست به تهیه وساختن بایسکل زده است .

امریکا در سال ۱۹۷۰ با ساختن پنج ملیون بایسکل در در جهٔ اول و کشور جاپان باساختن چهارونیم ملیون بایسکل درمقام دوم قرار گرفت . ونیز دولت فرانسه درسال ۱۹۷۱ ، ۱۲۹۰۰۰۰ عراده بایسکل ساخته است .

رنگ بجای لباس

صاحبان صنایع دواسازی انگلستان برای این گفته خانم مری کوالت مد ساز معروف که مینی ژوب رااختراع کرده اهمیت زیا دی قایل اند ،نامرده چندی پیش اظهار نظر کرد که تابیست سال آینده، زنها بجای اینکه لباس بپوشند ،تن وبد نشانرا رنگ آمیزی خواهند کردو بدین ترتیب دیگر احتیا جی به لباس پوشیدن پیدا نخواهند نمود اگراین گفته جامه عمل بپوشد باید فاتحه مد سازان راخواند ومسلما رنگ فروشان وفرو شندگان دواهای ضد سرما خوردگی باطلای سر شار روبرو خواهند شد .

سقوط ناپلیون

نبرد «واترلو» آخرین نبرد ناپلیون امپراطور فرانسه بود ،درین جنگ ناپلیو ن با«بلوخر» ژنرال پروسی و «دوک دوو لینگتن » ژنرال انگلیسی روبرو بود .

درجنگ واترلو ابتدا ناپلیون با«بلوخر» وسپاهیان اومقابل شده وتقریبا او راشکست داده بود که ناگهان دوک دوو لینگتن فرا میرسد وبرسپاه خسته ناپلیون می تازد ، ناپلیون ژنرال خود کروشی را بایك سپاه بزرگ مامور کرده بود که جلو دوك رابگیرد ولی ژنرال شکمباره فرانسوی بجا ی اینکه راه را بر دشمن ببند در جنگلی مشغول خوردن غذایش بود.

بعضی از مورخین معتقدند که اگر کروشی جلو شکم خودرا، میگرفت ومانع می شد که دوك با بلوخر بپیوندد ویا لااقل وقتی صدای توپ راشنیده بود به واترلو میرفت وازعقب بردوك حمله میکرد ،شاید ناپلیون سقوط نمی کرد.

اتیوپی کشوری که ۱۳ ماه دارد و هر ۱۳ ماه بهار است

درکشور اتیوپی که تقریبا پنج ملیون نفر زندگی میکنند ، ۱۶ هزار بار وهشت سینما وجود دارد . اتیوپی بخاطر پر باری اش به سرزمین «بارها» معروفست .

وقتی بیگانه ای به شهر ادیس ابابا که شهر زیبایی است وارد شود، از همه بیشتر بار وخصوصیات آن توجه اش راجلب میکند ۱۶ هزار بار در شهر کو چك پنج ملیونی پدیده شگفت انگیزی است . در هر گوشه وکنار این سر زمین که پا بگذارید بیشتر ازهمه به «بار» بر میخورید وهیچ کشوری درقاهره سیاه به اندازه کشوراتیوپی مردم آن، آبجو وشراب نمیخورند، از پسرچهارده ساله تا مردان مسن همگی معتاد به این عمل اند وحتی باید گفت که مشروب جزبرنامه ای روز آنان محسوب میشود.وکار تهیه مشروب بیشتر بزنان متعلق است .

در کشور اتیوپی باران زیاد می بارد وسیزده ماه وجود دارد که هر ۱۳ ماه بهار است ، به این معنی که مردم این کشورماه های راکه اضافه تر از سی روز دارند،نیز سی روز پوره حساب کرده، وباقی روزها هاراکه شش روز میشود یکماه دیگربحساب میاورند وماه سیزدهم راکه شش روز دارد بنام «ماه کوچك» یاد می کنند.

بزرگترین دائرة المعارف جهان

بزرگتر ین دائرةالمعارف جهان توسط چینی ها در طول سالهای ۱۳۰۴ تا ۱۳۰۸ نوشته شده است .

دوصد نفر از دانشمندان ورزیده کشور چین با مهارت کامل دائرةالمعارف تهیه شده را در ۱۹۰۵ جلد تالیف و منتشر کردند ولی متاسفانه امروز بیش از ۳۷۰ جلد آن باقی نمانده است .

عکس جالب

لنډه کیسې

امین افغانپور

ښاروګانې بیا

شین سهار و چه سړی دښار په منځ کې، جومات خواته را ورسید داسې یې انګیرله چه‌لابه څوك نه وی راغلی خو همدا چه دجومات دیواله ته ور ځیرمه یې نظر وغړاوه نویې ولیدل چه بې شمیره نور هم هلته راټول دي . هغوی په دواړو پښو ناست‌وو او ورو ورو یې‌خبرې سره کولې. ډله ډله هاخوا دیخوا لیدل کیدل) ځینو مخې‌تا(ګل مالې) (دستپناوی) اودختګرې نور سامان اوشیان لیدل کیدل .

همدا چه سړی دډلې خواته ورسید په‌زوره یې‌غږ کړه (سلام علیکم).

اود (علیکم) (کم) یې ښه پسې اوږد کړ. هیچایې خواب ورنکړ. خو دیوه ورته پام شو او هغه هم خو شیبې وروسته یې وویل :

-(وعلیکم ! ښه چار یې).

او بیایې په غم جنه توګه ورته وکتل .

او سړی ولاړ یوه ګوټ ته کیناست ټولو خپلې مرکې کولې او ټولو یوبل ته‌د خپل غم جن ژوندانه داستانونه ویل.

دسړی له‌سترګو نه‌ستو مانې اوریدله. ښکاریده چه‌هغه بې خوبه دی.خپل‌خادر یې‌په‌سر تاوکړی‌و خو شیبې چه‌کیناست نویې له‌ملانه یوه غوټه خلاصه‌کړه.اوسوکړك یې‌ترینه وویست.

اوچه سوکړك یې‌خوړنویې دژامو له‌ښوریدو سره‌خادر هم‌دغوږودواړو خواووته ښوریده. لایې مړی‌نه‌وه تیره‌کړی چه‌یو پنډ سړی راغی. غږ یې‌سم‌نه اوریدل کیده ځکه‌چه د جومات له‌منځه دخرما له‌ونې څخه ښاروګانو یوه‌زوږه جوړه کړی وه. سړی ژرله ځایه پاڅیداو دسوکړك کنډ کونه یې‌دخپل اوږده اوزاړه واسکټه په‌جیب کې ومنډل اوځان‌یې ترسړی ورساوه. پنډ سړی لاله‌یوه سره خبرې‌نه وی‌کړی چه‌هغه ور نژدې‌شو.

خویوه بل‌چیغه کړه!

- «ګوره. مونږ کړی ورځ دلته کښینو اوکار ته مو څوك‌نه بیایې دی‌په څانښت کې راغلی اوتر ټولو دمخه هم ولاړدی.»

او یوه سپکه کنځله یې هم له خپلې خبرې سره ملګرې کړه. خو سړی غږ و ر ته و نکړ چه‌ځنګه ځان په سړی باندې وتپې چه سړی دخپل موټر خواته ولاړ او دوه دری تنه تکړه ځوانان یې له ځان سره موټر ته وخیژول.

سړی اریان اریان وکتل. خو بیا هم‌له هماغې خوانه چه کنځله ور شړله شوی وه یوه‌یې غږ کړه!

-«ګوره بیزو بوډاته!

خلمیان کار نه مومې اودی پدی کړوبه ملا او سپینه ږیره ځان مخکښې کوی .

اولدی خبرې سره یوه ډله ایزه‌خندا پورته شوه دبوډا چوخړنې سترګې خوخو واره ژر ژر ورپیدلې. خو څه وسه یې‌نه ورسره رسیده. یوسوړ اسویلې یې وکیښې اوبیا دجو مات ددیواله خواته‌کیناست.شایې دیواله ته‌ور تکیه کړه. اوله خپل جیب نه یې دګوټ‌ګوټ‌سو کړك‌په راویستلو اوخو ړلو پیل وکړ.

په بازار کې ورو ورو ګڼه‌ګونه کیده اود ښار نبضونه په الوتلووو بوډا څانښت دجومات ددیواله له شانه پورته شو په‌زړه باندې یې‌دغم اوخوا شینې یوشپول چاپیره‌شوی و. وږی هم‌و اونیم سوکړك یې‌ګیډه نه‌وه ور مړه کړی.

دواړ له خوا نه‌دلښتې‌بوی لټیده لمرکه څه‌هم چه هومره تود نه‌و خو دهغه په څټ باندې یې خوله روانه کړی وه.

دپلیو لاری خواته په لښتې کښې توره ختې چه کوچنې سره سره چینجیان پکښې څښید ل ،ستهیدلې وه.

په توره ختې کې دمالټو، کیلو، ګاهو او داسې نورو پوټکې پراته‌وو چه‌د زیات خوسا کیدو له زوره یې بوی اخیستې و.

د لښتې نه‌ها خواد بزازی یوه هټې وه‌چه یوهندو دوکاندار چه دیرش پنځه دیرش کلن ښکا ریده پکښې په ګونډه ناست و. همدا چه ددوکا ندار سترګې په‌بوډا ولګیدلې ورغږ یې‌کړه .سړی ژر ور منډه‌کړه خوشیبې سره وغږیدل او دوکاندار یوه‌بل سړی ته ورغږ کړه. اوسړی بیاهغه بل سړی ته وکتل او څو دقیقې وروسته دواړه دلښتې په پاکولو لګیا شول.

بوډا همداسې توری او چینجنې ختې په زنبیل کې اچولې اوله واټ نه‌یې لرې دزړو کورونو خواته په کندې کې ور تویولې .بوډا یوار په خپلو لپوکې وچه خاوره وا چوله او دلاس مینځلو په دودیې لاسونه ومو ښودل اوبیا یې دنصوارو کوټې دواسکټ له‌جیبه راو ویست او یوه خوله نصوار یې واچول.

خو شیبې وروسته یې سر لږ څه درونډ شو. په زړه کې وویل!

-«دا نصوارنې عجب خوندکوی!» اوزړ ور پیاد شول چه‌له سهاره راهیسې یې‌دا دلومړی ځل لپاره‌یوه خوله نصوار دی چه خولې ته یې اچولې دی.

بوډا بیاهم دزنبیل لاستې ونیول وله خپل ملګرې سره یې خپل کار ته‌دوام ور کړ. ملګرې یې که څه‌هم چه‌ځوان وخود سترمانې له زوره ستمیده... بوډاخپل شړ یدلې او پیوندې پرتوګ تر زنګانه پورې‌بډ وهلې و.

یوه شیبه وروسته همدا چه‌هغوی بیاهم دزنبیل لاستې نیولې وو او توری ختې په کښې اچو لې وی‌د واټ هاخوا پورې وتل .دواټ پر منځ کې‌د تورو او چینجیو ختو له ځاځکو نه یوه توره اوکګړه لیکه جوړه شوی وه... همدا چه بوډا له خپل ملګرې سره بیرته را ستون شونو دیوه سوالګر پرله پسې‌غږونه یې‌تر غوږه شول.

-«د خدای لپاره..

خیر راکړی ...خدای مو وبخښه خدی مو مړی وبخښه....»

دبوډا سخته غوسه ورته راغلې وه کاږه کاږه یې ورته وکتل. سوا لګر روغ رمټ او سور وسپین و خود کالیو یې څه خوند نه‌و او خیرن، او زاړه کالیو یې ځان ور پوښلې و.

بوډا لیدل چه هره شیبه لارویان سوا لګر ته پیسې په‌لاس کې اچوی او دی خبرې په هغه ته لاپسې غوصه ور وستله.

خو یوار دبوډا غوږ ته کړس یو غږورغی.

چه ویې لیدل یوه سړی خپیړه بیرته کړی وه‌او سوا لګری په څټ کې وهلې و.او همداسې ورته ګوا ښیده.

-«خدی دخرار کړه کار نکوی او همداسې دخه ویې په شان په نورو پوری نښتې یې... خومره پیسې‌در کړو.!) او بیا همداسې په ګوا ښس سره ترینه روان شو!

-(د خدای لپاره‌پیسې یې په‌سود بندی کړی اولاهم خیر غو اړی.... دومره مفته ډوډی ..)

اود خپیړی سره له ګواښه بوډا ته‌زیات خوند ور کړ. خپل ملګری‌ته یې‌وویل!

-(رښتیا وایې.. زموږ په کارکی پښې وشکیدلې او دوی همداسې په خیر ټولولو سره چرچې کوی... همدا اوس سود خوری...)

اوملګری وویل!

-(یو بل‌یې زموږ په کاي کې‌ځمکه ګرو کړی ده‌او زوی یې‌هم دخرو دلال دی. خره خرخوی. خو موده مخکښې یې زموږ په کلیوال باندې

...هم چغیدلی...

یوړوند خرپه گرانه بیه خرڅ کړی و...)

خو چه خپل زنبیل یی تش کړاو بیرته دواټ خواته ستانه شول. سوالگر یی ولید چه‌د هغوی خواته گوری اوپه‌خواشینی پارونکی څیری کی‌یی پـه هغوی باندی دملنډو او مسخرونښی‌نښانی‌له ورایه‌څرگندی دی.

او دوی دواړو ته لاپسی هـم سخته غوصه ورغله.

او بوډا دکرکی له زوره تو کړل اود غاښو له منځه یی‌په غوصی‌سره وویل..

ـ(د ټکمار بچیه! چه زور مـی در باندی بروایی مابه دی دا خندا له.. څخه ویستلی وای...)

او بیا په کار باندی لگیا شول.. بوډا دسحر سترگی ته وکتل اوخپل ملگری ته‌یی وویل!

ـ(آشنا داد لمر سترگه لکه چه همالته میخ شوی وی هیڅ نه‌کښته کیږی:..)

او ملگری یی ورته وویل!

ـ(آکا لکه چه هندو په موږ چل وکړ. ټوله ورځ یی په شلو روپـو راباندی کار وکړ...)

خو چه څو لاری نوری یی‌هم ختې وچاولی نو هندو پری غږکړه.

هغوی ورغلل.او هغه څلویښت‌روپی دواړوته ونیولی...

دواړو ورته وویل!

ـ(کور دی ودان!)

اوترینه روان شول.

بوډا خپل ملگری ته وویل!

ـ(زما دازړه هیڅ ښه نـدی زړه می هول کوی...)

او ملگری یی ډاډینه ور کړه!

ـ(خیر دی...دی چینجنو اوبودی زړه بد کړیدی ښایی چه آغیړشوی یی... هاخوا بازار ته ور تیر شه‌او که‌دی بیلنی پیدا کړلږ څه‌یی‌وخوره ښه به شی...)

خود بوډا په زړه کی یوه اضطراب څپی وهلی اوخدا زده چه ولی‌ډاریده نژدی ماښام وو په ښار کی گڼه گوڼه زیاته وه.

هره خوا زوږه وه، دتودو ډوډیو بوی په هوا کی لټیده چه‌د بوډازړه یی‌سره موښو ده...

خپلی پایڅی یی‌لانه ویی کښته‌کړی، توری اوپه ختو ککړی پونډی یـی وچی ښکار یدلی. دپلو کرښی یی‌په پونډیو باندی داسی ښکار یدلی‌لکه چه‌د ختو په منځ کی اوږده چینجی غزیدلی ویی.

اود هغه سپږ موته دسگیودکباب بوی ورته ..زړه یی غوښتل چه‌گیډه یی‌مړه کړی خو خپل کورته پریشان و... په کور کی پنځو شپږو تنـو وږیو انسانانو لاره ورته څارله ... ده‌ورو لاس دوا سکټ جیب ته‌ورننه ویست یو زوړ شل گون یی‌دجیب په‌یوه گوټ کی پروت و... او زړه یی‌لږ څه پی را پورته شو...

د واټ څخه هاخوا په‌تیریدو وچه بیایی هم هماغه رند سوالگر مخی‌ته راغی. دبوډاله‌قصده یی‌په زوره‌چیغه کړه!

ـ(د خدای لپاره ...خدای مـو سړی وبښه... خیر غواړم!.)

او بوډا بیاهم په کرکه ورته‌وکتل فکریی سوالگر دځان خواته ورکښلی و.... اوچه غوښتل یی له واټ نه‌ها خوا پوری وځی سوالگر په مسخرو سره پی غږکړه!

ـ(څو دی جیب ته کړی؟)

دی رندانه پوښتنی چه یوه مسخره خندا پکښی نغښتی وه، هغه سخت وپاروه .په چیغه یی ځواب ورکړ..

ـ(ته غل‌یی! زه‌له غله سره نـه غږیږم.)

اوسوالگر کټ کټ ورته وخنـدل. راسی خپله داخبره چه(ته‌غل یی!)

اود سوالگر کټ کټ خند! په غوږ کی انگاره کوله چه‌د یوه ډیر چټک موټر دبرك چوڼهاری پورته شو.

او هغه یی‌په هوا کړ. یوه شیبه یی‌دنیا ټوله‌مخی‌ته وگډیده اوسترگو ته‌یی په زرهاو ستوری په نڅاشول اوبیا پوه نشو چه څه‌یی وشول.

دهغه په غوږونو کی پرله پسی داخبره کړنگیده..

ـ(ته غل‌یی اوزه له‌غله سره نـه غږیږم....)

اود سوالگر کټ کټ خندا... او نور هیڅ...

سبار سهار بیاهم په ښار کـی هماغه گڼه گوڼه وه.د هغه جو مات له‌دیواله سره خلك راټول وو چه‌د خرما جگه ونه پکښی دریدلی وه.

او دواټ خواته دپلو په لاره‌باندی سوالگر یوه ځوان ته کیسه کوله.

ـ(هو.. غریب پرون ټولـه ورځ ختې وچلولی خو ماښام موټروواهه. دمرغی په شان وشټیده... او ساه یی وختله...)

سترگی یی‌رندانه ور پولی اوورو یی‌زیاته کړه..

ـ(وایی چه په روغتون کی یـی یواځی له جیبه تذکره اویو شل‌گون ووتل...)

او بیایی ناڅاپه پام شو او چیغه یی‌وکړه..

ـ(دخدای لپاره.. خیر غواړم .. په‌ما بی وزلی ورحمیږی... خدای مو مړی وبښه...)

او ځوان له ځانه سره فکر وکړ.

ـ(د دی سړی زوی زموږ په‌کلی کی‌ځمکه گرو کړی ده.)

او بیاور پیاد شول چه پرون یی بوډاته ویلی‌و..

ـ(دهغه زوی دخرو دلال دی او زموږ په کلیوال باندی یی ړوندخر، خرڅ کړی‌و...

او سوالگر هماغسی چیغی وهلی لکه چه هیڅ پیښه نه‌وی شوی....

جلال آباد .د ۱۳۵۲ دکب ۲نیټه

گذرگاه تبسم

فانتیزی
نوشته جلال نور انی

قصهٔ بچه ایکه بروت داشت و ...

همین حالا دو زن یکی میانه سال بنام حلیمه و دیگر ی بوبو شر ین زن‌سا لخورده مادر زن‌اولی یابهتر بگویم همسر فر زند مغفور مر حوم شکر فشان خان با خشم فر اوا ن کوچه رالگد کوب کرد ه‌بطـــر ف دروازه خانه همسا یه روا نند پاها راچنان خشم آلود و محکم بر وی خاکهای کوچه می کوبند که خا ك بادی ایجاد شده. زن میانه سا ل بی‌توجه‌به عا برین قسمت پیشروی چادری رابالا زده به پیش می تازد ودشنام مید هد، زن پیر هم ما نند او از عقبش میدود ، سر عت شان آنقدرزیاداست که جمعه میر ز ا خان‌شو هر زن اولی‌ودامادزن دومی ناچار میدود تابه آنها برسد .

هرچه میکنم این عادت بمر گ‌از سرم‌گم نمیشود ، همیشه قصه را ازوسط آن شروع میکنم ، بهر حال اجازه بد هید آنرا از اول قصـــه کنم.

عصر روز دو شنبه است ،جمعه میرزاخان از دفتر بخانه باز گشته اما در خانه سروصدا وغو غائی‌است بسرقوی هیکل اوکه دوسا ل پیش بشت لب سیاه کرده بود وحـا لا خوب پاکیزه‌ریش و برو ت کشیده ژاله ژاله اشك میریزد وبا صدای غوری گریه کنان میگوید :

ـاینه .. مه‌چه‌کنم .. آدمه‌میزنه حلیمه مادرش و بوبو شر یـــن مادر کلانش در دو بلای اورامی گیرندومانند کود کـان چـو شـك بدهن نازش مید هند ضمن نازدادن بچه همسایه را بد دعا میکنند :

ـالهی دست های ای بچه‌همسایه بشکنه.. خدا جوانمر گ جوا نیش کند. الله مادرش سر ش مـــو ی بکنه.. ای جانگور بچه ناز دا نـه ویکدانه مار ه‌لت‌کده ...

بخدا اگرماندن والا یش با شم ومادرکلان با صدای لرزا ن میگوید

ـالا دردوبلا ی نوا سیم ده‌سرم ..توباش.. مه یکد فعه خوده بـــر بزنم .. اینالی مه ننه ای بچه‌ققله شده ره نشان میتم‌که لت کد ن‌بچه مردم یعنی چه .. بخدا اگه موی‌ده سرش بانم .. ای‌بچه بی تر بیـــه همسایه ره سیل کو که حا لـــی ایقدر راه یافته .

جمعه میرزا خان مدتی به ا یـن هیاهو گوش مید هد و بعد مـــی پرسد:

ـبابا چه شده.. چه گپ اس... ای‌بچه لوده ره چه شده ؟

گفتن این جملات هما ن وبارید ن اعتراضات همسر و خشو با لا یش همان...

ـآی... مرد که ..بچه مرد .م بچیته میزنه چر تت خرا ب نیس.

ـوی.. اینه بابه‌بی غم باش‌سیل کوطفلکه بچه همسایه زده دهـان‌و دماغشه پرخون سا خته ..

جمعه میرزا خان میگوید :

ـ طفلك ...؟ همین لکندر طفلك اس..بلا زده بود یش از خود دفاع میکد.. زور که نداره چرا همراه مردم جنگ میکنه ..؟

درینو قت طفلك گریان ببخشید پسرریش و برو ت دار جمعه میرزا خان که شریف الله جان نام دارد بعد ازینکه بینی خود را با آستین پیراهن خود میگیرد فش فش کنان میگوید:

ـخومه چه کنم.. بچه همسا یه همراه بکس ده رویم زد ..

ایطورلتم کد که‌تو به..

پدرش با خشم گفت :

ـمرگ خاك بسر ت.. کته گی خوده‌سیل کو.. گر دنت مثل قـــج های گریختگی لك اس باز گر یـــه هم‌میکنی .. شر مت نمیا یه ؟

ـهر وقتی که‌مه میخوا هم سوداخریدن ببرمت خوده‌مصروف مطالعه نشان میتی

ده وختش اگه‌زن میدا دمت‌حالی نواسیم مکتب رو میشد ..

بلاده اوشکل‌و قوار یت..

زن‌و خشوی جمعه میرزا خا ن

چون دیدند پدر نسبت به پسرناز دانه‌خود بی اعتنا است خشمگین‌تر شدند وفهمیدند که باید خود شان دست بکار شوند و انتقا م پســـر خودرا از پسر (جوا نمرگ شده) همسایه بگیرند .لذا چادری ها رابه سرکردند وازدروازه حویلی‌بر آمدند جمعه‌میرزا خان هر قدر آنها ر ا نصیحت کرد وخواست جلو شا نرا بگیرد میسر نشد ناچار از عقـــب شان دوید تا اگر بچه همسا یـــه آدم پر زوری باشد زن و خشویش با پسر نازدانه ولی قوی هیکـــل اوتنها نباشند .. گرد و خـــا ك کوچه به اثر پایکو بی آنها به هوا بلند شده‌بود و لی تما شا یی‌تر ین قسمت ماجرا وقتی شرو ع شد که دم‌دروازه همسایه رسید ند ، زیرا شریف الله جان باسنگ ، مادرش بامشت ومادر کلا نش بالگد بـــه دروازه همسایه می کوبیدند .

این کوبیدن باتال های مختلف‌و صد اهای عجیب باعث شد تا زنی سراسیمه در رابرو ی آنهابکشاید همین گشودن دربود که‌حریق آغاز شد...

ـبسوزه..

ـدر بگیره ..

ـبلکه شوه ..

ـققله شوه..

ـ ده تندور بفته ای بچه سرچك نامرادت...

زنی که دروازه راباز کرده بود. باسرا سیمگی گفت:

ـکی بسوزه ودر بگیر ه و..

ـآی خودت خو می فا می کـــه بچه نامرادته میگم .

از چپ براست واز بالا بپا ئین قصه بچه ایکه سر میز نا ن اشلق میکرد

ـالهی دست های بچیت بشکنه ...سیل کو حیو انکه چطور ز ده زود ازخانه بکشش که مه‌همرا یش کار دارم...

زن از حرف های این دو ز ن خشمگین گیج شده بود . جمعه میرزا دور تر ایستاده بودوخاموشانه نظاره‌میکردو شریف الله جا ن همچنان فش فش وهق هق میکرد.

زن گفت:

ـبچه مه بچه شماره زده ..؟

ـهان که میگم الی دست هایش بشکنه..

ـتوصدا کو ای جا نگوره که نشانش بتم که لت کرد ن یعنی چه...

زن وارخطا گفت:

ـاما بچه مه.. نی‌نی ..

ای‌غیر ممکن اس.. بچه مه ؟

ـهان .. پشتی بچیته نکو ..... زودصدا یش کو اگه نی ده‌ماموریت سرتان عرض میکنم ..

ـولی بچه مه.. یك بچیم شیر خور اس و...

درینو قت شریف جان ناز دانه گفت:

ـها.. اوبچه دگیت مره زد..

اونو فارو ق...

ـفاروق... ؟

ـها فاروق ..

در همین و قت از درو ن‌حویلی بچهٔ خرد سالی که‌بیش از سیزده سال‌نداشت و هوشیار وچالاك‌معلوم میشد نز دیك دروازه آمدو کنار مادر خود قرار گر فت با صد ای چرنگی وسر نی مانند خود گفت:

ـبوبو جان چه گپ‌اس.. ؟

با دیدن او شریف الله جا ن‌پسر قوی‌هیکل جمعه میرزا خا ن عقب مادر خودپنها ن شده باوارخطا یی میگوید:

ـاونه بو بو جان.. خود ش اس همی‌بچه مره‌زد ..

مادرش فریاد زد:

ـهمی...؟

فاروق که صدی سر نی ما نند داشت گفت:

ـهم سرگدی پرا نم چیلك اندا خت وهم ازسر بام مره دو زد مام که ده‌کوچه دید مش ز د مش. سکوتی درآن لحظا ت بصو ر ت‌آنی حکمفرما شد.. جمعه میرز ا خا ن احساس میکر دکه پا ها یش سستی میکند واز خشم میلر ز د.. درآن لحظه متو جه شد که چشمانش غلط می بیند .. فار و ق در برابر چشمان او بزرگ‌وبزرگتر شدریش و برو ت کشید .. بعد قدش بلندوبلند ترشده رفت بلند تر از پایه برق،دست ها یش‌دراز ودرازتر شد.. مشت های او را ـ دیدکه هر کدام برابر یك مو تر فولکس واگن بود.. خوا ست چیغ‌بزند و بگوید : دیو .. دیو ناگهان فارو قك باهما ن قدو اندام باهمان صدا ی سر نی ما نند و همان چشما ن گرد در برابر ش قرار گرفت.. دست اوبی ا ختیار بالاندشدو محکم‌بروی پسرش‌خورد، صدای این سیلی محکم سکو ت را شکست.. شر یف الله که تا آ ن لحظه لحظه خا مو شانه و آ هسته فش‌وفش میکردمانندا‌طفال کوچك ناگهان‌بغ زد..

ـوای.. هه هه هه..

اینبار جمعه میر زا خا ن پیش پیش میر فت واز عقب او ز ن و خشویش در حا لیکه چا دری شان کوچه را جارو ب میکرد باقدم های شل وآهسته بطر ف خانه خود باز میگشتند . (پایان)

بازی بادم (شیر)

ازبالا بپائین : داستان هر دیکه‌یك قصه فکاهی را میخوا ند

اینه غم خودما کم بودکه طفل هم پیداشد

زموږ ولس بیاهم په یوموټی توګه خپل ټولنیز اهداف ترسره کوی

سباون غرنی

که پرون او په لرغونو شرایطو کی زموږ بی شمیره و طنو الو پـه کـر ونـدو او پـټـو کښې په ګډه سره کار کاوه ،کار یزونـه یی وهل، لاری یی جوړویی له اوویالی یی ایستلی نو نن هم دادلاس اړونی خلانده او خصوصیت زموږ په ولس کی شته دی اونن هم هغوی په ټولو اجتماعی او ټولنیزو چوپړ ونـه او خدمتو کی دخپلی وندی اخیستوته چمتو دی .

زموږ تاریخ دا ثابته کړیده چه هر وخت زموږ وطـنوال او خـلك سره ټول او یو موټـی وو، دهیڅ غښتلی دښمن او هیڅ عامـل زور پرهغوی برنه و . خو چه هرو خت زموږ په خلکو کی نفاق پیدا شوی اوسره شیندل شویدی نو پههماغی اندازی دخپلی دغی بی اتفاقی سزا ته رسید لی دی. زموږ پـه ولس کی په تیره بیاداخصو صیت موجود دی چه ډلـه ایزه کـار بـه ډیـر شوق او ذوق سـره وکـړی اود ټولنیزو ښیګڼو لپاره چه څه کارونه تر سره شویدی پدی خبری شاهدی وایی .

زموږ په تاریخ کی جګړی ددی خبری ژوندی مثال دی چه زموږ وطنوالو بی له امتیازه ورخغستلی اود جګړو سرنوشت یی په خپله ګټه ټاکلی دی .

د کار او زیار په ډګر کی هم د هغوی نقش روښانه دی . نن سبا چه زموږ په هیواد کی یولړ عظیـم تحولات او بدلونونه روان دی هغه بهد همدی یوموټی او سره ملګـرو وطنوالو په مرسته سرته رسیږی او دبری خواته به ځی. لکه چه مخکښی موږ وویل که پرون هغوی دخپـل ژوندانه داړتیاوو دلری کولو پـه خاطر کار یزونه کیندل، لاری یـی جوړولی او ویالی یی ایستلی نن او پدی شرایطو کی لاپه ښه وجه دغو کارونو ته چمتو دی. نن سبا چـه هیواد دصنعتی کیدو په خوا روان دی زموږ همدا وطنوال به تریوه چـت لاندی دصنعت دعظیمو شا هکارو نو سره اړخ په اړخ دخپل تاریـخ د سر نوشت اړولوته کار کوی.

هغوی بهد ډیرو سترو ماشینوپه خواکی داسی کار کوی چهد کار په نتیجه کی یی ټول وطنوال بسیا او هوسا ژوند ولری.

کله چه هغوی پدغو صنعتی مرکزونو کی یودبل اړخ ته په صیمیمت سره کار وکړی نوهغه وخت روحی اړیکی دخوا خوږی او وروری احسا سات پکی ژوندی کیږی او هغوی خانونه یوبل ته ډیر سره نژدی احساسوی

هغوی دکار او زیار په ډګر کی یوتر بله منا سبات پیدا کـوی او دا منـا سبات بـه د ورو ری مناسبات وی چه یوځل بیا بههغوی یوموټی کیدو ته وربولی، هغوی به بیاهم خپل اتفاق پیدا کوی او بیابه دهیواد لپارهدعظیمو تاریخی کارنامو دسرته رسولو لپاره په خپلو کښی سره ویشی اودا ملی جوش بهداسی یوپیاوړی ملت جوړوی چه هغه بـه تاریخی ستو نزی له منځه وړی اود هرډول پرمختګ موجبات به برابروی.

دا یوه ډیره په زړه پوری هیله اویوه سپیڅلی آرزومندی ده. داهیله دهغوی لپاره یوه تشه هیله نده د جمهوری انقـلاب عـالی او سترو اهدافو دا هیله تحقق او رښتینګی ته نژدی کړیده اود جمهوری انقلاب دهر پړاو له بری سره داهیلی هم ترسره کیږی موږ پوره پوره یقین لرو چهد هیواد تاریخ به یوځل بیا همد وطنودلو په عظیم کار او پراخ تلاش سره یوچټك او ژور بدلون مومی. دا بدلون بهد همدی وطنوالو پهمټو او ماغزو سره سرته رسیږی

هغه پروژی چهد جمهوری انقلاب نهورو سته دهیواد دچټك پرمختګ لپاره طرحه کیږی هغه به ټو لـی دهمدی وطنوالو له خوا په پورهپوره کاراو خولی تویولو سره دبری خواته بیولی کیږی اود دی پروژو ثمر به هغه څهوی چهد هیواد لومـړی او دویمو پنځه کلنو پلانونو ور کـړ، یعنی ددغو دوه بنیادی پلانونو سره یوار دهیواد څیره واوښته او یـوه مترقی څیره یی غوره کړه.

که دامطلب لنډ کړو نونتیجه به واخلو چه زموږ وطنوال هر وختاو دتل لپاره ګډکار اود ګډ هدف دتر سره کولو لپاره چمتودی هغوی هر وخت چه یو موټی شی نوبیا دومره غښتلی شی چهد هیچا وس یی نه رسیږی.

نن سبا زموږ ملت بیا هم دیوالی اویو موټی کیدو خواتـه روان دی. پدی درشل کی به هغوی دجمهوریت ستر اهداف په رڼو سترګو منی او سرته به یی رسوی ځکه چه پههغوی کی د ژوند سا چلیدلی ده. هغوی ته جمهوریت هغه په زړه پوری نظام دی چهله اوږدو کلونو څخه ورتـه هیله ده.

نن سبا زموږ خلك پدی پوهیږی چهد یوی رښتینی ډیمو کراسی په سیوری کی سم او انسانی ژونـد کولی شی هغه ژوند چه هغوی بـه پهګټوره توګه پکښی هیـواد تـهد خدمتونو مصدر ګرځی.

زموږ وطنوال به بیا هم پهکروندو کی، اوپه فابریکو کی په یو موټـی توګه اویو دبل اړخ ته کار کوی او دکار اوزیار ثمر بـه یـی د هیواد ودانی اوپه خپله دهغوی دژوند سو کالی وی.

یو متحد اویو موټی قدرت هیڅوك هم نشی ماتولی اویو متحد ملت کولی شی چه خپل سر نوشت به ډیرهښه توګه وټاکی . یوموټی ملت او ولس کولی شی چه په ډیره علاقه مندی او وطنفرستانه شور سره کاروکړی اود خپل ژوند لاره وټاکی.

او دا کار دهغه خصوصیت لهمخی کیږی چه زموږ په ولس کی شتهدی یعنی دیو موټی کیدو، متحد کیدو اوپه ستونزو او مشکلاتو بانـدی د بری خصوصیت، هغه خصو صیت چه پهډیره خلانده توګه زموږ پهوطنوالو کی موجود دی او زموږ ولس ژوند پهښه وجه تامینولی شی.

صفحهٔ دوستان

از : محمد عزیز رویش

بلور نگاه

باصدای مر غکان سحر
شب تاریك روز روشن شد
لحظه بعد آفتاب ز ر ین
شعله افشان بدشت ودمن‌شد

• • •

جست از خواب آن‌پری پیکر
رخ بمن کرد وگفت با ز چرا
مگر امشب نخفته یی آرا م
که سحر گه نشسته یی‌تنها

• • •

گفتم ای دلر بای سیم اندام
من به فکرد گر فرو بو دم
بسته ام دل بزلف خوشبویت
با دو چشمت به‌گفتگو بو دم

• • •

قهقه یی زد نگه نمود بمن
گفت !آیا توباو فاهستی ؟
بر بلور نگاه او دید م
گفتمش سخت‌دلبربا هستی

• • •

دست بر شانه‌ا م نهاد ه وگفت
دلر بائیست کار عشق وو فا
در سکوتی که میدهد از عشق
شور صدراز خفته دردل ما

از محمد سمیع انتخاب

انتظار

انشب که‌بودفصل گل‌ولاله وبهار
آنشب‌که‌بودجشن‌عر وسان کهسار
یا بخت سازگار
یا دست روز گار
انداخت در کنار منش مست و بیخبر

• • •

تا نیمهٔ سحر
چون آمدم بخویش که او از کنار من
آهسته رفته بود
از آن به بعد من
شب های بیشمار
بودم در انتظار
اما نیامد او ....

• • •

اکنون در این المکد ه خالی از نشاط
تنها نشسته ام
تنها بدین امید، که باز آید ا ز سفر
آن رفته از نظر
وزروی التفات
دستی نواز شی کشد از ناز بر سرم
بخشد زشرلب‌بی‌خود جان‌دیگرم

از: غلام سخی راهی

داغ عشق

منکه هرجا همچو شمع باچشم‌گریان ساختم
سو ختم‌در ظلمت شبهای هجران سا ختم
اشك حسرت ریختم تا صبحد م در پای خویش
با نوای جانگداز بینوا یا ن‌ساختم
تا نگردد واقف از راز نهانم‌مدعی
داغ عشقت راابدل‌چون لاله‌پنهان‌ساختم
فتنه ها دیدم زچرخ فتنه انگیز فلك
باهمه این‌نارسائی های دور ان سا ختم
جامهٔ تقوی بیك پیمانه می کردم‌گرو
خانهٔ عقل وخرد از باده ویرا ن‌ساختم
هندوی خال سیا هت‌دین وایمانم‌ربود
من مسلمان بودم وبا نا مسلمان‌ساختم
سجده گاهم کعبه ودیر ست‌مقام‌ومنزلم
تا که خود را بر دربتخانه دربان‌ساختم
بانگاه حسرت آلودم مبین‌حاسد از آنك
نیستم شاعرولی شعر فراوا ن‌ساختم
آنچنان دل مرده ام کز من‌نیایدناله ای
لب فرو بستم حدیث غم نمایان‌ساختم
بسکه جان‌ناتوانم زآتش حسرت بسوخت
دوستان را هم زخود (راهی) گریزان ساختم

اگر...

از محمد سمیع هامون

اگر نقاش میبودم
بیك صبح بهاران.
بطرف باغ میرفتم
وبا رنگین ترین رنگها
وبا ناز کترین موها
صورتت را بر حر یر برگ گلها
نقش می کنلم .

• • •

اگر من باغبان بودم
وباغ وبستان در اختیارم بود
همه جا را
بیاد چشم ورخسا رت
گلاب ونرگس خوشر نگ می کشتم

• • •

اگر آهنگساز بودم
زتار ساز وآهنگم
بغیراز نغمه های عشق وشور
نغمه دیگر
بلند هرگز نمیگردید
وبا یاد تو روز وشب
سرود عشق میخواند م.
اگر شاعر بودم من

• • •

زلعل آبدار شعر .
ویاقوت سخن
گلو بندی برنگ لاله های سرخ
بدور گردن عاج تو می بستم
وآنگه
برایت شعر می گفتم

عکس جالب

این عکس جالب را آقا ی‌محمداله فگار برای صفحهٔ دو ستان فرستاده اند وزیر آن نوشته اند:

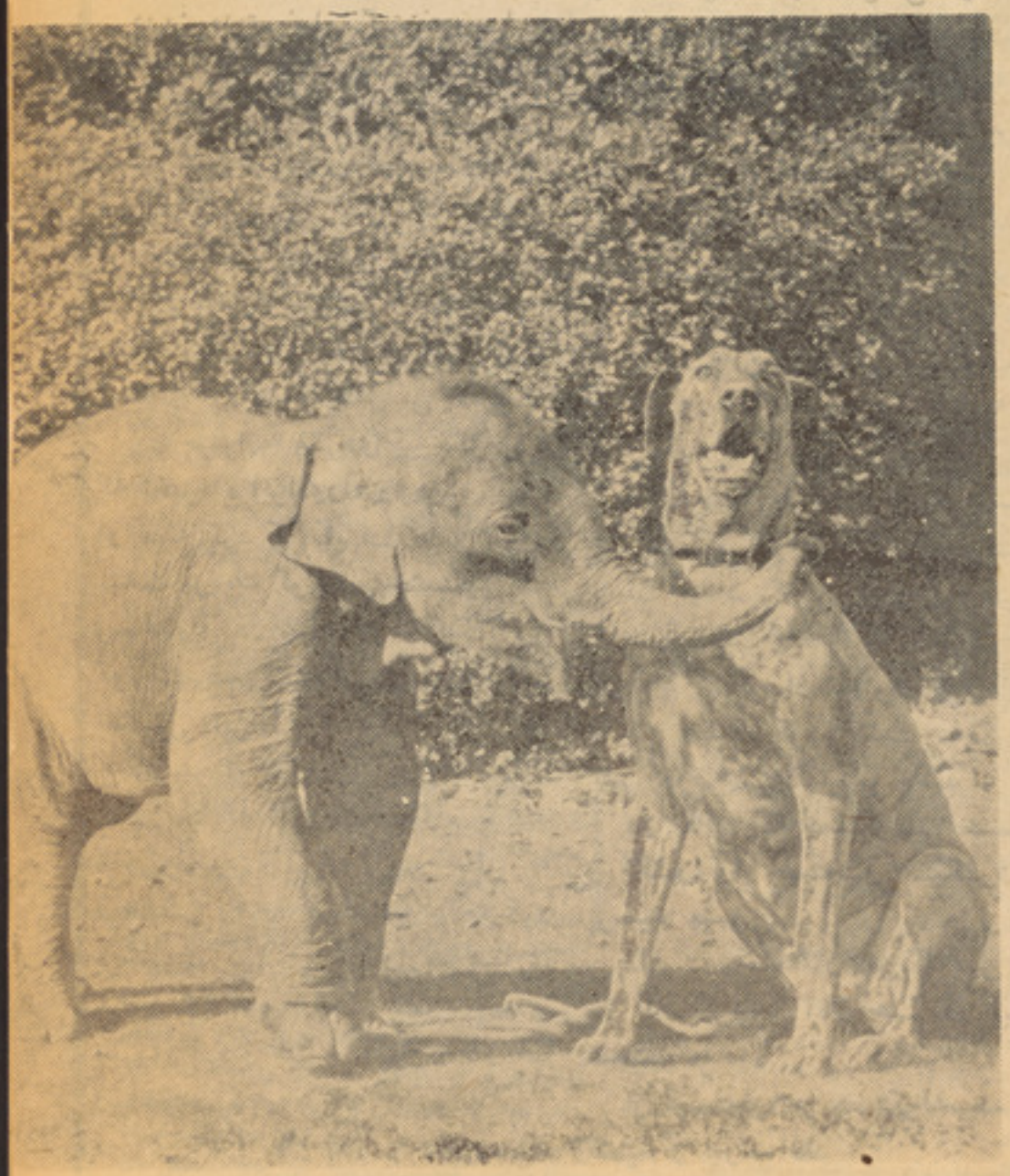

سگ: بدادم بر سید! که‌این فیل‌چوچه، شوخی نمیکند کاملا جدی است

نوشته سویل استاکس

تلخیص وترجمه: «رز»

سرگذشت دردناك «ایزادورا»

پس از ملاقات آنشب، تاسه ماه دیگر «ایزا دورا »را ندیدم. من به‌او وعده کرده بودم که‌به نما یش روز پنجشنبه اش خوا هم آمد ولی‌وقتی خواستم تکت بخرم ، معلوم شد که قیمت هر تکت صد فرانك است و من‌صا دقانه اعتراف‌میکنم کـــه‌در آنهنگام فکر میکردم که صد فرانك برای رقص زن فر بهی کـه مـــی کوشد باشکوه جلوه کند، خیلـــی زیاد است.

ماه بعد ، من به «جینوا» ر فتم. کمی‌بعد هم (ایزا دورا) نیس‌راترك گفت وبه پاریس رفت وما مـد ت درازی همد گر راندید یم.

درین مدت خیلی کـم در بـا ره این شخصیت آتشین که شبی بااو شام خورد ه‌بودم ، فکر کـــر دم. درایتالیا چیز های دلچسپ زیادبود « ایزا دو را » را تقریباً فرا مـوش کردم . گاه گاهی هم که نکته هایی در روز نامه ها دربارهٔ او میخواندم ، ملا قات آنشب به‌یادم می آ مـــد و لبخندی بر لبهایم نقش می بست .

در جینوا به مـردی بر خـور د م که اخیرا « ایزادورا» را دیده بود . او قصه کرد که «ایزادو را » شبـی سخت بر یك کو نتس خشمگین شد وسخنهای در شتی به او گفت. این کونتس بسیار تلاش میکردتادوست صمیمی «ایزادورا » باشد .

آنشب این کو نتس‌به «ایزادورا» گفته بود که لازم نیست آدم پا بند ظاهر باشد . ایزادورا در حالی که موافقتش را با کو نتس اعلام‌میکرد برخاست کـلاه و مر وارید هـا ی گردن کو نتس را گر فت . سپس بسوی آب ر فت و آنها را در آب انداخت .

وقتی این حکا یات را شنیـدم ، خنده‌ام گرفت برای اینکه دران‌زمان این قصه برای من خنده آور بـو د ولی‌اکنون می دانـم کـــه ا یـن سخن بیانگر صدا قت «ایـــزادورا» بوده است .

بار دیگر «ایزا دورا » را در دفتر خانم نکسون دیدم این زن برخی از نوشته های مرا تایپ میکردایزادورا نیزچیز هایی برای تایپ آورده‌بود. هنگا می‌که وارد اتاق شد، هیأت عجیبی داشت . مطمئن هستم کـــه مردم سرك نیز باتعجب او را نگاه کرده بودند . او چیزی راکه‌شباهت اندکی به کلاه داشت ، بسرگذاشته بود ودستمال سبزی به‌گردن بسته بود . درینحال به نظر می آمد که‌از وضع خودش متاسف است. بادیدن سیمای او به یاد سخنهایش افتا دم که گفته بود بازو های یك زن‌آخرین عضو پر شکوه اوست .

« ایزا دو را » سوی من د ید و گفت :

ـ من شما را به خاطر دارم .من مدتی در پاریس زندگی می کردم ، حالا دوباره به نیس بـر گشتـه ام شما باید به دیدن من بیایید .

روی چو کی کو چکـی نشست این چوکی کوچك وی را چا قتـر نشان میداد .گفت :

ـ تصمیم گرفته ام خاطراتم را بنویسم . یکی از ناشران قراردادی با من امضاء کرده است . فکرمی کنم که قرار داد پیشم باشد .

در حالی که دستکولـی سـرخ ر نگش را جستجـو مـیکـرد ، پرسید مش :

ـآن دو خدمتکار امریکا یـی را چه کار کردید؟ آنان هـم در نیس هستند ؟

از جستجو در دستکولش‌دست کشید و جواب داد :

نیم رخ «ایزادورا»کار «ژان کو کتو»

ـ نی ، وقتی به پاریس رفتم ، آنان ناپدید شدند. مثل‌دود ناپدید **شدند . معمولا مردم مرا ترك مـی کنند ، ولی من‌خوشس ندارم آنان‌را ترك کنم . وقتی جوان بـود م و مدرسه رقص داشـتم ، گـر وه** بیشماری ازدختران کوچك راتربیت کردم .

من این دختر کان را با دقـت پرورش دادم و ر مـوز رقـص را آمـو ختمشا ن آنـان همیشه مـی **گفتند که مرا بسیار دوست دارند و هرگز فرار موشم نخواهند کرد اما همه شان از پیشم رفتند وپس** آنتا ده‌بود.

بقیه در صفحه ۵۷

درمسیر تاریخ

نویسنده : غ ،فاروق (نیل‌آب رحیمی)

نقش تاریخی آریانا

ازبدوجانشین شدن نژادآرین تاظهور اسلام

این مسئله که آرین ها ازکدام نقطه به سرزمین زیبای بلخ سرازیر شده واین‌جلگه رابحیث مسکن خود قبول کردند. از حیطه بحث ما خارج‌است . اما این نکته قابل یاد آوریست که‌نژاد آرین ازنژد های بزرگ و متنفذ جهان شناخته شده وقسمت اعظم دنیای متمدن رافرا گرفته اند. شهرت این نژاد بیشتر ازهمه درپیرامون زبان و کلتور شان تلالو میکند. زبان آرین که زنده ترین زبان جهان محسوب‌میشود ، مادر اکثر زبان های دنیاست وعلمای زبان شناسی باین مسئله سخت اتکا دارند . ومردمیکه بین بحیره مانش درشمال دور اروپا و خلیج بنگال درشرق نیم‌قاره هند نفوس شان گسترش یافته است . بزبا ن های سخن میگویند که ریشهٔ واحد داشته وازیك منبع مشتق شد اند که مور خان وعلمای ز بان شناسی ریشه‌اصلی این زبان هارابنام (زبان هند واوروپای وهند وژرمن) یادکرده اند و زبان‌سغدی ، تخاری ،دری ،پشتو ،سانسکرت اوستا و یدا.. ولهجه های محلی متداول درنورستان ،بدخشان ،بلو چستان و غیر ه شامل زبان آریای اند که ازان زبان‌مشتق شده وتا امروز مورد استعمال دارند.گرچه بعضی ازان زبان هادر خلال قرو ن هستی خودرا باآمیزش زبان های غنی‌تر ومسلط ترمثل دری وپشتو ازدست دادند ، امابعضی لهجه های که استفاده ازان هادر ساحات محدود ومنحصر به‌محیط خودشان شا یع است، تاهنوز هستی خودرا حفظ کرده اندکه مثال های روشن آنهادر وخان، شغنان،درواز زیباك ولایت بدخشان درنورستان و بعضی درهای کوهستانی ولایت پروان ولغمان ودر ولایت نیمروز میباشد. که‌بحث مزید پیرامون این زبان هااز حوصله این مختصر خار ج است. (بارتو لد) اظهار میدارد که (درزمان قدیم هم‌در هندوهم درایران (بمفهوم قدیمی اش) یك ملت سکونت اختیار کرده بود که خودرا آریا ـ یا‌آرین. مینامیدند.) که‌این قول مویدادعای‌بالاست .

درمورد منشه اصلی آرین ها: که درکجا بابعرصه وجود گذاشته وسیر تکو ینی ابتدایی خود را آغاز کردند ، اسناد ثابت دردست نیست وآنچه که‌تا حال گفته شده مبنی بر فرضیه های غیر قا بل حل بوده ومورد اختلاف است . (احمدعلی کهزاد) باستناد استا د دست داشته مهد ظهور نژاد آریا راسرزمین سردبین سیحون‌وجیحون میداند .که از آنجابه سغد یانه‌وبا ختر پراگنده شده اقا مت اختیار نمودند، تاریخ واقعی مهاجرت آرین هابصورت مسلم معین نیست وهم مورخان درین امر که‌آرین ها از کجا وبکدام را، به سرزمین های هندوفارس مهاجرت کردند ، اختلاف نظردارند.بار(تولد) باین نظر (مستشرقان) که: تقسیم شدن‌آرین ها به‌هندی وایرانی در اروپا وقوع یافته وقدیم ترین هندی هاتقریبا در ۲۵۰۰ سال قبل از میلاد ازراه قفقاز از شمال بجنوب عبور کرده ودر امتداد ساحل یمین کور محلی را ازگنجه کنونی تادریای خزر اشتغال کرده اند مطابق یك نظریه دیگر هند یها تقریبا ۱۷۰۰ قبل ازمیلاد از قفقاز گذشته‌اند وایرانی هاکه ازپشت سر آنها تقریبا هزار سال قبل ازمیلاد بودند، هندیها بسجا نب مشرق راندند وشاخه سوم آرین هاکه سك هااندکه‌هم باایرانی وهم باهندی فرق دارند، ازراه های شمال بحر خزر عبور نموده بعدها درترکستان وافغانستان مستقر گردیدند . و هم براین نظریه کرشا خماتف که هندی‌ها وایرانی هااز اروپا به‌آسیا مهاجرت‌کرده‌بودند انگشت انتقاد گذاشته ،داهیانه تر د ید میکند.

خلا صه اینکه این نظریات وامثال آ ن صبغهٔ علمی نداشته ودر مورد نژاد آرین و تاریخ مهاجرت ومسکن اصلی شان اقنا ع کننده نیست. واین نظریه که‌آرین ها ا ز جنوب سایبریا به‌مهاجرت خود آغاز کرد، ونخست دارای زبان وکلتور مشترك بودند، تاحدی نزدیك به‌قبول از حقیقت مایه دارد که درتحقیقات زبان وبژ وهشهای کلتو ری آنها خوبتر روشن میگردد . که از جا نب مستشرقان اروپایان این مسئله مو رد پژوهش قرار گرفته واصالت وارزشها ی کلتوری وریشه‌ا ی آن روشن گردیده است که‌ایجاب بحث مزیدرا نمیکند.

حقیقت مسلم این است که آرین‌هابعداز مهد اصلی ظهور خود در بلخ اصل اقامت افگندند. وباختر یا باکتریا رابرای نخستین بار بحیث اقامت گاه خود تعیین نمود ند . درمقاله های دانشمند محترم (غبار) در مجله کابل راجع به‌تاریخ افغانستان نوشته‌است معتقد است که آرین هادر چهار هزار قبل از میلاد ازسواحل سیحون وجیحو ن مهاجرت کرده درهرات سکونت اختیار کرد ند که بدین مناسبت نام هرات آریانا نامیده شده وبعد هابه هرات مبدل گردید . وتقر یبا درسه هزار سال قبل از میلاد نژاد آرین به‌بلخ مسکن گزین آنرا موسوم به‌باکتر یا کردند، که‌این نظریه که هرات درسکو نت آرین ها نسبت به بلخ قدامت دارد قابل تحمل است واز جانب مورخان مورد تر دید قرار میگیرد ، زیرا (بارتولد) مینویسدکه قدیم‌ترین مرکزتمدن آرین‌وشایدمرکزتشکیلات آریایی که ما از آن آگاهیم ، باختر یابلخ کنونی بوده که‌در جنوب آمو دریا وا قع میباشد . وراجع باینکه چه‌عاملی سبب گردید که‌بلخ مورد توجه نژاد آرین قرار گرفته وشهر باختر را درآن پیریزی کردندروشن است وبارتو لد علت انتخاب این محل را مبنی بر حا صلخیزی فو ق العاده واحه‌ای میداند که در مخرج رود باکتروس (بلخ آب امروز) درجاییکه از کوه ها خارج‌میشود. تشکیل شده وازین حیث برسایرواحدهای‌سر زمین مزبور برتری داشت، وا نمو د میسازد .

نظر بارتولد بنابر اهین که در فصل‌دو م این اثر تذکر داده شد مبرز جلوه‌میکند: زیرا موقعیت بلخ ازنظر جغرافیای میرساند که‌بایست اقوام بدوی‌وخانه بدوشی چو ن آرین هارا بجانب خودجلب‌کند. وازآنجا ییکه شترهای دوکوهانه منحصر به‌باختر بو ده واسپ درین سرزمین مورد استفاده قرار گرفته است. وهم نقش شتر دوکوها نه باختری درستون مخروطی که‌بسال ۸۲۸ق م درزمان سلماساناردوم پادشاه آ شور نصب گردیده دیده میشود. وازین نقش‌استنبا ط میشود که‌حیوانات اهلی باختر درسر زمین های حوزه مدیترانه ازین منطقه انتشار یافته بود. و صورت اسپ در زمان هجو م هیکسو سها که یحتمل سه هز ا ر سال سال‌قبل از میلاد بوده مشهور میگر دد واز جمله مواد معدنی لاجوردکه‌بنابقول «ماسپرو» درجملهٔ اشیای‌بود که فراعنه از آسیای‌وسطی دستیاب میکردند وبرای‌تزئینات بکار میبردند که‌شواهد آن در دیوار های قصر آسو ر بانیپال پادشاه آسور که‌در نیمه دوم‌قرن نهم پیش از میلاد سلطنت میکرد نیز مشا هده میکنیم ،معلوم میگردد که‌باختریا بلخ‌درتمدن آریایی نسبت به‌سایر مناطق ماحولش‌قدامت داشته ومقام اول رادارا است .

زمانیکه آریایی هادر بلخ که‌مناسب ترین جلگه برای فعالیت های کشاورزی و دام پروری آنها بود. نظام های اقتصادی و سیاسی وکلتوری خود را تاسیس کردند، شالودهٔ مد نیت آریایی را بر بنای قاعده های‌طبیعی واجتماعی‌این‌خط پیریزی‌کردندکه‌این دورهٔ رادر تاریخ کشور مابنام دوره مدنیت ویدامیمی کرده اند که اساس این مد نیت درپرتوی‌مساعی دامنه دار آریایی ها ی باکتریان گذاشته شده وسر انجام به‌رشد وکمال رسید. آثار ویدا درزبان سانسکر ت مشهوراست. گرچه اش .دولاند لن) ادعا میکند که از آرین های باکتر آثاری بدست اونرسیده است ؟ درحالیکه باشندگان هند رابنام آریایی های ودایی رامیخواند و گوشهٔ از معتقدات آنها باستناد سرود های و یدا روشن میسازد ؟

سرود های موجوده ویدا چها ر قسمت داشته که‌عبارتند از : ریگ‌ویجسام وید ـ وترویدویجور وید وبذن غالب که‌در جنو ب هندوکش سروده شده اند، زیرا در ین سرود ها از رودخانه های افغانستان موجود، مثل :کابل ،گومل ،کرم،کنر ـ سوات‌وکندهار نام‌برده شده واز بلیکاواکثر قبایل‌افغانستان نیز تذکراتی رفته است. وبنابه عقیده (احمدعلی کهزاد) سرود های هم گفته شده بودکه قدامت شان نسبت‌به‌سرودهای‌موجوده دیرتر بود که‌در بلهیکا سروده شده بودند که‌دستخوش غار تگری های زما ن شدند .

از دوره ویدا کدام اثر مشهوریکه مظهر جلال وشکو ه آریایی ها بصورت مشهوردر عرصهٔ زمان باشد. موجودنیست. اماتاجاییکه ازخلال سرود ها استنباط میشود معلو م میگردد که‌آریای های عصرویدافرهنگ‌خودرابه مبنای مظاهر طبیعی پیریزی کرده بودند . آنها مظاهر ذی نفع وسودرسان طبیعی ر ا احترام کرده وبخاطر رفع کسالت حبس و آسودگی از فعالیت های تولیدی به شرابی بنام سوما که از گیاهی موسوم به‌همین نام ساخته می‌شد پناه برده بانوشیدن آن‌لحظه اندوه ها وآلام تاقت فرسای ز ندگی ر ا فراموش‌میکردند. و همین علت بود که بعد ها (سوما) در زمرهٔ پدیده مقدس شامل شد. وازان تاسرحد پرستش احترام کردند.

فرهنگ اوستایی که محصول‌رنج های‌دامنه دار دوره ویدیست بوسیلهٔ زردشت درآریانا ظهور کرد. قبل از طلو ع تمدن اوستایی آریایی ها باصول کتابت آشنا نتواند. وتا جاییکه از فحوای مورخان وبژو هندگان‌معلوم است. زردشت اصول مطرو حه خو د را بصورت‌تحریر به‌گشتاسب پادشاه بلخ تقدیم نمود که‌مورد پذیرش او قرار گرفت. و در رسایح ونفوذ دادن مذهب مذکور سعی بلیغ بخر ج داد . فر هنگ اوستا یی‌از فرهنگهای تابناك وپایه دار قبل از میلا د افغانستان است که تاثیر عمیق آ نرا میتوانیم روشنتر در مدنیت فارس و درتاریخ اندیشه وحکمت یونان وحتی تاامروز در شئون وشعایر ملل شرق‌بوضاحت دریابیم وروشنتر مطالعه کنیم.

اسکندر با ورود خودبه خاك های آریانا عصر نوینی رادرتاریخ تمدن کشور ما پایه گذاری کرد .که این دین بنام دو ر ه مدنیت یونان وباختری معروف است.اسکندر همانطور یکه مورخان اظهار میدارند، پا لیسی اتحادشرق وغرب ویکسان گردن مدنیت یونان وآریانا رادر خلال تاخت وتاز های خو د نصب العین خویش ساخته بود. ا و با اسکندریه های زیادی که اعمار کرد گوشه‌ای ازمدنیت وهنر یونان را بدان وسیله درکشور های مفتوحه گسترش داد و همچنین هنروادب وفرهنگ یونانی‌د ر زمینه های مختلف‌بوسیله یونا نیانی که‌در سرزمین آر یانا سکو نت اختیارکرده‌بودند ،بامدنیت آریانا آ میز ش

بقیه درصفحه۶۰

۱ـ ص ۲ جغرافیای تاریخی ایران ترجمه حمزه سردادور طبع‌سال۱۳۰۸

۲ـ ص ۳۵ تاریخ قدیم افغا نستان جلد اول

۳ـص۱۲ ـ۱۳ جغرا فیای تاریخی ایران تالیف بارتو لد.

۳ـ شماره دوسال اول (۱۳۱۰ ه) مجله کابل وشماره پنجم سال او لمجله‌مزبور.

٤ـ ص ٤۹ تذکره جغرافیای تا ریخی ایران اثر بارتولد بترجمه سرداد ور

۵ـ ص۵٤ تذکره جغرا فیای تا ر یخی ایران .

۵ـ۶ص ۵۲ و٦٤ تاریخ جهانی، ترجمه احمد بهمنش طبع تهران سال ۱۳٤۷

۷ـ ص تاریخ افغانستان قدیم ج ۱ صفحه ٤۳

جلوگیری از ریزش مو

ریزش مو چندین علت دارد: یا ارثی است ویابائر وجود بعضی امراض، یا ناپاك بودن پوست سراست ویا بر اثر نرا سیدن غذایی موردنیاز به پیاز موست.

طاسی است.

برای جلو گیری ازطاسی باید بایکی ازرو غن ها(مثل رو غن بادام)پوست سر را سخت ما لش داد.

هم به پیازمو برسد ، باید غذا های که دارای ویتا مین (الف و ب مخلوط) هستند خورد وبه قدر ـ امکان ازکلاه کمتر استفاده نمود تاپیاز مو بهتر بتواند ازاشعه

عمرمو یك الی چهار سا ل است وعمرمژگان ۵۰ روز می باشد.

موا گر گاه گاهی بریزدخطر ناك نیست ولی وقتی که پیهم مقدارزیاد بریزد نشانه بروز نخستین عوارض

البته درا ثنای اینعمل مو میریزد ولی این ریزش مو سود منداست. زیرا درنتیجه ما لش پیاز مو قوت گرفته، بجای آن موی بهتری خواهد روئید. وبرای اینکه غذای کافی

خورشید وهوا تغذیه کند.

میوه جات وسبزیجا تی که دارای ویتامین الف هستند عبار تند از: کدو ـ شلغم ـ لوبیا ـ شیر ـ ماست پنیر ـ انواع سبزیجات ـ کاهو

بقیه در صفحه ۵۹

آداب معاشرت:

طرز صحبت کردن

طرز صحبت کردن با مردم در محافل، مجالس یا هر جای دیگری که باشد ،یکی از اساسات زندگی اجتماعی بشمار میرود.

البته این یك امر واضح است که همه حرف میزنند ومقاصد شانرا به هر ترتیبی که باشد بیان میکنند ولی خوب صحبت کردن امتیاز دیگری دارد. پس برای اینکه چطور صحبت نماییم و چگونه به دیگران گوش دهیم نکته ای چند تقدیم می شود:

موقع صحبت کردن به هیچوجه دست تانرا حرکت ندهید. زبان شمامقصود تانرا ادا میکند هیچ لزومی ندارد که دست تانرا حرکت بدهید، زیرا این عمل بعضی اوقات انسان رانا آرام جلوه می دهد.

هنگام سخن زدن نه آنقدر آهسته صحبت کنید که شنونده از شما خواهش کند تاسخن خویشرا دو باره تکرار کنید، ونه آنقدر بلند صحبت نمایید که دیگران به طرز صحبت تان ایراد بگیرند وبگویند خواهش میکنم کمی آهسته تر صحبت نمایید. اما چه بسا دیده شده که در هرجا بخصوص در سرویسهای شهری بعضی از خانم هاطوری بلند حرف میزنند که همه راکبین متوجه سخن گفتن شان میگردند و این طرز صحبت خوب پسندیده نیست.

وقتی که میخواهید با پیشخدمتتان پیرامون برخی از کار های منزل صحبت کنید لزومی ندارد که روی یك موضوع معمولی هیاهو

بقیه در صفحه ۵۹

مودوفیشن

بوضع خانه توجه کنید

شرایط محیط وچگو نگی‌او ضاع واحوالیکه در خانه‌شماحکمفر ماست وکیفیت وحا لتی که مرد روز ا نه حین خروج از منزل احسا ســـ میکند، تاثیر شگر ف و عظیمـــی درپیشر فت وی دارد .بنابر ا یـن دوسوال راباید مطر ح ساز یم:

۱ـشو هرشما پس از یك روز کاروکو شش طا قت‌فر سا بچـــه نوع خانه و آشیانه ای‌قد مـــی گذارد ؟

۲ـ صبح با چه کیفیت و حا لی سر کار میرود، خسته و افسرده یامسرور وخو شحا ل از خانه‌خارج میشود ؟

دکتور (کلیفو رد آدا مز) مـــی نویسد:

(ارزش خانه و زند گی د رنظر شوهر و فرزند انتا ن بستگـــی کامل روش شما دارد . در ست

بقیه در صفحه ۵۹

زن‌ازهرنگاه

بزر گترین اشتباه ا ینست کـه زنی تصور کند وقتی که زیبا و ـ جذاب شد ،حتما دو ست دا شتنـی هم‌میشود البته چنین زنی ممکـــن است موقتا مورد توجه قرار گیرد ولی همچنا نکه شعله های حر یق ممکن است زیبا بنظر برسد و بـــا خاموش شدن آن جذا بیتش هم‌محو گردد، محبت یك‌زن هم که فقـــط زیبا ست وهنر دیگری ندارد ، به زودی از دل زداییده میشو د.

دجوانانو

ژوندون

از کتاب روانشنا س برای‌جوانان

روانشناسی وفرد آمی

شناختن کو دکان برای مر بیان وپدر ومادران که تر بیت آ نان را بر عهده دارند ا همیت بسیا ر دارد . اگر ندانیم کو د کان به چه عواملی در محیط خود تو جه دا رند و قدرت یاد گیری آ نان درسن‌های مختلف چیست و علا قه های آنا ن در مراحل مختلف نموچه‌گونه‌است، چگونه میتوانیم‌تر بیت وایجا د مطلوب را در آنان رهبری کنیم .

باپیشرفت ر وانشناسی بتدریج عر صه تحقیقات آن نیز و سعت یافت وتحقیق در باره دیوا نگا ن وافراد پس افتاده را نیز در بر گر فت پیش ا ز ا ن علا قه روانشناس بیشتر به جر یا نات کلی نفسانی بود (از قبیل ادراك ویاد گیری وغیره) و کمتر به فرد آدمی و خصو صیات او و آنچه یك فرد را از فرد دیگر مشخص میکند توجه میشد تو جه به فرد آ دمی

بقیه در صفحه ۵۸

درددل جوانان

جوانی هستم ۲۵ ساله وتازه از پوهنتون فارغ شده‌ام و آرزو دارم که مانند صد ها و هزار ها جوان دیگر کار نمایم وازین راه خد متی برای مملکت خو یش و مردم خود نمایم . والبته ما جوانان که مکتب میخوانیم و پو هنتون را تمام‌میکنیم به امید اینکه داخل کاری میشو یم وبرای جامعه‌خود مصدرکاری‌میگردیم ولی‌بدبختانه باید بگویم با تمام‌این همه آرزو هایم مخالفت میشود . بشما خو بتر معلوم است که هر جوانیکه از پو هنتون فارغ میشود دارای رشته ا ختصاصی بوده و بدان رشته استعداد وعلاقه دار د وآرزو دارد کاری مطابق ذو ق‌و استعداد آن برایش داده شود تااز آن راه استعداد و لیاقت خودرا تبارز دهد .

خوشبختانه با استقرار ر ژ یم جمهوری در کشور این ا مید وا ری برای همه جوا نان ما پیداشده‌که‌کار به‌اهل آن سپرده میشود زیرا از یکطرف کار ها بصورت خوب پیش میرود واز جانبی هم استعداد ها پرورش می یابد . اما مشکل من ، مخالفت پدر و مادرم است . ز یرا کاری را که من بران علاقه دارم ایشان نمی پسندند . من از فاکولته ساینس فارغ شده ام و لی آ نها میخواهند که پیشه تجارت را پیش گیرم .

شما بگو یید جوا نیکه شانزده سال درس میخواند به امید ا ینکه روزی به وظیفهٔ دلخواه خو یش می‌برسد اما وقتیکه می بینم از طرف

نامه‌های

پیغله ذکیه از لیسه ملالی !

نامهٔ پر از لطف ومهربانی شما به‌اداره مجله رسید از حسن نظر شما نهایت تشکر ا میدوا ریم که رضایت همه خوانندگان ار جمند را جلب کرده باشیم مجلهٔ ژوندون از شما و برای خدمت شما است آرزو داریم که همکاری تانرا با ما ادامه د هید .

• • •

نباغلی میر احمد از لیسهٔنادریه!

ماهم باشما هم عقیده هستیم که چرابعضی از جوانان ما مود های را تعقیب می نمایند که اصلا پسند یده آنها نیست وعلاوه از اینکه خود را مسخرهٔ دیگران میسازند بر اقتصاد خود وخانوادهٔ خود لطمه میزنند .

پیغله شیما از لیسهٔ عا یشه درانی !

شعر انتخابی شما به ادارهٔ مجله رسید از همکاری تان تشکر .

• • •

نباغلی کاظم علی !

اگرداستان شما نشر نشده‌است البته علتی داشته است امیدواریم قناعت شمارا حاصل کرده باشیم .

• • •

میر من نجیبه از ولایت بغلان !

مضمون شما که عنوانی مدیریت مجله تحریر یافته بود به مدیریت

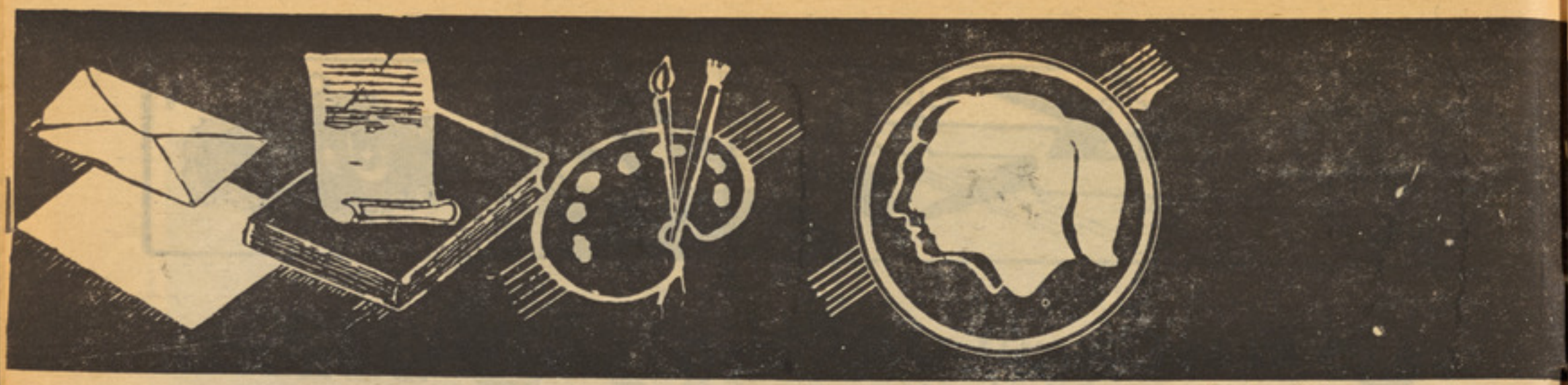

نزدیکترین کسانم بااین آرزو ها یم مخالفت میشود . خودرا تنها و آرزو های خویش را بر باد ر فته می یابم .

درد دل من بصفت یك جوان اینست که چرا بعضی از پدر ومادر ها مخالف آ رزو های معقول پسران و دختران خویش هستند ؟ وچرا مفاد شخصی را بر مفاد همگا نی واجتماعی تر جیع میدهند ، ایکا ش این پدر مادرها مسئولیت های خود و فرزندان خو یش را درك میکردند تا مانع تر قی و رشد استعداد ها نمی گر دیدند .

متصدی صفحه درد دلها :

این نامه را به امید این نوشتم تا او لیای ما متوجه وظایف سنگین خود وفر زندان خود گردند . زیرا امروز باگذشته خیلی فرق دارد و همه متوجه باشیم منافع شخصی رابر منافع عامه ترجیح نداده بلکه این منافع عامه است که باید از همه بیشتر بدان تو جه گردد .

تاازین راه وجدان خورا آر ام کرده ووظیفهٔ خودرا انجام داده باشیم.

رسیده

مجله رسید واقعا شما خوب موضوع را انتخاب نموده بودید به موقع چاپ میشود اطمینان داشته باشید.

• • •

پیغله فوزیه از لیسه آریانا !

موضوع که شما انتخاب نموده بودید بار ها در مجلات و جرایدنشر شده است بدین سبب ازنشردوبارهٔ آن معذرت میخوا هیم ا مید وا ریم همکاری تان را با ما ادامه دهید .

• • •

شاگردان ممتاز

نام : محمد نذیر ابوی
سن : ۱۹ ساله
صنف : دوازدهم حبیبیه
درجه : اول نمبر
علاقمند : به‌ورزش
آرزو : میخواهم در آینده دا کتر طب شوم .

نام : سید حشمت
سن : پانزده ساله
صنف : نهم لیسه نادریه
درجه : اول نمبر
علاقمند: به مطالعه
آرزو : آرزو دارم تحصیلات عالی در رشته تخنیك داشته باشم .

از دنیای جوانان

ازمدت دو ماه به اینطرف کلپ جوانان برای سر گر می جوا نان یك سلسله نما یشات و کنسر ت های تر تیب داده که طرف تو جه و دلچسپی جوا نان ما قرار گر فته است. چنا نچه در هفته گذشته کنسر تی از طرف جوانان رضا کار تر تیب و مورد استقبال تما شاچیان قرار گرفت درین کنسرت آواز ها و آهنگ های اصیل افغا نی از طرف یك عده جوانان رضا کار خوا نده شد.

جوانان ر ضا کار که درپروگرام های کلپ جوا نان سهم فعال دارند بدو گروپ هنری تقسیم میشوند که هر پنجشنبه ازساعت ۲ـالی سه‌ونیم به‌نمایش خویش می پر دازند. البته باید گفت جوا نانیکه به ا ین کنسرت اشتراك دارند همه محصل ویا متعلم اند وبا نما یشات خو یش سر گرمی های جالبی برای جوا نان فراهم کرده اند.

فرستنده نریمان نو ین

وجیزه‌ها!!

فیلسوف بودن محض این نیست که ملایم طبیعت شده ویا اینکه صاحب مکتب فکری شویم فیلسوف واقعی راه عمل را دوست میدارد وبه‌پیروی از آن طریق زندگا نی خویش را روشن می میسازد. آلایش عد م انسلاك بابت، علو همت واعتمادبه نفس اززمره خواص شخصی فیلسوف حقیقی تلقی میشود.

(تارو)

ـصلح از راه زور واعمال تشدد آمیز تامین نمی‌شود مفاهمه ومصالحه طریقت صلح وامنیت است (البرت انشتاین) حقایق صفاوو قایع ثابت باید همیشه مطالبی در نوشتن تاریخ باشد چون تاریخ آینه واقعا ت گذشته وپیشی از حوادث آینده محسو ب میگردد بناء هرچه بیشتر باید در تحریر آن از خلوص نیت وابرا ز حقایق کار گرفت .

چشمه از جاهائی می‌جهد که دردل زمین ذخیره آب موجود باشد چشمه آثار تراو شس عشق و هوشمندی را از کس باید تو قع داشت که درطول حیات خو یش ذ خا یر معنو ی وعلمی را اندوخته باشد.

تا ریخ (تر و بر یج) در حالیکه انسان هارا از واقعا ت گذشته آگاه میسازد ضمنا میتوانه ملاك اعمال جاری وقاضی فعالیت‌های آینده فرا بگیرد .

تومادل .

ورزش در لیسه امیر شیر علیخان

راپور از : کنیشکا

ورزش برای فرا گرفتن دروس شاگر دان کمك قابل ملاحظه میکند

ورزش باید از صنوف پائین شروع گردد

طو ری کـه همـه میدا نیم در گذشته ها ورزش کشور ما به حال خیلی بدی قرار داشت وکسانی که در کابل بودند از وضع تاسف آور ورزش مرکز باخبر بودند ومی دیدند که چطور ورزش در اینجـا روز بروز سیر قهقهرا نی خود را میپیمود .

وقتـی در مـر کـز و ضـع ورزشـ آن طـو ر بـود ، وامروز که قدم های استوا ر ی داشت .

وامروز که قدم های استوار ی در راه ارتقاء ورزش بر داشته‌شده وجنبشی در حلقه های ورزشـی مشاهده میشود بهتر است بدانیم که ورز شکار ان‌ولایات تا درگذشته به چه حالتی قرار داشته وحالا چه تغیراتی به آنها وارد شده‌است‌و هم خوب است پیشنهادا ت‌آنها درروی صفحهٔ مجله منعکس شود تـا از نظریات آنها در راه انکشاف ورزش استفاده گردد .

روی این منظور راپوری از لیسه امیر شیر علیخان تهیه شده است که حاکی اوضاع ورزش‌ولایا ت‌شده میتو اند .

لیسه امیر شیر علیخا ن‌ازجملهٔ لیسه های شهر مزار شریف است که در داخل شهر موقعیت دارذ

تعمیر لیسه مذکور کرائی بـوده ومعلوم میشود که به همین تازگی‌ها به آنجا نقل مکان کرده اند وقتـی خواستم با مدیر آن لیسه در مورد ورزش صحبتی نمایم ،او به سخنان خود چنین آغاز کرد :

ورزش درین لیسه مانند دیگـر لیسه های ولایت بطور ابتدا ئـی بوده وهیچ توجهی بـه حـال آن نگردیده است ومن که مدت کمـی میشود باین لیسه آمده ام کوشیده‌ام تاحد امکان‌خواسته های ورزشکاران این لیسه را بر آورده سازم .والبته درین مورد توجه مقامات بلند ترنیز ضروری بوده وبدون همکاری آنها کاری از پیش برده نمیشود .

بناغلی میران مدیر آن لیسه به سخنان خود ادامه داده گـفت :

وسایل سپورت درین لیسه به‌اندازه کمی موجوداست که تمام‌ورزشکاران این لیسه از آن استفاده نمیتوانند مشکل دیگری که فعلا احسا سـ میکرد اینست‌که تابحال‌معلم مسلکی وجود نداردکه‌با ورزشکاران‌ماتمرین کند مدیرلیسه درجواب سوال چنین بیان داشت‌ورزش‌برای شاگردان‌یك امر ضروری بشمار میر ود زیـرا یك‌ورزشکارمی تواندرپهلوی‌ورزش بخوبی دروس‌راذهن‌نشین خودساز ولی در گذشته به‌این مو ضـو ع تو جـه نمـی گر د یـد و ا مـا به این موضوع توجه نمیگرد ید واما حالاکه حرکت وجهشی‌در راه‌بیهبود ورزش بنظر میر سدامیدوار هستیم مشکلات ورزشکا ران مکاتب ولایات مرفوع گر دد بعداز گفتگو با مدیر ورزشـکـا ران آن لـیسـه را ملاقات کرده وخواستم از گذشتـه های ورزش در لیسه خود سخـن گفته ودرد دل کنند .

آنها وقتی منظورم را فهمیدنـد با خوشحا لی می گفتند که ما حالا از گفتگو با خبر نگاران جراید و مجلات خیلی خرسند میشویم ،زیرا امید وار هستیم در پرتو نظـام جمهوریت ما خوا سته های همـه مردم ما بر آورده‌شده واز نیازمندی های ما کاسته میشود .

گفتم خوب بگو ئید کـه ورزش درین لیسه به چه سویه قرار دارد.

یکی ازآنها چنین گفت :شما که میفهمید در گذشته مقامات‌صلاحیت دار به ورزش اهمیتی قایل نبودند

چهره‌های ورزشی

محمد معصوم جوانیست ورز شکار که درمیان کسانیکه به ورزش شهر کند های علاقه میگرند ،چهره آشنا داشته وطرفداران زیادی در مور ذ ورزش دارد .

مو صـوف معتـقـد ا سـت ورزشکا ردر وهلهٔ اول با یست حوصله داشته باشد ونیز اخلا ق وکر کتر ورزشی برای یك‌ورزشکار وسپور تمین از جملهٔ ضرور یـات محسوب میگر دد.

درجمله ورزشکاران لیسه‌رابعه‌بلخی نام سهیلا (عظمی)،بسیار آشنـا بوده ویکعده زیاد ورز شدو ستان از علاقمندان ورزش وی می باشد

وی که بـه صنف یازدهم درس میخواند در مورد تصمیم ورزش در میان دختران عقیده دارد که بایست ورزش در میان دختران توسعه‌یافته ودختران هر چه بیشتر بکوشند تا ورزش‌را بصورت درست‌یاد گیرند.

نیکلای اندریانوف ۱

استاد سپورت در رشتهٔ «سپورت های جمناستیکی» وقهرمان سپارتاکیاد پنجم شوروی در خیز بلند وقهرمان سال ۱۹۷۲ اتحاد شوروی وقهرمان اروپا درسال ۱۹۷۱ در رشتهٔ سپورت اسپ دوانی وخیز روی اسپ وقهرمان المپیا.

وازین لحاظ ورزش ر مکتب ما مانند سایر مکاتب نظر به علاقه وذوق شاگردان باقی مانده است وگر نه ورزش بکلی از ین لیسه بر داشته میشد .

گفتم چطور ؟گفت: آیا بدون وسایل هم ورزش پیش میرود ؟

دیگر آنها چنین گفت :ما اکثر ا با پا های برهنه فوتبال کرده ایم زیرا کرمچ وجود نداشته حتی و شینکاك را بیشتر ورز شکا ران ما نمیشنا سند .

خوب بگوئید که فعلا چند تیم ورزشی دارید

ـیك تیم فوتبال داریم که تمرینات مداوم نمیتوانند وعلت آن نبود ن جای مناسب است زیرا مکتب جدید تامیدان وسیعی برای تمر ینا ت ندارد ویگانه جای که میتوا نیم فو تبال نمایم(سیناستد یوم) است که به نزدیکی این لیسه قرار دارد ولی بما اجازه نمید هند تا از آنجا استفاده کنیم .

یك تیم والیبال داریم ولی وسایل این بازی بااندازه ضرورت موجود نیست ونیز ادارهٔ لیسه در صدد است یك میدان جهت بازی باسکتبال آما ده بسازد .

ـگفته میتوا نید علت پسما نی ورزش درین لیسه چه بوده است ؟

ـ در گذشته درین جا یك تعامل وجود داشت وآن این طور که وقتی یك نفر شهرت کمائی میکرد می توانست در هر تیم شامل شودیعنی اگر فوتبا لیست میبود باسکتبال و والیبال میتوا نست ودیگرا ن اشتیاق بازی های مختلف را داشتند نمی توانستند از ورزش های مورد نظر خود استفاده کنند .

ورزش صورت اختصاص رابخود میگرفت وزمانی که همان چند نفر فارغ التحصیل میشدند دیگر تیمی وجودند اشت وتا وقتی که تیم دیگری آماده میشدوقت طولانی بکار داشت وعلت اساسی عقب افتادن ورزش درین لیسه عدم موجو دیت وسایل ومعلمین مسلکی بوده می تواند .

آیا چطور شو د که وضع ورزش در این لیسه بهبود یابد؟

ـباید وسایل کافی مهیا گرد ذ تااکثر شاگر دان بتوانند از ورزشی استفاده کنندکه در این صورت تیم های ورزشی زیاد میشود وهم بغیر ازین سه نوع ورزش یعنی فوتبال والیبال باسکتبال دیگرورزش ها رایج شده و تقویه کردد ،گرچه بعضی از وسایل بازیهای اتلتیك مو جوداست ولی از آن استفاده نمیگرددزیرا ورشکاران مابه آن دسترسی ندارندوما امیدوار هستیم که در ین نظام فرخنده و دلخواه ما تسهیلا تی فراهم شده و ونیز قدم های بر ا ی بهتر شدن ورزشی برداشته شد ه آرزوی ور زشکاران مکاتب ولایات راهم بر آورده سازد ونظر یات و پیشنها دات ورزشکا ران را برای پیشرفت ورزش مهم شمر ده و امید وار هستیم مقامات صلاحیت دار ورزشی درپر تو این نظام خدمتی بیشتری نماید .

انکساندرزابلین !

استاد سپورت های رشتهٔ «شمشیربازی» قهرمان چند مرتبهٔ اتحاد شوروی وقهرمان جهانی درسال ۱۹۵۷ و ۱۹۶۷ وقهرمان بازی های المپیای هفدهم ، نوزدهم وبیستم.

مردی با نقاب بقه

تااینجای داستان :

گنتر مامورلایق پولیس به تعقیب سازمان بقه‌ها زندگی‌اش را از کف داد. الك معاون کمیسر پو لیس به‌تشویق دیك گاردو ن به تعقیب مایتلند پیر که مرد مرموزی است میبراید . رای بنت جوان که نزد مایتلند کار میکند، به‌اثر تشویق لولا بسا نـــوا پارتمان لوکس به‌کرایه گرفته می خواهد به‌خدمت خودنزد مایتلند پیرخاتمه دهد وتلاش خواهرش برا ی ادامه کار او نزد ماتیلند به کـدام‌نتیجه نمی رسد واو را ترك میکند دیك ازطرف وزارت خارجه انگلیس‌مامور حفاظت یك سند میشود. اما اسناد از سیف منزل لارد فار میلی‌بطرز اسرار آمیزی به سر فت‌میرود تحقیقات پو لیس هاگن مد یر کلپ‌هیرون گر فتار میشود. اما هاگـن بطرز عجیبی فرار میکند واکـنـون‌پولیس به اثر اشتبا هی کـــه دارد بکس هایی‌راکه مرا جعین درشعبات‌حفظیه استیشن های ریل به امانت می سپر ند در دفتر مر کزی تفتیش‌مینماید. در اثنای تفتیش بمبی در دفتر پو لیس منفلق میشودواینـك‌بقیه داستان.

الك گفت : « این معجزه شد که مـــن زنده ما ندم و با فرستا دن بالدر به دنبال قیچی ز ندگی او را از مرگ قطعی نجات دادم .

رئیس پو لیس با خشم فراوا ن سوال کرد : « چراقبلا بکس ر ا بصورت دقیق تفتیش نکردید ؟ »

الك باسر اشاره کرد : د یـروز تمام بکس هارا دیدم و محتو یا ت آنهاراازنظر گذشتاندم . سا مـا ن داخل بکس با دینگتون را چند یـن بار زیر ورو کرم . هریك از اشیاء داخل آ نرا درینجا به روی مـــیز لست گر فته ام ومـن خودم آنـــها را دو باره در سیف محکم کردم . ولی در داخل آن بمبی و جود نداشت.»

رئیس مجد دا سوال کـــرد : «پس این بمبی که در داخل اتـــاق ترکید ، از کجا به اینجا پر تـــاب شد ؟ »

الك سرش را تکان داد: «اینـــرا نمی‌دانم . یگانه کسی که غیر ازمن کلید سیف را با خود دارد، مشاور معاون ریاست پو لیس ، کلو نـل میك‌کلینتوك میباشدواما فعلا او بـه مرخصی است . این یك شا نس‌بود که بالدر را بیرون فرستاده بودم . او پدر هفت طفل‌می باشد و خوب شد که درین حادثه کشته نشد . »

« چه نوع مادهٔ منفجرهٔ بود ؟»

الك فوراً جواب داد: «دینا میـت . بطرف پائین‌منفجر شده .» وسپس به طرف سوراخ ایجاد شده در زمیـن اتاق اشاره نمود .

« نایترو گلسرین به طرف بـالا منفجر میشود و هم ساحهٔ اطراف خودرا تخریب میکند. نی . مـــن هیچ تر دیدی ندارم که دینا مـیت بوده . »

ضمن تفتیش اتاق یك‌رول‌فشرده شدهٔ سیم فولادی نازك وبعدایك‌ورق صفحه وار قـا م سا عـــت کـــه به‌اثر ا نفـــجا ر از سا عـــت شما ته دار ارزان بیع جدا شده بود پیدا شد .

الك زیر لب غم‌غم کرد : « هردو چیز را فرا هم کرده بودند . تعیین کنندهٔ و قت ووسیلهٔ از تباطی بـــا دینا میت ! »

الك از میان سا مان روی‌میزخود هرچه توانست بدست آورد همه را به اتاق بالدر فر ستاد .

کمتر امید آن می رفت‌که ا یـن حمله به ادارهٔ پـو لیس از نـــظر روزنامه ها وجراید پنهان بما نـــد کلکین و یك قسمت دیوار اتـا ق به اثر شدت انفجار تخریب شد ه بود وعدهٔ از مردم برای تما شا ی محل انفجار به روی سکوی مـقا بل عمارت جمع شده بودنـد و تصو ر نمی‌رفت ، خبر نگاران از مـو ضوع بی خبربمانند. وقتی ا لك‌د فـــتر پو لیس را ترك میگفت در بـیرون عمارت صدای فرو شندگان ا خـبار را شنید که نشر شمارهٔ فوق العاده را که جریان واقعهٔ انفجاردر ادارهٔ پولیس را منتشر کرده بود، بمردم اعلان میکر دند.

نخستین ملا قاتی که‌بعمل آورد در شفا خانه نزدیك‌از «فیر»بود. در کلینیك از بهتر شدن وضع فیر به او اطمینان دادند . جرا ح گفـت : شاید اویکی یاد وپنجه اشرابا زد اما بسیار خوش طـا لع ا ست کـه بـا یـك چشـم کبـود ازین حادثه جان به سلا مت بـرده من نمی فهمم که چگو نه به او صدمهٔ شدید نر سیده است . »

الك جواب داد :«چیزی جا لبست که‌من درین حادثه تکه‌تکه نشده ام.»

داکتر در حالی یك ورق کا غذرا نشان داد و گفت :

شده از جیب بیرون آورده بـه الك

که گوشه های آن سو خته و سیاه « این چنین انفجارات شدیـد چه بازی های همراه میداشته‌باشد. من می‌توانم درك نمایم کـه شد ت انفجـار دروازهٔ سیف را از جایش کنده واما این کاغذ که در سا حـهٔ تخریب بمب قرار داشته، بهیچوجه از بین نرفته است . شما ببینید من این ورق را از میان لباسهای فـیر پیدا کردم . »

الك کاغذ را صاف کرده خواند: «باسلا مها ی گرم وفرا وا ن به نمبر هفت !»

الك با احتیاط تمام کاغذ را قا ت کرده گفت : (من می خواهم ایـن کاغذ رانزد خودنگاه کنم .) سپس با لبخند ملایمی آنرا در میا ن‌پوش عینکش در جیب گذاشت و اضا فه نمود (شما در باره قضا و قد ر عقیده دارید ؟)

داکتر لبخندی زده پاسخ داد ،

تا یك سر حد معین آری .

یك هفته از حادثه انفجار بمب در دفتـر پولیس سپـری شد و موضوع به تدریج از خاطره هـــا فراموشـــ میشـد. وضـع صحـی مامور پـــو لیس نیـــز رو بـه بهبود گذاشته ، زخمهایش التیام پذیر فته بود ولـی در بـاره راه یافتن به ساز مان بقه ها هیچگونه انکشافی روی نداد . اعتقاد الـك به قضا وقدر نزد رفقای همکار ش یك مقدار ذهنیت تازه بوجو دآورد

در ششمین روز پس از بـــر وز واقعه‌انفلاق‌بمب دفترهای‌حفظاشیای مسافرین از طرف پولیس مجددا مورد تفتیش قرارگرفت .وطوریکه الك انتظار داشت در هر یـك از استیشن های ریل دو باره یـــك یکدانه از هما ن بکســـ دستـی با محتو یات‌سابق‌از طر ف پو لیس

ضبط گردید . بکس از طر ف ماموران مربوط دفتر اطفائیه بـــا احتیاط کامل و اتخاذ یك سلسله تدابیر حفاظتی باز گردید .

اما در بکس ها غیر از هما ن تفنگچه بلجیمی ، دگر کدام شـــی تهدید کننـــده وجود نـــدا شت و پاسپورت این مرتبه بنام کلارنس فیلدینگ نوشته شده بود .

الك با تعجب اجباری اظهـــار داشت : (این ها در کار خودبسیار زرنگ هستند .) او ضمن اظها ر این مطلب محتویات داخل بکس‌را زیر و رو کرد .

دیك پرسید : (شما باز هـــم تصمیم دارید بکس را به د فتر خود منتقل بسا ز ید و در آ نجا نگهداری کنید ؟)

اما الك مانند یك مالیخولیا ئی بدنش را تکان داد ه جواب داد : (ا صلا به فکرش هم نبودم .)

او هد ا یت داد تا بکس را فورا خالی کنند و محتو یات آن را به دپار تمنت معاینه بفرستند .

بالدر اظهار عقیده کرد ، (به عقیده من ، یك‌نفر در دستگـــاه پولیس است که به نفع آنها و بر ضد ما کار میکند . من مدتها قبل درین باره فکر کرده و با خانمـــم این موضوع را در میان گذاشتـــه ام ...)

الك بالحن غیر دوستانه پرسید (احتمالا با بچه ها هم درین‌قسمت مشوره کرده اید ؟ هوم ؟ هر قد ر که شما موضو عات دفتر و اداره را کمتر در خانه بحث کنید، هما ن قدر برای تر فیع شما کمك خواهد کرد .

بالدر قیافه ترشی و عبوســـی به خود گرفت و در جواب الـــك گفت :

ـ (از این ناحیه ترسی ندار م و هم هیچ جای امید واری نیســـت من در لست سیاه گرفته شده ام هر چه برسرم‌می‌آید، ازآنجهت‌است که شما مر ا با هاگن در یك سلول زندانی گردید .)

الك گفت : (شما یك انسان نا شکر هستید .)

بالدرپرسید : (این‌مرد شماره ۷ کی هست ؟ طوریکـــه دیروز در باره اش فکر کردم و با خانـــم عزیزم پیرامون آن حرف زد م ، به این نتیجه رسیدم که او باید یکی از اعضای بسیار مهم سازمان بقه ها باشد و اگرما بتوانیم ردپایش را پیدا کنیم بدون شك بـــرا ی دستگیری شخص اول ساز ما ن راه ما کوتاه شده و برای شناسایی اش بسیار نزدیك خواهیم شد .)

الك قلم خود را به روی میـــز گذاشت . او درهمان لحظه مشغول تهیه یك راپور بود . الك خطا ب به بالدر گفت .

(بهتر بود در امور سیاسی وارد می شدید .) و آنگاه با انتهای قلم خود کار در وازه خروجی‌را به‌معاون خود نشان داد .

او راپورش را تمام کرده بـــا چشمهای انتقاد گر آنچه رانوشته بود مجددا از نظر گـــذارنید . در همان لحظه صدای دیکتا فو ن بلند شد و از اتاق انفار میشن اطـــلاع دادند که یك نفر به ملا تاقشـــ آمده است .

الك وقتی نام او را شنیـــد هدایت داد : (نزد من روا نشـــ کنید !)

سپس رویش را به‌طرف‌بالدر بر گردانده گفت :

ـ (این راپور بـــرای امضا ی کلونل گاردون می رود .)

در همین لحظه دروازه اتاق باز شده ، جوشا براد وارد گردید .

جوشا سلام کرد : (صبح شما بخیر آقای انسپکتر) سپس بـــا سر حرکت احترام آمیزی بطر ف بالدر نمود . گرچه او را تاآن روز هرگز ندیده بود.

ـ (بفر مائید آقای‌براد، دا خـــل شوید و بنشینید .)

باقی دارد

سرگرمی مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی :

۱ـ رئیس هیئت نمایند گـی افغانستان در کنفرانس اسلا می لاهور ـ امتحان ورودی ـ۲ـ بسیار گرم ـ قفل عامیانه ـ یك حـر فـ نام ـ دریاوجلگه ایست در ایتا لیـا۳ـ حرفی از انگلیسی ـ از خونخوران تـا ریخ ـ هـزار کیـلو گرا م ـ مادر بره ـ٤ـ ظلم ـ نمونهٔ خروار ـ واحدی از زمان۵ـ وزن کردن بازاری ـ خودش است ـ هم مسلك وهم اعلام خطر در شطرنج ـ این عدد را تکرار کنید که پرنده ای شود ـ٦ـ واحد سطح ـ شاعر وادیب پښتونستان ـ رفیق برفك ـ اشاره دور ـ۷ـ جوی از آن بـه از خر واری زور است ـ هرجاکه باشدبپای لنگ است ـ ضمیر متکلم معکوس بسازیدماضی گفتن میشود ـ۸ـ سیارهٔ سرخ ـ این یکی را آدمیت لازم است ـ عضو مشترك طیـاره و پرنده ـ۹ـ هفتهٔ قبل بنا غلی محمد نعیم بحیث نمایندهٔ مخصو ص رئیس دولت افغانستان به این کشـــور مسافرت نمودند ـ موقع ستار گا ن ـ.. .. نـه از بهـر نبیند اسـت بچرخشت ـ نصف غایه ـ۱۰ من یکی ازآنها هستم پایه های یك عمارت وهر ردیف جدول ـ غذای کرم ابر یشم ـ زیر دهان ـ۱۱ـ نام مجله ایست که بزبانهای خارجی وداخلی در کشور ماطبع میشود ـ پایگاه سر حدی.

عمودی :

۱ـ حکایت وقصه ـ ستاره فلـم را جاجانی ـ۲ شیر تصفیه شده را به یاد بود این دانشمندان نام گذاری کرده اند ـ مرتب کنید نام میشود ـ رفیق پښتو ـ رنگی که علا مت رنجوریست ـ۳ـ یك قسمت از نام مجلـه رادیو ـ٤ـ کلمـه ای معادل بلی ـ عضوی از بدن ـ۵ـ پوهنځی مالی ـ پل ومسجدش معروف است ـ٦ـ تنها مدعی لقب قهرمانی بکس سنگین وزن جهان در حال حاضر ـ معشوقه رامین ـ مار مهلك ـ۷ـ در سینما نمایش مید هند ـ ساختمان و معمار ـ امروز (پشتو) ـ۸ـ آب دیده ـ سایل ـ۹ـ حرف ندای دری ـ پراگنده و پاشان ـ یکی از منـــن ـ۱۰ـ قصد ـ اول شب ـ باچهار ـ یکنوع تساوی درباز ی شطر نـج میشود ـ۱۱ـ بغض و دشمنـی ـ مردان بدور سر می پیچند ـ۱۲ـ خودش ـ شیرموقع زایمان گاو ـ۱۳ـ ازپلهای معروف ـ گرمی غیرعادی بدن ـ همسر مرد ـ۱٤ـ یك نوع چربی ـ ـ۱۵ـ یکنوع رنگ رسامی وجدول کشی ـ زمین مملو از سنگهـا ی بزرگ

چه نام دا رد ؟

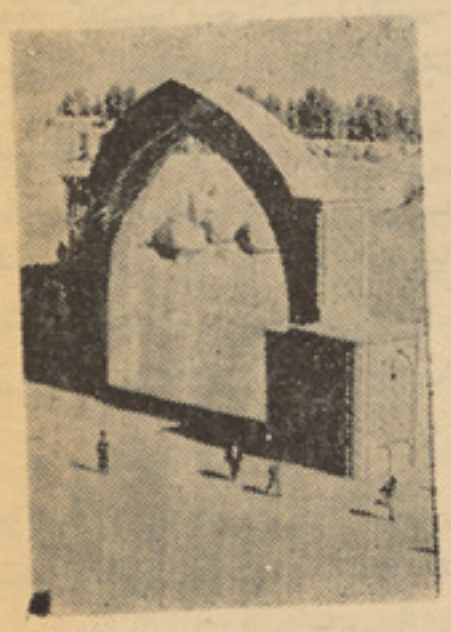

عکسی کـه در اینجا بنظر شما میر سد مربوط بـه یکی از آثـار باستانی کشور ونمایشگر یکی از دوران های درخشان تاریخی میباشد این بنا باشکوه که متاسفانه قسمت زیادی از آن را حوادث زمانه ازمیان برده است درولایتی واقع است که باحرف (ه) شروع) میشود .

اگر نام این بنا را یافتید برای ما بنویسید.

مساله شطرنج

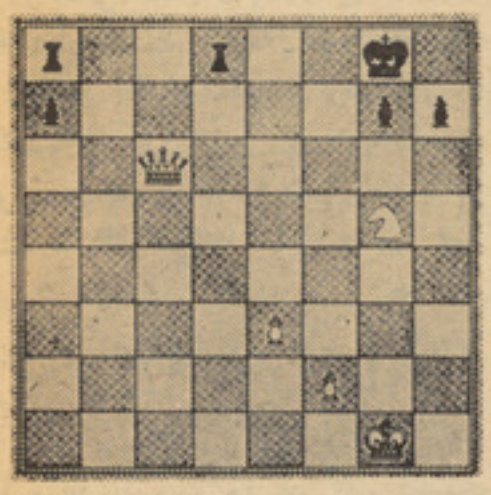

مساله شطر نجی که طرح انرادر اینجا ملا حظه میکنید طوری ترتیب گردیده که مهره سفید با انجا م دادن دو حرکت بازی را بنفع خود ختم میکند ، اولین حرکت سفیـد باید چگو نه انجام یابد ؟

آیا می شناسید

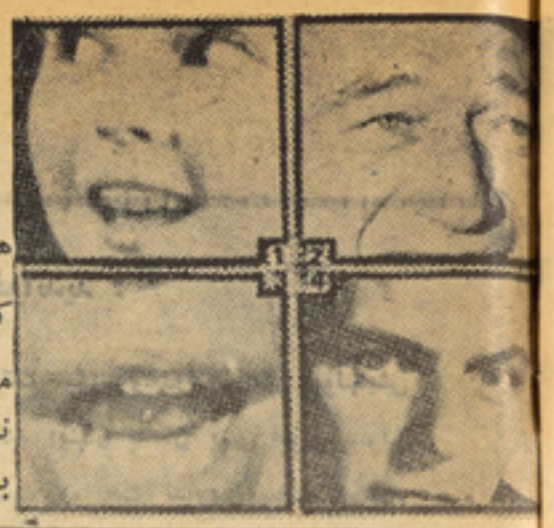

در کلیشه شما قسمتی از چهره های چهار شخصت معروف جهان‌را که فعلا هم حیات دارند مشا هده می کنید ، آیا آنها را میشنا سید، نام دونفر از آنها را برای مـــا بنویسید !

جواب سوالات شماره ۴۵

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ک	و	د	ک	●	ا	س	ت	ا	د	ب	ر	ش	ن	ا
۲	ه	ر	ک	و	ل	●	د	و	ل	●	د	ک	ا	ر	ک
۳	ج	ط	ن	●	ا	ل	●	ر	و	ز	●	م	ع	ظ	م
۴	ت	ه	●	س	ه	ی	ل	ا	●	ل	م	●	ر	م	●
۵	ک	●	س	ر	و	ب	ی	●	ه	ز	ی	ن	ه	●	م
۶	●	ن	ی	●	●	ی	●	م	ا	ل	ت	ه	●	ب	ر
۷	ا	و	ن	ی	●	ا	ر	ه	●	ه	ا	●	م	ی	ا
۸	س	ی	م	ا	ب	●	و	ر	د	●	ن	ا	●	ن	ج
۹	ف	ر	ا	ن	س	س	ب	ی	ک	ن	●	ب	د	ی	ع

حل جدول شماره ٤٦

جواب سوالات شماره ٤٥ :

۱ـپاسخ قطعاتی از همین شمـــاره‌صفحات ۱۳،۳۷ ، ۵۱ ۶۳، ۳۷، و۳۵

۲ـجواب آیامیشناسید !

وی سوفیالورن ستاره ایتالوی است۳ـپاسخ مساله ریاضی !

سال تولد پسر ۱۹۱۶ است وعمـراو ۱۶ سال است‌که‌برابر بادو رقـم سمت راست سال تولد او است‌واما پدر کلان در قرن نزده‌یعنی بسـال ۱۸۶۶ متولد گردیده که‌به انحساب‌در سال ۱۹۳۲ وی ٦٦ ساله است که عبارت از دو رقم سمت راســت‌سال تولدش است .

جوابات شماره ۴۶

۱ـپاسخ دو هنرمند !

این دو هنرمند موزات وبهتو ون‌میباشند !

۲ـ پاسخ مسا لهٔ شطر نج !

وزیر سفید در حرکت دوم باکیش‌دادن اسب سیاه رامات میکند.

پهلوی شاه کیش‌میدهد که‌بوسیلهٔ‌وزیر سیـاه خـــورده میشو د و

زنگ تفریح

بدوست خود بگوید: من می‌توانم‌ثابت کنم که‌عدد (٤٥) را اگـر از (٤٥) کم کنیم باقیمانده آن مساوی(٤٥) است .

۹+۸+۷+۶+۵+۴+۳+۲+۱ = ۴۵

۱+۲+۳+۴+۵+۶+۷+۸+۹ = ۴۵

۸+۶+۴+۱+۹+۷+۵+۳+۲ = ۴۵

وبعد، هنگامی که ثبوت آنرا ازشمـا خـوا ستند، ایـن اعداد را بنویسید .

در کلیشه بالا شما بریده ها ئی‌ازقسمت های مختلف‌مضا مین این شماره را ملاحظه میکنید ، شما که‌به‌دقت مجله را میخوانید لطفاً برای ما بنو یسید که هرقسمت هربو ط‌به‌کدام مضمون این شمار ه است

باپوشید ن جو رابها ی ز یبا و شیك اسپ نشان نه تنها به‌اقتصاد ملی خود کمك میکنید بلکه با عث تقویه صنایع ملی خود هم‌میشوید.

برای یك نفرازجملهٔ کسانیکه موفق‌به‌حل جدول میشوند بحکم قرعه یك سیت جراب اسپ‌نشان سا خت وطن جایزه داده میشود .

د۱۳ مخ پاتی

سپین صدفونه

دغانبونو دروغتیا له پلوه گټور دی بلکه له اقتصادی امله هم، دپاملرنی وړدی، ځکه چه‌د خلکو زیاتی پیسی اوډیر وخت دچنجنو غانبونو پـــه سمون باندی لګول کیږی .دامریکی دغانبونو دطب دټولنی دریوټ لـــه مخی، دکا لیفورنیا دایالت دخلکود چنبلو په اوبو کښی دفلور استعمال په ورو ستیو دیرشو کلو کښی‌ددغه ایالت دخلکو داقتصادی سپما دپاره نیم ملیارد ډالره مرسته کړیده. د امریکی درو غتیا دوزارت دجـوړی شوی احصائیی له مخی ،د امریکی دټولو ایالاتو په چنبلو اوبو کښی دفلور استعمال په کال کښی‌دیارلس ملیون ډالره لګښت لری اوپه بدل کښی یی اوه سوه ملیون ډالـــره اقتصادی سپما ورته را وړی.

فلور هغه مـاده ده چـه د غانبونو په ریښوکښی دکلیسم دتثبیت‌سره مرسته کوی اودهغوټینګوالی‌زیاتوی دغه حالت نه یوازی په غانبونوبلکه دبدن په ټولو هډوکو کښی څرګند دی اود دغی مادی دتجویز په وسیله دهغو ناروغیو مخنیوی کیدای شی چه د کلیسم په متابو لیسم کښی داختلال‌په وجه‌پیښیږی. برعکس‌ځینی خیرونکی عقیده لری چه له‌فلورڅخه استفاده په تیره بیا پـه زړو خلکو کښی دشریانو نودجدار دسختوالی سبب کیږی .

پـه هرحال د غانبونو څارنه او ساتنه باید له‌کوچنیوالی څخه‌شروع شی. ځینی کورنی داسی فکر کوی له‌دی امله چه دکوچنیوالی غانبونه خپل ځای دایمی غانبونو ته پریږدی دهغو څارنه ضروری نه‌ده او څـه

پاتی په ٦٢مخ کی

بخاطر ثروت

در شماره های گذشته خواندید :

پسری بار فیقش «جان کلود» در بازی قطعه شرکت میکند و دراین بازی پولهایش رامی‌بازد «جان کلود» که همیشه اورادرهرجاکمك میکند، اینبار به آن پسر جوان سراغ دختر ثروتمندی‌بنام «فیلومین» راکه ازمدتهامریض است و تحت تداوی میباشد میدهد ومیخواهد که ر فیقش با آن دختر آشنایی‌حاصل کند. پسر جوان هم موافقه میکندکه هرچه زودتر آندختر را ببیند. یك روزداکتربه«فیلومین» مشوره میدهد که چند روزی‌را درکنار بحر بگذراند. واینك دنباله داستان:

۴۹
خوب. پس مشورهٔ شما برای من جهیل‌های ایطالوی است؟
بلی، شما خیلی‌ها طالع‌مند هستید، زیرا برای هفتهٔ آینده بیش از یکجا باقی نمانده
باید هرچه زودتر اینجا را برای خود ریزرف کند.
موافقم همین جا را ریزرف می‌کنم.
۵۰

بعد او در یک مغازه مود داخل میشود.
بنظر شما این دامن مرا خوب بگوید؟
بلی، بسیار خوب مادموازل.
۵۱

بنظر شما رنگش یک اندازه خراب نیست؟
سرخ رنگ خیلی جذاب است و باور کنید که
به جان شما بسیار خوب معلوم میشود.
۵۲

۵۳
خوب! پس پیراهنی را که در آن ماری شیشه‌ای است
هم میگیرم.
بسیار خوب مادموازل.

من سه دامن فصل گذشته را به او نشان دادم اما
یکی آنهم به جانش خوب نبود.
برایش این چند پارچه جدید را
نشان بدهید.
۵۴
باقی دارد

معادن ثروت گرانبهای کشور

– در هر مورد استفاده از ثروت های طبیعی تنها با مو جود یت و اثبات وجود معدن نتیجه یی بدست نمی آید ، بلکه باید طرق استفاده آن فراتر از احتیاج داخلی ، بیک پیمانه وسیع جستجو و عملی گردد.

از داکتر عبدا لقیوم وزیر معادن و صنایع می خواهم تا از تحو لی که در پرتو رژیم جمهوریت رو نما شده ، یاد آوری کند . وی پس از لحظه یی ، اینطور میگوید :

– نخست از همه باید تغییر روحیهٔ کار کنان یاد آور شد که با پشتکار و تلاش بیشتری به کار پرداختند .

استخراج معادن تلك و بیرایت، سروی یاقوت جگدلك کا نیست و عناصر نادره نورستان ، پروژه‌های است که بعد از استقرار رژیم نوین کشور ، روی دست گر فته شد .

وی در برابر این سوال که فعلا در ساحه معادن کشور چه فعالیت های جر یان دارد ؟میگوید:

– فعلا به صورت مجمو عی در بیست و چهار نقطه مملکت گروپهای فنی این وزارت بطور مستقر یا سیار داخله فعالیت است ، که به صورت موسمی کار میکنند .

همچنان معادن مس عینك لو گر و کانیست نورستان کشف گردیده ودر آینده نزدیك پرو گرام استخراج بعضی آنها طرح میگردد ، که البته بعد از مطالعهٔ اقتصادی بود ن تحت استخراج قرار خوا هد گرفت .

وزیر معادن و صنایع از پروگرام های آینده آنوزارت درحصه معادن **اینطور یاد آوری کرد :**

پرو گرا مهای آینده ما را ،فعلا در سا حهٔ استخر اج ، معادن فلورایت کند هار ، سنگ رخام ، مس عینك ، طلای حصار ، و نورابه بعد از تثبیت اقتصادی بودن تشکیل میکند ، طوریکه نخست این معادن مطالعهٔ علمی گردیده و زما نیکه از نگاه اقتصادی بودن ثابت گردید ، به استخر اج آ ن اقدام میگردد .

اخیرا ابلاغیه از طرف وز ا رت معادن و صنایع به نشر رسید که طی آن تمام معادن مال دو لت شمرده شده و حق استفاه وفروش آ را تنها دو لت دارد ، وزیر معادن و صنایع درین مورد میگوید :

– چون معادن مال دولت یعنی ملی میباشد ، لذا حق استخر ا ج و فروش آنرا تنها وزارت معادن و صنایع دارد و بس .

این ابلاغیه که جنبهٔ حقو قی دارد، ملی بود ن ثروت طبیعی کشور را تاکید می کند .

وزارت معادن و صنایع بر ای توضیح همه جانبه این اعلا میه در نظر دارد تا در مور دمعادن کشور لایحه یی تنظیم کند که واجد یك سلسله احکام حقوقی و تجارتی خواهد بود .

تا تدوین این لایحه از یك طرف موقف وپالیسی دو لت و ازجانب دیگر حقوق وو جایب مردم برای استفاده از معادن روشن میگردد .

البته فعا لیت های وز ارت معادن و صنایع صرف به همین گفته ها تمام نمیشود . این وزارت درساحهٔ صنایع نیز وظایف و پرو گرامهای را روی دست دارد .

در شماره آینده گفتگوی ما را با وزیر معادن و صنایع پیرا مو ن پلانهای انکشافی آنوزارت وپروگرام های آنرا در امور صنعت مطا لعه کنید .

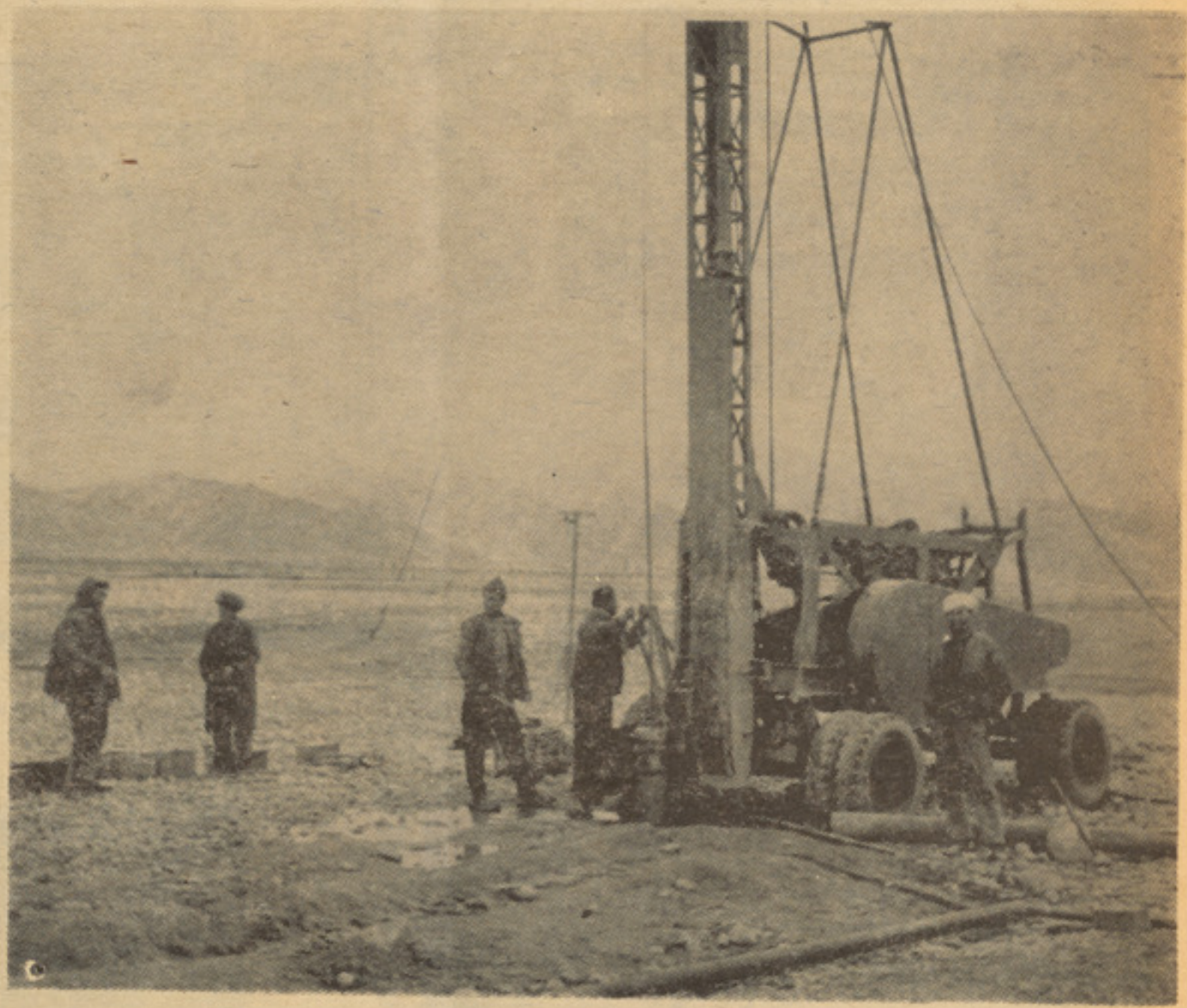

فعالیت گروپ برمه کار ی جهت استخراج طلای رسوبی

صفحه ٥٦

بقیه صفحهٔ ۲۰

معلم ثانی

درمنابع مذکور ضمن ارزیابی قبل الذکر تلاش بعمل می‌آید تاتعلیمات فلسفی فا رابی رابافلسفه غرب ومخصو صا با آموزشهای – مثالی افلاطون پیوند ارگانیل وانفکاك ناپذیر بدهند ، مقاله پرو فیسور شتر اوس درباه فارابی وافلاطون که بسال ۱۹٤٥ نشر شده ونیز نشرات سالهای ۱۹٤۳–۱۹٥۲ انستیتوت ویربورگ درباره فارابی وافلاطون ،دلیل این مدعا است.

ر. والتزر درقسمت دوم کتاب قبل الذکر خود ونیزدریك مقاله دیگر خویش متذکر میشود که او «فارابی» طورآگاهانه افلاطون رااستادخویش میداند ومیخواهد امکان تطبیق ایده های افلاطون را دایر به دولت ایدال، درشرایطزمانه خود،بدون هیچگونه تعد یل مرم نشان بدهد. »

که از همین قماش است یك قسمت اساس مطالبی که درآثارپرو فیسور را برت شموندو برخی انسیکلو پیدی‌های غربی بنظرمیرسد.

اینگونه نظریات را درباره فارابی چنین میتوان خلاصه کرد.

۱ – میخوا هند اورابحیث دانشمند ی که فقط دریك جهان مثالی میزیست وازفلسفه برای اثبات پندارهای غیر عملی ودوراز واقعیت خویش یاری میجوید ،اما باافکار طبیعی – علمی فاصله دارد ،تصویر نمایند وسپس با استناد به آنچه بوی نسبت داده‌اند درراه تامین مقاصد معین سود ببرند.

۲– میخواهند باپیوند دادن نه تنهافارابی بلکه سایر متفکرین نامدار شرق که دردوره او زیسته‌اند، باافکار اجتماعی – فلسفی اروپا مخصو صایونان قدیم وبا اسکولا ستیك قرون وسطای اروپا از استقلال اصالت واوریژینال بودن اند یشه های اجتما عی ، فلسفی شرق انکار نمایند .

بر اساس نظریه «غرب گرایی» که درقرن ۱۹ بوجودآمد گویا شرقیان قابلیت تفکر علمی واندیشه مستقل واستعداد سهمگیری د ر تکامل مدنیت جهانی را ندارند ،افکار و تصورات مردمان شرق کاملاباافکار دنیای غرب متفاوت است وگویا پندار گرایی در جسم وشعور وشخصیت آنان آمیخته است .دانشمند معروف لیوی بریولی سخن را تاجا یی میرساند که گویا در تفکرمردمان شرق حتی عاری از قوانین وقواعد منطقی بوده وهنوزدرمرحله ابتدایی وتکامل نیافته تفکر قرار دارد .

«باقیدارد»

بقیه صفحه ۳۳

خواب ترسناک

– خوکها !

وبعد در دلم گشت :

–چه‌سخت است که‌آدم « شریف سیاه » باشد !

وبعدتر به یادم آمد که خو د م «شریف سیاه» هستم . ز مز مـــه کردم :

– چه باید کرد ؟!

وغصه دلم را فشرد . به یـادم آمد که روز گاری « شریف سیاه » نبودم . به نظرم آ مد که شایدحالا هم « شریف سیاه » نباشم ولی‌چاره یی نبود «شریـف سیاه» بـو د م عکسم را بر شیشه ا ر سی میدیدم . با روی چار کنج ، پوست بلو طی تیره و بینی پخـچ و پهن . واتاق‌هم از من بـــو د . باعکسهای زنان بر هنه و نـــیمه برهنه . کمی احساس آ رامش‌کردم به دیوار ها نظر انداختم . تنها یك قسمت را دیده توانستم . هـــما ن قسمتی را که از بین بازار د یـــده میشد.

وبعد دربازار بودم . ما هی پـز کوچك اندام ز یر پایم افتاده بـود. میخواست ساق پایم را د نـــدا ن بگیرد و دندان هم گر فت . به نظرم آ مد که خوك کو چکیست که بـــا دندانهای تیزش می خوا هد کـــه گوشت پایم را بکند .

آ نو قت خشم عجیبی سرا پا یم را فرا گرفت.پیش خودم فکر کردم که « شریف سیاه » هستم، هستم. و لی چرا این خوك گوشت پا یم را بکند . خم شد م و بـادستها یـــم بلندش کردم . د هنش خون آلود بود . خون من لبها یش را سر خ ساخته بو د . خشمم بیشتر شد و انداختمش در گرایی پر از رو غـن جوشان واو فر یاد و حشتنا کـــی کشید .

بعد ، شعله های آ تش را دیدم که ز بانه میکشد .

نمیدانستم چه کار کنم ، مطمئن بودم که پو لیسها فرا میرسنـــد .

مردم هیا هو میکردند . شعلـــهٔ آتش سوی اتاق خودم میر فت. از ارسی دیوار اتاقم را دیدم. ز نان بر هنه و نیمه بر هنه را دیدم . از وحشت لرزیدم ، این تصو یر های دوست داشتنی میسوخت احساس کردم که همه چیزم را از دست می‌دهم . خواستم تو جه دیگران‌راجلب کنم. خواستم مر دم کمکم کنند .

فریاد زدم :

– اتاق من ! ... اتاق من ! ..

ولی فریادم بیهوده بودهیچکسی به‌کمکم نیا مد . کسی‌اظهارهمدردی هم نکرد آنو قت دویدم به سو ی اتاقم . اتا ق پرازدودبود. چشمهایم میسوخت و نفس کشیده نـــمی – توانستم .

به نظرم آمد که تا یك لحظه‌دیگر همهٔ عکسها نابود میشوند . کـنار ارسی آ مدم . خواستم ازمردم کمك بخواهم و نو میدانه فر یادزدم :

– همه چیز من میسوزد ! .. همه چیز ! ...

ولی باز هم کسی به کمکم‌نیامد. مردم در پشت شعله ودود خصما نه مرا می نگریستند . چند تاازعکسها را کندم .

– عکسهای همان قسمتی‌را کندم که از بین بازار معلو م میشدوخسته ودر مانده به پایین ر فتم .

به پایین که رسیدم ، همهٔ مـردم بسویم حمله کردند. به نظرم آ مد که تعداد بیشماری از ز نبو را ن به‌سویم حمله کـردند . خـوا ستم باکاغذهای‌دستم آنان را پرا گـنده کنم و فر یاد زدم :

– بروید ! ... دور بروید ! ...

ولی آنان نر فتند و پیشترآمدند. دیدم غلط کرده ام . ز نبورنبودند گرگ بودند . و از و حشت مو ی برتنم راست شد . کا غذ ها را به سوی شان انداختم و باز هم فر یاد کشیدم :

گر گها ! گر گها ی درنده !..

واز پیش شان گریختم . نمی – دانستم کجا بروم . ولی فکرمیکردم که باید بگریزم . گر گها قوله‌کشان از پشت سرم می آمدند . دو ید م و دویدم . خسته شده بودم . درین حال فکر میکردم که عکسها دیـگر نابود شده است . به نظرم آ مدکه همه چیزم را از دست داده ام .

ناگهان چشمم به دروا زه حما م زنانه افتاد . فکر کردم که در آنجا مصئوون خواهم بود . علاقهٔ عجیبی مرا به آنسو کشانید . به نظرم آمد که لحظهٔ کو تا هی از زندگا نـــیم باقی مانده است . به نظرم آ مدکه اصلا برای همین به جهان آمده ام که داخل حمام ز نانه شو م وداخل شد م .

و ناگهان دید م که حما م پر از گرگهای کوچك و بـزرگ است . مرا که دیدند ، به شدت‌قوله‌کشیدن را شروع کردند . چند تای شان به سویم حمله کردند و چند جایم‌را خونین سا ختند . بعد هم گر گهای دیگر از بیرون آ مدند . به شد ت به‌سوی شان‌حمله‌بردم ورا هی برای خودم باز کردم .

بعد ، باز هم به دنبالم بو دند و من به بام حمام ر فتم. از آ نجا به بام همسایه پناه برد م ، و لـی آنان ر هایم نمی کردند . از دنبالم می آمدند . و دیگر را هی نداشتم.

کنار بام استادم و پـــایین ر ا نگریستم . گرگها پوز هـا یشا ن را بلند گرفته بودند وباچشمهـای خشمگین و خون گرفته مرا مـی – نگریستند . به نظرم آ مد که‌تصمیم گرفته اند مرا بخو رند . فر یـاد زدم :

–ای گر گهای درنده !

به کنار دیگر بام دویدم . دیدم. چند تاگرگ قوی هیکل به سو یـم می آیند . غصه دلم را فشرد . یك بار دیگر به یادم آ مد که در ذنیـا کسی را ندارم ، هیچ چیزی ندارم. غصه دردلم چنگ زد . به یاذم‌آمد که عکسها هم نـابود شده است . گریه‌ام گرفت . آ هسته آهسته‌پیش خود گفتم :

– چه سخت است کـــه آ د م «شریف سیاه » باشد !

وباز هم شدید تر گر یستم .

به پایین نگریستم . گر گهـــا همچنان قو له کشان باخشم‌وغضب مرا مینگریستند . به نظرم آ مد که همیشه کنار بامی ایستاده بوده‌ام . به نظرم آمد که د یگر از استا د ن کنار بام خسته شده‌ام . به نظر م آمد که نمیتوان برای‌همیشه«شریف سیاه» بود . آ نوقت فریاد زدم :

– میخواهید مرا بخو رید ؟!

احساس کردم که گر گها بـــا خوشحالی سر هایشان را تکـــان دادند . فکر کردم که دیگر اتا قی هم ندارم . به نظرم آ مد که د یگر بام هم از زیر پایم نا پدید میشود . آ نو قت فریاد کشیدم :

– میخواهید مرا بخو ریـد ؟ ! بگیرید بخو رید !

و خودم را به کوچه ا ندا ختـم. در هوا غصه دلم را سخت مـی – فشرد . احساس تنهایی عمیق می‌کردم و در انتظار ر نج آ خرین‌بودم قلبم مملو از غصه بود . جهان‌سیاه میزد و من عرق کرده بودم . بـعد سیاهی تیره تر شد . باز هـــم تیره‌تر شد . و من در انتظار ر نج آ خرین بودم .

(پایان)

قابل توجه دانشمندان و هنر مندان کشور

وزارت اطلاعات وکلتور بمقصد مساعد ساختن زمینهٔ ایجاد انکشاف وتقدیر آثار علمی– تربیوی– ادبی– هنری– مطبوعاتی وتعمیم نتایج‌علوم درمیان ملت بلسان پښتو ودری به بهترین آثاریکه در زمینه های فوق بوجود آید جایزه میدهد .

سرایندگان– نوازندگان– شعرا– نویسندگان– ساینستسان– نطاقان نقاشان– هیکل‌تراشان– کارتونیست ها– روزنامه نگاران ودیگرهنرمندان همه میتوانند خودرا ویاآثار خودرا تااخیر حمل سال ۱۳۵۳ – شامل جوایز مطبوعاتی وکلتوری نمایند .

اداره جوایز مطبوعاتی و کلتوری وزارت اطلاعات وکلتورهمه روزه از ساعت ۹ صبح الی ٦½ شام برای اخذ آثار ومعلومات شما باز است .

تیلفون– ۲۰۸۵۳

بقیه صفحه ٤٢

سرگذشت دردناك...

از مدت کوتاهی فراموشم کردند . «ایزا دورا »لختی سکوت کرد و و بعد ادامه داد :

ـ فکر میکنم که اگر به جای دختران پسران را تربیت میکرد م شاید پیش من بر میگشتند .

فکر میکنم اگر پسران مرادوست میداشتند ، این دوستی شان ادامه مییافت .

در چشمهای بزرگش آتشی جستن گرفت وگفت :

ـشما «میتر ی» را د یده ا ید ؟ باید او را ببینید .

درین هنگام «میتری» پیانو نواز روسی به درون آمد و «ایزا دو را» گفت :

ـ فکر نمیکند که خیلی شیر ین است ؟ !

من درینجا نام اصلی این پیانو نواز را نمی نویسم ، زیرا شاید ازین کار خوششی نیاید .

اگر چه نمیدانم که او اکنون در کجاست . ولی‌هر وقت او راببینم بهش خوا هم گفت که «ایزا دورا » در باره او چه نظر داشت . زیرا بعد از آن بارها به من گفته بود :

ـشماو میتری مرا از کار ها ی احمقانه باز میدارید من تنهایی را تحمل ندارم وشمابه‌من نیرو میدهید که‌زندگی را ادامه دهم

ازین ملاقات‌مدتی نگذشته بودکه که‌یکی از روزنامه های فرانسه از قصد ایزادورا به خودکشی‌چیزهایی نوشت .

این خبر درحلقه های نـرو تمندان موضوع‌صحبت های درا ز قـرار گرفت اگر چـه بعدا روز نامه هـا نوشتند که خانم «دنکن» از دا شتن مقصد خودکشی انکار ورزیده است امابسیاری ازمردم بدین باوربودند که او براستی میخوا سته است ـ خودش را بکشد .

در باره خو د کشی ایزا د و را روزنامه ها مطالب بسیاری نوشتند روزنامه دیلی اکسپرس پای یـك تو لید گر فلم را که رکس انگرم نام داشت، به‌میان آورد .

براساس این روز نامه اومیخواست خودش راغرق کند.

مطابق خبر برخی از روز نامه‌ها ایزادورا ازیك مهمانی برآمده بودتا در یابد که‌چه مدتی درهوای سرد طاقت آورده میتواند ولی تخیل‌مردم بیدرنگ پای رکس انگرام وفضای هالی‌وودرا درقضیه داخل ساختند روزنامه‌های فرانسوی نیز فضای این مهمانی را سکر آور خواندند ، انگلیسی های که در هوتل من زندگی میکردند ،سر های پر موی شان را تکان میدادند وبه بروتهای شان دست میکشید ندومیگفتند .

ـقضیه آربوکل یا دتال هست

این مردما نی که باسینما سر و کار دارند... خیلی وحشتناك هستند .

خود ایزادورا رویداد این شب را برای یکی از مجله ها نوشت وگفت که‌درآن هنگام نزدیك‌آب میرقصیده که ناگهان پایش لغزیده ودر آب ـ افتاده است .

چند روز گذشت و من نامه‌یی از طرف یکی از آشنایان مشترکمان دریافت کردم . درین نامه از من خواسته شده بود که‌به استد یو ی ایزا دورا» بروم واز اودیدن کنم .

نویسنده نامه نو شته بود «ایزا دورا» کا ملا تنها ست.وی‌نمیتواند کاری بکند ، زیرا به هیچ چیزی اطمینان ندارد . اگر وقت دارید ،

بقیه صفحه ٤٦

روانشناسی و

و خصو صیات او میدانهای جد یدی را بر ر وانشناسی کشود .

روانشناسی که در این میدا ن وارد میشد می پر سید احمدکیست و چیست و چگو نه مشکلات‌ومسائل او با مشکلات و مسائل محمود فرق دارد .

وقتی روانشناسی‌وارداین میدان جدید شد تحقیق درمسالهٔ شخصیت اهمیت یافت در تحقیق شخصیت توجه ما نه تنها به جر یا نها ی کلی روانی معطوف است اماهمچنان به تر کیب این جر یان ها که فردی را از فرد دیگر مشخص می سا زد توجه ذاریم علم طبابت و بخصو ص آن قسمت که رودن طبا بت‌خوانده میشود در تو سعهٔمیدان‌روانشناسی به‌این سوی یاری کرد .

بقیه صفحه ١٧

جلوگیری ازسرمایه‌های فرهنگی

١٨ـ سکه طلائی قدیمه که به‌یك روی آن کلمه ویکتوریا به‌رسم‌الخط لاتین و بروی دیگر آن نیم تنهه یك زن دیده میشود یکدانه وزن(٢ر٦٠) گـرام .

١٩ـ سکه نقره ئی پنج هـزار دیناری سلطان محـمد علیشاه و مظفر الدین شاه جمله دو دا نـه.

٢٠ روبل یادگار روسی نقره‌ئی که دریك روی آن سنوات ١٩١٣ ـ ١٦١٣ خوانده میشود یکدانه .

٢١ ـ مسکو کات مسی قبل از اسلام که یکی آن مربع شکل ویکی آن خیلی کو چك میباشد جـمله چهار دانه .

٢٢ـ سکه نقره‌ئی بزرگ دا رای رسم الخط نا معلوم شاید آرامی باشد یکدانه .

٢٣ـ سکه بزرگ و ضخیم مسی اسلامی که کنار های آن شکسته و پریده گی دارد یکدانه گر چه آ ثار دیگر نیز تشریح شده و لی نسبت ضیقی جا از آن صرف‌نظر مینمائیم.

مجسمه های مختلفه که تو سط‌پولیس بدست آمده

بقیه صفحه ٢٩

بدتر ازمرگ

لازم بود پدرش راهشدار بدهد واو را از شبیل وانگلیسها برحذر دارد. ولی قبل از هر چیز برای انجام چنین کـاری لازم بـود، پـلانی تهیه‌کند چه‌درحال حاضر شبیل او را در اتا قی که در و پنجره ها یش آهنی بود، تو قیف کرده و مر د یکه غذای اورا می‌آورد نیز سرتاپـا مسلح بـود. معهـذا ازاینکه اوحتی چارگوشهٔ آن منزل وموقعیت آنرا درشهر لندن نمی دانست، پـروایـی نداشت زیرا اورا برای یك‌زندگی پر تحرك تربیه کرده‌بودند. تنهاوتنهاازشبیل می‌ترسید ازینجهت تصمیم گرفته بود تاوقتیکه اینمرد از سرراهش کنار برود، صبرکند.

سلینا ساعتها کنار پنجرهٔ آهنین ایستاده ازخلال سینجها ی پولادین، حیاط آن خانه‌را تماشا کرد. پیش ازصرف طعام فرصتی کـه درانتظار ش بود خودرا نشان داد. شبیل در حیاط دیده شد که‌بطرف یك اتو موبیل رفته درآنرا کشود وسوار شد و لی قبل ازسوار سر بلند کرده نگاهی به‌پنجره یی که‌سلینا پشت آن ایستاده بود، افگند. اما سلینـا بسرعت خودرا عقب کشید وشبیل هم حرکت کرد وبیرون رفت .

سلینا بی سرو صدا بفعالیت آغاز کرد. پطلون سیاه وکفش پـلا ستیکی‌خودراپوشید. بیاد آورد نخستین روزی که باکریج روبرو شد همـین هارا دربرداشت . همچنان یـاد صحبت عربی کریج وخنده اش بسوی او در خاطرش زنده شد. دستکول خودرا بازکرد. گردنبند طـلای خودرا ازان بیـرون آورده بگردن آویخت و دالر هارا نیز در جیب‌های خود جابجا کرد. بعد بز نجیر طـلا یی کـه طـلا های مسکوك دران نصب شده بـود، نگاهی افگند . زنجیر مستحکم و مقاو مـی بود.سلینا آنرا در دست خود گرفته و بعـد دستمالی روی آن کشید تادیده نشود . بعد مثل هر موقعیکه طعام می خورد، پشت‌بسوی درگشتانده با وضعی متفکر روی یك چوکی کنار یگانه میز ا تـاق نشست و منتظـر مـاند.

همینکه صدای گردش کلید را در قفـل درشنید ،یکبار دیگر زنجیر طـلای خود رادر میان انگشتانش آزمود . محافظی که‌طعام اورا آورده بود، یك سیاه پوست قامت کوتاه بود که در دستش پطنوس غـذا دیده می شد . آمد وبالای سر سلینا ایستاد وبعد از آنکـه گفت :(وقت طعام است) خم شدتاظرف غـذا راروی میز قرار بـدهـد. سلینا جـو ا ب داد.

ناتمام

بقیه در صفحه ٤٥

بوضع خانه...

است که‌آنها نیزدراینمور د سهمی راایفا میکنند. امابهر حا ل عا مل مو ثری که تصمیم میگیر د و خط مشی افراد را درخانه تعیین میکند وجودشخص شما ست. وباز هم شماهستید که محیط خانو اد گی رادرجهت نظریا ت خود تغییر و پرورش مید هید وبالاتر از همه با طرزرفتار خود نمونه ای بر ای سایرین می باشید).

برای آنکه مرد ی بتواند د ر نهایت کفایت ولیا قت بانجا م‌شغل وحرفه اش بپر دازد وجودتسهیلات وشرایطی از این قبیل بر ا یش ضرور یست:

استراحت واقعی :

اعم از اینکه مردی بکا رش‌بسیار علاقمند باشد یانبا شد در طی روز وساعت کار باید یکمقدار ناراحتی هاوهیجانا ت را متحمل گر دد.اگر وی‌موفق شود این استها با ت و فشار هارا در خانه از دو ش خود بردارد واز لحاظ جسمی‌وروحی درمحیط امنی تمد داعصا ب و تجدید قواکند، طبعا روز بعد قادر خواهد بود کا ملا مسرورو با نشاط سرکارش برود .

نظم وپاکیز گی:

اکثر مرد ها زند گی دریك چادر وخیمه مرتب و آراسته رابر زندگی درخانه قشنگ ولی نا منظم ترجیح مید هند.

غذاسر وقت حاضر نیست . ظرفهای صبحانه هنو ز نشسته باقی است .کثافا ت اینسو وآنسو پراگنده است و تخت خوا ب‌آشفته است...

اینها وعلا ما ت دیگر ی‌که‌حکایت ازبی نظمی ولاابالی گر ی یابی حالی‌زن خانه میکند . چیز های است که مردرانا آرام نمو د ه و ازخانه گریز ان میسازد .

بقیه صفحه ٤٤

طرز صحبت کردن

سر بد هید وکلما تزشت و نا مطلوب نثار ش کنید .

زیرا این‌طرزسخن زدن شخصیت تانرا نزد اوخرد میسازد. و اگردر مجلس هستید میل‌داریدرشته سخن رابدست بگیرید ، باید مو قع صحبت کردن زیاد از خو د تعریف وتمجید نکنید بر ای اینکه دیگران ازین گونه صحبت کرد ن خسته میشوند.

اگر میخوا هید که صحبت تانرا همه‌گوش کنند بایدسخنانی دلچسپ ارایه نما یید اما باید به‌دیگران نیز مجال صحبت کردن رابد هید و در صورتی که تصاد فی جمله بی‌ر بطی ازدهان تان خارج شد حتمامعذرت بخواهید.

پس تجربه ثابت کرده است افراد یکه خوب‌صحبت میکنند در بعضی موارد مو فقیت هم نصیب آنها میشود .

(ملالی هما فضلیار)

بقیه صفحه ٤٤

جلوگیر ی از ...

زردآلو- آلوی سیاه کند ها ری - خربوزه.

ویتا مین (ب مخلوط) بین این گونه‌سبز یجا ت و میوه جات وجود دارد:

سیب -نخود- کا هو- عد س پنیر- شیر -زرد ه‌تخم مر غ - انجیر- زرد آلو.

مو هم مثل یك مو جود زند ه، تغذیه ورشد میکند و میمر د .عمر مودرحدود .١٥ روز است .وقتی که این‌سن طی شد، مو می ریزد واگر پیازچه موسالم باشد، یك مو ی - دیگری بجای آن رشد میکند وا لی طاسی عارض انسان میگر دد .

بقیه صفحه٦٠

آغاز نیک در ...

فراهم میشود با ئیست تا حد امکان مشکلا ت را از سرراه خود دورسازند.

مبصر ین ابراز عقیده کرده اند که‌بدنبال موافقت سوریه‌واسرا ئیل درمورد عقب کشید ن قوامذاکرات مر بو ط آن‌تحت نظارت‌انسیوسیلا- سو قوماندا ن قوای اضطر ا ر ی ملل متحد ازشرق میانه صو ر ت میگیرد وبه تعقیب آن راه بر ا ی مذاکرا ت صلح ژنیو باز میشو د که درین حالت سو ریه هم د رین مذاکرات اشترا ك خواهد کرد باید گفت که سوریه در آغاز مذاکرا ت صلح‌شرق میانه در ژنیو خود داری کرده بو د.

انیس

ژوندون

مسؤول مدیر :

نجیب‌الله رحیق

معاون روستا باختری

ددفتر تیلفون : ٢٦٨٤٩

کور تیلفون ٣٢٧٩٨

مهتمم علی‌محمد عثمان زاده

پته: انصاری واټ

داشترالا بیه

په‌باندنیو هیوادو کښی ٢٤دالر

دیوی گنی بیه ١٢ افغانی

په کابل کښی ٤٥٠ افغانی

دولتی مطبعه

بقیه صفحه ۴۳

نقش تاریخی آریانا

گرد ،صبغهٔ نوینی پیدا کرد که‌درتاریخ فرهنگی مابنام مدنیت یونان و باختری (گریك وبا ختر) معروف است. که آثاران بشمول سکه های سلاطین سلاله های این دوره در خلال حفریات وکاوشهای باستا ن شناسا ن ،ازمناطق باستانی افغانستان بدست آمده وآذین بخش موزیم کا بل شده‌است .

دورهٔ گریك وبود یك باورودکیش‌بودایی ومدنیت بودیسم در افغانستان‌وآمیز ش خصوصیت‌های‌مدنی‌وفرهنگی آن با خصوصیت مدنی و فرهنگی دوره گریك و باختر ایجاد عصر نوینی را سبب گردید که بنام دوره گریك و بودیك یاد میشود .

مشخصات این دوره در مناطق تا ریخی افغانستان بوفرت‌یافت‌میشود زیرا‌پژوهندگان وکاو شگران از بد و آ غا ز تا امروز در زمینه های همین دوره وقف گردیده‌است وساحه مدنیت دوره‌مزبور از نو بهار بلخ تاهده جلا لآباد واز حوزه ارغنداب تا آی‌خانم انبساط داشت ،که مشتمل به‌بامیان وسر خ کو تل ، تخت ر ستم ، بگرام‌و کاپیسا ، خم زرگر وهده وکابل وغیره‌بودو حالا باستا نشنا سا ن ظواهر وشواهد این مد نیت را از ز یر خا کتوده های تاریخ کشف کرده اند. آثار کتبی که ازیك‌سموج بامیان کشف گردیده مبین وجود کتابخانه های بودایی در افغانستان است .

شیوه‌های هنری و ادبی دوره بیشتر از همه صبغه مذهبی داشته ودر پیرا مون‌مذهب بودسیم میگردد زیرا نحوه تفکر هنرمندان آنرا روشنتر می‌توان از مشاهده مجسمه های بودا درك کرد، آنها فر یحه واسلوب هنری خود را درتبارز دادن بودا در موقف های مختلف ، بکار بردند و در خلال این تلاشهای سود مندانه خود . عقیده وایمان هنر مندانه خود را واضحتر ثابت کردند.

هنر مندان دوره گریك ولودیك غایه‌و هدف را بوسیله هنر آمیخته با ایمان‌ابراز نمودند ودرین راه بزرگترین و آخر تر ین نیروی هنری خویش مورد استفاده قرار دادند ، سبك معماران ، مجسمه سازی ، نقاشی ، ادبی و غیره شیوه های هنری‌این دوره از آثار بودای آنها که از زیرخاکتوده ها دستیاب گردیده است نمودار است ودر حقیقت ره آورده یکدوره مدنی وفر آوردیك زمان تاریخی کشور ماست . این تمدن به مرور زمان سیر تکامل خود را پیمود که سرانجام به اقشار مختلفی انقسام یافت ، تااینکه ورود اسلام توسط فاتحین عرب با این تمدن خاتمه داد .

نسل نجیب و اصیل آرین در دوره‌های مختلف مد نی از بد و استقرار و تمرکز شان درباختر تا ورود فاتحین اعراب . در زمینه های هنر ، ادب ، کلتور و فرهنگ سیاست و اقتصاد، گامهای موثری به جلو برداشته و شا هکاری ها ی نمودند که تا امروز زبانزد تاریخ است و از مفاخرارزنده تاریخی ما محسوب میشود .

بقیه صفحه ۱۱

آیاهالیود تابع...

اولریش شو مونی،، یو هانس شاف اندکه کار های هنری خودرا باهمین موج آغاز کرده اند واز این طرز کار ورو ش خودبیدریغ و بکمال استقا مت پشتیبا نی مینمایند که اینان گذشته از اینکه یك تعداد محدود رژیسو ران آلما نی را بخود جلب‌نموده اند یك تعداد رژیسو ران وستارگان فلمسا زا ن سینما ی - هالیود نیز با اینان ملحق شده وبا این گرایش میخوا هند فلم های بوجود بیاورند که از شیو ه‌متعارف وفرسوده و کلیشه یی هالیودفاصله داشته باشد که‌از جمله ستار گان (ماکشمیلان شل و را کو یل ویلش) رامی توان نام برد.

دکتور ولف شو راس مردپنجاه وپنجساله آلمانی که اخیرابحیث رئیس اتحادیه نهضت گرا یا ن سینمای آلما ن انتخا ب‌شده است یکی از آنجمله پرو دیو سر هایست که‌ظرف بیست وپنجسا ل اخیر که آنرا دوره بحران آلما ن می گویند ازتلا ش دراین دایره مضایقه‌نکرده وپیوسته برای انطفای‌ذو ق خود به علاقه مردم‌فلم تهیه وعر ضه کرده است.

این‌مرد ازسا ل۱۹۴۷ تاسا ل - ۱۹۶۲ درحدودبیست و شش فلم طویل پرود یوس وعرضه نموده که ازجمله فلم های(شب زنده دار ، کوره‌آتش، آسمان بدو ن ستاره و مونپیتی) رامیتوا ن در جمله پرودیو س های‌ارزنده این مردقبول کرد.

(دکتور شوار س) بر ای تلویزیو ن ازسا ل۱۹۶۳ باینطر ف درحدود چهل ویك فلم سا خته است که درآن پرنسیپ خاص خود را ازنظر نیندا خته است .

اوبحیث رئیس اتحادیه نهضت گرایان سینما ی آلما ن از اینکه سینمای متعارف آلمان شکسته شده واکنون دریك مر حله کا ملا تازه وجدیدی واقع شده که طر فدارا ن آن‌روز افزو ن می‌باشد خیلی خوشحا ل‌بوده وتوام بانظر د یگر همکاران عقیده دارد برای‌هنر آلمان زمینه مساعد تر و پیش رو نده تر ارزنده تر وعام پسند تر از این به وجود داشته ونداردونخوا هدا شت بهتر است با اراده متین این هدف تاآنجاییکه فر صت است وامکانات اجازه مید هدتعقیب و دنبال شودتا تمام سینما های‌جها ن به گرا یش سینمای آن ملحق شو د.

بقیه صفحه ۲۵

نجوم واحکام نجوم

پایین تر است و بر جی که بعد از برج دو می واقع است ازآن هم‌پایین تراست و بر جی که بعد از آن قرار دارد و فاصلهٔ آن با برج طا لع دو برج میبا شد در ست در سمت القدم ما در آن سوی ز مین میباشد از طرف دیگر برجی که قبل ازبرج طالع طلوع کرده است ، در ا فق مشرق بالاتر از برج طالع واقع‌است و برجی که ازآن هم پیشتر طلو ع نموده از آن بالاتر و سو مین برج پیش از برج طا لع از آن هم بالاتر و درست در بالای سر ما قراردارد.

بطور مثال اگر برج حوت‌درحال طلوع باشد ، برج جو زا در ز یر ز مین و در سمت القدم ما وا قع خواهد بود و برج قوس که سومین برج قبل از طالع است در وسط آسمان و در سمت الراس ماخواهد بود وبرج سنبله که‌شش برج باآن فاصله دارد غروب کرده است یا در حال غروب می باشد .

منجمان احکامی برج طالع راوتد طالع ، برجی راکه درحال غر وب است و تد غارب ، بر جی را که در زیر ز مین است و تدالارض‌وبرجی راکه دروسط آسمان است و تد السماء می نا مند و در کار های مربوط به احکام نجو می برای ا ین چهار وتد تأ ثیراتی قا ئلند.

آنان برای تعیین وتد ها و بطور کلی تعیین موضع هر ستار ه از لحاظ تقدم وتاخر طلوع وغرو ب زایجه ای میکشند که نمونهٔ آن در صفحه ۲۴ همین شمار ه بنظر شما میرسد.

زایجه دارای دوازده خانه است خانهٔ اول همانست که‌و تد طالع درآن نوشته شده‌وما فرض کرده‌ایم که‌طالع‌مولود یست که‌درموقع طلوع برج‌حوت‌ازسمت‌مشرق‌بدنیا آمده‌است علامت (یا) بدون نقطه رمز بر ج حوت است ،خانه دوم به‌بر جی تعلق دارد که بعد از حوت طلو ع میکند ومیدانیم که حمل است ، علامتی که شبیه به عدد چهار یاغین کوچکی است‌و در نجوم معنی صفر را میدهد ،نشانهٔ حمل است ،خانهٔ سوم به‌برج ثور متعلق است والف علامت آن است ،خانهٔ چهارم هم‌از جوزا ست که در وقت طلوع حوت در زیر زمین‌قرار دارد ونقطه علامت نجومی آنست‌که در خانهٔو تدالارض دیده میشود وبهمین ترتیب سرطان باعلامت سر حرف ح در خانهٔپنجم اسد باعلامتی شبیه به عدد چهاردر خانه ششم ،سنبله با علامت ه در خانه وتد غارب یاخانه هفتم، میزان با علامت (و) در خانه هشتم، عقرب با علامت (ر) در خانهٔ نهم ،قوس با علامت ح‌درخانه وتدالسماء یا خانه دهم ،جدی با علامت (ط) در خانه یاز دهم ودلو باعلا مت یاء معکوس در خانهٔ دوازدهم نوشته میشود .

منجمان احکامی با مراجعه به تقویم رقمی یابوسیله اسطر لا ب یا بکمك قلم‌و کاغذ ومحا سبه این‌را هم معلوم میکنند که در ساعت تولد نوزاد که در زایجهٔ مفروض ما بطالع حوت است هر یك‌از سیارات در کدام برج ودر چندمین درجه یا دقیقه آن برج میباشند ،آنرا هم در خانه همان برج ثبت‌میکنند، طوریکه درین زایجه دیده میشود که درخانهٔ طالع برمز نو شته شده است عطارد ،۱۶ درجه وپنج دقیقه یعنی عطارد در حوت ۱۶ درجه و۵دقیقه است یا در خانه سوم بر مز نوشته شده است قمر ۶ درجه و۵۹ دقیقه یعنی قمر در ثور ۶ درجه و۵۹دقیقه ست ودر خانه ششم از بودن مریخ در برج اسد ،درخانه هشتم ازبودن زهره در برج میزان ،در خانه نهم

بقیه در صفحه ۶۱

د۱۷ مخ پاتی

دتیاتر تاریخ

پەغیرکی خانله ټاکلی او بیل خصو صیات درلودل نو زمونږ په هیواد کی تیاتردخپل وخت دشرایطو مطابق ډیری مرحلی تیری کړیدی چی هری مرحلی یی خا نته ټاکلی اوبیل مشخصات درلودل.

خنگه چی لیدل کیږی زموږ په گران هیواد کی اوس تیاتر دخپل خوان جمهوری نظام دمترقی اوملی ارزښتونو په غیرکښی ویول خوانی اوحساسی‌مرحلی تەراکیښوتی دی، پدی معنی چی اوس افغانی ټولنه دخپل خوان او متر قی جمهو ر ی نظام دمترقی ارزښتونو په غیر کی دژوندانه په ټولوچارو کښی دودی او تکامل یوی حامی اوژوندی مرحلی ته را داخله شویده پکارده چی‌زمونږ ټول حرکات دافغانی ټولنی دعینی شرایطو سره سم او پر واقعیاتو بناوی زما مقصد دادی چی یو لیکوال او هنر مند ته لازمه‌ده چی‌دخپلی ټو لنی ژوند حقایق درك کړی‌او بیایی نو دتیاتر په زړه کی په خپلو هنری نمایشونو کی په هغه ډول خلکوته وړاندی کړی چی‌رښتیا هم‌دخلکو هنری تنده‌پری‌ماته شی. زماپه عقیده که چیری افغانی هنرمندان اولیکوال دخپلی ټولنی داصلاح او بهبودپه هیله نوموړی لبت اصل په نظرکی ونیسی زه ایمان لرم چی نور به‌هم دافغانستان‌په جمهوری هیواد کی دتیاتر هنر مخکښی‌ولاړ شی، هنر مندان او لیکوال به خا مخا ددی سپیڅلی او لس په زړونوکی ځای ونیسی اودتل دپاره به یی قدر کوی اوپه احترام به ورته گوری .

نورالمی چی په پوره صداقت، ایمانداری، ایثار او فدا کار ی د خپل جمهوری نظام دمترقی ارزښتونو او کړن لاری په‌سیوری‌کی دخپل ملی هنر اوتیاتر دپیشرفت اووړاندی تگ په برخه کی شیه او ورځ کار وکړواو پدی لاره کی دهیڅ ډول ستونزو اومشکلاتو خخه ځانونه ونه ژغورو. «پای»

بقیه صفحه ۶۰

نجوم واحکام نجوم

از بودن مشتری در برج عقرب ،در خانه وتدا لسماء یا خانـه دهم از بودن زحل در برج قوس با تعیین درجه ودقیقهٔ هر کدام یاد شده‌است که انشاء الله بعد از آشنائی با خط مخصو ص‌نجومی معنی ومقصو دهر کدام واضح خواهد شد .

منجم احکامی پس‌از تنظیم‌زایجه از یکطرف منسو بات هر خانه راو از طرف دیگرنظرات‌وروابط سیارات را با یکدیگر که در زایجه نشان‌داده شده است درنظر گرفته حکم‌نجومی خودرا بیان میکند وناگفته نما نـد که معمولا در زایجه چیز های‌دیگری از قبیل سهم السعا ده وسهم‌الغیب وغیره نیز نوشته میشود که آن نیز از نظر های مهم است وتوضیح آن ها بعدا بعرض خواهد رسید .

تفصیل منسو بات خانه واحکام سیارات ونظرات آنها در شما ره آینده تقدیم میشود . (ناتمام)

اظهار امتنان

ښاغلی سید محمد سرور

از ینکه ښاغلی سید محمدسرور (هاشمی) رئیس گروپ توزیع‌تذکره دولت جمهوری در حوزه (۱۰) کابل بمقابل مرد م‌از رویه شریفانه وپاك کار گرفته وبمرا جعین کمال رعایت قانونی واخلاقی مینما ید ما یـان اهالی ووکلای گذر مراتب امتنـان خود را بمقام محترم وزرت داخلـه وښاغلی مو صوف واعضای آن‌تقدیم داشته دوفقیت عموم‌اورگان دولتی را تحت قیادت قاید بزرگ مـلی ښاغلی محمد داود رئیس دو لـت‌ونظا م‌نوین کشور عزیز ازبار گاه خداوند بزرگ تمنی داریم .

بقیه صفحهٔ ۳

پوهاندنوین

دموزیمو نو لوی مدیرښاغلی علی‌احمد معتمدی او د اطلاعاتو او کلتور د وزارت د تحریراتو مدیر ډاکتر محمدظاهر صدیق پدغه سفر کی له پوهاند نوین سره ملگری دی .

یو بل خبر وایی چه پوهاند ډاکتر نوین دکب‌لسم ورځ‌دهند دپوهنی او کلتور له و زیـر پروفیسر نورالحسن سـره وکتل او د لرغون پیژندنی ، ارشیف ، موزیم ،کتابتونوا، موسیقی په برخو کی یـی افغا نستان او هند د همداری په باب خبری وکړی .

بقیه صفحه ٤

اتحاد بخاطر اعتلا

شرایط نا مساعد گذشته برا ی‌جوانان مجال نمیداد که سهم فعال در امور مهم و حیاتی کشور داشته‌باشند ولی امروز قاید ملـی ما و بنـیـان گـذ ا ر ر ژ یـم‌جمهوریت در افغانستان برای پیش رفت ، اعـتلا و سعـادت کشور ،نقش جوانان را مفید و موثر مـی خوانند.

تجربه گذشته نشان‌میدهد که تفرقه‌افگنی‌ها، محض بخاطر بهره برداری شخصـی و گـروه مـحـدو دی‌صـورت گـر فـتـه اسـت کـه نتیجه آن بطور کامل باعث پسمانی‌وبروز بسی مشکلات ونابسا مانی ها شده است . این درس بـرای‌جوانان بااحساس که درك صحیح از اوضاع کشور خویش دارند ،می آموزد که چطور با هم متحـد شوند و در برابر کسا نیکه تخـم‌نفاق و پراگند گی در بین مردم می افگندند ، متحدانه مبارزه کننـدجوانان ، برای ساختن یك جا معه مسعود و آرام نقش بسزایی دارندکه درین راه بایست بطور آگانه و تشخیص درست شرایط و واقـع‌بینی به پیش بر وند زیرا حر کت هوشیارانه جـوانان و تـمام مردم‌وطنپرست است‌که‌در تسریع‌آهنگ رشد اقتصادی ، انکشاف فرهنگی‌و زدودن نابسامانی های اجتما عی نقش عمده داشته و این حرکـت‌بسود اکثریت مردم افغانستـا ن است .

بقیه صفحهٔ ٤

حسن همجواری

اکنون که روابط دوستی و حسن‌همجواری بین افغا نستان و اتحاد شوروی به پنجاه سومین سال خودمیر سد یقین کامل مو جود است که در آینده بازهم این روابط‌حسنه‌ونیکـو بیـن دو کشـور دوسـت افغا نستان و اتحاد شوروی بـا استحکام هرچه بیشتر ادامه یافته‌و پایه های دوستی بین دو کشـورعمیقتر شود .

بقیه صفحه ۲۶

عواقب ناشی از یک حادثه

ـ «از بدن قاتل خون ریخته است ؟»

ـ « صرف چند قطره . اما همین چند قطره جلب نظر کرد وهمه را متوجه حقیقت ساخت .»

ـ «اما ...» واین باخود اندیشید، آیااین ممکن بود ؟

احیانا گفته پولیس جنایی صحت‌میداشت، این موضوع می توانست چیزی را اثبات‌کند؟ جوی دوباره سوال کرد :

ـ پس اوکه غرق در خون بود .حتی پیراهنش از خون دیده نمیشد ، شما چطور متوجه قطرات خون بیگانه شدید !»

ـ «آقای واین ، شما موضوع را ازکجا می دانید . من تصور می‌کردم که شما شریك خودرا پس‌از بروز حادثه دگر ندیده اید ؟»

ـ من...» واین دستپاچه شده بود. اما برخود نهیب زد عاقل باش ، او اثباتی‌علیه تو ندارد .آنگاه در جواب پولیس جنایی‌گفت:

ـحالا تصور میکنم ، من اورا پس از اتفاق افتیدن حادثه موتر دیدم ـ اما صرف برای یك لحظه ـوآن وقتی بودکه جسدش‌را به موتر امبو لانس بالا می‌کردند .»

ـ بلی ،هوم ...» مامور پولیس‌سگرتی برای خود روشن کرد واظهار داشت :«ممکن است ،اما خونی‌که من ازان حرف میزنم،خون شما بود آقای واین ـ خون از گروپ «ب» است : در حالیکه گروپ خون جو کنوی «آ» بوده .»

ـ خوب ، پس آن قطره خون مربوط بمن بوده واین چیزی را ثابت می سازد؟ گروپ «ب» خون بد بختانه بیحدزیاد است.همینطور نیست ؟ وشما از سرویس عاجل یك‌شفاخانه حرف می‌زنید .

جایی‌که با هر دست زدن به یکنفر یایك‌شی لکهٔ خونی باقی میماند !»

ـ « صحیح گفتید. ماهم طبعا ابتداعین اندیشه شما را داشتیم .

امکان داشت یکی از مریضان سرویس عاجل که جو کنوی را خوب می شناخته،درشام شنبه‌که فردای آن یك شنبه بود ، تصمیم‌به کشتن جوگرفته است .

این تصور بسیار بعید به نظر می رسید .ولی ماپس از آز مایش به صحت آن‌اطمینان حاصل کردیم . در مدتی که شما وشریك شمادر سرویس عاجل به روی میز های‌معاینه قرار داشتید، جمعا ۱۵ مریض درآن سرویس موجود بودند . پنج‌تن ایشان از زخمهای مختلفی‌که در بدن داشتند ، خون ضایع می کردند . شما وشریك تان‌هم جزء همین پنج نفربودید بایك دختر که اوهم به‌اثر یك سانحه اکسیدنت موتر زخمی شده بود،یك‌مرد که‌در اثریك زدو خورد دریك کاباره زخم برداشته بود ، یك خانم که به‌اثر سقط جنین به سرویس عاجل شفاخانه منتقل شده‌بود،در آنجا تحت معالجه قرار داشتند .

بقیه مریضان به اختلال سیستم دوران‌خون تسمم به‌اثر اهمال یاسهو، شکستگی‌استخوان بدون زخم خارجی دربدن مصاب بودند،ماخود بدنبال این امکان افتیدیم که امکان داردیکی ازاطبا یانرس‌ها دست‌خودرا خون‌کرده‌وقطرات خون ازمحل بریدگی بدن داکتر یااحتمالانرس ریخته است . اما این تخمین ما منفی بوده.ودر نتیجه همین پنج‌زخمی‌که ازبیرون واردسرویس عاجل شده بودند . مورد شك ما قرارگرفتند.»

ـ واما پنج مریض، یك‌مریض نمی‌باشد.»

مامور پولیس جنایی سرش را تکان داد: «کنوی و خانمی‌که سقط جنین کرده دارای گروپ خون«آ» بودند . آن دختر زخمی‌گروپ خون «آ.ب» داشت وآن مرد دگر که درجنگ بار با کارد زخمی شده بود ، گروپ‌خون‌صفر دارد. »

ـ اما شما بخود بسیار زحمت دادید.»

مامور پولیس شانه هایش را تکان داد: «برای همین‌کار معاش می‌برم . بهرحال به موضوع خود برمی گردیم: از تمامی مریضان کسی‌که در اتاق سرویس عاجل وجود داشت تنها شما بودید باگروپ خون «ب» وداکترها گفتند که ریزش خون از زخم شما زمانی‌بند آمدکه آنرا بخیه زدند .»

واین از پشت میز تحریر بلند شدو با عصبانیت در اتاق شروع به قدم زدن‌گذاشت: «سائر پولیس های شماهم مثل شما به‌تمام آنچه‌گفتید اعتقاد دارند . چطور ؟ خوب،من اقرار می‌کنم‌که خون واضحا از من بوده‌است وهم اعتراف می‌کنم که اگر شما یك‌مساله‌مهم را از نظر بیندازید ، این حقیقت در موردمن صدق میکند ، من‌باجو کنوی یکجا درین‌حادثه پیچیده بودم !

ماهردو درسیت جلوی موتراوقرار داشتیم پس از بروز حادثه ممکنست خون از زخمهای من به روی پیراهن او یا هرجایی که‌شماپیدا کردید ، چکیده باشد !»

آنها اکنون درنقطه نهایی تحلیل و تجزیه خود رسیده بودند .

در حالیکه آنها از فاصله یك میزکه بین شان حایل بود همدگر را بانگاههای متقابل وزن می‌کردند ، هردوطرف میدا نستند که سرنوشت آنهارا برای اتخاذ آخرین تصمیم درین لحظه باهم مواجه کرده‌است .تنهاوصرف برای همین لحظه قاطع روبروی هم قرار داده است .

مامور پولیس ازجایی‌که نشسته بود.بلند شد . چهره اش افسرده می نمود ، وضمناً احساس همدردی ازان مشهود بود . او خطاب به‌واین گفت :

ـ « شما هنوز نمی دانید ، خونی‌که من ازان صحبت می‌کنم نمی توانست درالنای بروز حادثه یاحتی در موتر امبولانس به‌روی بدن جوکنوی فرو چکد .

مالکه های خون را به‌روی بنداژی کشف کردیم‌که دور صورت وگردن جوکنوی در شفا خانه پیچیده بودند .

می فهمید چه می‌گویم ؟ ـبه‌روی بنداژ کنوی ! داکتری که متوجه مرگ کنوی شد قطرات خون را هم‌او فورا کشف کرد .وهمین موضوع سبب شد که داکتر ها رابه تحقیق وتجزیه خون وا داشت .»

صدایی از گلوی واین خارج شدکه‌شبیه به یك ناله بود .

ـ« این خون می توانست صرف وقتی‌فرو چکد که زخمهای جوکنوی بابنداژ بسته شده بود .»

آقای واین ، پس این قطر ات خون می توانست از شما باشد ،زیرا وقتی شمابه‌روی جسد اوکه درحال اغما افتیده بود خم شده، بالش رابه روی دهان وبینی اش قرار دادید، برای کشتن شریك تان ، خودرا به روی‌اوخم کرده و بالش‌را فشار میدادید، درست درآن لحظه خونی از زخم شما به روی بنداژ چکیده است ، وبه همین دلیل من شمارا به اتهام قتل وجنایت توقیف میکنم وآقای واین‌بشما خاطر نشان می‌سازم که هرچه شما بعدازین بگویید ...»

ختم

د۵۳مخ پاتی

سپین صدفونه

اهمیت نلری، دغه راز عقیده، بیخی اشتباه‌ده او باید ډډه ورڅخه وشي. ځکه چه ماشوم څه نا څه لس کاله له‌دغو غابښونو څخه استفا ده کوی او خرابوالی یی نه یوازی دجسمی ناروغیو لکه مفصلی رما تیزم او عفونتونو سبب کرځی بلکه روحی پلوه هم ماشوم ته سخت زیانو نه رسوی . خراب او لویدلی غابښونه تل دماشوم دفکری ناراحتی سبب‌او په‌ده پوری دهمزولو ماشو مانو د خندا وسیله ده .

که دکوچنیوالی غابښو نه چنجن شي، باید په هماغه لومړیو مرحلو کښی تر معالجی او تداوی لاندی ونیول شی . ځکه چه دغابښونو تر ایښوو پوری‌دغابښونو دناروغی‌وړاندی تګ حتی له‌معالجی څخه ورو سته کله کله دمزمنو عفو نتو نو اود غابښونو دکڅوړو دپیدا کیدو سبب کیږی اود اصلی غابښ ریښی ته زیان رسوی. دکوچنیوالی د زیاتو غابښونو ایستل د دایمی غابښونو ساختمان اوجوړښت ته‌زیان پیښوی اود دی کیږی چه کاږه واږه راووزی .

کلسیم او ویتامین (دی) دغابښونو دټینګوالی دپاره ضروری‌ده‌اودډاکتر په سپارښت سره باید دماشوم په غذایی رژیم کښی زیات کړی شی دښارونو په چښلو اوبو کښی له نیم نه تردوه میلی ګرامه پوری د فلور زیاتول په سلو کښی تر اویا پوری دغابښونو چنجی خوړل کموی او دغه لږه اندازه هیڅ راز ناوړه پیښه منځ ته نه راوړی .

بقیه صفحه ۵۱

مردی با نقاب بقه

(نمیتوانم به چه دلیل از دید ن شما بسیار خوشحال هستم ؟ ـ مرا ببخشید که تا این‌حددرتعا رف راه مبالغه می پویم . اما بهر حال همیشه سعی مینمایم سر صبح رفتارم بتواضع توام باشد .

درست است آقای بالدر . شما می توانید بروید .)

جوشا براد به انسپکتر الك سگرت تعارف نمود و ضمنا اظهار داشت .

ـ من بخاطر یك مساله عجیب نزد شما آمده ام .

الك جواب داد : (هیچ کس برای کدام موضوع عادی به دفتر پولیس مراجعه نمی کند .

ـموضوع به همسایه منزلم ارتباط میگیرد .)

ـ لولا بسانو ؟

ـ شوهرش .

ـ لیوبرودی را میگو یید ؟ الك عینك را از چشمش برداشت و اضافه نمود : مسلما در باره اینکه آنها بصورت قانونی زن و شو هر هستند ایرادی ندارید ؟

باقی دارد

هنر مندان خبر ساز

طرف ولایات داده‌می‌شد اشتراك‌کردم در کابل ننداری در کنسرتی که از و مورد تشویق تماشا چیان قرار گرفتم که هرگز یادم نمیرود گفتم آواز میخوانی لبان‌خودراجویده جواب داد که‌نه آواز نمی خوانم چه دروغ بگویم .

ـآیا درین هنرخود رقیبی هم‌داری خنده یی کرده گفت بله یك رقیب دارم وانهم مشهور به‌ملنگ زیربغلی نواز مشهور است که متاهل است ویك‌پسرخرد سال‌دارد محمدعمر که‌به زبا نهای ازبکی ،تاجکی‌ودری تکلم میکند دراخیر گفت‌آرزودارم‌تا درهنر در پرتورژیم جمهوری که‌آرزوی‌دیرین همه مردم بود انکشا فهای مثبتی‌رخ دهد وکنسرت های ترتیب داده شود تاهمه هنر مندان هنرخود را بمردم عرضه کنند منهم میخواهم این هنر نا چیزخود را بمردم وطندوست خود تقدیم نمایم .

مصاحبه از : احمدغوث زلمی)

از دنیای حیوانات

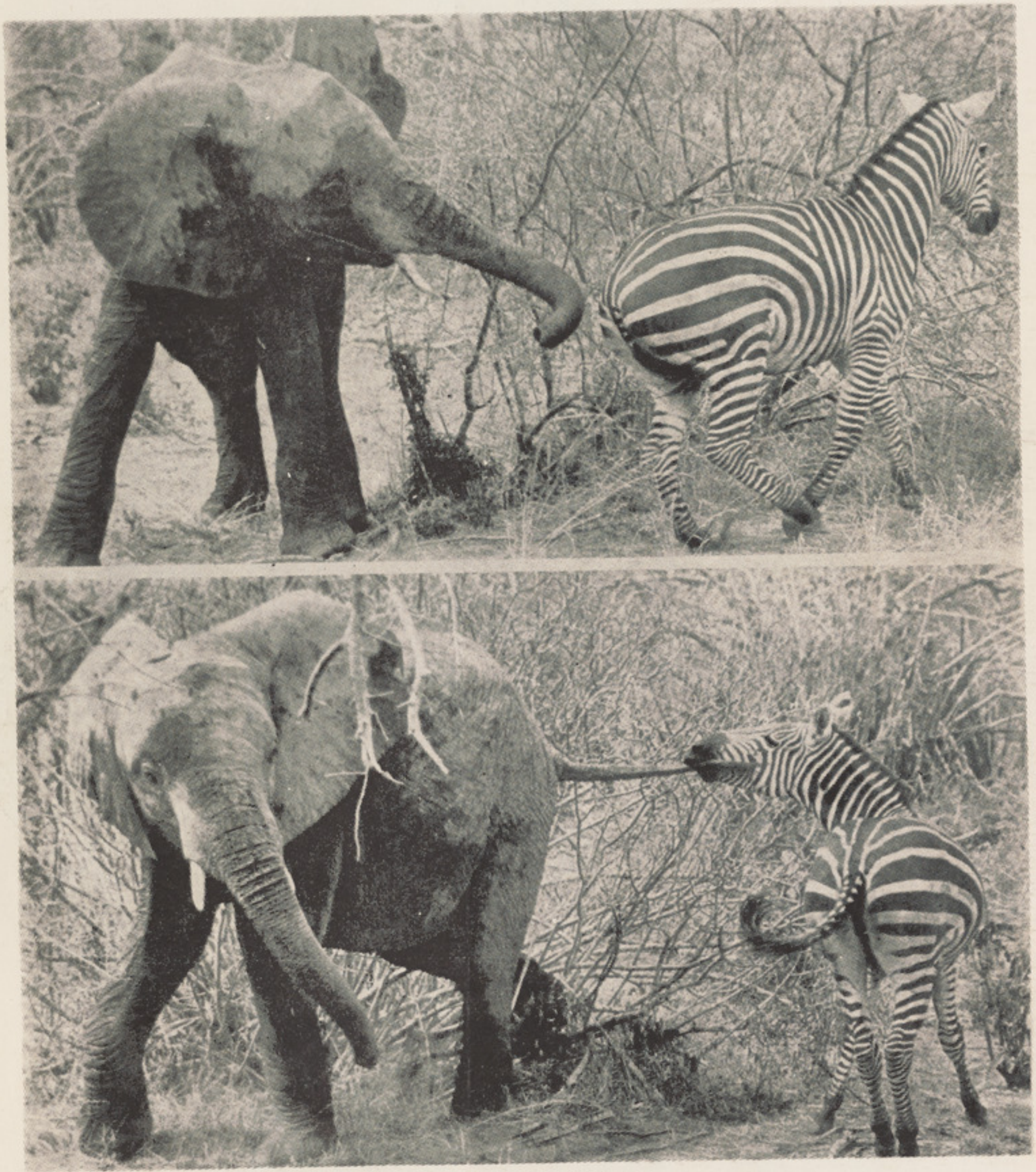

این عکس را بخاطر جالب بودن آن در این صفحه چاپ کردیم

امیدواریم برای شما نیز جالب و خوش آیند باشد

مود وفیشن

یك نمو نه لباس از جدید ترین
مود های فصلی